

Kerstin Gier

Nemoralna ponuda

Udati se za muškarca isto
je što i kupiti nešto čemu
svo se dugo diviti u izlogu.
Prođemet koji smo kupili
volimo i kad ga dočekaemo
kući, ali tu ne znamo da se
on nužno uklapa u nas
ostalo.

Jean Kerr

Kerstin Gier

Nemoralna ponuda

Ein unmoralisches Sonderangebot

Za Michaelu

*Udati se za muškarca isto je što i kupiti nešto čemu smo se
dugo diviti u izlogu.
Predmet koji smo kupili volimo i kad ga donesemo kući, ali to ne
znači da se on
nužno uklapa u sve ostalo.*

JEAN KERR

Proslov

Svijetlocrvena tekućina u mikseru svjetlucala je pod svijećama dok ju je Gernod Scherer -umirovljeni direktor banke - rastakao u četiri čaše. Obred je popratio riječima: - Ljudi, ovo je krv koja će nas učiniti besmrtnima.

Doktor Peter Berner, umirovljeni primarijus poznate privatne klinike, uzdahnuo je uzevši čašu. - Besmrtnima! To bi bilo lijepo. Ali, može li se to reći malo manje patetično? Primjerice: Ovo je sok od rajčice koji će nam čuvati zdravlje.

— Kako bi to zvučalo? - negodovao je Scherer. - To ne bi bilo dostojno tajnog udruženja. Osim toga, ovo nije samo sok od rajčice. Svjež sok od aloje, bjelančevine u prahu, vitamini C i E...

-... i votka! - dodao je Fritz Gaertner, koji je, visok metar i osamdeset pet centimetara te guste, snježnobijele kose, bio najdojmljivija osoba među starom gospodom. Posljednjih dvadeset godina prije umirovljenja bio je na čelu poznatoga automobilskog koncerna. - Votka je ovdje ono najbolje, ako mene pitate.

— Krv koja će nas učiniti besmrtnima - ponovio je Hubert Ruckert, bivši rektor gimnazije Johannesa Gutenberga i nasljednik slavni Ruckertovih milijuna. - Budem li to često slušao, povjerovat ću.

Doktor Berner je ponovno uzdahnuo. - Zdravlje je jedina stvar koja se ne može kupiti novcem - rekao je ispivši koktel od rajčice s očitim prijezirom prema smrti. - Naravno, to vrijedi i za sreću i ljubav. I, zacijelo najmanje, za sreću naše djece.

Scherer je počeo zadovoljno gundati. - Ti ćeš do kraja života zamjerati kćeri što se udala za mesara!

— Hoću, vjeruj mi! - Doktor Berner natočio je votku i otpio velik gutljaj. - Djevojka je studirala medicinu i ja sam joj već našao odličan posao, a što je ona učinila? Udala se za nekoga koji objema rukama prebire po životinjskim crijevima, a poslije će raditi u njegovoj mesnici. Molim vas lijepo, što tu vrijedi sav moj novac? Svaki put kad je vidim, srce me zaboli kad kaže: -Može li malo više, tata?

Fritz Gaertner se smijao. - Siguran sam da će, ako budeš uporan, odustati od svoje jetrene kobasice.

— Nikad. - Doktor Berner uvjerljivo je odmahnuo glavom. - Ona je tako svojeglava i uopće ne mari za novac, doista. Ali, i ja sam kriv jer

sam je cijeli život učio da bude skromna. I svojeglavost je naslijedila od mene.

— Možda bi jednostavno trebao ponuditi novac zetu - predložio je Ruckert. - Da izbacij tvoju kćer iz mesnice.

— Ne, ne, to ne bi pomoglo - rekao je doktor Berner. - Djeca uvijek rade samo ono što žele. Ostajem pri svome: djeca se ne mogu kupiti novcem.

— Moja mogu - rekao je Fritz Gaertner odmahnuvši rukom. - Ali, uvijek mi je bilo žao novca. Inače bih spriječio da moji sinovi izaberu tako glupa zanimanja i ožene se pogrešnim ženama.

— Ne znam uopće što imaš protiv njih. Stephanova žena je baš slatka s onim svojim uvojcima - rekao je Scherer. - Danas sam kod nje naručio cvijeće za balkon i baš mi se sviđa onaj njezin očaravajući osmijeh.

— Ali ona nije prava žena za Stephana - rekao je Fritz. - Njih dvoje razlikuju se kao dan i noć. I premda su u braku već deset godina, još nemaju djece. Kao ni moj najstariji. Katkada se pitam znaju li ti današnji mladi ljudi uopće kako se prave djeca!

— Ako baš hoćeš imati unuke, pokušaj ih *kupiti* - predložio je doktor Berner namignuvši.

— To ne bi bio nikakav problem - mirno je rekao Fritz. - Za novac bi učinili sve. Ali, iskreno rečeno, žao mi je novca. Uvijek sam bio mišljenja da se nisam grbio kako bi moja djeca rasipala novac. Osim toga, neka i sama iskuse, makar im iskustva bila i loša. Ukratko, moja škrtoost onemogućila je moje sinove da čine ono što se meni sviđa. Naravno, to nije samo pitanje škrtoosti, nego odgojni koncept. No, i on je zakazao, kao što vidimo.

— Glupost - usprotivio se Berner. - To kažeš samo zato što točno znaš da se tvoji sinovi ne daju kupiti kao ni moje kćeri.

— Glupost? Znaš li kakve dugove imaju? Vozili bi se tramvajem goli kad bih im platio.

Berner se nagnuo naprijed pokazujući zanimanje. - U današnje vrijeme to ne bi bilo nikakvo čudo. No, bi li oni učinili nešto *uistinu* šašavo?

— Sve - uvjerljivo je rekao Fritz. - Samo ako im dobro platim.

— Nikad - proturječio je Berner. - Umišljen si ako vjeruješ u to.

— Hoćemo li se kladiti? - upitao je Fritz i također se nagnuo naprijed. Vidjelo se da razgovor počinje zabavljati staroga gospodina. - Tako ću bar proći jeftinije, budem li napokon investirao u svoju djecu.

— O, da, to je prava oklada - obradovao se Scherer. - Tajna, interna oklada, isključivo za našu ložu. Svi ćemo se kladiti. Ionako više ne uživam u ulaganju u dionice...

— Djeca nisu potkupljiva. Slažem se s doktorom - rekao je Ruckert. - Pod uvjetom da smislimo nešto uistinu ludo.

— Eh, Fritz, izgubit ćeš okladu. - Berner je pružio ruku.

— Naime, već sam smislio nešto što tvoja djeca ne bi učinila ni za milijun...

Fritz je prihvatio Bernerovu ruku i protresao je. - To ćemo vidjeti - rekao je. - Do sada nisam izgubio ni jednu okladu.

— Ja igram na staroga Fritza - rekao je Scherer. - Nikad ne podcjenjuj čaroliju novca...

A onda su četiri stara čovjeka skupila glave kako bi smislila nešto uistinu ludo.

1. poglavlje

Nedjelja kao i svaka druga: stajala sam gola pred ormarom i nisam znala što odjenuti. Ormar nije bio prazan, ali sva odjeća koja je dolazila u obzir očito se nalazila na pranju - kao i uvijek. Ima stvari koje čovjek nikada neće naučiti, bez obzira koliko mu je godina.

U zrcalu s unutarnje strane vrata ormara mrzovoljno sam promatrala svoje lice. Sve u svemu, s trideset tri godine nisam izgledala drukčije nego s dvadeset tri. Međutim, prije deset godina još nije bilo triju poprečnih bora na momu čelu. Vjerojatno sam ih dobila od silnog razmišljanja pred ormarom. Vječno pitanje odjeće uistinu je izazivalo bore na čelu. Svakako moram kupiti kremu protiv bora. Nabava kreme protiv bora, koja *doista* pomaže, na kraju će nas odvesti u financijsku propast. A da i ne govorim o novoj odjeći.

— Olli! - zagrmio je Stephan odozdo. - Molim te, požuri malo.

— Ali nemam što odjenuti - odgovorila sam mu jednako glasno. Od silnoga straha, sa stropa je počela otpadati žbuka. Kad sam to vidjela, slegnula sam ramenima. Nije važno. Sve što padne samo, ne mora se odbijati. Ako se bolje pogleda, bilo je pravo čudo što je na stropu još uopće nešto i ostalo, jer u toj kući žbuka otpada još od 1950. godine, otprilike iste godine kad je kuća sagrađena. To je bila jedina kuća za koju znam da je iz stanja nedovršenosti prešla izravno u stanje ruševine. A pritom je sve vrijeme - nećete vjerovati - bila nastanjena. Nijedan stanar nije u njoj ostavio ništa što bi makar približno djelovalo ukusno. Osim različitim oštećenjima zgrade mogli smo se diviti i mnogobrojnim kričavo obojenim šarenim pločicama (pretežno u boji narcisa i lovački zelenoj), tapetama (pretežno s krupnim cvjetnim uzorkom) i PVC podnim oblogama (pretežno tamnosmeđa imitacija hrasta). Sve su prostorije odreda bile tako strašne da se čovjek nije mogao naviknuti na njih, nego se svako jutro iznova čudio i odmahivao glavom.

Bilo je tako mnogo posla, da uopće nismo znali gdje započeti s obnovom. To je možda i bio razlog što još nismo započeli. Ali, pravi je razlog, naravno, bio taj što uopće nismo imali novca.

Cijela kuća podsjećala me na mramorni kolač koji je pekla moja svekrva. Kolač se jako mrvio i bio je, nažalost, posve neukusan. Mogla sam ga progutati samo uz puno kave. Taj mramorni kolač. Katkada mi ipak nedostaje. Otkako je svekrva umrla, svekar je,

naime, kupovao kolač u slastičarnici. Jučerašnja torta sa šlagom ondje se može dobiti u pola cijene. Moj svekar kupovao je samo na rasprodaji, u tomu je bio dosljedan. A za razliku od nas, uopće nije morao štedjeti, stari škrtac.

— Olli?! Jesi li zaspala pred ormarom? - doviknuo je Stephan odozdol.

— Samo tražim što ću odjenuti - ponovila sam.

— Gospode Bože, to je samo doručak s obitelji, a ne otmjena večera. Jednostavno odjeni bilo što!

To je bilo lakše reći nego učiniti. Doista sam se trudila pronaći nešto, ali bilo je pretopio za smeđi vuneni pulover s krznenim ovratnikom i prehladno za haljinu uskih naramenica boje maline. U sivim hlačama za trčanje također se nisam mogla pojaviti kod svekra, kao ni u vjenčanici s našivenim perlicama koja je zajedno s krinolinom visjela ispod plastične navlake i koja je u meni izazivala sjetu. Sve ostalo spadalo je u zbirku stare odjeće ili u sanduk u kojem je bila pohranjena odjeća za maškare. Odlučila sam da ću se u najskorijoj budućnosti baciti na razvrstavanje. Najbolje odmah sutra ujutro. Vrijeme koje sam provela ispred ormara mogla sam iskoristiti na puno bolji način - primjerice za učenje stranoga jezika. Pokušavala sam izračunati koliko bih već napredovala da sam učila talijanske riječi umjesto što sam stajala pred ormarom. *Incredibild*

— Olli! - vikao je Stephan odozdol. - Brojim do deset i ako do tada ne dovučeš dupe u auto, sutra ću podnijeti zahtjev za razvod braka. Jedan...

Moja žena nema što odjenuti... je li to prihvatljiv razlog za razvod braka? - Dođi gore i pogledaj sam ako mi ne vjeruješ!

— Tri, četiri...

Užurbano samo otvorila ladicu komode kako bih barem odjenula donje rublje. Tu su bile moje omiljene crne gaćice, ali gdje je bio odgovarajući grudnjak?

— Pet, šest...

— Ne tako brzo!

— Sedam, osam... mislim ozbiljno, Olli. Kad zbrojim vrijeme koje sam potrošio čekajući te, onda je to sigurno nekoliko godina mogega života! Prava si ljenguza i to se ne može izdržati!

Ljenguza! To ne može proći nekažnjeno. Izvukla sam majicu i traperice iz ormara i odjenula ih u rekordnom roku. Ja sigurno nisam ljenguza!

Zaustavila sam se pred njim.

— Ja nisam ljenguza - dahtala sam, trudeći se zakopčati hlače. - Povuci riječ.

Stephan me gledao otvorenih usta. Ali čak i kad je gledao tako glupo kao sada, bio je ipak najzgodniji muškarac na svijetu. Svijetle, kratko ošišane kovrčave kose i blago potamnjele kože izgledao je kao dvojnik Brada Pitta. A tu je bilo i ono nešto u njegovu pogledu i svakom njegovu pokretu što ga je činilo jednostavno neodoljivim. Nije bilo djevojke u okolici koja se nije zapalila za njega. A tek djevojke na fakultetu! Mogao je imati koju je htio. (A koliko znam, nije odbio puno ponuda. Ali to je bilo prije nego što je upoznao mene.) Ja sam se gotovo svaki dan čudila i bila zahvalna što se oženio baš mnome. Malom, običnom Olivijom koja nije znala držati u redu ni vlastiti ormar za odjeću. U životu nisam ništa toliko željela kao toga muškarca. Savjet moje pomajke - "Iz lijepog tanjura se ne jede" - zanemarila sam bez razmišljanja. Samo je bila šteta što nisam gotovo nimalo nalikovala na Jennifer Aniston. Više sam izgleda kao - dobro, ako bolje promislim, nisam nalikovala ni na koju slavnu osobu. Zato je bilo dana kada sam izgledala kao cvjetača. Razlog tomu bili su moji svijetli prirodni uvojci zbog kojih su mi neki ljudi i zavidjeli.

— Gospode Bože, zar zbilja misliš ići takva? - upitao je Stephan.

— Pa ti si to htio. - Obula sam cipele. - Što se mene tiče, možemo poći!

— Meni je svejedno. Ti ćeš se osramotiti. - Stephan se okrenuo odmahnuvši glavom i potražio ključeve auta. On je uvijek bio besprijekorno odjeven, u traperice i polo-majicu na kojima su bile oznake vrhunskih proizvođača. Stephan je trošio puno novca na dobar izgled. S malo dobre volje i novcem koji je izbrojio za cipele, vjerojatno bi se mogla obnoviti spavaća soba. No, moram biti poštena i priznati da je za pola godine otkako stanujemo u ruševini kupio jednako malo novih cipela kao i ja. A i od čega bi ih kupio? - Gdje su prokleti ključevi?

— Ha-ha, ti ljenguzo - rekla sam. - Brojim do deset, a ako do tada ne nađeš ključeve, sutra ću podnijeti zahtjev za razvod braka...

Poslije, u autu, bilo mi je žao što sam dopustila da me požuruje. Već sada mogu zamisliti čudne poglede mojih šogorica od koji je jedna uvijek imala od glave do pete izglačanu odjeću pastelnih boja, a druga nosila crnu dizajnersku robu. Ja sam sigurno jedina imala preuske traperice i jednako usku majicu s natpisom: "Imam trideset godina - pomozite mi prijeći preko ceste!"

Ali zato dokazano nisam bila ljenguza.

2. poglavlje

Za razliku od naše kuće, kuća mojega svekra bila je u besprijekornom stanju. Bila je to vila ružičaste boje s mnoštvom ukrasa, balkončića, okruglih prozora, tornjića i - kao kruna svega - dva debela nasmiješena anđelčića iznad ulaznih vrata. Vila nije bila starinska, nego je izgrađena šezdesetih godina za ovdašnjeg direktora štedionice, koji je, kako se poslije otkrilo, pronevjerio novac za njezinu raskošnu izgradnju. Umjesto u zatvoru, direktor je završio na psihijatriji, što mojega svekra uopće nije čudilo: "Da je čovjek bio potpuno lud, vidi se po ovoj ludoj kući", običavao je govoriti. Moja je svekrva htjela kupiti upravo tu ludu kuću kad su je dali na licitaciju i to je bila jedna od malog broja stvari u kojima je ona provela svoju volju. Luda ili ne, kuća je bila prekrasna za odgoj velikog broja djece i za primanje mnogobrojnih gostiju. Moj svekar je nije podnosio, nazivao ju je "tom strašnom, neukusnom svadbenom tortom od marcipana u kojoj sam prisiljen stanovati". Međutim, iz nekog je razloga ipak zadržao svadbenu tortu, iako je za njega samoga bila prevelika i iako je njezino održavanje koštalo puno više nego što je stari škrtac bio spreman platiti.

Kao i svake nedjelje, Stephanova se obitelj okupila u punom broju. Stephanova mlađa sestra Katinka (u pastelno-ružičastom, u skladu s pročeljem kuće) u kuhinji je slagala nareske na tanjur dok su se njezina djeca pokušavala popeti na mojega svekra koji je poput sante leda sjedio u svojem omiljenom naslonjaču i čitao nedjeljne novine. Djeca su se zvala Till, Lea i Jan, što je zapravo bilo kratko i upečatljivo, ali ih moj svekar ipak nikada nije zvao drukčije nego "dijete", "dijete" i "dijete", ako ih je uopće zvao.

Kao i uvijek, pravio se da ih ne vidi što je duže mogao. Osim s obitelji, družio se s nekoliko gospode svoje dobi koje je Stephan zvao "klubom prividno mrtvih škrtaca". Pretpostavljala sam da piju Asbach Uralt i nadmeću se tko ima više ništica u ukupnom imetku. Međutim, Stephan je mislio da se nekadašnji direktori, primarijusi i vlasnici tvrtki tajno sastaju i izmišljaju sredstva i načine za prevladavanje dosade umirovljeničkoga života, uglavnom, bez trošenja novca.

— Jednostavno im nedostaje to što više ne mogu zapovijedati ljudima - rekao je. - Osobito mojemu ocu.

— Ali on zato ima nas - rekla sam.

— On je i prije nama zapovijedao - rekao je Stephan. To je u svakom slučaju bilo točno.

Čovjek je bio rođeni manipulator. A bio je dobar i u vrijeđanju. Zapravo, meni je samo jedan jedini put rekao nešto lijepo, ali i to je bilo uvredljivo. Na dan mojega vjenčanja poljubio me u desni i lijevi obraz, uz srdit osmijeh, i rekao: "Sada kad je sve gotovo, mogu ti poželjeti dobrodošlicu. Draga moja, eh, snaho, eh, Olga, iako nisi prava žena za Stephana, mogu ga razumjeti: ti uistinu imaš nešto u sebi", tu se zagledao u moje grudi, "a to je izvrsno raspoređeno, najbolje kvalitete, prve klase."

— Nisam znala da si stručnjak za te stvari, Fritz - odgovorila sam pomalo nesigurno. - Ali, ja se zovem Olivia, a ne Olga.

— U načelu ne pamtim imena - odvratio je Fritz i, koliko se sjećam, otada me zvao samo "snahom". Ili "djevojkom". Zapravo, morala sam mu biti zahvalna što moje "kvalitete" nije spominjao u svečanom govoru. To bi za nas oboje bilo vrlo neugodno.

Srećom, otada više nikada nismo razgovarali o tome. Također mi nije više davao komplimente.

— Zdravo, Fritz - rekla sam mu. Nisam očekivala odgovor, jer obično nije nikad odgovarao na pozdrav. Tek je za stolom razgovarao s nama, a i to je bilo dovoljno rano, ako se mene pita.

Međutim, djeca se nisu dala zbuniti njegovim ukočenim pogledom.

— Djede, djede, hoćeš li nam čitati priču?

— Djede, hoćeš li napokon pogledati sliku koju sam naslikao za tebe?

— Djede, hajde opa-cupa, jahati konja.

— Silazite - mrmljao je Fritz. - I dalje šape od novina. Skupo ih plaćam.

Katinka nas je dočekala s osmijehom. - Nije li to slatko? Djed s troje unučadi. Jučer sam čitala da su djeca, znanstveno gledano, pravi izvor mladosti.

— Da, da, osobito za majke koje se godinama ne mogu naspavati - promrmljala sam. - O drugim odricanjima nećemo ni govoriti.

— Nemaš pojma o čemu govoriš, Olivia!

Opet isto! Katinka bi mogla biti posve pristojna osoba kad ne bi stalno skretala razgovor na djecu općenito i na to što mi još nemamo

djece. Pogledala sam u Stephana tražeći pomoć, ali on je bio zaokupljen djecom koju je djed odgurnuo od sebe pa su se bacila na ujaka.

— Ne kažem da nije *naporno* odgajati djecu - rekla je Katinka. - Ali to ti se vraća u *tisuću* puta većoj mjeri. Na vašemu mjestu, ne bih to propustila. - Tu je načinila znakovitu stanku, usmjerivši pogled na moje grudi na kojima je pisalo "Imam trideset godina - pomozite mi prijeći preko ceste". - Požurite prije nego što bude kasno. Ah, imamo iznenađenje za vas.

Katinki su sve žene starije od trideset godina, koje se nisu posvetile djeci, bile sumnjive. Nešto nije bilo u redu s našim hormonima. A onda je tu bio i društveno-socijalni aspekt: trebaju li Katinkina djeca raditi za *našu* mirovinu? Katinka je to smatrala nepravednim.

Mogla sam misliti o kakvom je iznenađenju bila riječ (Stephan joj nije uzalud dao nadimak "brza roditeljica") pa sam pobjegla u zimski vrt, prije nego što ona počne govoriti.

Doručak se uvijek posluživao u zimskom vrtu, bila zima ili ljeto. Stephanov stariji brat Oliver i njegova supruga Evelyn već su sjedili ondje s Eberhardom, Katinkinim suprugom. Nikad nisam otkrila što je Katinka našla na njemu i što još uvijek nalazi. Dok se ona nakon svake trudnoće izglednivala da se vrati na veličinu 38, njemu se svaki put povećavao trbuh i podbradak, ali mu je nekim čudom sa svakim novim kilogramom raslo i samopouzdanje. - Žene moraju paziti na liniju, a muškarci moraju paziti na žene - govorio je kreketavo se smijući.

- Jesu li se već svi okupili za nedjeljnu propast Titanika? - rekla sam umjesto pozdrava, ali me pogledao samo Oliver jer je ostalo dvoje već bilo zaokupljeno prvom nedjeljnom raspravom.

— Zdravo, Cvjetačice - rekao je Oliver.

— Zdravo, stari Karfiolu - rekla sam.

Bilo je pomalo glupo, ali to su bili naši nadimci jer smo imali jednake probleme s kosom. Oliver nije izgledao tako savršeno kao Stephan. Nije imao plave oči, smijeh mu nije bio onako zavodljiv niti mu je kosa bila svijetla poput Stephanove. Kosa mu se kovrčala još više od moje, tako da ju je morao šišati posve kratko ako nije htio izgledati kao cvjetača koja je cijelu noć bila uključena u struju. Osim toga, bio je pretanak i previsok da bi mogao nalikovati na Stephana i Brada

Pitta. Zato je njegova supruga Evelyn - kako li je život nepravedan! - nedvosmisleno nalikovala na Jennifer Aniston, samo što se nije smijala onako simpatično kao ona. Točnije rečeno, Evelyn se vjerojatno uopće nije znala smijati. U najboljem slučaju moglo se vidjeti kako se smješka i to prilično kiselo. Ali, to nije škodilo njezinoj ljepoti. Na sebi je imala nešto ukusno, crno, sigurno vrlo skupo, a po izrazu lica činilo se da ima strašnu zubobolju. Možda je uzrok tomu bio Eberhard, a možda ju je uistinu bolio zub.

Oliver je sa zanimanjem promatrao moje grudi. - Što, zar već imaš trideset godina, Cvjetačice?

Zbunjeno sam kimnula.

— I malo više, sudeći prema izbljedjelom dijelu majice - zajedljivo je rekla Evelyn.

— Oho - progundao je Eberhard i nadmeno pogledao izbljedjeli dio majice. Naravno, takvo što se u Katinkinoj kući nije moglo vidjeti. - Nije loše, gospodine Žunče. O, dragi gospodine Pjevački Zboru.

Nikad nisam znala što bih trebala odgovoriti na Eberhardove neobične uzrečice. - Nisam je nikad nosila jer je preuska - rekla sam jer odjednom više nisam bila sigurna tko mi je zapravo darovao za rođendan tu glupu majicu. Možda su to bili upravo Eberhard i Katinka? Pokušala sam dodati da se nisam udebljala, nego da su mi i majica i traperice odmah bile male. Da, čak se usuđujem tvrditi da su to bile jedne od najlošije skrojjenih hlača koje ne bi dobro stajale ni na jednom ljudskom biću u Sunčevom sustavu, čak ni Heidi Klum iz Bergisch Gladbacha. Hlače su kupljene na rasprodaji, tako povoljno da ih čak nisam htjela ni probati. Glupa pogreška.

— Za tebe mogu reći što hoće, ali ti si vrlo hrabra - rekla je Evelyn. Kriomice sam je pogledala od glave do pete, ali to mi nije pomoglo: na njoj se jednostavno nije mogla naći mana. Kao kupac ženske odjeće velikoga trgovačkog lanca, po vrlo povoljnoj cijeni dolazila je do skupe odjeće, ali je ona i bez odjeće bila užitak za oči. Srednjega rasta, vrlo vitka, poluduge, zlatnosmeđe kose koja je izgledala kao da joj sama od sebe onako mekano pada na čelo. Na cijelom tijelu nije se moglo otkriti ni jedno problematično mjesto, dok je moje tijelo, naprotiv, katkada bilo jedna velika problematična zona. Je li i vama to poznato? Kosa izgleda kao glavica kupusa, podočnjaci podsjećaju na Derricka, a na bradi raste bubuljica s kojom jedva možeš proći

kroz vrata. Evelyn uopće nije imala takvih dana. Oči su joj bile smeđe, omeđene dugačkim trepavicama, a male naočale bez okvira nisu joj ni najmanje smetale. Naprotiv. Čak su joj i pjege bile na pravim mjestima na nosu, na kojem se ni povećalom ne bi mogle otkriti sujedice. Ruke su joj bile tako brižno njegovane da sam svoje, grube od vrtnih radova, odmah gurnula u džep hlača, prije nego što Evelyn padne na pamet dati bilo kakvu primjedbu. Budući da su mi traperice bile preuske, dotok krvi u moje šake odmah je prekinut.

Srećom, Evelyn je odlučila da se više neće baviti mojom opravom, nego se okomila na Eberharda.

— Dobro što si ovdje - rekla je. - Eberhard je, naime, upravo podnio opširno izvješće o tjednom televizijskom programu iako smo mu rekli da nas to sranje uopće ne zanima. - Riječ *sranje* tako je naglasila da nisam mogla ne primijetiti povišenu razinu agresije. Rekla bih da je u pitanju PMS. Ili je ipak bila zubobolja.

— Oho - rekao je Eberhard, nimalo povrijeđen. - Sve je jasno! Trebalo bi te uvijek zanimati što se daje na televiziji, jer onaj tko redovito plaća pretplatu, barem bi morao znati zašto to čini. Inače, ništa od svega.

— Gledam *Dnevnik Prijatelj* kad utorkom glačam rublje - rekla je Evelyn razdražljivo, dok sam se ja još pitala što je Eberhard zapravo rekao. Kao da je govorio stranim jezikom. - Inače slušam radio. To je vrijedno moje pretplate. A ako ikad prestanu davati *Prijatelje*, onda ću i ja prestati glačati.

— Oho, vidi, vidi! - podrugljivo je rekao Eberhard. - Sad si se stavila u neugodan položaj. Emisije tvogega supruga nisu vrijedne gledanja, zar ne?

Oliver je radio u uredništvu informativnog programa male regionalne televizijske postaje i moglo ga se vidjeti na malom ekranu nekoliko puta na tjedan, kao "našeg izvjestitelja s mjesta događaja, Olivera Gaertnera". Ja sam bila vrlo ponosna što sam s njim u rodu i nisam propustila ni jednu njegovu emisiju. Za ostatak obitelji njegovu je zanimanje odavno izgubilo svaku čar jer su mislili da bi

Oliver nakon svih tih godina napokon trebao biti ondje gdje se *doista* nešto događa: u Londonu, New Yorku ili Afganistanu. Međutim, Oliver je bio u zemlji, izvještavao je s mjesta koja su bila najbliža televizijskoj postaji. Najčešće bi mu vjetar raščupao kratku

kosu kad bi, primjerice, rekao: - Pokraj mene je zapovjednik mjesnih vatrogasaca. Gospodine Kowalski, koliko će, po vašemu mišljenju, još trajati borba s vatrom?

— Ja to ne moram gledati jer mi Oliver ionako sve poslije potanko opiše - rekla je Evelyn, a zvučalo je tako kao da može zamisliti i nešto ljepše.

— Oho! - rekao je Eberhard. Oliver nije rekao ništa, ali je mrko pogledao Evelyn.

Oho, pomislila sam isto što i Eberhard.

— Tako, a sada evo iznenađenja! - Katinka je ušla s poslužavnikom, a za njom su došli Stephan i djeca.

Stephan je šepao. Till mu se objesio za lijevu nogu, Lea za desnu, a Jan je plačući trčao za njima i vikao: - To je nepavedno! I ja hoću jednu nogu!

Katinka se veselo nasmijala. - Nije li to slatko? Ujak s nećacima i nećakinjom!

A Eberhard je rekao: - Bez panike na Titaniku, Jane, ne moraš plakati, možete se mijenjati. Uvijek mirno s mladim konjima.

— Sada ćemo prvo doručkovati - rekao je Stephan i pokušao sjesti. Lea i Till su mu nevoljko pustili noge.

— Nedostaje samo djed - rekla je Katinka nakon što je stavila Jana u dječju sjedalicu i kad su već svi sjedili za stolom. - A onda ćemo vam svima prirediti veliko iznenađenje.

Stephan, Oliver, Evelyn i ja razmijenili smo kratke poglede. Iznenađenje nije bilo iznenađenje nikome od nas, barem ne veliko. Katinkin idiotski, pobjedonosni smijeh mogao je značiti samo jedno: dijete broj četiri bilo je na putu. Iskreno rečeno, mi smo već mjesecima računali s tim, jer Jan je tog ljeta pošao u vrtić, a Katinka još nikada nije dopustila da prođe tako puno vremena između dviju trudnoća.

— Jane, jaje se ne jede s ljuskom, to valjda znaš. I čekaj dok ne budu svi za stolom! Djede! Djedeeeee! Doručak je gotov!

S naslonjača u kući čulo se mumljanje: - Da, da.

Evelyn se divila narescima na poslužavniku. - Dakle, ovako nešto! To je uistinu iznenađenje. Jesu li u Aldiju proširili ponudu?

Katinka je odmahнула glavom. - To nije iz Aldija, to je iz mesnice. Jane! Ubrus se ne jede! I trebaš čekati dok ne budu svi za stolom.

— Iz mesnice? - zaprepašteno je ponovio Oliver. - Je li tata bolestan?

— Ne brini, moj dječče - rekao je Fritz s vrata i potom uzdahnuvši sjeo na čelo stola. Odmah smo se uspravili. Zapovjednik je na mostu! - Od vremena do vremena i ja kupujem na drugim mjestima, a ne samo u Aldiju. Ondje je u posljednje vrijeme sve prepuno! I tko sve ne kupuje tamo, nevjerojatno. Ne želim ni znati kakve sve bolesti čovjek ondje može pokupiti. Kod mesara Sendmanna uvijek je tako mirno.

— Kod mesara Sendmanna! - začuđeno je rekao Stephan. - Zar ćeš pod stare dane postati rasipnik?

— Mesar Sendmann je zet doktora Bernera - objasnio je moj svekar. Doktor Berner bio je jedan od prividno mrtvih škrtaca koji su kartali s njim. - Zbog toga se ondje lijepo odnose prema meni. Bez obzira što kupujem samo ono što je na rasprodaji. Nareske od jučer ondje pakiraju u vrećicu koja košta manje od paketića šunke. A ima svega: milanske salame, švarcvaldske šunke, mesne kobasice, hladetine, jetrene kobasice... sve sami najbolji proizvodi.

Evelyn, koja je upravo stavila komad šunke na pecivo, spustila je vilicu. I Oliver, Stephan i Katinka zastali su. Samo se Eberhard nije dao smetati pa je zdušno zagrizao pecivo s jetrenom kobasicom. - Ono što nas ne ubije čini nas jačim. Kobasica je kobasica, to je tako i nikako drukčije.

— Tata, ti naresci u vrećicama nisu od prethodnog dana, nego od prethodnog tjedna - rekao je Oliver, a Stephan je dodao: - I namijenjeni su ljudima koji imaju pse.

— Vi ćete dobiti marmeladu - Katinka je zabrinuto rekla djeci. - Zbog opasnosti od salmonele... - Ali tada joj se vratio osmijeh. Točno, tu je bilo još nešto... - A sada slušajte. Dobit ćemo... Lea!!!

Lea je prevrnula čašu s mlijekom. To je činila svake nedjelje, a Katinka je spretno obrisala stolnjak i ulila joj novo mlijeko u čašu.

— Glupost - rekao je Fritz. - Za pse ondje imaju iznutrice. Iako i to držim rasipništvom. Bog zna zašto danas nitko ne voli jesti ukusne bubrege.

Nismo doručkovali kod kuće, ali me pecivo sa šunkom više nije privlačilo. Nije li ono nekakav neobičan zeleni sjaj na švarcvaldskoj šunki? Iz sigurnosnih razloga držala sam se svoje kave. Sutradan

sam ionako htjela započeti provoditi dijete. Nisam se udebljala, ali me Stephan po najnovijem zvao Bucka, što mi se uopće nije sviđalo. Zastupao je tvrdnju da se tjelesna težina kod žena starijih od trideset godina drukčije raspoređuje po tijelu nego prije - i to u lošem smislu.

— A sada se smirite. - Katinka je udarila žlicom u svoju šalicu kave.

— Psssst - rekla sam. Počela sam žaliti Katinku jer se jednostavno nije mogla riješiti svojeg "iznenađenja".

— Hvala lijepa, kćeri - rekao je Fritz. Zavladao je muk i on se obratio sinovima. - Dakle, što ima novoga kod vas? - To ih je pitao svake nedjelje i to je svake nedjelje bio uvod u oštru obiteljsku svađu. Čovjek se navikne na sve.

— Kod Ebija i mene ima prekrasnih novosti - Katinka je očajnički pokušavala spriječiti obiteljsku svađu, ali ju je Fritz grubo prekinuo: - Nisam tebe pitao, kćeri. Ti mi ionako svaki dan pričaš što ima novoga. - To je bilo točno jer se Katinkina i Eberhardova kuća nalazila samo dvije ulice dalje i Katinka je svaki dan s djecom dolazila k djedu. Nije to činila zbog vlastite koristi, nego je, dok su se djeca igrala, brinula o Fritzovu rublju, iako je on tvrdio da se i sam vrlo dobro snalazi. Unatoč gundanju, čini se da mu Katinkina prisutnost nije smetala jer je u vrtu postavio ljuljačku i sanduk s pijeskom za dijete, dijete i dijete. I jedno i drugo kupio je na rasprodaji u građevnom centru, doduše oštećeno, ali svejedno. Za čovjeka koji iz čiste škrtosti za sebe i obitelj kupuje kod mesara nareske za pse, koji se sam šiša i vozi isti mercedes od 1979. godine, bila je to nadasve velikodušna gesta.

Katinka je s pravom djelovala povrijeđeno.

— Htio bih da mi tvoja braća pričaju o svojoj bijedi. Prvo loše, a onda dobre vijesti -pomirljivo je rekao Fritz i okrenuo se prema Stephanu: - Onda, što se prodaje? I kako je u vašoj močvari?

— Na koju močvaru misliš? Na kuću ili na vrtlarstvo?

— Na oboje.

Stephan i ja kupili smo prije godinu i pol dana kuću i staklenike i preuzeli stari rasadnik. Morali smo uzeti veliki kredit, toliko velik da nije samo Fritz mislio kako ga banka neće odobriti. Naravno, on nije pokazao nikakvu namjeru da nam pomogne s malo novca ili da nam ponudi povoljniji kredit nego banka. - Uvijek sam bio za to da moja djeca sama pojedju juhu koju su si skuhalo - uljepšavao je svoju

škrtost pedagoškim razlozima. - Ali nemojte poslije reći da vas nisam upozorio. - Činilo mi se da samo čeka da objavimo stečaj. Ipak sam se još nadala da će uzalud čekati. Stari rasadnik s pet golemih staklenika bio je u prilično lošem stanju, kao i kuća, ali je zemljište bilo veliko četrnaest tisuća kvadratnih metara, a tlo izvrsno za sadnju drveća koje smo htjeli uzgajati. Jednoga će se dana veliko ulaganje isplatiti, bila sam uvjerena u to. A do tada nema nove odjeće ni skupih krema protiv bora. Radije ću krepiti nego da moj svekar na kraju bude u pravu.

— Pa, tako - rekao je Stephan. - Vidi se da je došlo proljeće: ljudi kupuju cijele palete begonija i cvijeća s Nove Gvineje, vrijednu lizu... - Dobacio mi je pogled jer je znao da ne podnosim ni jednu od tih biljaka. Bila sam izučena vrtlarica za trajnice i u jednom kutu staklenika uzgajala sam rijetke grmove, za koje sam naručila sjeme iz Engleske. Grmovi, ruže, divlje sorte klematisa i oblikovano drveće bili su moja strast i bila sam sigurna da se time može zaraditi puno novca samo ako se dobro započne s poslom. Stephen je mislio drukčije. On je počeo učiti za vrtlara kako bi skratio vrijeme čekanja za upis na studij poduzetništva, a nakon godine dana prekinuo je, nedodirnut onom strašću koja čovjeka čini ovisnim o mirisu zemlje i svježega zelenila. To je strast zbog koje ti ruke nikad ne izgledaju njegovano, ma koliko se trudio.

Ipak, njegovo kratko gostovanje u školi za vrtlare bilo je zaslužno za naše upoznavanje. Nakon dvije i pol godine, kad je Stephan završio dodiplomski studij, mi smo se vjenčali. Nisam mogla dočekati da napokon dobijem prezime *Gaertner*. Ne samo zato što je tako dobro odgovaralo mojemu zanimanju nego i zato što sam ga napokon mogla prestati slovkati drugima. To je svatko mogao izgovoriti i svi su odmah znali o čemu je riječ. Moje djevojačko prezime bilo je *Przbylla* i slutila sam da su moji preci potjecali iz nekoga poljskog područja koje je bilo siromašno samoglasnicima. U svakom slučaju, ljudi bi redovito rekli "nazdravlje" kad bih se predstavila, a kad bi netko uspio pravilno izgovoriti moje prezime, morala sam sa svojega lica brisati njegovu pljuvačku. Ta su vremena, srećom, bila iza mene. Sljedeće godine slavit ćemo desetogodišnjicu braka.

Odlično smo se nadopunjavali. Ja sam imala ideje, a Stephan je imao smisao za stvarnost. Nažalost, stalno mi je s gospodarskoga

gledišta objašnjavao da se s mojim snovima ne može zaraditi novac. Morala sam se pomiriti sa zamišlju da ćemo, osim uzgoja vlastitoga cvijeća, uvoziti i jeftino cvijeće iz Nizozemske i prodavati ga uz određenu dobit. To je očito bilo uspješno. U prosincu smo prvi put izišli iz minusa i to prodajom božićnih zvijezda u loncima, koje su bile poprskane najodvratnijim svjetlucavim sprejem. Molim vas, bez nespornosti: zarada nam je iznosila točno jedan euro i devedeset centa, ni više ni manje. To je bio uspjeh, u usporedbi s prethodnim mjesecima u kojima nismo ni približno pokrivali troškove, nego smo se sve više zaduživali. Vrijedne lize i begonije će nam vjerojatno donijeti sličan uspjeh kao i božićne zvijezde.

— U moje vrijeme vrijedne lize nisu potjecale iz Nove Gvineje. - Fritz je visoka odmahnuo glavom, a samo je Eberhard primjedbu shvatio kao šalu i kreketavo se nasmijao. Fritz je nastavio na svoj način: - U moje vrijeme pristojan čovjek nije zarađivao za život prodajom cvijeća! Zašto smo ti dali da studiraš?

I to je pitao svake nedjelje. Kriomice sam pogledala sve za stolom. Oliver se uozbiljio, očito znajući da će poslije i njemu biti postavljeno isto pitanje, Evelyn je gledala u svoje nokte, Katinka je uzdisala, a Eberhard se budalasto smiješio.

Stephan je pokušao djelovati suvereno. - Ovoga tjedna obavio sam obećavajući razgovor s pogrebnim poduzećem Sagebrecht. Oni vjerojatno žele prijeći k nama od cvjećara Mullera. Sadnja cvijeća oko grobova vrlo je isplativ posao.

— Vidi, vidi - rekao je Eberhard i kreketavo se nasmijao.

— Sadnja cvijeća oko grobova! - rekao je Fritz. - Pristojan čovjek ne može tako prehraniti obitelj. Mogao bih ti u svako doba naći posao u svojem starom poduzeću.

— Ali Stephan ima posao - rekla sam.

— Ti to zoveš poslom? - povikao je Fritz. - Kako mislite školovati djecu?

— Eh, pa mi nemamo djece - odvažila sam se dodati.

Fritz je namrštitio svoje čupave obrve. - A zašto nemate? Zato što ih si ne možete priuštiti, zato ih nemate. To je razlog zašto moja snaha mora nositi odjeću iz vreće za stare krpe.

Htjela sam skočiti da moja odjeća nije iz vreće za stare krpe, nego iz mog ormara. Ali, tada sam se pribrala jer sam shvatila da nema

bitne razlike između vreće za stare krpe i mojega ormara.

— Mogli bismo si priuštiti djecu - hrabro je slagao Stephan. - Ali ne želimo imati djecu. Bar ne za sada.

— Točno - rekla sam, samo da nešto kažem. - Složili smo se da nismo stvoreni za djecu. A ni djeca za nas.

— Oho - rekao je Eberhard. On je mogao opušteno slušati nedjeljnu obiteljsku svađu jer je imao sreću što uživa Fritzovu naklonost. Kao vođa kod jednoga velikog proizvođača automobila (istog onog kod kojega se Fritz sve do umirovljenja nalazio na drugom najboljem radnom mjestu), nije samo zarađivao hrpu novca, nego je usto našao vremena ženi svake dvije do tri godine napraviti dijete. Kao i svake nedjelje, poželjela sam gumeni čekić kako bih ga mlatnula. Ili palicu za bejzbol, nabijenu sačmaricu ili...

— Glupost! - povikao je Fritz i rukom udario o stol tako da su šalice za kavu počele zveckati. - To je prokleta glupost. Svaka žena želi djecu, a svakom muškarcu potreban je nasljednik! Samo što još niste shvatili! A zašto niste? Zato što svemu prilazite potpuno pogrešno. Kakav tužan prizor! Dvojica muškaraca bez djece, još malo pa četrdeset godina i zadušeni do ušiju! Jedan sadi cvijeće na grobove, a drugi za nekakvu crkavicu intervjuira vatrogasce! To je za mene proketo bijedan život!

— Ne smije se reći proketo - rekao je Till.

— U pravu si, Tille - rekla je Katinka.

— Proketo u pravu - promrmljala je Evelyn.

— Djeco, možete ići ljuljati se - razdražljivo je rekao Fritz. Htio je nesmetano nastaviti s prostačenjem, proklinjanjem, psovanjem i vrijeđanjem, najmanje još pola sata. Poslije toga bismo redovito još popili kavu, razgovarali o vremenu i na kraju krenuli kućama. Do sljedeće nedjelje. Ali ja sam već rekla da se čovjek na sve navikne. Već ste primijetili da u toj obitelji ništa nije bilo normalno. Katkada mi se čini da se nalazim u lošoj televizijskoj seriji. Ako i nismo bili u Dallasu - Gaertnerovi nisu nimalo zaostajali za Ewingovima.

Tatataaa, tatatatataaaa - Gaertnerovi, obitelj za čuđenje. U glavnim ulogama: Fritz Gaertner, stari obiteljski tiranin, Oliver, njegov najstariji sin koji radi na televiziji i koji se oženio sestrom blizankom Jenniffer Aniston, Stephan, mladi brat koji ima rasadnik i ženu koja izgleda kao cvjetača, a u sporednim ulogama Katinka, mala plodna sestra i

njezin suprug čiji trbuh izgleda kao da je podstavljen s tri velika jastučića za kauč. Danas ćetegledati:Nedjeljni doručak. Hoćeli se Fritz i ovaj put ponašati potpuno neprimjerenom i učiniti omraženijim nego što jest? Hoće li njegovi sinovi kao i uvijek dopustiti da ih grdi? Hoće li Katinka uspjeti priopćiti novost? I hoće li se Eberhard živ maknuti od stola iako ga većina sudionika već godinama namjerava ubiti? Gledajte danas Gaertnerove - obiteljzrelu za ludnicu.

Lea i Till odmah su skočili. Nisu bili željni slušati djeda kako prostaci.

Fritz je pokazao na Jana koji se zalijepio za sjedalicu. - Neka i ovo dijete ode - naredio je.

Eberhard je poslušno izvadio Jana iz sjedalice. - I znajte, sve se vraća, sve se plaća - rekao je upozoravajućim glasom. Jan mu je kimnuo i otrčao za drugo dvoje djece.

Zadovoljno uzdahnuvši, Eberhard se ponovno zavalio u naslonjač. Nedostajalo je samo da si protrlja debele šake. - Gdje smo ono stali?

— Ah - rekao je Fritz prezirno odmahnuvši rukom. - Volio bih znati zašto me Bog kaznio ovom dvojicom gubitnika od sinova. Kad sam bio u vašim godinama... - Započeo je uobičajeni, uspavljujući monolog o Fritzovu usponu u doba gospodarskog čuda. Od malog knjižarskog naučnika do vlasnika tvrtke.

— *Mi* imamo dobre vijesti - ponovno je pokušala Katinka kad je Fritz zastao i teško uzdahnuo. Ovoga puta ju je napokon pustio da govori. Ona se radosno nasmiješila. - Naša kuća će, naime, ubrzo postati premala, zar ne, Ebi...

Napokon se riješila velikog iznenađenja. Ja sam gotovo odahnula.

— Već sam pomišljao na to - rekao je Fritz, privremeno se posvetivši drugoj temi, i potapšao Eberharda po ramenu. - Dobar posao, moj mladiću.

— Tko ne vježba, taj zahrđa - ponosno je rekao Eberhard. - Bit će nam tijesno u kući. No, odgojit ćemo dijete.

— Vjerojatno ćemo graditi novu kuću - rekla je Katinka sva važna. Da, ako budu gradili, neka odmah naprave šest dječjih soba. Ili osam. Tko ne vježba, taj zahrđa...

— Želim vam sve najbolje - rekao je Stephan bez velikog oduševljenja.

Ali "brza roditeljica" ipak je zračila srećom, kao da je atomska centrala, i puna očekivanja pogledala društvo za stolom.

— I ja također - rekla sam uz usiljen osmijeh.

— I ja isto - rekao je Oliver.

Međutim, Evelyn nam se nije pridružila. Umjesto "čestitam" rekla je:
- Dala sam otkaz.

Svi su u trenu zaboravili nerođeno dijete broj četiri.

— Što? - povikali su Katinka, Stephan i Fritz u jedan glas.

— Neka me vrag nosi - rekao je Eberhard.

— Ali zašto? - upitala sam. - Ti si uvijek voljela svoj posao. I dobro si zarađivala.

Jako puno novca, toliko da sam bila zavidna.

— Smirite se - rekao je Eberhard.

Zavladala je neugodna tišina.

— To je vrlo naporan posao - počeo je objašnjavati Oliver. Neredovito radno vrijeme, često vikendom na sajmovima...

— Cesto nisam jela cijeli dan, samo sam pušila - dodala je Evelyn. - Nezdravo je biti žena od karijere. A nije ni dobro ako želiš imati dijete. Mislim, kako da zatrudnim kad svoje plodne dane provodim u uredu ili na kakvom sajmu u Londonu?

— U svakom slučaju, ne s Oliverom - promrmljao je Stephan, ali se činilo da to nije čuo nitko osim mene.

— To je istina - rekla je Katinka. - Iako, mene treba samo oštro pogledati i ja već zatrudnim, zar ne, Ebi? Bez obzira na to koliko posla imam...

— Da, ali... - rekla sam i odmah zanijemila.

Moj svekar nakašljao se, ali očito nije znao što bi rekao.

— Pokušavamo već više od godinu dana - rekao je Oliver. - Iako smo oboje zdravi, ništa se ne događa. Zbog stresa, kaže ginekologinja.

— I zato sam dala otkaz - rekla je Evelyn.

Da, ali - ponovno sam rekla. - Onda ti je propao tvoj dobar posao u tvrtki. Zar nisi mogla dobiti posao koji je manje stresan? Možda pola radnoga vremena. Mislim, ovako nećeš dobiti ni porodični dopust...

Evelyn se igrala kutijom za cigarete. - Ja ništa ne radim polovično. Ne bih mogla gledati kako netko drugi radi moj posao, ne, to nije za

mene. Ali kada dijete poodmakne, onda ću ponovno početi raditi, to je jasno.

— Nevjerojatno! - Fritz se napokon oglasio. - Kako, dovraga, misliš sa svojom bijednom plaćom uzdržavati ženu i dijete, Oliveru? I kako mislite otplaćivati svoje luksuzne automobile i onaj preskupi stan?

— Ne razumijem te, tata. Stalno kukaš što nemamo djece, a sada, kad činimo ono što želiš, opet nisi zadovoljan.

Fritzovo lice dobilo je tamnocrvenu boju. - Uvijek sam govorio da će vas ta potpuno nepotrebna luksuzna ulaganja slomiti. Ne možete imati djecu ako ste zaduženi preko glave! Upozorio sam vas na to!

Da, da, učinio je to.

— A sada ste dopuzali i namjeravate od mene tražiti novac! - dodao je ljutito.

Zimskim vrtom prostrujao je zajednički bijesan uzdah. Ovo je bilo preko svake mjere. Kao da bi se netko ikad usudio tražiti novac od Fritza! Ili bilo što drugo. Mislim, čovjek je svojoj djeci za rođendan darivao *čarapđ*. Kupio bi jedno pakiranje od tri para čarapa koje je onda pravedno podijelio sinovima i zetu. A za Božić je svima darovao ručne satove koje je dobio na benzinskoj crpki za trideset skupljenih bodova.

U djeliću sekunde Oliver je izgledao kao da će briznuti u plač - možda zato što se i sam prisjećao toga. Ali onda je posve mirno rekao: - Ne brini, sami ćemo to riješiti.

Pitanje je samo bilo: kako? Luksuzni stan koji su on i Evelyn prošle godine kupili u gradu koštao je jednako kao i naš rasadnik. Isti novac za sto četrdeset kvadrata kao i za četrnaest tisuća kvadrata. Vjerovala sam da je naše ulaganje bilo bolje, ali za Fritza je i jedno i drugo bilo jednako glupo.

— Nikada nisi znao računati, dragi moj sine - rekao je, probadajući Olivera pogledom. - Ako tvoja žena više ne bude srjala zlato, ostat ćeš bez svega, nadam se da ti je to jasno.

— Bilo bi mi jako drago kad ne bismo danas ovdje razgovarali o mojoj probavi - hladno je rekla Evelyn.

— Što god mi učinili, tebi neće nikada biti pravo - rekao je Oliver Fritzu, ali Fritz je nastavio govoriti.

— Ti, dakle, misliš da trebam i dalje gledati kako si uništavate život. Već godinama vam govorim, ali me nitko ne sluša. Dragi Bog zna da

sam vas pustio da griješite, jer ste navodno odrasli muškarci, pustio sam vas da otvorenih očiju trčite prema vlastitoj nesreći i činite jednu pogrešku za drugom, ali sada je s tim gotovo! Gotovo jednom za svagda! Sada ću ja uzeti stvar u svoje ruke!

Nakon ovog ispada zavladao je muk. Svi su bili zbunjeni. Uspravila sam se na stolici. Obiteljska svađa nije još nikad imala ovakav obrat.

— Što to znači? - napokon je upitao Oliver.

— To znači da je sada gotovo sa zafrkancijom - rekao je Fritz, a mi smo bili jednako pametni kao i prije.

— A što točno želiš reći? - upitao je Stephan sa strahom i nadom u glasu.

Fritz se nakašljao. - Svih ovih godina nisam vam davao novac jer sam točno znao da ćete ga potrošiti na gluposti i zato što mislim da pravi muškarci trebaju sami brinuti o sebi. Međutim, vjerujem da bih sada, pod određenim uvjetima, bio spreman promijeniti mišljenje. Pretpostavljam da bi svakom od vas dobro došao moj novac, zar ne?

Svima nam je zastao dah. Fritz je jednako tako mogao baciti granatu na stol. Oliver i Stephan živčano su se pogledali, kao i ja i Evelyn. Je li to bila nekakva zamka? Je li to uopće bilo pitanje?

Kao i uvijek, samo je Eberhard znao pravi odgovor. - Oho - rekao je. - Moglo bi se reći da novca nikad nije dosta.

Fritz je uzdahnuo. Tada je odlučno ustao. - Dečki, dođite sa mnom. Moram razgovarati s vama.

Stephan i Oliver ponovno su se živčano pogledali, ali moj šogor već je krenuo prema vratima. - Dođite, važno je. Ne, ne, ti ostani sjediti, Eberharde.

Eberhard je uvrijeđeno i pomalo zabrinuto spustio svoju debelu stražnjicu u naslonjač, a Stephan i Oliver pošli su za mojim svekrom iz zimskog vrta u Fritzovo sveto carstvo, u radnu sobu.

Fritz je snažno zalupio vratima za sobom.

3. poglavlje

Katinka, Eberhard, Evelyn i ja ostali smo sami, zbunjeni i razdraženi.

— Život je težak, ali nepravedan - neraspoloženo je rekao Eberhard.

— O čemu je uopće riječ? - upitala sam.

— O novcu, naravno - rekla je Katinka.

— Ah - rekla je Evelyn. - Taj nikada neće ništa dati, nikada ništa.

Ja sam bila istog mišljenja.

— Ništa nije nemoguće: Toyota! - rekao je Eberhard.

U svakom slučaju, pomisao je bila primamljiva. I Savao je postao Pavao, to se događa.

— Ali ja sam trebao biti ondje - rekao je Eberhard. - Nisam tražio ništa nemoguće.

— Tako je - rekla je Katinka i pogledala prema radnoj sobi, grickajući donju usnicu. - Ako je tko trebao biti ondje, onda si to ti. Na kraju krajeva, *ti* si jedini koji zna postupati s novcem. Kod *nas* novac ne bi završio u dubokoj, crnoj dužničkoj rupi, nego bismo ga razumno upotrijebili.

Pri pomisli na šest do osam dječjih soba u njihovoj novoj kući, lice joj se ponovno razvedrilo. - Kako se tata samo radovao! Mislim, ne trebamo brinuti da ćemo biti zakinuti, Ebi. Napokon, on se ne ljuti na nas. Vjerojatno želi momcima održati predavanje.

— Hm, hm - rekao je Eberhard. - Služba je služba, a rakija je rakija.

— Što? - upitala sam.

— Katkada se uistinu pitam kao si uspio u poslu, Eberharde - rekla je Evelyn.

— Prije uspjeha Gospod je dao znoj - rekao je Eberhard.

— Znoj je dobra riječ - rekla je Evelyn. - Što je s tvojim dezodoransom? Mogao bi ga koristiti mirne duše.

— On koristi dezodorans - umiješala se Katinka. - Samo što ne djeluje dugo jer njegove žlijezde znojnice rade pojačano. To je čak i zdravo.

— Osjeti se - rekla je Evelyn.

— Deo, vozimo se u Lotsch - pjevušio je Eberhard. - Mislim da netko ovdje ima mjesečnicu... ti si danas uistinu vrlo razdražljiva, moja draga šogorice.

Evelyn je uhvatila nož i opasno sijevnula očima.

— Razgovarajmo o nečemu drugom - predložila je Katinka. Zahvalno sam joj se nasmiješila.

Evelyn je ispustila nož iz ruke, zapalila cigaretu i duboko udahнула. Katinka ju je kritički pogledala, ali postojao je nepisani zakon da se u zimskom vrtu smije pušiti, ali ne i u drugim dijelovima kuće - bez obzira bio tko trudan ili ne.

— Meni dim cigarete više smrdi nego zdrav znoj - rekao je Eberhard.

Jao, kako Katinka može izdržati s tim čovjekom?

— Nikotin smanjuje plodnost - rekla je strogo. - Dokazano je.

— Onda ne razumijem zašto nisi već odavno počela pušiti - zlobno je uzvratila Evelyn.

Eberhard se nakašljao. - Jeste li vidjeli, u ponedjeljak? - upitao je, vrativši se na svoj omiljeni predmet razgovora.

Evelyn je preokrenula očima okrenuvši se k meni. Isplazila sam jezik. Evo ga opet! Eberhardova i Katinkina jedina zanimacija i jedino što su radili u slobodno vrijeme, uz rađanje i pravljenje djece, kao što smo već rekli, bilo je gledanje televizije. Njegova i Katinkina omiljena emisija bila je *Tko želi biti milijunaš* s Gunterom Jauchom. Svake nedjelje nakon obiteljske svađe raspravljali su potanko o kandidatima koji su po njihovu mišljenju bili ispod svake razine.

— Jeste li gledali ovaj tjedan? - upitao je Eberhard. - S onim tipom koji nije znao što znači riječ redigirati?

Odmahnula sam glavom. Nisam gledala, nažalost. Inače bih sada znala što znači redigirati.

Evelyn je povukla dim. - Ja navečer imam pametnijeg posla nego buljiti u televizor - rekla je. - Jesam li to već rekla?

— Šteta. To je bilo tako strašno. Redigirati, molim vas - rekao je Eberhard. - Ali tip uistinu nije imao pojma.

Katinka je još bila pogođena. - Jadna, jadna Njemačka - rekla je.

Neko vrijeme vladao je muk. Pogledala sam ostale i došla do zaključka da su svi osim mene poznavali tu riječ i bili žalosni što u Njemačkoj ima ljudi koji nikad nisu čuli tu glupu riječ.

— Pa dobro - rekla sam napokon kako bih ih razvedrila. - Ne znaju svi sve.

Ostali su me zaprepašteno pogledali.

— Što? - oštro je upitala Katinka.

— To je bila šala - promrmljala sam.

Katinka mi nije vjerovala. - Samo mi nemoj reći da ni ti ne znaš.

— Naravno da znam - nastavila sam se šaliti. - Jučer sam cijeli dan redigirala mlade begonije. Težak posao, kažem vam.

Katinka je, nažalost, namirisala krv. - Ne, budi ozbiljna i kaži što znači ta riječ.

— Moraš mi ponuditi četiri odgovora - rekla sam u šali.

— Nevjerojatno - rekla je Katinka. - Uistinu ne znaš.

— I što onda? - upitala sam. - To ne zna nitko.

* * *

Prošlo je pola sata prije nego što su se Stephan i Oliver vratili iz radne sobe. Pozorno sam ih promatrala, ali nisu baš izgledali kao osobe koje su upravo dobile sedmicu na lotu. Nisu izgledali ni kao da su imali tri pogotka i dopunski broj. Baš šteta.

— Hoćemo li krenuti, Olli? - upitao je Stephan.

Odmah sam ustala prije nego što Eberhard i Katinka otkriju da nemam pojma koji je od sjevernofrizijskih otoka najveći. ("Hajde, Olivija, pa to je pitanje za dvije tisuće eura!")

— Samo ću reći doviđenja tvojemu ocu.

— Nije potrebno - osorno je rekao Oliver. - Malo je privilegao.

— Već sada? - zabrinuto je upitala Katinka. - Pa tek je pola dvanaest. Neće valjda biti bolestan.

Stephan je uzdahnuo. - Ne brini, sestrice. Živjet će stotinu godina. Nije se činio previše sretnim zbog toga. - Hajde, Olli, imamo još posla kod kuće.

Evelyn i Oliver izišli su iz kuće zajedno s nama. Nije me pekla savjest što sam ostavila Katinki i Eberhardu da počiste stol. Previše su me izivcirali glupim "Milijunašem", pametnjakovići. Katinka mi je nešto doviknula, nešto što je zvučalo kao "jadnica", a Eberhard je kao po običaju rekao "čau".

— Što vam je to Fritz imao reći? - upijala sam u ulazu. - Koliko će dati? - Nepotrebno je reći da sam izgarala od znatiželje.

Međutim, ni Oliver ni Stephan nisu ništa odgovorili.

— Trebalo bi starom odrediti skrbnika - progundao je Stephan, a Oliver je dodao: - Stari živčani tiranin. Potpuno je skrenuo.

— Kažite nam nešto što ne znamo - rekla je Evelyn.

— Hoće li dati novac ili neće? - upitala sam.

— Da i ne - rekao je Stephan, a Oliver je rekao: - Kako se uzme - i ušao u svoj srebrnasti Z4. Evelyn je ušla na suvozačevoj strani i za rastanak nas pogledala izraza lica kao da je boli zub, kao da joj vade korijen bez anestezije. Ipak nam je i mahnula. Ja sam joj mahnula pomalo zlorado jer sam shvatila da će vjerojatno morati prodati auto budući da u njemu nema mjesta za dječje sjedalo, ako dobiju dijete. Vjerojatno im se zbog toga kidalo srce.

— Kaži napokon - povikala sam kad smo već sjedili u našem rasklimanom kombiju, koji nam, to je barem bilo jasno, nikako nije mogao slomiti srce. - Što je rekao Fritz?

Stephan je upalio motor. - Da nas se srami, da smo pravi gubitnici, da ne znamo raspolagati novcem, da nemamo nos ni za što i ni za koga... sve tako.

— Da, da - rekla sam nestrpljivo. - To uvijek kaže. Ali zašto vam je danas to htio reći iza zatvorenih vrata? Sigurno ima nekakve zle namjere.

Stephan je šutio nekoliko trenutaka dok je unatrag izlazio s prilaza. - Zato što je zli stari tiranin opsjednut moći - rekao je tada.

— Ali to nije ništa novo. Molim te, gledaj cestu! Novo je samo to što očito želi dati nešto od svojega novca. A ako mene pitaš, ja bih odmah prihvatila. Ne bih imala ni trunke obzira.

— Da, misliš li možda da ja imam obzira? - povikao je Stephan i naglo zaustavio ispred crvenoga svjetla. - Bude li se pod stare dane napokon pokazao velikodušnim, ja ću biti posljednji koji će ga u tomu spriječiti, vjeruj mi. Mislim da otac sinovima smije dati nešto od svojega bogatstva! Ali taj čovjek još nikada u životu nije nešto dao a da nije tražio protuuslugu.

Moja znatiželja dostigla je privremeni vrhunac. - Kakvu protuuslugu traži? - upitala sam bez daha, a mašta mi se počela razbuktavati.

— Vjeruj mi, ne želiš znati - rekao je Stephan.

— Naravno da želim znati - povikala sam. I te kako sam željela znati.

Ali Stephan je samo uzdahnuo i umuknuo na način koji čovjeku uništava živce. Tek na sljedećem semaforu (ja sam u međuvremenu izgrizla donju usnicu do krvi), rekao je: - Pitanje koje si moramo

postaviti glasi: Što bismo sve učinili za novac? Koliko bismo daleko išli?

— Ovisi o tomu o koliko novca govorimo - rekla sam. - Uostalom, na semaforu je zeleno svjetlo!

Stephan je krenuo tako da su zaškripale gume. - Dovoljno za vraćanje dugova, obnovu kuće i možda za još neke važne nabavke - rekao je, a riječi su mu zvučale nekako čeznutljivo.

— Oh - rekla sam. - Dobro, *za to* bih učinila gotovo sve.

Stephan me je pogledao na način koji se teško može protumačiti. Je li to bilo užasavanje? Prijezir? Priznanje? Nisam znala.

— Što znači gotovo sve? - upitao je.

— Ovo je samo *teoretsko razmišljanje*, zar ne?

Stephan je kimnuo.

— Onda dobro - rekla sam pomalo nestrpljivo, kao netko tko je o tomu već često razmišljao. Iskreno rečeno, to svi rade, nije li tako? - Darovala bih bubreg, ali nekome komu je uistinu potreban, a ne samo tako za zabavu. Ali ruku, na primjer, ne bih dala nikada. Ni prst, ako bolje razmislim. Nijedan dio tijela koji se vidi. I, naravno, nijedan koji je meni potreban. Također ne bih nikoga ubila, čak ni Eberharda, to bi bilo opasno, a i moralno upitno. Mislim, što će mi novac ako budem doživotno sjedila u zatvoru? - Zastala sam. - Bi li *ti* za novac počinio ubojstvo?

— Ubio bih samo oca - rekao je Stephan.

— To bi, naravno, riješilo mnoge probleme - rekla sam.

— Zapravo sve, ako bolje razmislim.

— To je bila šala, Olivia! - izderao se Stephan. Uvijek bi se oneraspoložio kad se ne bih smijala njegovim šalama.

— I ja sam se šalila - rekla sam. - Dobro znaš da ja tvojega oca zapravo volim. Ah, u određenoj mjeri. - Laganje mi nije baš ležalo. Zbog toga sam nakon nekoliko trenutaka dodala: -Ah, u svakom slučaju, ne smatram ga tako lošim da bih ga mogla ubiti.

— Ali inače bi učinila sve kako bi došla do njegova novca? - Stephan me prodorno pogledao.

— Kako misliš ja? On je tebe zvao na razgovor.

— Da, ali tko kaže da nismo ondje razgovarali i o tebi?

O *meni* Naravno, tu mi je palo na pamet ono što je Fritz rekao o mojim grudima, onda na vjenčanju, kad je popio onoliko šampanjca.

Prva klasa i tako dalje.

Osjetila sam kako mi se ovjesila donja čeljust. - *Što?* Nešto poput *Nemoralne ponude*? Razmišljala sam desetinku sekunde, ali onda odmahнула glavom. - Ne, ne, zaboravi, Fritz uistinu nije Robert Redford.

— A ni ti nisi Demi Moore, *Bucka* - rekao je Stephan i također odmahnuo glavom. - No, dobro je znati da bi razmislila ako bi u pitanju bio Robert Redford! - Auto se opasno zaljuljao. -

Ah, kao da bi moj otac htio što od tebe! Mislim da nikada nije ni imao seksualni život. Baš imaš puno mašte. Bilo bi lijepo kad stvar ne bi bila tako zamršena!

Bila sam povrijeđena. - Misliš da nisam njegov tip? Ali ti si rekao...

— Jednostavno zaboravi. Moj otac je stari bijednik. A ja nemam volju dopustiti mu da sa mnom i mojom suprugom postupa kao s lutkama na koncu! Čak ni za milijun eura.

— *Milijun eura?*- povikala sam. - Sve vrijeme govorimo o milijun eura? Kaži napokon što je htio dobiti za to!

— Zaboravi - ponovno je rekao Stephan i skrenuo prema našem rasadniku.

Pucala sam od znatiželje, što je i razumljivo, i rado bih izvukla istinu od Stephana. No, iz iskustva sam znala da to ne pomaže. Što sam više navaljivala, on bi se sve više zatvarao - čisto uživanje u mučenju. Zapravo je bio bijesan na oca, ali je bijes iskazivao na meni, to mi je već bilo poznato.

Budem li, dakle, htjela doznati što je Fritz rekao, morat ću se poslužiti jednostavnom, starom smicalicom.

— U pravu si - rekla sam što je moguće ljubaznije. - Trebamo to zaboraviti. Bez obzira koliko nam je Fritz ponudio novca i što je uopće tražio od nas: mi se ne damo kupiti.

— Tako je - rekao je Stephan, ali to nije vučalo iskreno.

4. poglavlje

Svatko nosi svoj teret - govorila je moja pomajka, i još: - Pod svakim krovom neka nevolja!

Moj teret i moja nevolja, od ponedjeljka do petka do podne, zvala se Petra Schmidtke, imala je trideset dvije godine i po prirodi je bila prosta.

— Dragi Bože, što je to s tvojim podočnjacima? Veliki su kao *torbe* - rekla je danas umjesto pozdrava. Dolazila je prijepodne na posao u rasadnik, a činjenica da sam ja bila njezina šefica, a ona moja zaposlenica, nije joj ni najmanje smetala da me vrijeđa. Nisam imala dovoljno voditeljskih sposobnosti da bih je u tomu spriječila. Da, točnije rečeno, nisam imala hrabrosti ni upozoriti je na neprikladno ponašanje. Od samoga početka govorila mi je ti, bez ikakva objašnjenja, dok je Stephana uvijek uljudno oslovljavala s vi. Ipak, uspjela sam i ja njoj govoriti ti, a kad bi nas kupci čuli kako razgovaramo, sigurno su mislili da smo stare prijateljice koje se i inače međusobno tako slobodno ophode.

"Ah, zaveži, ti fufice spržena u solariju", voljela bih reći, ali sam umjesto toga samo promrmljala nešto kao "alergija na cvjetni prah" i "loše sam spavala", a bilo je točno i jedno i drugo. Čudila sam se što sam uopće zaspala. Jedva sam se svladavala da više ne razgovaram sa Stephanom o

Fritzu i njegovoj - nedvojbeno - nemoralnoj ponudi, ali ni u krevetu nisam mogla misliti ni na što drugo. Je li nam Fritz uistinu htio dati milijun eura i što je htio zauzvrat? Što sam duže razmišljala o tomu, to sam više sumnjala da bih dragovoljno darovala bubreg. Što ako bi onaj koji ostane odjednom zakazao?

Ali milijun eura bilo je puno novca. Puno novca koji bi riješio puno problema. Kad bismo ga imali.

Stephan je ustao prije mene i otišao na veletržnicu. Sigurno se neće vratiti prije pola deset. Ali onda ću iz njega izvući istinu.

Kihnula sam tri puta za redom.

— Izgledaš strašno - rekla je Petra s izrazom zloradosti na licu.

"I ti", htjela sam reći, ali to je bila stvar ukusa. Mnogi ljudi, ponajprije muškarci, očito vole male krumpiraste nosove, nebeski plave oči, gotovo nerazmaknute, i blago šušlav dječji glas.

— Takva lica izazivaju kod muškaraca posebne nagone - objasnila mi je prijateljica Elisabeth.

- S jedne strane žele zaštititi dražesnu životinjicu, a s druge strane žele je bezuvjetno poševiti.

Elisabeth je to zacijelo znala jer je čovjek za kojega se umalo udala neposredno prije vjenčanja imao nešto s jednom takvom vježbenicom. Srećom, ona je to pravodobno primijetila i rekla "ne" pred oltarom. (Uostalom, to je bilo najbolje vjenčanje na kojem sam ikad bila. Trebali ste samo vidjeti mladoženjino lice!) I Elizabethina nova veza s jednim činovnikom koji se oduševljavao surfanjem propala je zbog neke fufice prčasta nosa. Sada je bila iskusna žena, samohrana majka četverogodišnjeg sina i samozvana ekspertica po pitanju fufica. Čim je ugledala Petru, preporučila mi je da je žurno otpustim.

— Već samo zato što je uistinu izričito odvratna prema tebi - rekla je.

— Ona je odvratna prema svim ženama - odgovorila sam iskreno.

— Otjeraj je - ponavljala je Elisabeth. - Takve žene imaju samo jedan hobi: otimanje muževa od drugih žena. To im je potrebno za njihov ego.

Ja sam ipak mislila da je to pretjerano. Možda je Petru doista zanimao Stephan, ali ona nikako nije bila Stephanov tip. On je volio elegantne i kulturne žene koje mirišu na novac, dakle, nešto potpuno suprotno Petri.

I suprotno meni.

Da Petra osim otimanja muževa nije imala drugi hobi, nije bilo točno. Imala je kuću, muža, dvoje male djece i vjerojatno je iznimno puno vremena provodila u solariju. Osim toga, u slobodno je vrijeme strastveno čistila kuću.

Stephan je zaposlio Petru ne upitavši me za mišljenje, između ostalog zato što ona, kako je sama tvrdila, nije mogla vidjeti prašinu a da je ne obriše.

— Kad nema kupaca, ona čisti dućan - Stephan je pokušavao opravdati svoju odluku. - Tako ćemo uštedjeti na čistačici.

I doista, otkako Petra radi kod nas, dućan je uvijek blistao od čistoće. Nije se mogao vidjeti ni otisak prsta na pultu. Zato se osjetio jak miris antibakterijskih sredstava za čišćenje koje je koristila.

Unatoč tomu, nisam se u potpunosti slagala sa Stephanovim izborom. Naravno, trebao nam je netko tko će prodavati robu, ali to je mogao biti netko tko ima pojma o sadnicama. Ili tko je bio spreman od vremena do vremena zaprljati ruke.

— Zato imamo Kabulkea - rekao je Stephan, misleći na krepkog umirovljenika koji je dolazio svaki dan i hvatao se svakog posla. - Glavno da ih zna dobro prodati. I vrlo je ljubazna prema kupcima, moraš priznati.

— Da, prema muškim kupcima - rekla sam. Muškarcima je Petra mogla sve utrpiti. Slutila sam da neki od njih uopće ne dolaze zbog begonija, nego zbog Petre. Imala je dugu svijetlu kosu spletenu u nestašnu pletenicu, šuškala je (namjerno) pri govoru i govorila visokim dječjim glasom. Potpuno drukčije djelovale su njezine usne, stalno vlažne zahvaljujući tamnoružičastom sjajilu, a izrez joj je bio dublji od Grand Canyon. A kako bi upotpunila ozloglašeni izgled školarke, nosila je usku odjeću s odjela za djevojke od četrnaest do osamnaest godina, koja je pokazivala kako se osjećala dobro i seksi u svojem tijelu. Do struka sam mogla shvatiti zašto se tako odijeva: imala je, naime, struk koji se mogao obuhvatiti dvjema rukama, male, čvrste grudi i zavidno ravan trbuh, iako je dva puta rodila. Ali zašto je ostatak tijela naglašavala uskim trapericama i mini suknjama, za mene je bila tajna jer joj je stražnjica bila ravna poput Nizozemske, a jednako tako i široka, a noge su joj bile tako "ludo dugačke i vitke", kako je stalno govorila, ali zato i ludo grbave. Kad bi Petra skupila noge, kroz njih su još mogla proći kolica.

Međutim, poznato je da se ne smije nabacivati kamenjem na Onoge onaj tko sjedi u stakleniku i ima X-noge kao ja.

— Znam da izgledam strašno - rekla sam ljutito i ponovno kihнула. - Danas moramo posaditi cvijeće u četrnaest balkonskih cvjetnjaka. U podne će doći po njih.

— Da sam na tvom mjestu, obavila bih to vani. - Petra nije mogla ni htjela preuzeti takve poslove. - Tako ćeš dobiti bar malo boje. Na tvom mjestu bih ostavila malo novca u solariju. Kad potamne, masne naslage odmah izgledaju manje neukusno.

— Ako ikad budem imala masne naslage, onda ću možda ići u solarij - rekla sam malo oštrije nego što sam namjeravala. Nisam bila debela, samo sam imala velike grudi! Zašto nitko ne vidi razliku? -

Možda će do tada biti solarija u kojima nećeš dobiti ni bore ni rak kože.

Srećom, u tom je trenutak došao prvi kupac i dok mu je Petra uvaljivala paletu već pomalo uvelih, ružičastih begonija, ja sam se u stakleniku bacila na sadnju cvijeća u balkonske cvjetnjake. To je napokon bio posao kojemu sam se mogla posve predati jer sam imala potpuno slobodne ruke. Veselo sam pjevušila ukoliko nisam baš razgovarala sa sadnicama. Da, da, znam što želite reći, ali postoji uistinu hrpa *ozbiljnih* istraživanja o tomu da biljke s kojima se lijepo razgovara rastu bolje od drugih. Mislim, ne može im škoditi ako ih hvalim i ako im objašnjavam što namjeravam učiniti s njima. Sve dok biljke nisu odgovarale, nisam sumnjala u svoj razum, kao što je to činio Stephan. On je rekao da je suludo razgovarati s biljkama. Međutim, on je bio još luđi, jer nije razgovarao samo s našim autom ("Upali se, glupa stara kanto!"), nego i sa svojim modricama. Prošloga tjedna u kupaonici se nagnuo nad svoju nogu i razgovarao s jednom modricom.

— Odakle si ti tu? - upitao je modricu. - Uopće se ne sjećam da sam se udario. Misliš li da moram ići k liječniku?

Ja sam se tomu mogla samo smijati. Kad bih zbog svake modrice trčala liječniku, ne bih više imala vremena ni za što drugo. Stephan je rekao da je to kod mene nešto drugo zato što se ja stalno udaram o nešto. Njegova je modrica, naprotiv, nastala sama od sebe, jer se on nije udario, a to je zabrinjavajuće. Više nego zabrinjavajuće. Stephan se uhvatio za grkljan. Već mu je neko vrijeme stegnut, objasnio mi je glasom kao iz groba. Nešto nije u redu s njegovim žlijezdama. A modrica, koja se odjednom pojavila niotkuda, znak je nekog većeg poremećaja u tijelu. Početak kraja, tako reći. Liječnik, kojemu je sljedećeg jutra pokazao modricu, srećom je rekao da se jedini poremećaj u Stephanovu tijelu odnosi na njegovu sposobnost pamćenja jer se ne može sjetiti kada je i gdje zaradio modricu. Ali, umjesto da odahne što je izbjegao smrt, Stephan je sada bio zabrinut da možda nema Alzheimerera. Dakle, pitam vas: Tko je od nas dvoje lud, on ili ja?

Cvjetnjaci su bili prelijepi, a kupci, koji su došli neposredno prije podneva, nisu mogli naći riječi kojima bi ih pohvalili. Petra je prodavala begonije i vrijedne lize kao narezan kruh, a Stephan, koji

je stalno donosio nove palete cvijeća, pobjedonosno mi se nasmiješio.

— Vidiš, Bucka, posao cvjeta. Dajemo kupcima ono što žele! A to su sada begonije. - Poljubio me od srca, ali površno i otišao u ured.

—A ja želim druge kupce - mrzovoljno sam rekla nakon što je otišao. Izbjegavao me je kako ne bi morao sa mnom razgovarati o Fritzu i novcu. A bila sam posve sigurna da nije mislio ni na što drugo i da je gorio od želje da mi sve ispriča. Pitala sam se trebam li nazvati prijateljicu Elisabeth i pitati je za savjet, ali zapravo joj još nisam imala reći ništa konkretno. Osim toga, mislila sam da znam što će mi savjetovati. Njoj novac nije bio toliko važan. Ali ona nije imala ni tako velike dugove. A novogradnju, koju je dijelila s jednom također samohranom prijateljicom, naravno, nije trebao obnavljati. Ne, bojala sam se da bi se Elisabeth odrekla milijuna samo kad bi imala muža kao što je Stephan.

U dvanaest i petnaest Petra je objesila torbu na rame. Imala je naše dopuštenje za raniji odlazak s posla kako bi stigla otići po djecu u vrtić. Djeca su se zvala Timo i Nico, a izgledali su kao male lasice. Kod djece je to nekako slatko. Kad su imala hunjavicu ili kad je vrtić bio zatvoren, Petra ih je dovodila na posao. Tada bi sjedili u uredu i gledali Majstora Boba na videu. U početku sam ih pokušavala malo uputiti u vrtlarske radove (što se toga tiče, imam u sebi neku misionarsku crtu), da zalijevaju cvijeće, presađuju lončanice, iznose sjeme i rade sve što im se sviđa. To su, naime, bila vrlo draga djeca.

Međutim, Petra nije htjela da se djeca zaprljaju.

— Samo mi treba još to da mi djeca izgledaju kao prasci - rekla je. Majstor Bob je, naprotiv, bilo nešto što im nikako ne može naškoditi.

— Gospodine Gaertneru - povikala je, gurnuvši glavu i sise u Stephanov ured. - Gotova sam za danas. Ćao, ćao!

— Ćao... i puno hvala - odgovorio je Stephan. Ja sam iskrivila lice. Ćao mi je djelovalo još prisnije nego Eberhardovo *čaju*.

— Idem onda - rekla mi je Petra, nimalo srdačno. - Pogledaj si nokte. Crni kao...

— ... govno - dopunila sam je i gledala ruke glumeći zaprepaštenje. - Jao, kako mi je to došlo do ruku?

— Mogla bi raditi koristeći rukavice, kao svaki normalan čovjek. - Petra je na odlasku naprcila svoj krumpirasti nos. - Onda do srijede.

Mahnula sam joj prljavim šapama. - Pozdravi djecu i supruga. Supruga joj nisam poznavala, ali sam pretpostavljala da je nekakav bijednik.

— Uh! - Petra se sudarila s nekim na vratima. Kako je to bila žena, nije se ni potrudila ispričati se.

— Imamo podnevnu stanku - rekla je neljubazno.

-Ne morate mi zato zabiti u rebra svoju jeftinu imitaciju Gucci torbice - odgovorila je žena. To je bila moja šogorica Evelyn, vrlo elegantna i istodobno nemarna, kao i uvijek. Ispred vrata parkirala je srebrni BMW spuštenu krova.

— To nije Gucci torbica - rekla je Petra.

Evelyn je prošla pokraj nje. - Rekla sam. Jeftina imitacija, isto kao i parfem.

— Parfem je slučajno pravi - rekla je Petra i zalupila vratima na način "jesam joj spustila!"

— Onda samo miriše tako jeftino - rekla je Evelyn obrativši se meni.

— To je sredstvo za dezinfekciju - rekla sam.

Evelyn je kroz izlog gledala kako Petra na parkiralištu njiše stražnjicom. - Otkada ta drolja grbavih nogu radi ovdje?

— Već dva mjeseca - odgovorila sam. - A što ćeš ti ovdje? Hoćeš li kupiti cvijeće? - Oliverov i Evelynin glamurozni stan imao je golemu krovnu terasu na kojoj nije bilo ničega osim garniture za sjedenje od tikovine sa suncobranom i lonca s grmom koji sam im darovala za useljenje.

— Ne - rekla je Evelyn i smjestila se uz pult. - Znaš da ja nemam ništa s cvijećem i domaćim životinjama. Htjela sam razgovarati s tobom o onoj stvari.

— O kojoj stvari?

— O milijun eura - rekla je Evelyn.

— Oh, o *toj* stvari - rekla sam. I ja sam jako rado željela razgovarati o tomu. Iako nisam znala gotovo ništa.

Evelyn je prošla rukom kroz savršeno uređenu kosu. - Oliver misli da ne bismo to trebali učiniti. Ali on ne može sam donijeti odluku, zar ne?

— Eh, milijun eura je puno novca - rekla sam oprezno. Toliko sam ipak znala. - Ali Stephan misli da se o prijedlogu ne može raspravljati.

— A što *ti* misliš?

— Pa, dakle — rekla sam zbunjeno. Bilo je glupo što sam još uvijek tapkala u mraku.

— Olivia?

Blago sam pocrvenjela pod Evelyninim prodornim pogledom. - Hm, iskreno rečeno, ne znam što bih mislila. A što ti misliš?

— Mislim da bismo trebali prihvatiti - rekla je Evelyn. - Nikad više nećemo na tako lagan način doći do novca. Za milijun eura treba dugo raditi. A sada, kad sam bez posla, novac bi mi jako dobro došao.

— Ali, to bi ipak bilo... nemoralno! - rekla sam na profinjen način.

— Nemoralno? - ponovila je Evelyn. - To je pitanje tumačenja. Ne bismo učinili ništa nezakonito.

— Ne? - upitala sam i odmah osjetila nekakvo olakšanje.

— Naravno da ne. Ili možda poznaješ zakon koji to zabranjuje?

— Ah, uh - rekla sam. - Morala bih još malo redigirati o tomu...

Evelyn je napokon shvatila. Nije bila glupa. - Stephan ti nije ništa rekao, zar ne?

Posramljeno sam odmahнула glavom.

— Kukavica - rekla je Evelyn i osvrnula se oko sebe. - Gdje je on?

— U uredu. Ne može nas čuti.

— Dakle, slušaj: Fritz će svakom sinu dati milijun eura ako na pola godine zamijene supruge.

— Što? - povikala sam. Izgledalo je jednostavno, a istodobno i zamršeno. I potpuno šašavo. -Kako bi to išlo?

— Jednostavno, ti bi se na šest mjeseci odselila k Oliveru u naš stan, a ja bih za to vrijeme stanovala kod Stephana u vašoj rupi.

— Da, ali... čemu sve to? Mislim, što Fritz ima od toga?

— Dobar osjećaj - rekla je Evelyn.

— To je glupo! Oliver i Stephan imaju pravo, čovjeku treba dati skrbnika. On ne zna što govori.

— Misli da su se njegovi sinovi oženili pogrešnim ženama.

— I misli da bismo im bolje odgovarali kad bismo se zamijenili?

Brad Pitt i Jennifer Aniston, Cvjetača i Karfiol - naravno! Zašto svi procjenjuju ljude prema vanjskom izgledu?

Evelyn je opušteno mahala nogama. - Očito. On misli da smo mi krive što njegovi sinovi nisu ostvarili karijeru i što nemaju djecu.

— Ali to nije moja krivica - pobunila sam se. - Osim toga, ako nisam osigurala karijeru jednom sinu, zašto bih to mogla učiniti drugom?

— To nema nikakve veze! - Evelyn je nestrpljivo iskrivila lice kao da je boli zub. - Ovdje je riječ o suptilnoj igri moći kojom Fritz želi dokazati da njegovi sinovi još rade ono što im on kaže.

— Za milijun eura - rekla sam s prijezirom.

— Za milijun eura - potvrdila je Evelyn. - Toliko to vrijedi Fritz. Vjerojatno je riječ o okladi.

— A s kim?

— Ne znam. - Evelin je elegantno prekrížila noge. - Ali ako ne prihvatimo, on će izgubiti. A to ne želimo, zar ne? To je ipak naš dragi svekar.

— Ali ako izgubi, ipak može zadržati milijun!

— Dva milijuna. Svatko dobiva jedan.

— Utoliko gore! Ako je uistinu riječ o okladi, Fritz će biti sretan bude li izgubio.

Evelyn je imala drukčije mišljenje. - O, ne! Čovjek dobije napad bjesnila kad izgubi igrajući s unucima "čovječe ne ljuti se"!

— Da, ali također dobije napad bjesnila kad u Aldiju povećaju cijene za dva centa. Ne usuđujem se ni pomisliti što bi tek bilo kad je riječ o dva milijuna.

— Tko zna koliki je ulog? - rekla je Evelyn. - Na kraju će stari vjerojatno napraviti dobar posao, ovako ili onako!

U međuvremenu mi se zavrtjelo u glavi.

— Sve je to glupost! - povikala sam. - Tko bi sudjelovao u takvome čemu? Od toga nema nitko ništa! Stephan i Oliver neće imati djecu ni karijeru i ako zamijene žene! To nema nikakvog smisla.

— Nama je to svejedno - usprotivila se Evelyn. - *Mi* bismo imale koristi, a mi želimo samo novac, zar ne?

— *Samo* novac - rekla sam.

— Budi praktična: pola od toga pripada nama - rekla je Evelyn. - Tebi i meni. Svakoj pet stotina tisuća eura.

Pet stotina tisuća eura. Zurila sam u zemlju na svojim cipelama. Zamišljala sam dugačke redove prekrasnih voćaka, povijesnih sorti jabuka i krušaka, okrugle i čunjaste grmove, engleske ruže pokraj amarilisa i lavande na četrnaest tisuća kvadratnih metara obrađene zemlje. Vidjela sam u mislima nebrojene kupce kako se guraju kroz

obnovljene staklenike i oduševljeno zastaju pred maštovito zasadenim posudama od terakote, žuboravim vodoskocima i željeznim, ukrasnim, zahrđalim obeliscima, a vidjela sam i sebe kako Stephanu dobacujem pobjedonosni pogled koji govori da je razdoblje begonija zauvijek iza nas.

— I ja bih samo morala preseliti k vama, a ti k nama? - upitala sam i pritom sama sebi izgledala kao riba koja je zagrizla posebno ukusan mamac. Ona najčešće ne uživa dugo u tomu, mislim riba. Kad je izvuku iz vode, pokaje se što se nije suzdržala.

— Točno - rekla je Evelyn. - Fritz vjerojatno misli da će sve drugo doći samo po sebi.

— Što drugo?

— Pa znaš.

— Ne znam!

— Hajde, ne pravi se gluplja nego što jesi! Fritz želi da se zamijenimo zauvijek.

— Što bi on imao od toga?

Evelyn je slegnula ramenima. - Rekla sam već: dobar osjećaj! Osjećaj da je bio u pravu. Osjećaj da ima nadzor nad svime. Što ja znam! Nama je to svejedno! Mi samo želimo novac, zar ne?

Kimnula sam. Da, željela sam novac. Ali ja sam željela i Stephana, a iz nekog razloga mislila sam kako nije isključeno da će u tih pola godine doći na pomisao da mu Evelyn bolje odgovara od mene. Zato sam puna nade dodala: - Ali ako naši muževi ne žele sudjelovati u tomu...

— Žele - odlučno je rekla Evelyn. - Oni se samo načelno nečkaju. Samo da očuvaju malo dostojanstva.

— A što je s našim dostojanstvom?

— Ja ću ga rado prodati po toj cijeni - rekla je Evelyn. - Uostalom, to i nije tako dramatično. Samo ćemo zamijeniti muževe, nećemo zamijeniti posao, prehrambene navike i naše automobile. Ni našu odjeću - jer o *tomu* bih tri puta promislila.

— Meni tvoja odjeća uopće ne bi pristajala - rekla sam i nasmijala se.

— Barem ne gornji dijelovi - rekla je Evelyn i također se nasmijala. - Dakle, što misliš? Hoćeš li prihvatiti?

— Pa... to je još uvijek bolje nego darovati bubreg - rekla sam.

— Onda smo se dogovorile. - Evelyn mi je pružila ruku.

Rukovale smo se, a ja se nisam osvrnula na neobične osjećaje koji su me preplavili. - Budu li Stephan i Oliver uistinu htjeli sudjelovati, ja se slažem. Međutim, ne znam želim li to. Jer ako nas vole, onda bi morali reći ne, je li tako?

— Možda bi bilo bolje kad si ne bi postavljala to pitanje. - Evelyn je skliznula sa stolice jednako dražesno kako se i popela na nju.

Progutala sam slinu. - To mi se čini pomalo opasnim.

— Život je igra. Čovjek ne može očekivati veći dobitak ako ne računa na gubitak. Naravno da će pristati, glupačice!

— Naravno - ponovila sam tiho.

Kad je došla do vrata, još mi je nešto palo na pamet. - Ah, Evelyn?

— Hm? - Evelyn se okrenula.

— Što zapravo znači "redigirati"?

— Nemam blage veze - vedro je rekla Evelyn.

— A koji je od sjevernofrizijskih otoka najveći? A: Norderney, B: Jamajka, C: Borkum ili D: Fehmarn.

Na Evelyninu licu pojavio se jedan od njezinih rijetkih osmijeha.

— Fehmarn nije - rekla sam. - On se nalazi u Baltičkom moru. Ostaju još Jamajka, Borkum i Norderney.

Evelyn se još slađe nasmijala. - Ubrzo ćemo biti milijunaši i bez glupih odgovora na glupa pitanja.

5. poglavlje

Stephan je sjedio za računalom, leđima okrenut prema vratima, kad sam ja ušla.

— Odmah ću biti gotov - rekao je, ne okrenuvši se.

— Nema nikakve žurbe. Ionako nisam ništa kuhala. - Nisam bila bogzna kakva kuharica, a ni Stephan nije znao dobro kuhati. Za ručak bismo obično izvadili dva gotova jela iz zamrzivača i stavili ih u mikrovalnu pećnicu. Navečer bismo učinili isto. To nije bilo baš zdravo, ali ako se između tih obroka jede dovoljno voća, može se doživjeti duboka starost. Ako budemo imali sreće.

Stala sam iza Stephana i promrsila mu kosu. Teško mi je bilo ostaviti ga na miru kad smo bili sami. Sada smo bili u braku već gotovo deset godina, a nije prošao ni dan da se nisam čudila što se taj prekrasni, savršeni i pametni muškarac oženio upravo mnome, Olivijom Przbylla, koja je imala dlanove veličine poklopca na zahodskoj dasci, uprljane zemljom i kosu poput cvjetače. To je bilo pravo čudo - moje posve osobno čudo. Mogu li se doista izložiti opasnosti i pustiti ga da šest mjeseci stanuje sa ženom kakva je bila Evelyn? Neće li mu tada postati jasno da ja zapravo nisam savršena?

Stephan je zadovoljno mrmljao. - Onda, mala Bucka - rekao je, otvarajući na računalu nekakvo pismo i unoseći adresu na mjesto koje je bilo predviđeno za to. Pismo je bilo upućeno pogrebnom poduzeću Sagebrecht.

— Nemoj mi to govoriti - promrmljala sam. - Nisam ja debela.

— Ali to tako lijepo zvuči - rekao je Stephan tipkajući. Tipkao je s tri prsta na očaravajući način. - Bucka, što ima novo?

— Ništa što već ne znaš - odgovorila sam i odlučila odmah reći što mi je na srcu. - Što se mene tiče, ne bih imala ništa protiv toga da neko vrijeme stanujem s Oliverom u njegovu luksuznom stanu.

Stephan je spustio ruke na tipkovnicu. Umjesto "Poštovani gospodine Sagerbrecht" sada je ondje pisalo "Poštovani 857zmb".

— Mislim da oni čak imaju vodeni krevet - nježno sam dodala, vidjevši da se nije ni pomaknuo.

— Ne bi morala baš spavati u njegovu krevetu - rekao je Stephan pomalo isprekidanim glasom. - O tomu nije bilo govora.

— Za milijun eura prisilila bih se i na to - rekla sam. - Sigurna sam da ni ti ne bi dopustio da sirota Evelyn spava u našoj kadi, zar ne?

Stephan se napokon okrenuo prema meni. - Je li te Oliver nazvao? Stara svinja.

— Nije! Evelyn mi je sve ispričala. Oliver misli da se o tomu nema što raspravljati, kao i ti. Stephan je šutio nekoliko trenutaka. Onda je upitao: - A Evelyn?

— Ona se naoštrila na... novac. - Barem sam se nadala. Jer, ako se možda naoštrila na Stephana, mislim da bih mogla imati problema. Prilično velikih problema.

— Hm - rekao je Stephan. Odjednom su mu nestale bore s čela. Nasmiješio se i privukao me u svoje krilo. - Stari je lud, zar ne? To je najluđe što je ikada učinio.

— Znaš li možda zašto je došao na tu nemoguću zamisao?

Stephan je odmahnuo glavom. - Rekao je da sami nikada nećemo promijeniti svoje živote. Dakle, on to mora učiniti za nas.

— Ali naš život uopće nije tako loš, je li tako? - promrmljala sam i privila mu se uz grudi.

— To je točno - rekao je Stephan. - Jedino što nam nedostaje jest milijun eura.

— A sve drugo ostalo bi kako je i sada? - upitala sam.

— Naravno. Samo bismo se riješili briga.

Zapravo, i ja sam mislila isto što i on. - Ali znaš da postoje one studije o dobitnicima na lotu. Znaš, o tomu čini li novac čovjeka sretnim. A ne čini...

— U našem slučaju bi - rekao je Stephan.

— Misliš li da bi mogao neko vrijeme izdržati s Evelyn? - upitala sam i raščupala mu kosu. -Šest mjeseci?

— Ako bi ti tako dugo mogla podnijeti mojega brata... Stephan mi je mrsio uvojke. - Čovjek se mora malo žrtvovati.

Pomislila sam na milijun eura i što bih sve mogla učiniti s tim. Žrtva koju bih morala podnijeti zapravo mi se nije činila tako velikom. S dobrim starim Karfiolom mogla bih izdržati toliko vremena. Poznavala sa ga samo kao uravnotežena i ljubazna. I znao je jako dobro kuhati. Osim toga, njihov stan je bio potpuno nov, a iz svakog je kuta izvirivao Evelynin savršen ukus. Pola godine bez prašine i mikrovalne pećnice. - Mislim da mogu to izdržati - rekla sam.

Sve dok ništa ne započneš s Evelyn, htjela sam dodati. Ali, naravno, to se podrazumijevalo. Bar sam se nadala.

Stephan je duboko udahnuo. - Pa onda, rekao bih... uzmimo taj milijun.

* * *

Mislila sam da će Fritz sjesti na dupe kad bude čuo da prihvaćamo "ponudu" i da će možda htjeti odustati, tvrdeći da je sve bila samo šala. Jedan posve mali dio moje osobe, onaj kojemu nije bio važan veliki novac, čak se *nadao* da će Fritz povući ponudu.

Međutim, Fritz nije ni trepnuo. - Poznajem ja svoje ljude - rekao je.

Opet je bila nedjelja, dan prije prvoga svibnja. Kiša je bubnjala po staklenom krovu zimskoga vrta, stvarajući zanimljiv sumrak. Inače je sve bilo isto kao i prošli put: pred nama na stolu nalazio se pladanj s otpacima mesara Sendmanna, djeca su jela kruh s marmeladom, a Katinka je na sebi opet imala svijetlu odjeću, ovoga put svijetloplavu, u skladu sa stolnjakom. Eberhard je pitao koja životinja ne živi u Africi, A: tigar, B: oposum, C: žirafa ili D: pasanac.

Ja opet nisam znala odgovor.

Neobično je bilo samo to što je Oliver, kojega smo imenovali glasnogovornikom, nakon prve šalice kave rekao: - Razmislili smo, tata. Rado ćemo prihvatiti ponudu.

Kad je Fritz, kao što smo rekli, samo bezosjećajno rekao: "Poznajem ja svoje ljude", Eberhard i Katinka su gotovo pali sa svojih pletenih stolica.

— Kakvu ponudu? - upitala je Katinka, a Eberhard je rekao: - I ja bih to volio znati, ako je dopušteno.

Svi smo pogledali u Fritza jer sada je bilo na njemu da objasni cijelu stvar. Još sam se malo nadala da će reći: - Haha, al' sam vas lijepo povukao za nos, zar ne? Prvi april, skrivena kamera!

Ali Fritz je rekao: - Obećao sam tvojoj braći oveći predujam njihova nasljedstva. Milijun eura svakomu ako tijekom pola godine ispune određene uvjete.

— Milijun eura?! - zaprepastio se Eberhard.

— Boah - rekao je Till. On je ipak već znao brojiti do sto. - Jedan milijon! Toliko je Timov tata platio *ferrari*.

— Ne baš toliko - rekla sam.

— A kakvi su to uvjeti? - upitala je Katinka kreštavim glasom. Prvi put otkad je poznajem nije čula ni vidjela djecu.

— Stephan i Oliver moraju šest mjeseci zamijeniti žene - rekao je Fritz, i iako je Katinka izgledala kao da će u svakom trenutku od zaprepaštenja zagristi šalicu, a Eberhard dobio strašan napad govorenja svojega "oho" (izgovorio ga je oko četrdeset puta uzastopce), Fritz je mirno nastavio:

— Pojedinosti su utvrđene ugovorom koji se nalazi na pisaćem stolu: žena Evelyn preselit će se k Stephanu u ruševinu, a žena Olivia Oliveru u grad. Danju mogu obavljati svoje poslove kao i do sada, ali nakon osamnaest sati ni jedna više ne smije doći u dodir s pravim mužem: nema susreta, ni u četvero, nema telefonskih poziva, ničega. Zadržavamo pravo da u svako doba možemo dobiti uvid u telefonske račune, na fiksnoj liniji i na mobitelu. Primijetimo li da nas želite prevariti, oklada je izgubljena, što znači da milijunu možete zauvijek reći zbogom.

— Tko "mi"? - upitao je Oliver.

— Oh, nekoliko prijatelja i ja - rekao je Fritz. - Znae tko: šašavi Scherer, doktor i dobri stari gospodin Hubert Ruckert.

— Znao sam da ne igrate samo karte - rekao je Stephan, a Evelyn je dometnula, iako vrlo tiho: - Četiri šašava starca koji imaju puno vremena i novca... naša privatna ustanova za igre na sreću.

Eberhard se još snebivao izgovarajući svoje "oho", a Katinka je izgledala kao da nema zraka.

— To je, dakle, ipak oklada - rekla sam. - Tko se s kim kladi? I zašto? Hoćeš li izgubiti ako ne prihvatimo? I o koliko je novca riječ? Hoćeš li biti sretniji ako nam budeš morao isplatiti dva milijuna ili ako izgubiš?

— To se vas ne tiče - otresito je rekao Fritz. - Ugovor je u susjednoj prostoriji, pročitajte ga u miru i tada recite jeste li još spremni sudjelovati pod navedenim uvjetima. Mislim, morate računati da će Scherer moći u svakom trenutku gurnuti svoj dugi nos kroz vrata vaših stanova, ha-ha-ha!

— Ali tvoji starci... tvoja gospoda neće dobiti ključeve naših stanova, zar ne? - srdito je upitao Stephan.

Fritz je odmahnuo glavom. - Ne, ne, prvo ćemo zvoniti. No, zadržavamo pravo zaposliti privatnog istražitelja ili se poslužiti

drugim načinima praćenja, sve piše u ugovoru. Dečko, budi dobar i brzo donesi papire koji se nalaze na djedovu pisaćem stolu.

Till je skočio i odjurio u susjednu prostoriju. To je za njega bila velika čast jer djeca inače nisu smjela ući u radnu sobu.

Njegovim se roditeljima polako vraćala prirodna boja lica.

— Oho, oho, oho - rekao je Eberhard, ostavši bez daha. - To je zbilja bestidno.

Katinka je bespomoćno odmahнула glavom. - To je... to je... - zamuckivala je. - Ne možete to učiniti. To je... nepristojno.

— Nepristojno puno novca - zadovoljno je rekla Evelyn. Till se vratio s nekoliko listova formata A4. Oliver ih je zgrabio i počeo čitati. Stephan je stao iza njega i čitao preko njegova ramena. I ja bih najradije čitala, ali Katinka je bila tako odsutna da nije ni primijetila kako Jan umjesto kruha s marmeladom jede ubrus nebeski plave boje. Ja sam mu ga neprimjetno izvukla iz usta.

— Ne brini, kćeri, nećeš biti prikraćena - rekao je Fritz.

— Mislilo sam i na tebe!

— Ali ja ni u kojem slučaju neću sudjelovati u nečemu takvom - zakriještala je Katinka.

— Ti zacijelo nećeš ni naći koga - rekla je Evelyn. - Tko bi s tobom htio mijenjati muža? Na šest mjeseci!

— Ni na šest sekunda - dopunila sam je.

Ali Katinka nas nije čula. Nisam je još nikada vidjela takvu. Kad je Lea kao i svake nedjelje prolila mlijeko po stolnjaku, Katinka to nije primijetila.

— *Nikada* ne bih svojega Ebija mijenjala s nekim - ljutila se. - Nikada. Pa to je bolesno.

Bez riječi sam obrisala mlijeko sa stolnjaka i ponovno ga natočila Lei.

— Ali ako brdo neće Muhamedu - rekao je Eberhard i pohotno pogledao Evelyn i mene. - Služba je služba, a rakija je rakija. Za milijun eura nema mrdanja...

— Nikada! - povikala je Katinka. - Mislim, to je nepravedno: zar trebam biti kažnjena što nemamo dugova i što moj muž zna raspolagati novcem? Jeste li svi poludjeli? Kako ću to objasniti našim poznanicima? Svi će misliti da imam ludu obitelj budu li moja braća zamijenila žene!

Bila je u pravu. Ali, ljudima treba nešto i pružiti - napokon, mi smo bili *Gaertnerovi, obitelj za čupanje kose. Danas gledajte: Zamjena žena. Hoće li sinovi i snahe staroga patrijarha uistinu sudjelovati u tom nemoralnom planu? I što će dobiti mala, neprestano trudna sestra zato što ne smije ni s kim zamijeniti svojega Eberharda? Otkrijte kakve sve ludosti ova obitelj ima za vas i*

zadržite dah bude li opet riječ o Gaertnerovima - obitelji za bijeg.

— A sada se smiri, kćeri - rekao je Fritz. - Kao da ne želim svakome svojem djetetu dobro! Dugo sam razmišljao o tomu i htio bih i tebi predložiti jednu zamjenu.

— Ne, ne, ne! - povikala je Katinka.

Da sam na njezinu mjestu, prvo bih pričekala da Fritz predloži zamjenu, jer je to moglo biti i nešto dobro. Fritz uopće nije mislio na muža. Zamijeniti je trebalo nešto drugo.

— Tvoju kuću u nizu za moju neukusnu vjenčanu tortu od marcipana - rekao je.

— Što? - povikala je Katinka. Bila je toliko smetena da nije ni pokušala spriječiti Jana da ne jede jaje zajedno s ljuskom. Pustila sam ga da to učini. Ljuska jajeta navodno je zdrava.

Eberhard nije odmah shvatio pa je rekao: - Nisam tako glup da ne bih i ja znao zamijeniti kolač za kuću!

— Fritz je mislio na vilu! - objasnila sam mu.

— Koju vilu? - tupo je upitao Eberhard.

— Ovu ovdje - rekla sam i pokazala mu rukom. Upravo griješ stražnjicu u njoj, htjela sam dodati.

— Ovu kuću? - ponovio je Eberhard i iznenađeno pogledao Fritza. - Ti hoćeš zamijeniti ovu kuću za našu?

Fritz je kimnuo. - Vaša kućica je već sada premala za vas. A i djeca rastu. Ovdje bi bilo mjesta za sve četvero i za još nekoliko. Vještak je kuću procijenio na milijun eura, zbog dobrog stanja i novoga plinskoga grijanja. Jako je hvalio debele zidove i zimski vrt, a kaže da je jako velika potražnja za svim ovim ukrasima, tornjićima i anđelčićima. Osim toga, sauna i bazen bitno povećavaju vrijednost, a dvije tisuće kvadrata zemljišta sa starim drvećem danas se ne može naći gotovo nigdje, u svakom slučaju, ne na ovako dobrom mjestu.

— Oho - rekao je Eberhard i polizao svoje debele usne.

— Ti... ti... ali ti voliš tu kuću - rekla je Katinka i pritom gotovo zaplakala. - Ti i mama ste je kupili zajedno...

— Meni je uvijek bila strašna - rekao je Fritz. - Sve te gluposti i onda još ružičasta! To nije boja za muškarca. Osim toga, prevelika je. Što će meni, starcu, toliki katovi, stubišta i kvadratni metri? Zadržao sam je samo zato što je vaša majka htjela da netko od vas živi u njoj. Mislim da si to ti. Ovdje moraju stanovati djeca. Ograda na stubištu je kao stvorena za spuštanje. Ali ako ne želiš...

Till i Tea skočili su i otrčali u kuću, vjerojatno kako bi se spustili stubišnom ogradom, ali možda i zato što je djed u to vrijeme obično počeo psovati i vrijeđati.

Jan se nestrpljivo njihao u svojoj stolici i tepao: - I ja cpustiti!

Kako se nitko nije ni pomaknuo, podigla sam ga sa stolice. - Ali misli na ono - rekla sam jer to nije učinio nitko drugi - sve se vraća, sve se plaća. Ili tako nešto.

Jan je kimnuo i otrčao za drugo dvoje djece.

Katinka je u međuvremenu shvatila što joj je bilo ponuđeno i počela je plakati od sreće. -*Naravno* da je volim. *Volim* tu kuću. To je moja roditeljska kuća. Ona je moj *san*. Sve moje prijateljice su mi zavidjele na njoj...

Mogla sam je razumjeti. Ja sam svojim prijateljicama zavidjela na kućama za Barbiku. A kako je to tek s pravom vilom s tornjićima i anđelčićima iznad ulaza? Sve Katinkine prijateljice problijedjele bi od zavisti. I ja sam malo problijedjela. Kakve bi se zabave mogle prirediti uz bazen!

Tada sam se sjetila da ću i ja ubrzo postati milijunašica i da ću našu ruševinu moći pretvoriti u jednako tako lijepu kuću. Iako ne nužno ružičastu. Prije crvenu kao bikova krv ili toskanski žutu ili bijelu. A umjesto bazena možda jezero za plivanje.

— Zamijenimo li kuće, nećemo morati graditi - mudro je rekao Eberhard. - To će nam uštedjeti i vrijeme i znoj.

— I novac - rekao je Fritz. - A ja bih napokon imao preglednije kućanstvo. Već odavno sam trebao zaposliti čistačicu, a one danas zarađuju po satu jednako kao i liječnici. A ne govore ni njemački. Naše društvo se srozava. Ali tu malu kolibu mogu i sam održavati čistom. Onda, sinovi, jeste li proučili sve točke ugovora?

— Da - rekao je Oliver i podigao nos s papira. - Međutim, ima još nekoliko otvorenih pitanja.

— Na primjer?

— Kao što znaš, Evelyn i ja želimo imati dijete. Ako se ne smijemo vidjeti poslije šesnaest sati, to će biti malo teže.

— Dragi moj gospodine sine - rekao je Fritz. - Nadam se da ti ne moram objašnjavati da se djeca mogu praviti i po danu.

— Po danu radim - rekao je Oliver.

— Postoji podnevna stanka - rekao je Fritz. - A osim toga, toliko ste dugo čekali, da sada više nije važno hoće li to biti pola godine prije ili poslije. Ima li još kakvih pitanja?

Oliver se ljutito okrenuo.

— Mislite li doista nadzirati naše telefone? - upitao je Stephan.

— Ako bude potrebno - kratko je rekao Fritz.

— Što je s porezom na nasljedstvo? - upitala je Evelyn.

— Nažalost, ne možeš nam isplatiti milijun eura a da ništa ne daš državi.

— Što država ima s mojim milijunima? - ljutito je upitao Fritz. - Ja sam ih teško zaradio i vjerujte mi, država je od toga dobila već dosta poreza!

— Da, ali ti sigurno nemaš dva milijuna eura gotovine - rekla je Evelyn. - A banke su prisiljene, što je glupo, prijaviti tako velike transakcije. A onda ćemo morati platiti pa nam, nažalost, od milijuna neće ostati puno.

— Neka to bude moja briga - rekao je Fritz. - Milijun ćete dobiti *netto*. Ima li još pitanja?

— Da - rekla je Evelyn. Očito se dobro pripremila. - Pretpostavimo da se Stephan i Olivia ili Oliver i ja rastanemo, imamo li mi snahe pravo na taj milijun ili ste ugradili nekakvu zamku za taj slučaj?

— Ne izgleda tako - rekao je Oliver prilično smireno i gurnuo papire Evelyn. - Ali radije pročitaj sama ako se imaš namjeru rastati.

Ne trepnuvši, Evelyn se zadubila u ugovor.

— Taj ugovor samo zabranjuje noću spavati s vlastitim suprugom? - upitala sam i malo pocrvenjela zbog izbora riječi.

Eberhard je odmah nepristojno zakreketao.

— Da, da - rekao je Fritz. - Noću i nedjeljom na snazi je zabrana sastajanja. Inače možeš spavati sa suprugom kada god hoćeš.

— Onda dobro - rekla sam i nasmiješila se Stephanu. Ne bih htjela da neki od Fritzovih staraca iskoči iz grma i poviče: "Oklada je izgubljena!" ako tu i tamo poljubim Stephana.

Stephan mi se nasmiješio i to na način od kojeg su mi klecala koljena. Očito mu je porasla razina testosterona otkako se nosimo s mišlju o milijun eura.

— Znaš, jednostavno nisam rođen za siromaha - rekao je jučer dok smo u uredu radili mjesečni obračun. - Nije mi u prirodi dvaput prevrnuti svaki cent prije nego što ga potrošim.

Da, ali protiv čije to prirode nije?

— Milijun... ne mogu zamisliti toliko novca - rekla sam.

— Ja mogu! - Stephan je s pisaćeg stola uzeo kutiju s ceduljicama za bilješke i stotine bijelih listića prosuo po podu.

— Samo zamisli da su to novčanice od petsto eura.

Sagnula sam se kako bih neke od njih bacila u zrak. Pritom sam se sjetila prizora iz filma *Nemoralna ponuda.*, u kojem Demi Moore i drugi glavni glumac, onaj koji nije bio Robert Redford, vode ljubav na hrpi novčanica. Nehigijenski, ali vrlo erotično.

Stephan je također pomislio na to. Na bijelim papirićima imali smo najljepši seks u životu. A sigurno je bilo i više higijenski.

Možda ćemo u tih šest mjeseci potpuno drukčije definirati svoj seksualni život, pomislila sam. Nema seksa nakon šesnaest sati - tu su se otvarale neslućene mogućnosti. Odjednom sam ponovno imala povjerenja u ljeto koje dolazi.

— A kada to sve treba početi? - poduzetno sam upitala.

Evelyn je podigla glavu. - Rekla bih, idi kući i spakiraj svoje stvari, Olivia. Od prvog svibnja do prvog listopada moj stan pripada tebi. - A onda je dodala, uzdahnuvši: - A ja ću se dotle u tvojoj ruševini osjećati kao kod kuće. To je baš nepravedno!

Ja ću, doduše, dobiti ljepši stan, ali ti ćeš zato dobiti ljepšeg muškarca, pomislila sam. Pitanje je samo bilo što je vrijednije.

6. poglavlje

Moj je kovčeg bio začas spakiran: nekoliko komada odjeće, knjige koje sam upravo čitala, četkica za zube - više mi ništa nije trebalo. Pidžame i spavačice nisam imala, ali kod Olivera ne mogu spavati gola. Majica s natpisom "Imam trideset godina - molim vas pomozite mi prijeći cestu" morat će mi poslužiti za spavanje. Osim toga, u svako doba mogu ući u kuću budem li što zaboravila, ali samo do šesnaest sati.

Stephan je sjedio na rubu kade i gledao kako pripremam torbicu s kozmetikom.

— A gdje će spavati Evelyn? - upitala sam. - Mogli bismo moj madrac iz bračnoga kreveta staviti u dnevnu sobu.

— Ali i kauč u sobi za goste vrlo je udoban - rekao je Stephan.

— Da, ali i pun mrlja. - Malo sam se sramila. - Jadna Evelyn. Sigurno nikada nije vidjela takvo što. Osjećat će se kao u prihvatilištu za azilante. Možda bi joj trebao kavalirski ponuditi spavaću sobu.

— Ondje će se noću ugušiti od komadića žbuke koja otpada sa stropa - rekao je Stephan. - Ali, što se mene tiče, može spavati i sa mnom u krevetu.

— Da, bez tebe - oštro sam rekla. - Ti ćeš onda spavati na kauču u sobi za goste, naravno. Osim toga, ne smiješ više ni u kojem slučaju spavati gol, čuješ li? Odjenut ćeš gaće i majicu, u redu?

— Nadam se da ću se sjetiti - rekao je Stephan i počeo se smijati. Moja ga je ljubomora zabavljala.

— Evelyn kaže da mi je već namjestila svoj dizajnerski kauč u radnoj sobi - rekla sam i zakolotala očima. - Zamisli, dizajnerski kauč u radnoj sobi! Fritz je u pravu, oni se uistinu razbacuju novcem kupujući nepotrebne luksuzne predmete.

— Da - rekao je Stephan, a to je zvučalo neskriveno zavodnički. - I mi ćemo to uskoro moći činiti. Kao prvo, ovu moju krtiju od auta zamijenit ću lijepim *cabrijem*.

— Ali nama je potreban barem kombi - rekla sam, predbacujući mu. - Ili još bolje, kamiončić.

Stephan se smijao. - Možemo si priuštiti i jedno i drugo: *cabrio* kamiončić.

Smijala sam se. - Ljudi će misliti da smo dobili na lotu. Kako ćemo im samo objasniti?

— I ja sam razmišljao o tomu - rekao je Stephan. - No, prijateljima ću jednostavno reći istinu: da smo novac dobili od oca. Kako smo ga teško i... bizarno morali zaraditi, to se nikoga ne tiče.

Ionako nismo imali puno prijatelja. Održavali smo donekle vezu s nekadašnjim Stephanovim kolegama sa studija i prijateljima iz vremena prije nego što smo se počeli baviti ovim poslom. Tu su i poslovni partneri i njihove supruge s kojima katkad izlazimo na večeru. Meni je bilo po volji što su ti izlasci vrlo rijetki, jer se ondje ne razgovara ni o čemu drugomu osim o statusnim simbolima, koje mi, nažalost, ne možemo pokazati. Stephan je osim toga imao jednoga prijatelja iz škole po imenu Adam, s kojim je prije jednom tjedno igrao *squash*, ali otkako Adam igra golf, više ga ne vidamo tako često. Ni Adam ni ograničeni poslovni partneri neće primijetiti da kod Stephana privremeno živi neka druga žena. Kod mene je bilo čak još jednostavnije: budući da sam siroče i da sam odrasla u drugoj pokrajini, ovdje nisam imala ni rodbine ni prijateljica koje bi mogle što posumnjati. Ni bivši kolege iz rasadnika, koje sam povremeno sretala, neće ništa primijetiti. Oni Stephana nisu ni poznavali.

Morat ću sve reći samo prijateljici Elisabeth. Pred njom nisam mogla ništa zatajiti. Upoznale smo se prije nekoliko godina u studiju za *fitness*, koji su vlasti ubrzo nakon toga zatvorile zbog nedovoljne higijene. Sretne što nismo dobile legionarsku bolest ili nešto još gore, odlučile smo se za *jogging*. To je bilo jeftinije i bezopasnije. Osim toga, odvijalo se na svježem zraku, što je više odgovaralo mojoj prirodi. Tada smo shvatile da možemo razgovarati satima i da nam nikada ne uzmanjka tema za razgovor. Također smo išle zajedno u kino ili na pivo te nekoliko sati tjedno razgovarale telefonom. Od vremena do vremena čuvala sam Elisabethina četverogodišnjega sina Kaspara.

Elisabeth će odmah primijetiti da nešto nije u redu. Nisam mogla pola godine skrivati da nakon osamnaest sati stanujem kod drugoga muškarca.

Sljedećega jutra, prvoga svibnja, otišla sam joj u posjet. Stephan se nije bunio, spavao je duboko i čvrsto jer smo posljednju zajedničku noć za sljedećih šest mjeseci proslavili u krevetu s bocom šampanjca.

Te noći palo je puno žbuke sa stropa.

Elisabeth je stanovala u prekrasnoj kući koju je gradila zajedno s čovjekom za kojega se umalo udala. Zna, to je onaj s fuficom. Bio je arhitekt (odnosno, vjerojatno je još arhitekt, jer koliko znam, bio je mrtav samo za Elisabeth), a kuća je bila fantastična, uspjela mješavina efektnih, modernih elemenata i jednostavnog, tradicijskog stila. Budući da se nalazila na zemljištu koje je naslijedila Elisabeth, ona je nakon njegova slučaja s fuficom i propalog vjenčanja kuću proglasila svojim vlasništvom i tako namagarčila arhitekta. Vjerojatno mu se srce kidalo kad je svaki drugi vikend dolazio po sina u kuću koja je mogla biti i njegova. Mogu misliti da se gorko pokajao zbog fufice. Umjesto njega, u kući je stanovala Elisabethina prijateljica Hanna, koja je imala trogodišnju kćer koja se lijepo slagala s Elisabethinim sinom Kasparom. Kći se odazivala na melodično ime Marisibill. ("Pokušaj to izgovoriti kad se napiješ", predbacujući je rekla Elisabeth.) Koje su okolnosti dovele do toga da je i Hanna bila samohrana majka i je li i tu bila umiješana kakva fufica, nisam znala. U svakom slučaju, zajednički život dviju žena i njihove djece činio mi se skladnim, iako je Elisabeth rekla da pati od strašne klaustrofobije i straha da će Hanna i ona odjednom postati dvije mušičave stare dame, koje će si jednoga dana uzajamno staviti arsen u čaj.

Iako je bilo još rano ujutro, Elisabeth nam je u kavu stavila liker od marelica.

— Čovjek treba slaviti kad god mu se ukaže prilika - rekla je veselo. Kaspar je s Hannom i Marisibill otišao k njezinoj majci koja je živjela odmah pokraj zoološkog vrta. Budući da je sunce ponovno zasjalo, sjedile smo u puloverima u Elisabethinu takozvanom vrtu i pile prvo kavu, a onda čisti liker od marelica, ali tek nakon što je Elisabeth doznala zašto sam došla. Elisabethina mačka Hummel sklupčala mi se na krilu. Mačke me vole unatoč tome ili baš zato što sam alergična na mačje dlake. Ali, čovjek se navikne na suze i kihanje. Nisam morala prekinuti ni jednu rečenicu zbog toga.

Kao i svaki put kad bih došla u posjet, prvo sam se osvrnula oko sebe i rekla: - Šteta što si... ćiha!... napravila tako malo na tom građevinskom zemljištu.

— Znam - rekla je Elisabeth. - Ali, nemam ni novca ni vremena, to znaš.

Tako smo došli do prave teme.

— Da, novac - rekla sam, kihnula i otpila veliki gutljaj kave. - Pretpostavimo da ti netko ponudi milijun, što bi učinila za to?

— Bezobrazno puno - odmah je rekla Elisabeth. - Čak bih i spavala sa šefom.

— Elisabeth, pa ti imaš *šeficu* - podsjetila sam je.

— Znam - rekla je Elisabeth. - Ali ne bih se obazirala na to kad bi milijun bio u pitanju.

Bilo mi je lakše. Zapravo, strahovala sam da bi mi Elisabeth mogla održati moralnu prodiku i pobrinuti se da se osjećam bijedno.

— Bi li zamijenila supruga... ćiha!... za njegova brata? - upitala sam. - Pod uvjetom da imaš -tu sam morala kihnuti tri puta - supruga i da on ima brata.

— Sigurno - rekla je Elisabeth. - Prije ili poslije, *svakog* bih muškarca zamijenila za njegova brata pa i onda kad ne bih za to dobila ni centa.

— Dobro, ali pretpostavimo da si jako zaljubljena u muža - rekla sam. - I pretpostavimo da je žena njegova brata također njegov tip. Izgleda kao Jennifer Aniston. I diplomirana je ekonomistica, kao i on. Ne bi li razmišljala hoćeš li ih... ćiha!... ostavite same.

Elisabeth me više nije pratiti. - Još je prerano za takva filozofska razmatranja, zar ne? Zašto me gledaš tako čudno, Olivia? Zar nešto nije u redu? Izgledaš kao da ćeš zaplakati.

— To je samo alergija - lagala sam. Samo što nisam briznula u plač.

Elisabeth me predobro poznavala. Stavila mi je ruku na rame. - Sada mi kaži - ljubazno me zamolila.

Tada sam joj sve ispričala. O Fritzu i njegovim starcima, o velikom novcu i kojih bismo se briga riješili, o privatnim istražiteljima i o prisluškivanju telefona. Elisabeth mi u početku nije vjerovala, nego je mislila da sam prvi svibnja zamijenila za prvi travnja. No, polako je počela shvaćati da govorim istinu. (Od toga smo trenutka nastavile piti čisti liker od marelica.)

— Šašavi starac - rekla je ne bez oduševljenja u glasu. - Koliko je samo bogat.

Kimnula sam. - Uvijek je dobro zarađivao, nešto je naslijedio, a imao je i smisla za pametna ulaganja. Ćiha!

— Mislim da je to originalan način za razdiobu nasljedstva - rekla je Elisabeth. - A sad otjeraj mačku s krila jer se ovo kihanje više ne može izdržati.

No, mačka je zabila kandže u nogavice mojih hlača. Bilo joj je udobno kod mene.

— Ciha! - rekla sam.

— Zvuči tako veselo i zanimljivo - rekla je Elisabeth. - A Oliver je onaj zgodni što na televiziji uvijek razgovara s vatrogascima koji se zovu Kowalski?

— Ne razgovara samo s vatrogascima - branila sam Olivera. - On izvješćuje o... ciha!... svemu. Činjenica je da ovdje u okolici često ima požara. A čini se da je prezime Kowalski jako zastupljeno upravo među vatrogascima.

— U svakom slučaju, nije ti mrzak. U čemu je onda problem?

— Problem nije Oliveru, nego u Evelyn - rekla sam susprežući plač. - Ona je tako pametna i spretna i elegantna i lijepa...

— I ti si lijepa - odlučno je rekla Elisabeth.

Odmahnula sam glavom. - Nisam. Ja sam poput našega kauča. - Točno sam joj opisala naš kauč za goste, pun mrlja, i ispričala joj o najnovijem dizajnerskom modelu koji me već čeka.

— Mi smo poput glupih sofa - šmrkala sam. - Evelyn je vrhunski dizajnerski model, a ja sam odbačeni, stari kauč na kojem nitko ne želi spavati. Ciha! Zar će Stephan biti tako glup i zadržati tu ofucanu, staru stvar?

— Hoće, jer te voli - odlučno je rekla Elisabeth.

— Misliš? - Malo sam se smirila. Da, vjerojatno sam se nepotrebno izluđivala. Na kraju krajeva, mi smo bili u braku već gotovo deset godina, već smo, tako reći, srasli. A usporedba s kaučem imala je velikih nedostataka. Ja nisam bila ni puna mrlja ni ofucana. Ciha!

Ali onda je Elisabeth jednako odlučno dodala: - A ako se odluči za Evelyn, tebi će ipak ostati novac. I brat! Dakle, ja bih prihvatila u svakom slučaju.

Sada se ionako ne mogu više predomisлити.

— Kad zagrižeš jabuku, moraš je i pojesti - govorila je moja pomajka

* * *

Iako sam se do kraja dana prilijepila za Stephana kao čičak kojemu je potrebna nježnost, večer se približavala zastrašujuće brzo. Točno u sedamnaest sati došli su Evelyn i Oliver u dva auta: u Z4 i njezinu starom, da ne kažem antiknom citroenu koji je bio bučan poput kamiona za odvoz smeća. Kad sam vidjela Evelyninu prtljagu, shvatila sam zašto im Z4 nije bio dovoljan: imala je šest tvrdih kovčega marke Samsonite, odgovarajući kovčežić za kozmetiku, pomno svezanu rolu, u kojoj je vjerojatno bila njezina posteljina, te sobnu svjetiljku. Što li je samo namjeravala s njom? Ne bih nikad pomislila da je Evelyn tip osobe koja ne može bez svoje svjetiljke.

Dok su Oliver i Stephan istovarivali stvari i unosili ih u kuću, Evelyn je stajala pokraj auta i smrknuta lica zurila u ruševinu.

— Svaki put je ružnija nego što sam je zapamtila - rekla je.

— Izvana još prolazi - rekla sam. Prvo što sam učinila kad sam se doselila, posvuda sam posadila vinovu lozu kako bih maskirala nezgrapnu građevinu. Dobra strana te biljke penjačice je u tome što za godinu i pol može, ako hoće, prekriti nevjerojatno puno posivjeloga i pljesnivoga pročelja i požutjele opeke. Ono što je manje dobro, činjenica je da zimi nema lišća. No, sada je svibanj i Evelyn se ne bi smjela tako ponašati.

— Već i sam pogled na kućna vrata izaziva prištiće - rekla je. S nepovjerenjem sam pogledala njezinu besprijekornu kožu. To bi bilo nešto posve novo. Ali možda sam i ja prištiće dobivala samo kad bih predugo gledala u kućna vrata. Bila su uistinu strašna: kombinacija stakla protkanog žicom i drva u stilu sedamdesetih godina, hrpa mjedi i otvor za pisma kroz koji bi, ako ne i sam pismonoša, mogla proći i spretnija mačka.

— A od staklenih opeka dobijem probavne smetnje - nemilosrdno je nastavila Evelyn. -Uopće nisam znala da ih ima i u bojama.

Naravno, bilo ih je u zelenoj, smeđoj, crvenoj, žutoj i plavoj - stubište je pomalo nalikovalo na crkvu. Na vrlo ružnu crkvu. Nekim čudom, vinova loza je iz nepoznatih razloga prezirala staklenu opeku pa ju je vrlo točno zaobišla.

— S druge strane - rekla je Evelyn - za milijun eura ne bi se trebalo obazirati na to, zar ne?

— Tako je - rekla sam s olakšanjem, jer da je i unutrašnjost ruševine podvrgla kritičkom promatranju, mogla se još i predomisлити.

Srećom, ponijela je svoju svjetiljku - vjerojatno kako bi novo okruženje doživjela u povoljnom svjetlu.

Kad su Stephan i Oliver nosili posljednje stvari u kući, Evelyn je sa suvozačkoga sjedala automobila Z4 donijela nešto što mi je jako nalikovalo na plišanoga zeca klimavih nogu i ušiju. Je li ona možda bila od onih koji ne mogu bez svoje plišane igrčke? Međutim, prije nego što sam je mogla pitati zašto je stisnula tu stvar na grudi kao da su joj tri godine, crni mercedes mojega svekra dojurio je na prilaz tako da je šljunak prštao na sve strane.

— Stari zavjerenici - tiho je rekao Oliver nakon što su se istodobno otvorila sva četvera vrata. To je bilo kao u kakvom mafijaškom filmu. Četiri stara muškarca u crnim odijelima izišla su iz mercedesa. Nedostajale su im samo još sunčane naočale i pištolji u džepovima.

Da okolnosti nisu bile tako ozbiljne, ovo je moglo izgledati smiješno.

— Malo smo navratili da vidimo što se događa - rekao je Fritz veselo. - Moje prijatelje poznajete...

— Direktor banke u mirovini Gernod Scherer - predstavio se preplanuli ćelavac i rukovao se sa svima nama. Ja sam ga već doista poznavala, iz rasadnika. Mi smo mu zasadili cvjetnjake za balkon. Je li to možda bio onaj direktor banke koji je u svoje vrijeme dao izgraditi Fritzovu vilu?

— Hubert Ruckert, bivši direktor gimnazije Johannes Gutenberg - rekao je sitan, zguren čovjek golemih ušiju i promukla, tihoga glasa kakvim govore mafijaški kumovi. Čitala sam da uši i nos rastu do naše smrti, dakle, što smo stariji, oni su veći. Ako je to bilo točno, ovaj je čovjek morao imati najmanje sto pedeset godina. Ispod čupavih obrva gledale su me izrazito oštre, svijetle oči.

Svi smo se osjećali pomalo nelagodno pred gospodarima našega neobičnog pothvata.

Odjednom sam se sama sebi učinila jadnom. Što smo uopće radili ovdje.

— A ovo je dobri stari doktor Berner - rekao je Fritz pokazavši rukom atletski građenog, vitkog liječnika koji je, kao i Fritz, još imao svu kosu i svake godine trčao dva maratona.

I doktor Berner se rukovao sa svima nama. - Dakle, ne bih nikad pomislio da biste vi sudjelovali u ovome - rekao je. - Bio sam čvrsto uvjeren da ćete odbiti Fritza i reći mu gdje da si zatakne svoj novac...

— Eh, čovjek se lako prevari - rekao je Stephan pomalo agresivno. Scherer i Ruckert su se smijali. - Ali ovako je ipak puno bolje, zar ne? Odavno se nismo tako dobro zabavljali. Bit će nam jako zanimljivo.

— A tek nama - promrmljala sam. Odjednom sam se naljutila na Fritza. Zašto nije mogao biti kao svaki normalan otac i djeci jednostavno darovati milijune?

— Oklada još nije dobivena. Pola godine je katkada duže nego što se misli - rekao je doktor Berner.

— Duže? - prošaptala sam za sebe.

Fitz je pogledao na sat. - Već je pola šest. Bliži se vrijeme, ne mislite li?

— *Time to say good-bye* - pjevao je Ruckert, a s onim njegovim promuklim glasom to je zvučalo strašno.

Sva četiri starca znatiželjno su gledala kako se ukočeno i zbunjeno opraštamo od svojih zakonitih partnera. Umalo sam zaplakala.

— Pa vidjet ćemo se već sutra ujutro - rekao je Stephan.

— Daaaaaa - rekla sam.

Evelyn je čvrsto držala plišanog zeca za uši dok ju je Oliver grlio. Nekako mi ju je bilo žao. Ali onda je preko Oliverova ramena rekla: - Mramorne pločice nikako ne smiješ čistiti kiselinom!

— Nastojat ću se svladati - rekla sam. Ne, jedina osoba koju sam žalila bila sam ja sama.

— Dođi, Cvjetačice - rekao je Oliver koji je bacio moj kovčeg u Citroen. - U pećnici imam lazanje s povrćem.

Lice mi se malo razvedrilo.

— Kako je to uzbudljivo - rekao je umirovljeni direktor banke Scherer i nasmijao se od uha do uha. - Volio bih opet biti mlad.

Oliver je upalio motor. Imala sam osjećaj da sjedim u traktoru. Bilo je pravo čudo što je taj auto još uopće mogao voziti.

Stephan i četvorica staraca mahali su za nama. Evelyn nije mahala. Stisnula je plišanog zeca na grudi i napravila grimasu kao da je boli zub.

* * *

Evelynin i Oliverov glamurozni stan bio je još raskošniji i luksuzniji nego što sam ga zapamtila. Osim kupaonice tu su bile još samo dvije manje sobe, naime, Evelynina i Oliverova spavaća soba i soba

za goste, ujedno i radna, u kojoj sam ja trebala stanovati. Ostatak od stotinu kvadratnih metara bio je jedan jedini prostor u kojem je moderna kuhinja od plemenitog čelika bila odijeljena pultom od blagovaonice i dnevne sobe. U tamnosivom granitnom podu odražavao se strop sobe kao u reklami za Mister Propera. Nije bilo puno namještaja: dvije bijele dizajnerske sofe oko neupadljivog stolića, Corbusierova ležaljka pokraj prozora, antikni pisaći stol na čeonoj strani prostorije i stari samostanski stol za objedovanje s osam stolica Philippa Starcka. Zidovi su bili krem boje i upadali su u oči svojom ogoljenošću. Samo je iznad pisaćega stola visjela slika, nešto apstraktno u granitnosivoj boji, uokvireno u široke, izgrebene aluminijske profile. S trosjeda se lijepo mogao vidjeti veliki, srebrnasti tanki televizor, postavljen na suprotnom zidu. Tko ima takav televizor, više ne mora ići u kino. Stvari su, toliko sam znala, bile jako skupe. Oliver i Evelyn su očito uistinu imali sklonost prema preskupim stvarima. Nepotrebne sitnice poput jastučića za sofe, sobnih biljaka, porculanskih figurica, stolnjaka, uramljenih obiteljskih fotografija ili zavjesa nisu ih zanimale. Ipak, sve skupa uopće nije neudobno kako bi čovjek mogao pomisliti. Upravo zato što je djelovalo tako neosobno, nisam se više osjećala kao uljez. Da, i miris lazanja iz pećnice izazvao je u meni osjećaj toploga doma. Izvadila sam stvari iz kovčega, malo šetala po stanu i odložila ono malo kozmetike na policu u kupaonici. Tu je svatko imao svoj umivaonik. Evelynin je bio prazan i čist, a iznad Oliverova je bilo najmanje pet različitih toaletnih vodica. On je ili bio opsjednut parfemima ili mu ih je Evelyn darovala svake godine za Božić, a on ih nije potrošio. Stephan je bio drukčiji: on se svakog jutra kupao u toaletnoj vodici.

Provukla sama kroz kosu svih deset prstiju (kosu sam mogla češljati samo kad je bila suha, a u svim drugim okolnostima to je bilo više nego pogubno) i ponovno stavila maskaru na trepavice. Reći ću nešto novo o svojem izgledu: trepavice su mi bile neobično dugačke, guste i zavrnutе. Elisabeth je uvijek govorila da bi za takve trepavice ubila čovjeka. Bila sam sretna što na sebi imam bar nešto što nije ovisilo o dnevnim okolnostima.

— Možeš prostrti stol - rekao je Oliver kad sam izišla iz kupaonice. - Vani, ako ti nije hladno.

— Nije. Volim te duge, svježije proljetne večeri jer znam da je preda mnom još cijelo ljeto.

Široki prozori do poda s pomičnim vratima vodili su na praznu krovnu terasu. Ondje se nalazila samo lončanica koju sam im darovala za useljenje i koju je hitno trebalo pognojiti. Već se smračivalo, ali ni polutama nije mogla prikriti negostoljubivu škrtost te terase. Postavila sam tanjure na stol od tikovine koji se nalazio pod suncobranom na sredini goleme površine. Budući da nisam mogla naći ni stolnjak ni ubruse, bila sam sretna kad sam u najskrivenijem kutu ormara za posuđe pronašla svjetiljku. Ona se sastojala od mnoštva malih staklenih četverokuta u najrazličitijim pastelnim tonovima pa sam odmah pomislila da je to sigurno dar od Katinke. Bilo je jasno da Evelyn nije namjeravala time upropastiti ukupan dojam unutaršnjeg uređenja. Bila je u pravu. I ja sam Katinkine darove uvijek spremala u ormar. Ali za vani je bilo dobro. Čak sam našla i jednu svijeću.

Mjesto za objedovanje je unatoč svjetlosti svijeće imao domaći ugođaj otprilike kao krov parkirališne zgrade. Ipak, iznad nas mogle su se vidjeti zvijezde. Kuća je imala sedam katova i bila je najviša u bloku. Televizijski toranj i osvjetljeni obrisi nebodera u središtu grada izgledali su na dohvat ruke. Sve u svemu dojmljiv pogled za onoga tko voli velegrad. Meni osobno bilo je previše buke prometa, iako prigušene, i premalo zelenila. Bila sam daleko, vrlo daleko od kuće.

Činilo se da se Oliveru sviđa svjetiljka.

— Ugodno je - rekao je, noseći lazanje. - Jesi li to donijela od kuće?

— Neee - rekla sam. - To je vaše.

A ugodno je bilo nešto drugo. Lazanje su bile vrlo ukusne, kao i vino koje je Oliver otvorio. Odavno nisam jela nešto tako slasno. Gotova jela iz pećnice nakon nekog vremena sva imaju jednak okus.

— Za sljedećih šest mjeseci - rekao je Oliver i pogledao me u oči preko svjetiljke.

— Za milijun eura - rekla sam i zatreptala. - Što ćeš učiniti sa svojim milijunom kad ga dobiješ?

— Vratit ću dugove - uzdahnuo je Oliver. - Ne možeš ni zamisliti koliko je naše mjesečno zaduženje.

— Mogu - rekla sam i pomislila na Z4 i veliki televizor. - Ali možda će ti ipak ostati nešto? O čemu maštaš?

— Ah - rekao je Oliver prezirno. - Ne nužno o novcu.

— Kako, molim? - Bila sam pomalo zatečena.

— Iskreno rečeno, ovo radim samo zato što Evelyn kaže da ćemo se cijeli život živcirati ako to ne učinimo. A dugove više uistinu ne možemo ignorirati. Sada kad Evelyn više ne radi, bit će prokleta teško održavati ovaj način života.

— A što ćeš učiniti s novcem koji ti ostane?

Oliver je slegnuo ramenima. - Kažem ti da me ne zanima novac. Želim imati zdravu djecu i posao koji ću voljeti i za dvadeset godina. A to su stvari koje se ne mogu kupiti.

— Pa ti već imaš posao - rekla sam i pogledala na sat. - Oh, nisi li upravo na vijestima? Ili danas nisi radio?

— Jesam - rekao je Oliver. - Ako ti ne smeta, poslasticu možemo pojesti na sofi, dobro?

Ima još i poslastica! Prekrasno.

Na vijestima Oliver za promjenu nije izvješćivao o požaru. Govorio je o tridesetkilometarskoj koloni na cesti A1 koja se stvorila nakon teške prometne nesreće i razgovarao s nekoliko putnika koji se satima nisu pomaknuli s mjesta.

— Dovezli su me helikopterom - objasnio mi je Oliver. - Zato sam tako zelen u licu.

— Izgledaš izvrsno - proturječila sam mu. - Pogotovo kad onako simpatično trepćeš.

— Nešto mi je upalo u oko - rekao je Oliver.

— Svejedno, ali izgledalo je odlično. Nikada te nisam vidjela tako velikog. Na ovom golemom zaslonu glava ti je veća nego u stvarnosti.

Gledala sam u televizor kao prikovana. Na kraju je Oliver, kose raščupane od vjetra, pitao mjesnoga vatrogasnog zapovjednika koliko će po njegovu mišljenju trajati raščišćavanje?

— Tata je bio u pravu - uzdahnuo je Oliver. - Doista uvijek razgovaram samo s vatrogascima.

Smijala sam se. - Ovaj put to bar nije Kowalski.

Oliver se počeo smijati. - To nije moj posao iz snova - rekao je ozbiljno. - Ali nemam ni želju izvješćivati s kriznih područja. Politika mi je jako dosadna.

— Ali ti si dobar izvjestitelj - rekla sam. - Ne izgledaš kao jegulja poput većine. Bila bi šteta kad bi napustio taj poziv. I nije li ti postalo dosadno razgovarati s vatrogascima?

— Jest - rekao je Oliver. - Ali ja ne želim bezuvjetno biti ispred kamere. Najradije bih stvarao vlastite emisije u kojima ne bih sam izlazio pred kameru. Već neko vrijeme imam ideju za koju vjerujem da bi se mogla ostvariti. To će te možda zanimati, jer je, naime, riječ o vrtovima.

— Emisija o vrtovima - rekla sam. - Da, tu je potrebno nešto novo. Ono malo što ih ima, jako su dosadne.

— U Engleskoj postoji emisija koja doslovno prazni ulice: vlasnike ružnog vrta ili stražnjeg dvorišta pod nekim izgovorom odvedu preko vikenda iz kuće. Onda navale vrtlari i televizijske ekipe i pretvore zapušteni vrt u pravi mali raj.

— Emisija tipa "prije i poslije" za vrtove - oduševljeno sam rekla. - Prekrasno.

— Da - rekao je Oliver. - Odlična ideja, zar ne? Međutim, naš programski direktor s pravom misli da Englezi imaju posve drukčiji odnos prema vrtovima nego mi Nijemci. Nijemci, koji bi ovdje bili ciljna skupina, imaju vrtne patuljke ispod svojih borova i vjerojatno bi im se više sviđali vrtovi onakvi kakvi su bili prije preuređenja. Programski direktor osim toga misli da bismo se trebali obratiti mlađoj ciljnoj skupini, a mladi ljudi vjerojatno imaju druge hobije, a ne bavljenje vrtlarstvom. Tek otkad privatne televizije postižu dobar tržišni uspjeh emisijama tipa "sam svoj majstor" ili "majstori dolaze", ponovno su ga počele zanimati moje zamisli. Ali, on želi novi koncept. A ja još radim na njemu.

— Ne bi bilo teško napraviti takvu emisiju - rekla sam. - Znam najmanje dvanaest vrtova kojima je hitno potrebno uljepšavanje. Ti bi trebao što prije provesti svoju zamisao u djelo, jer će ti je na kraju netko ukrasti ispred nosa.

Oliver mi se nasmiješio. - Iskreno rečeno, namjeravao sam i tebe upregnuti, Cvjetačice. Na kraju krajeva, ti si stručnjakinja za vrtove, a ne ja.

— Rado ću ti pomoći - rekla sam umiljato. — A ako se emisija bude uistinu snimala, onda možete kod nas kupiti cvijeće i sve ostalo, to bi nam jako povećalo prodaju.

Oliver je donio poslasticu iz hladnjaka - domaći kompot s domaćim umakom od vanilije - i natočio nam još malo vina. Tada smo stručno razgovarali o njegovoj emisiji o vrtovima. Bilo je vrlo ugodno. Nakon druge čaše vina čak sam se odvažila staviti noge na bijeli trosjed. Ipak sam se ovdje dulje vrijeme trebala osjećati kao kod kuće.

Oliver se smijao. - To je u redu - rekao je. - I Evelyn to uvijek radi. Ako želiš, izmasirat ću ti stopala.

— Ne, hvala - rekla sam ne zato što nisam voljela da mi netko masira stopala, nego zato što sam se bojala da mi smrde čarape. - Tako je lijepo kod tebe, Karfioliću. Nisam se već dugo osjećala tako ugodno.

— Ni ja - rekao je Oliver. - Možda će sve ovo s nama još ispasti posve zgodno, što misliš?

— Hm, da - rekla sam zadovoljno.

Ali nije mi se uopće svidjela pomisao da je kod kuće, u ruševini, sada jednako tako ugodno. Hoće li se Stephan sjetiti obući kakvu majicu kada pođe spavati? Nadala sam se da hoće.

A Evelyn? Ona mi sigurno neće učiniti uslugu i odjenuti izlizano frotirsko odijelo s našivenim likom mačke niti će nositi uvijače u kosi i debeli sloj noćne kreme na licu.

Uzdahnula sam.

— Što je, Cvjetačice - upitao je Oliver. - Nostalgija?

— Ne - rekla sam i potisnula pitanje o Evelyninoj spavaćici. Zašto da još i njemu pokvarim večer?

7. poglavlje

Spavala sam začuđujuće dobro te prve noći u tuđem stanu. Kauč je bio vrlo udoban, a na galamu koja se čula kroz otvoren prozor brzo sam se navikla. Pretpostavljam da je i crno vino imalo određeno uspavljujuće djelovanje. Prije nego što sam zaspala imala sam samo malo vremena zamisliti kako su Stephan i Evelyn proveli svoju prvu zajedničku večer. Vjerojatno je i Stephan otvorio bocu vina. Mogla sam doslovno vidjeti kako u jednoj ruci drži bocu, u drugoj otvarač i smiješi se poput Brada Pitta. Evelyn su sigurno klecala koljena kad ga je ugledala. Svim ženama klecala su koljena kad bi se tako nasmiješio. Nisam znala trebam li je žaliti ili joj zavidjeti. A onda sam zaspala prije nego što sam se pitala što je Stephan osjećao kad je ugledao Evelyn. Katkada je najbolje kad čovjek može zaspati.

Međutim, ne probuditi se na vrijeme nije bilo preporučljivo. Usred ugodna sna u kojem je drveće govorilo, odjednom mi je postalo jasno da se nisam probudila na vrijeme. Ne rekavši drveću doviđenja, otvorila sam oči i posegnula za ručnim satom koji se nalazio na podu pokraj kauča.

— Kvrugu! - povikala sam. Previše sam se oslonila na svoju unutarnju budilicu koja me budila svako jutro. Zimi kasno, a ljeti rano - poput pijetla, govorio je Stephan. Ja sam bila dijete prirode, samo što to ovdje u gradu očito nije funkcioniralo. Prošlo je osam sati, a dolje s ulice čula se galama. Danas sam se htjela prvi put odvesti do rasadnika, jednom presjesti i deset minuta pješačiti. Svakako ću zakasniti. Vrijeme polaska koje sam teškom mukom pronašla na redu vožnje, već sam propustila.

U potrazi za hladnom vodom koja bi mi razbistrila glavu, odgegala sam u kupaonicu u svojoj preuskoj majici s natpisom "Imam trideset godina - molim vas pomozite mi prijeći preko ceste". Ondje sam prvo sjela na WC.

— Glupa gusko, trebala si naviti sat - rekla sam sama sebi.

U tom trenutku otvorila su se vrata tuš-kabine i izišao je gol muškarac.

— Aaaaaaaa! - Vrisnula sam od straha kao da me netko ubo. Ne samo da sam mislila kako sam sama u stanu nego sam još sjedila i na WC-u gaćica spuštenih do gležnjeva! U takvim trenucima nerado se susrećem s golim muškarcima pa čak ni s tako dobro građenim

kao što je bio ovaj primjerak. I dalje vrišteći kao u *Psihu* pogled mi se penjao uz dugačke, mišićave noge sve do prilično dlakavih, širokih grudi. Bože dragi... - Hmpf - rekla sam jer sam odjednom ostala bez daha.

— To sam samo ja - rekao je goli muškarac koji se nije bio prepao ni upola toliko kao ja. Naravno, to je bio Oliver, a tko bi drugi.

Brzo sam ustala sa školjke i navukla gaćice. Gaćice su imale nemoguć cvjetni uzorak.

— Ti... ti - mucala sam. - Ja... ja... - Ponašala sam se kao školarka u samostanu koja je prvi put u životu vidjela gola muškarca. Najradije bih se sama ošamarila. - Nisam znala da si ovdje.

— Žao mi je, trebao sam se zaključati - rekao je Oliver. Uzeo je ručnik i bezbrižno se brisao. Čovjek je imao uistinu dobre živce.

Gledala sam u podne pločice. - Zaspala sam, a ti?

— Ja nisam - rekao je Oliver. - Moram bitina televiziji tek u deset sati.

Obrisao se. Ali umjesto da poveže ručnik oko bokova, bacio ga je na kadu i počeo na lice nanositi pjenu za brijanje. Ima li toga još uopće? Muškarac mlađi od sedamdeset godina koji se brije koristeći pjenu? Gol?

Ponovno sam gledala u pod dok sam prilazila slobodnom umivaoniku i počela prati zube. Najradije bih, naravno, posramljeno izišla iz kupaonice, ali to bi bio vrhunac neprimjerenosti.

— Prvi autobus je već otišao - rekla sam. Zašto mi je glas tako podrhtavao? - Sigurno ću zakasniti.

— Srećom, ti si šefica - rekao je Oliver. - Ali, možeš uzeti citroen, ako želiš. Ja ću ići podzemnom željeznicom.

— Možda to ne bi bilo loše.

Od silna nastojanja da mi glas zvuči normalno, iz ruku mi je kliznula tuba paste za zube i pala u umivaonik. Bila sam bijesna na sebe. Priberi se! Pa to je samo gol muškarac, kvragu. Samo *Oliver*. Dobri stari Karfiol. Nije strašno što te vidio kako piškiš. To je najnormalnija stvar na svijetu.

Međutim, ipak je bilo strašno.

Čak me ni Stephan nije nikad vidio kako sjedim na zahodu. Dopustiti da te netko zatekne na zahodu bio je jedan od deset smrtnih grijeha mojega odgoja. Moja pomajka vjerovala je da za

ljude koji pišaju pred očima javnosti postoji poseban pakao. Na vjenčanju mi je ponovila da moj brak može uspjeti samo ako prihvatim ova tri savjeta: Prvo, ne dopusti da te suprug gleda dok rađaš djecu. (To sam do sada uspješno izbjegavala jer još nisam imala djece.) Drugo, nikad ne idi s uvojcima u krevet. (Ha-ha - ja i uvojcji - to bi bilo kao kad bi Naomi Campbell koristila sredstvo za samotamnjenje!) I treće, ne dopusti nikad da te netko gleda dok obavljaš nuždu.

O meni se može reći što god se želi, ali ja sam se tih pravila uvijek pridržavala.

Do danas.

Osjetila sam kako sam ponovno pocrvenjela. A Oliver mi čak nije bio muž, nego njegov brat. Pravi pakao!

Srećom, Oliver nije primijetio moju zbunjenost, bar se to nije vidjelo na njemu. On se mirno brijao, opušteno razgovarao sa mnom (nemam pojma o čemu, časna riječ!) i onda se bez žurbe odvuкао iz kupaonice. Potpuno gol. Zar tog čovjeka nitko nije naučio lijepom ponašanju?

Kad sam ga nakon deset minuta srela u kuhinji, izgledao je kao i uvijek, u svakom slučaju, odjeven.

Lice mu je bilo skriveno iza novina. To je bilo dobro jer danas ujutro više nisam bila u stanju pogledati ga u oči. Vidio me kako piškim - strašno!

Novine su mi bez riječi gurnule šalicu kave i pecivo.

— Odakle ti sada to?

— Pekar preko puta ima fine kroasane - rekle su novine.

— Ali i ja ih uvijek imam u zamrzivaču. Hoćeš li još što?

— Ne, hvala. Već ionako kasnim. Misliš li da mogu putem jesti pecivo?

— Naravno - rekle su novine i dobacile mu svežanj ključeva. - Zeleni je za dizalo, veliki za donja ulazna vrata, mali za vrata stana. A onaj smiješni nazubljeni je za podzemnu garažu. Kad izlaziš, moraš ga staviti u rupu na rampi i onda će se otvoriti vrata.

— Onda dobro - rekla sam novinama. - Do večeras.

— Uostalom, jutros si na sebi imala jako lijepe gaćice - rekle su novine.

Jooooj! Pobjegla sam iz stana kao bez glave, pomiješala ključeve - dizalo, ulazna vrata, podzemna garaža - i kad sam napokon sjedila u citroenu, nisam mogla upaliti motor.

— Molim te, molim te, ne još i to - rekla sam. Bilo je dovoljno što sam zaspala i što me moj šogor vidio na zahodu. U gaćicama sa žutim i plavim cvjetićima. Bilo je jasno da ću sada završiti u paklu.

Ponovno sam pokušala upaliti motor. Auto se ovaj put oglasio kao da ima astmu.

— Ovo je već bolje - pohvalila sam ga. - Molim te, upali se. Imala sam dovoljno problema do sada. Ne želim se ni u kojem slučaju vratiti u stan i zamoliti Olivera za pomoć. Prvo moram provariti ono što sam vidjela jutros. Iskreno, nisam znala da on uopće *ima* određene dijelove tijela.

Citroen je nevjerojatno zabrujao.

— Da, znam, to zvuči smiješno. Ali bila sam iznenađena. Šokirana, može se reći. Ponijela sam se vrlo glupo. Nadam se da to nije primijetio. On me sigurno smatra potpuno stisnutom.

Astmatično disanje sada je prešlo u tuberkulozni kašalj - auto se očito sažalio nada mnom i upalio se.

* * *

— Gospode, kako loše izgledaš - rekla je Petra kad sam nakon pola sata ušla kroz vrata dućana. Ah, kako volim doći na posao i odmah ugledati Petrino lice s krumpirastim nosom. Danas je podigla svoju plavu grivu na vrlo zgodan način s mnoštvom sitnih, ružičastih ukosnica i imala na sebi odgovarajuću majicu koja otkriva trbuh te vrlo uske, ružičaste hlače. Da smo držali lučku krčmu, ja bih bila vrlo zadovoljna njezinim izgledom.

— I zakasnila si također - rekla je strogo pogledavši na sat. - Dakle, prilično!

— Da, znam - rekla sam posramljeno. - Oprosti. - A onda sam se sjetila Oliverovih riječi iz kupaonice pa sam dodala malo samouvjerenije: - Srećom, ovdje sam ja šefica.

— Dobro - rekla je Petra. Onaj dio sa šeficom očito nije čula. - Upravo je ovdje bila ona uobražena koza. Pitala je gdje si. Rekla sam joj da nisam ured za informacije.

— Koja koza? - pitala sam, uzrujana zbog same sebe. Napokon sam tu osobu morala naučiti pameti jer će nam inače otjerati sve

kupce. U svakom slučaju, ženske.

— Što ja znam kako se zove! - rekla je bezobrazno.

Skupila sam svu hrabrost. - Slušaj, Petra, moraš biti malo uljudnija prema kupcima ženskoga spola.

I prema meni, htjela sam dodati, ali srce mi je već prebrzo kucalo. Jednostavno nisam bila rođena za šeficu. U okolnostima poput ove, ruke bi mi se počele znojiti, što je bilo vrlo neugodno.

— Kakvo pitanje, takav odgovor - rekla je Petra, ne obazirući se na moje riječi. - Ah, evo je opet.

Koza je bila Evelyn koja je u trapericama, majici i s konjskim repom uspjela djelovati otmjeno. Bila sam gotovo sretna što je vidim.

— Dobro jutro - rekla sam.

— Napokon - odgovorila je Evelyn. - Auto nije htio upaliti?

— Kako znaš?

Evelyn je odmahнула rukom. - Svako jutro to radi. Odnosno ne radi. Što misliš, zašto toliko volim Z4?

— Hm, hm - Petra se nakašljala na posebno besraman način.

— Ah, da - rekla sam. - Nisam vas upoznala. Evelyn, ovo je Petra Schmidtke, naša prodavačica. Evelyn Gaertner je moja šogorica, Petra.

— A što ona radi ovdje? - nepristojno je upitala Petra.

— Ona, ah... - zamuckivala sam. Da, što je ona uopće radila ovdje? Hoće li se cijeli dan ovako motati po rasadniku?

— Od sada i ja radim ovdje - rekla je Evelyn. - Ali ne u prodaji, to mi je nezahtjevno.

— Ne? - tiho sam upitala.

— Ne - odlučno je rekla Evelyn. - Stephan i ja smo se složili da sama izaberem područje rada. Jučer smo o tomu iscrpno razgovarali uz čašu vina.

Aha, baš onako kako sam mislila. Oštro sam pogledala Evelyn. Međutim, ona nije bila nimalo zbunjena.

— Moram i ja biti korisna, zar ne? - rekla je. - Već imam nešto na umu.

— Doista? - upitala sam uplašeno. Mislim, Evelyn bi sigurno bila dobra voditeljica nabave ženske odjeće, ali o biljkama je znala gotovo jednako koliko i Petra. Možda čak i manje.

— Zar nemaš nikakav pravi posao? - upitala je Petra.

Ne sjećam se da sam dopustila da me oslovljavate s ti — hladno je rekla Evelyn. Ona nije imala nikakvih problema s davanjem do znanja tko je glavni. A pritom nije ni bila nadređena Petri. - I ne, trenutačno nemam nikakav pravi posao. Upravo sam uzela *sabbatical*.

Petra je zakolotala očima. Kladam se da nije znala što znači *sabbatical* i da je htjela reći nešto prosto. Srećom, u tom trenutku ušao je kupac i, srećom, to je bio muškarac pa mu je Petra uputila dražestan osmijeh i počela vrtjeti guzicom.

— Već sam malo razgledala na svoju ruku - rekla mi je Evelyn. - Ali bilo bi lijepo kad bi me mogla provesti po rasadniku i sve mi objasniti. Stephan kaže da se on ondje ne snalazi najbolje.

To je bilo točno. Dobri čovjek nije zapamtio baš ništa od onoga što je učio o vrtlarstvu. On je bio nadležan isključivo za poduzetničku stranu našega poduzeća.

— Mi smo tu blizu. Radimo - rekla sam Petri.

— Da, da - rekla je Petra.

Žurno sam uhvatila Evelyn za ruku i izvukla je iz dućana. Bilo je lijepo što je zanima moje cvijeće. Ipak, nisam smjela zaboraviti sve ostalo.

— I kakva ti je bila prva noć? - pitala sam, puno uljudnije nego što sam zapravo namjeravala.

— Ne pitaj - rekla je Evelyn prilično neljubazno. - Inače ću te pitati odakle dolazi onaj miris plijesni u vašoj sobi za goste.

— Dakle, vaš kauč za goste uistinu je udoban - rekla sam pomalo zbunjeno jer se to nije moglo reći i za naš.

— Znam - kratko je odgovorila Evelyn.

Odlučila sam prestati razgovarati o tomu i usredotočila sam se na pokazivanje. Voljela sam voditi ljude po rasadniku. Još ništa nije bilo onako kako bi trebalo biti jednoga dana, ali ja sam već sada bila silno ponosna na svoje biljke.

Zbog potpunosti, prvo sam joj pokazala more begonija raskošnih boja, vrijedne lize i petunije krupnoga cvijeta u stakleniku. - Ovom dijelu zahvaljujemo što smo u travnju izišli iz minusa. Četiri eura i sedamdeset centi u plusu.

— Po cvijetu? - upitala je Evelyn s poštovanjem.

— Po mjesecu - rekla sam. - Kad bi se pitalo Stephana, staklenici bi bili puni toga cvijeća. On je izračunao da možemo zaraditi četrnaest centi po cvijetu... pitaj ga ako te zanima.

— Četiri eura i sedamdeset. Teško zarađen kruh - promrmljala je Evelyn i prezirno pogledala begonije.

U sljedećem stakleniku zadržale smo se puno duže. Tu su bile moje sadnice šimšira i različiti veći primjerci koje sam oblikovala u kugle, stošce i spirale. Neke od njih imala sam već više od deset godina.

— Devet različitih vrsta - rekla sam ponosno. - Ima ih još, ali ove ovdje su najbolje. Najviše od svega volim šimšir. Kaline i lovor oblikovala sam u kugle, ali ništa nije ravno šimširu. Samo njegov miris... - Zašutjela sam prije nego što počnem sanjariti. Elisabeth je uvijek govorila da bi šimšir vjerojatno bio među deset predmeta koje bih ponijela na pusti otok. Ili u zatvorenu psihijatrijsku ustanovu.

Evelyn se osvrnula oko sebe. - Ovo je vrlo lijepo. Sigurno vrijedi cijelo bogatstvo.

— Da - uzdahnula sam. - Neki vrijede više stotina eura... No, znaš li koliko je godina trebalo da narastu tako veliki? Jednostavno se ne bih mogla odvojiti od njih.

— Šašavo - rekla je Evelyn. - Ti si još gora od onog slikara koji je radije bio gladan nego što bi prodao neko od svojih djela. Jedino što je ovdje dobro jest činjenica da biljke postaju vrijednije sa svakim novim listićem, zar ne?

Imala sam osjećaj da je Evelyn bila zadivljena protiv svoje volje. To me ispunilo određenim zadovoljstvom. Da, sigurno, ja sam izgledala kao cvjetača i nokti su mi bili stalno crni od zemlje, ali sam znala nešto o biljkama. Na tom području Evelyn mi nije bila ni do nožnog prsta. - Hoćeš li vidjeti moje grmove?

— Naravno - rekla je Evelyn i iako nisam bila sigurna je li njezino zanimanje iskreno, zadobila je time moju simpatiju. Mene ništa ne može toliko obradovati kao razgovor o mojim biljkama. Kao što sam rekla, imala sam neku misionarsku crtu: što više ljudi otkrije radost koju donosi vrtlarenje, to bolje. Evelyn je strpljivo išla za mnom kroz staklenik broj tri i ja sam joj pokazala svaku biljku koja mi je bila na srcu. A njih nije bilo malo. - Grmovi koje sam uzgojila prošle godine prezimili su na otvorenom. Tek sada su spremni za prodaju - objasnila sam. - Ja ne volim prodavati razmažene biljke iz staklenika.

— Ne razumijem zašto posao ne cvjeta - rekla je Evelyn ispred skupine plavih makova. -Ovdje u okolici nema nikakve konkurencije.

— Osim cvjećara Mullera - složila sam se s njom. - Ali on ima pretežno rezano cvijeće, sobne biljke i jednogodišnje ljetno cvijeće.

Naš položaj bio je zapravo savršen. Sljedeći pravi rasadnik (onaj u kojem sam ja učila) bio je udaljen četrdeset kilometara, a rasadnika s drvećem uopće nije bilo. Naravno, mnoge robne kuće s građevinskim materijalom u gradu imale su vrtne odjele, ali tko bi radi nekoliko sadnica svaki put htio voziti do grada. - Ne, mislim da su najveća konkurencija rasadnici koji šalju sadnice poštom. U nedostatku drugih mogućnosti, ljudi su navikli naručivati cvijeće iz kataloga.

— To se može? - upitala je Evelyn, kao da je to smatrala izričito mudrom zamisli. - I ti tako nabavljaš cvijeće? Po kupovnoj cijeni?

— Ne, naravno. Stephanovo smeće - pokazala sam prema stakleniku broj jedan - dobivamo iz jednog velerasadnika iz Nizozemske. Vrlo je jeftino, ali ne želim znati koliko kemije ima u njemu.

— A tvoje cvijeće?

— Oh, ja naručujem sjeme od uzgajivača, većinu izravno iz Engleske. A ruže, šimšir i klematis uzgajam iz sadnica koje nabavljam iz vrtova drugih ljudi. I iz javnih parkova, što je zabranjeno, na vrtlarskim sajmovima i tako dalje. Kada negdje vidim nešto zanimljivo, odmah bih to htjela uzgajati. Prije sam se zbog toga penjala preko zidova. Sada, srećom, postoji internet. Ondje se mogu naći sve biljke i sjeme koje se samo može zamisliti. I zabranjene stvari poput maka. On je prekrasan, ali se, nažalost, ne smije uzgajati jer se time krši zakon o opojnim sredstvima.

— Stvarno? - upitala je Evelyn otegnuto.

— Da, zamisli. Pa ne znaju valjda svi kako se od toga dobije opijum, zar ne?

Evelyn se posve razbudila. - To je sve *puno* zanimljivije nego što sam mislila.

— Uistinu? - upitala sam sumnjičavo.

— Da. Dobila sam volju imati vlastitu gredicu. Misliš li da bih je mogla imati?

Izgledala je kao dijete koje na Božić otvara svoj prvi pribor za kemijske pokuse i odmah želi raditi s plemenikom. Mene je to veselilo. Vrtlarenje je prekrasan hobi, mogla sam ga preporučiti svima. Negdje sam pročitala kinesku poslovicu prema kojoj su čovjeku potrebne samo tri stvari da bi mogao doživjeti sretnu starost. Prve dvije stvari sam zaboravila, ali treća je bila vrt.

— Naravno da možeš imati gredicu - rekla sam srdačno. - U stakleniku broj pet ima još puno mjesta. A ako trebaš sjeme, samo se obrati meni. Neven, sunčanica i grahorica lako se uzgajaju i uspjeh se brzo vidi. Ili mahune, ako želiš i nešto brati.

— Ah, ne, hvala - rekla je Evelyn. - Ono što budem htjela uzgajati potražiti ću na internetu. To je zanimljivije.

Nasmiješila sam joj se. - Sretna sam što si našla nešto čime ćeš se baviti.

Uistinu sam bila sretna. Naime, bojala sam se da će od dosade početi zavoditi Stephana. Ako to već nije učinila. - Sigurno ti je neobično sada kad ne radiš.

— Da - rekla je Evelyn. - Ali ne namjeravam prekrižiti ruke. Do sada sam uvijek iz svega izvukla ono najbolje. A ovdje mi se otvaraju neslućene mogućnosti.

Nadala sam se da još govori o vrtlarenju, a ne o Stephanu. Dok smo išle prema sljedećem stakleniku - Evelyn je bila ljubazna i htjela je još vidjeti moje ruže i začinsko bilje - ugledale smo pred golemom hrpom komposta gospodina Kabulkea s lopatom i kolicima. Gospodin Kabulke je kod nas službeno radio za 350 eura, a "ostatak" je dobivao neslužbeno. Čovjek je bio vrijedan svakog centa koji je zaradio i ne znam što bismo bez njega. I Stephan je morao priznati da nam je Kabulke bio glavni pogodak.

— U svakom slučaju, za teže poslove - rekao je. - U prodaji bi bio prava katastrofa. Samo njegov izgled u tom klopavom šeširiću i ono smiješno zubalo! A dok bi izgovorio riječ be-be-be-begonija, već bi bila po-po-po-podneva stanka.

Da, gospodin Kabulke je, nažalost, mucao i imao je vrlo krupne, žute i pokvarene zube. Ali to nije nikome smetalo. I njegov klopavi šeširić meni je bio nekako dražestan. Nosio ga je i zimi ljeti i ja sam pretpostavljala da samo njegova žena zna što se krije ispod njega. Imao je šezdeset šest godina i bio je u vrlo dobroj tjelesnoj formi.

Cijeli je život radio kao knji-knji-knjigovođa, ali je znao vrlo puno o vrtlarstvu. Nije uzalud bio vlasnik maloga vrta i dugogodišnji blagajnik udruženja malih vrtlara.

Sada je premetao kompost, prosijavao ga i stavljao na gredice u staklenicima. Samo moje gredice sa začinskim biljem nisu dobivale kompost, one ga nisu trebale, a to je znao i gospodin Kabulke.

— Je li sve u redu, gospodine Kabulke? - doviknula sam mu u prolazu. Gospodin Kabulke bio je malo nagluh.

— Teška su ova kolica - odgovorio je. - Ali ja ću ih već od-od-odgurati.

— U to sam sigurna - glasno sam odgovorila. - To kaže uvijek - rekla sam okrenuvši se prema Evelyn. - Simpatično, zar ne? Oh, to je gospodin Kabulke. Dođi, moraš ga svakako...

— Mi smo se već upoznali - prekinula me Evelyn. - Simpatičan čovjek.

— Da, i ja ga volim! Ako ne pazimo, radit će previše. A onda nas njegova žena grdi jer on navečer nema volje ići s njom u plesnu školu.

Evelyn nije zanimalo što gospodin Kabulke radi u slobodno vrijeme. - Znaš, tvoji mi se staklenici sviđaju. Izgledaju kao u starim engleskim filmovima. A čini se da uistinu imaš ruku za biljke. Ne i za kuću... ondje sigurno malo boraviš, je li tako?

— Najradije samo kad spavam - rekla sam iskreno i otvorila vrata staklenika broj četiri.

— Da, shvaćam - odgovorila je Evelyn. - To je doista najstrašnija kuća koju sam ikad vidjela. Zapravo je prestrašna i za spavanje, a da ne govorimo o drugim stvarima.

— O kojim drugim stvarima?

— O seksu, primjerice - odlučno je rekla Evelyn. - U tom okruženju ne možeš ni uz najbolju volju poželjeti seks.

Ne? Veseli me što to čujem.

— Dakle, *mi* do sada nismo imali problema s tim - rekla sam.

Evelyn je prezirno uzdahnula. - To vam ne vjerujem. Uzorak na tapetama jednostavno mora čovjeka učiniti impotentnim. Ta soba za goste, u kojoj ja spavam, obložena je orhidejama veličine poklopca na zahodskoj dasci.

— Maćuhicama - ispravila sam je.

— Maćuhicama, moram se smijati! Ne razumijem kako ste mogli tako dugo živjeti u toj kući a da ne poludite. Noćas sam čeznula za svojom spavaćom sobom kao nikada prije.

Nisam ništa rekla. Bila je u pravu. U usporedbi s njihovim luksuznim, otmjenim stanom, naša je kuća imala stila koliko i zatvor za žene u Novosibirsku.

— Kako ste samo mogli izdržati tako dugo a da niste ništa promijenili? - upitala je Evelyn.

Slegnula sam ramenima. - Promijenili smo nešto. Stavili smo novi krov, a i grijanje je došlo na red. I vodovodne cijevi, jer je iz njih curila samo smeđa voda. Tada više nije bilo novca pa kozmetičke operacije moraju čekati. Vrtlarstvo je u ovom trenutku važnije.

Evelyn se nije slagala s tim. - Možete barem odstraniti one odvratne tapete - rekla je. - To nije jako skupo. Barem ćete moći mirno spavati.

— U mraku se tapete uopće ne vide - rekla sam.

— Vide - ustvrdila je Evelyn. - Cvjetovi se vide čak i u mraku. Čovjek dobije noćnu moru od njih. Ja neću izdržati više ni jednu noć, a kamoli šest mjeseci.

— Onda spavaj na kauču u dnevnoj sobi - predložila sam. - Ondje nema tapeta na zidovima.

— Da, ali ima tamnozelenih keramičkih pločica. - Evelyn se stresla. - Objasni mi zašto netko stavlja *keramičke pločice* u dnevnu sobu!

— To moraš pitati prethodne vlasnike - rekla sam. Moram priznati da sam i sama već postavila to pitanje. Nisam mogla zamisliti da su pločice na zidovima dnevne sobe ikada bile u modi. Stephan je vjerovao da je dnevna soba nekada bila velika sauna. To bi u svakom slučaju moglo objasniti

i tamno obojen drveni strop.

— Zidovi bi se mogli obložiti drvom - sanjarski je rekla Evelyn. - Do pola, u bijeloj boji, s malim okvirom, u seoskom stilu, znaš. Dobro bi ti odgovarao, seoski stil. Ne bi bilo ni skupo. I malo bijele boje za tamni strop ne košta ništa.

Sve košta - proturječila sam. Evelyn je, dakle, mislila da meni odgovara seoski stil. To posve sigurno nije bio i njezin stil. Ali, ja sam već dugo bila u potrazi za vlastitim stilom. Elisabeth je rekla da je moj stil biti bez stila, a meni se to baš nije sviđalo. Htjela sam pitati

Evelyn pripadaju li moje traperice s naramenicama također seoskom stilu, a ako pripadaju, smijem li i dalje uz njih nositi stare tenisice.

Gospodin Kabulke došao je u staklenik s kolicima punim mirisnoga komposta, pjevušeći neku staru pjesmu. Nasmiješila sam mu se. On je, kao i ja, volio svoj posao. A kojem stilu pripada njegov klopavi šeširić, vjerojatno nitko nije znao.

— Onda ćemo pljunuti u šake - rekao je gospodin Kabulke.

— Tako je - rekla je Evelyn. - Ja bih odmah mogla otići u trgovinu.

— Ali ovdje nitko nema vremena za takvo što - rekla sam.

— Ja imam - rekla je Evelyn. - A u dvoje ćemo biti brzo gotovi.

— Ali ja sada moram saditi sunčance. U stakleniku broj pet - rekla sam. - Ako želiš, možeš mi pomoći.

— Hm - rekla je Evelyn. Onda se naglo okrenula prema gospodinu Kabulkeu. - Kažite, gospodine Kakabulke...

— Kabulke! - prosiktala sam ljutito.

— ... znate li skidati tapete sa zidova?

Gospodin Kabulke doimao se uvrijeđeno. - Pa to zna svako di-di-dijete - rekao je.

— A raditi kistom i bojama?

Gospodin Kabulke je spustio lopatu. - Naravno! Nikada u životu nisam trebao li-li-ličioca.

Evelyn mi se zadovoljno nasmiješila. - Čuješ li ovo?

Odmahnula sam glavom. - Gospodin *Kabulke* potreban je ovdje!

— Ali gospodin Kakabulke bi možda volio za promjenu raditi i nešto drugo, a ne samo tovariti kompost, je li tako, gospodine Kakabulke?

— On se zove *Kabulke* - ponovno sam prosiktala, u nadi da gospodin Kabulke to nije čuo. - Samo jedno ka!

— Stvarno? Ali on mi se predstavio kao Kakabulke - ljutito mi je odgovorila Evelyn.

— Ali on *muca* - ljutito sam prošaptala.

Gospodin Kabulke malo je podigao klopavi šeširić i počeo se po glavi. - Ne bih imao ništa protiv. Zna-znam raditi i čekićem i dljetom. I pilom i bušilicom.

— Eto vidiš - rekla mi je Evelyn. - Gospodin Kakabulke je svestran! Bila bi šteta ne iskoristiti njegove sposobnosti. Bude li ovdje malo požurio, moći će još danas započeti sa skidanjem tapeta u mojoj sobi.

Zastala sam ne znajući što da kažem. Zapravo, nije se imalo što reći protiv toga. Samo da nam se gospođa Kabulke poslije ne žali što njezin muž nije u stanju plesati.

— Idi sada, čekaju te tvoji Pigmeji - rekla je Evelyn. - Gospodin Kakabulke i ja ćemo se već dogovoriti.

— Kaže se *kozmeje i Kabulke* - rekla sam u naletu očaja, ali Evelyn se već okrenula na drugu stranu.

Sadnja je prekrasan meditativan posao. Stalno radiš isto, uzmeš biljčice, oprezno ih razdvojiš i sadiš u pripremljene lonce, uzmeš, razdvojiš, sadiš, uzmeš, razdvojiš, sadiš - i tako cijelo dopodne. Stephan nije shvaćao da pritom ne želim ni slušati radio, ali ja doista ne volim bučnu glazbu jer ona narušava karakter posla. Osim toga, uz glazbu ne možeš onako lijepo razgovarati s biljkama. Svaki posađeni cvijet ispunjavao me ponosom: to su bile sadnice uzgojene iz prošlogodišnjeg sjemena, lonce sam skupljala cijele godine, a čak je i zemlja bila iz vlastite proizvodnje. Nije se moglo jeftinije proizvoditi, to je morao priznati i sam Stephan. Naravno, on će mi opet nešto uračunati, kao satnica i troškovi za vodu i grijanje i bla-bla-bla, ali ja sam bila sigurna da će *kozmeje* na kraju više usrećiti moje kupce nego što bi to *begonije* ikada uspjele.

Kad sam bila zamalo gotova, ušao je Stephan. Ostavila sam sve i pohitala mu u zagrljaj.

— Pazi, moja odjeća! - smijao se. - Oh, nekome sam jako nedostajao.

— Može se reći - promrmljala sam, prisionivši lice na njegovu košulju. - A ja tebi?

— Zar je bio tako strašan?

Ne, naravno da nije bio strašan. Zapravo je bio čak prilično simpatičan, da budem iskrena. Ali, bilo je strašno što nisam mogla biti sa Stephanom. I to što me Oliver jutros vidio na zahodu, naravno. I to je bilo strašno. Ne smijem ni misliti na to, toliko je bilo strašno.

— A kako je bilo kod tebe? - upitala sam. - Jesi li se sjetio odjenuti nešto za spavanje? Što je Evelyn imala na sebi? Nešto svilenog, tankih naramenica?

Ni uz najbolju volju nisam mogla zamisliti Evelyn u bilo čemu drugomu.

— Ah, Olice - rekao je Stephan, ne odgovorivši na moja pitanja. - Baš si slatka kad si ljubomorna. Ali, ja uistinu imam drugih briga.

— Kakvih briga? - upitala sam. Ako je bio zabrinut zbog Olivera, što je imao na sebi dok je spavao, nisam znala. Znala sam samo da je pod tušem bio gol. I dok se brijao.

Međutim, Stephan uopće nije mislio na Olivera. - Sagebrecht je odbio našu ponudu - rekao je.

— Što, tako brzo? Poslao si im je tek prošloga tjedna.

Da, ali suradnja ih ne zanima. - Stephan je uzdahnuo. - Tek sada doznao sam da je Sagebrechtova kći udata za sina vlasnika cvjećarnice Muller. Tu se ne može ništa, jer se svi ti poslovni ljude drže zajedno.

— Ali uređenje grobova ionako nije bilo baš ono što smo htjeli, zar ne? - pokušala sam ga utješiti.

Stephan me odgurnuo od sebe. - Olli, ti ne želiš shvatiti, je li tako? Ovdje je riječ o čistom preživljavanju. Ako ubrzo ne povećamo promet, moći ćemo zatvoriti dućan!

Smijala sam se. - Ha-ha, zaboravio si da ćemo za kratko vrijeme imati milijun!

Stephan je uzdahnuo. - Olli, katkad si baš naivna. Ako se ovaj dućan ne uhoda, neće mu pomoći ni milijun. Od toga posao neće teći bolje, samo ćemo malo odgoditi stečaj.

Bila sam zbunjena. - Da, ali - počela sam baš kad je Petra, počešljana poput djevojčice koja još ide u vrtić, zavirila u staklenik i neprijateljski me pogledala.

— Mogla sam misliti da su ti ruke opet u zemlji - rekla je. - Tu je jedna žena koja hoće kupiti šimšir ili tako nešto. Oh - glas joj je odjednom postao umiljat poput flaute - halo, gospodine Gaertneru, nisam znala da ste i vi ovdje. - Ružičasto sjajilo za usne rastegnulo se u osmijeh.

I Stephan se nasmiješio. Petra je na poseban način mahala glavom, ulazeći u staklenik. Stala je pred Stephana tako da joj je kroz izrez na majici mogao vidjeti pupak na kojemu je imala *piercing*.

— Što je sada s tom ženom? - upitala sam razdražljivo. - Baš nas je morala omesti usred ovog važnog razgovora.

— Rekla sam da nemamo šimšir, a ona želi razgovarati sa šeficom - mrzovoljno je rekla Petra.

Žena se vjerojatno htjela požaliti na nemoguću prodavačicu. S pravom. - Dolazim - rekla sam uzdahnuvši. - Poslije ćemo nastaviti razgovor, Stephane, dobro?

— Svakako - rekao je Stephan. Htjela sam ga poljubiti, ali zato bih morala Petru odgurnuti u stranu.

— Zna li da izgledate kao Kevin Costner? - čula sam je kako kaže dok sam još bila na vratima.

Stephan se samouvjereno smijao. - Vjerojatno ste mislili kao Brad Pitt.

— Da, točno, ili kao on - rekla je Petra.

Zakolotala sam očima. Je li znala da je glupa kao guska?

8. poglavlje

Za podnevnog odmora išla sam trčati s Elisabeth. Naravno, htjela je znati kako sam provela noć u novom okruženju.

— Noć je bila u redu - rekla sam usmjerivši pogled prema satu za brojenje otkucaja srca. Nakon prvog uspona srce mi je kucalo opasno ubrzano. Ali možda je to bilo i zato što sam se sjetila jutrošnjih događaja. Moram s nekim razgovarati o tomu jer je bilo prestrašno.

— Ali onda se dogodilo nešto strašno - rekla sam s dramatičnim prizvukom u glasu.

— Što je bilo? Elisabeth - je stala kao ukopana od silne znatiželje.

— Dakle, otišla sam u kupaonicu i sjela na zahod.

Pocrvenjela sam u licu. O tomu se ne govori, pomajka mi je to stalno ponavljala. Već i sama riječ "zahod" teško mi je prelazila preko usta. - Ne znam uopće kako bih ti to rekla. Dok sam tako sjedila, tada...

Elisabeth me uhvatila za ručni zglob. - Oh, ne! Već sam nešto čula o tomu, ali sam uvijek mislila da su to izmišljotine. Što je bilo? Štakor? Gušter? Velika zmija? - Pri spomenu svake nove životinje glas joj je postajao sve kričaviji.

Zbunjeno sam je pogledala.

— Oh, Gospode! Ja bih umrla! - kreštalala je Elisabeth. Naježila se po rukama. - Jadnice!

— Nije bila nikakva životinja, Elisabeth! - Još sam bila zbunjena.

Elisabeth se namrštila. - Nije bilo nikakve životinje u zahodskoj školjci? A što je onda bilo?

— Ja sam ondje pravila... ling-ling - rekla sam vrlo tiho.

— Molim? - upitala je Elisabeth. - Što je to? Kineske vježbe za zdjelicu koje se mogu raditi samo na zahodskoj školjci?

— Pi-pi - prošaptala sam.

— *Pi-pi* - ponovila je Elisabeth. Uzdahnula je i počela trčati.

Ja sam kaskala za njom.

— Dakle, da ukratko ponovimo tvoju strašnu priču - rekla je zadihano. - Danas ujutro išla si na WC i pravila pipi. Vrlo napeto. Doista. Baš me se dojmilo. Međutim, ne vidim u čemu je bit svega.

— Ali to nije sve - rekla sam. - Dakle, dok sam ondje sjedila, ispod tuša je izišao Oliver.

— I? - Elisabeth je ponovno zastala. - Ah, razumijem. Pod tušem je bila životinja. Ili ubojica sa sjekirom. Svejedno.

— Nikakva prokleta životinja - rekla sam, već pomalo bijesna. - Ni ubojica sa sjekirom. Oliver me *vidio*.

— Kako praviš ping-pong?

— Ling-ling - prošaptala sam.

Elisabeth je odmahнула glavom. - Već te dugo poznajem, ali nisam znala da imaš teškoća s tjelesnim izlučevinama.

— O tomu se ne govori - rekla sam tiho. - I ne dopuštaš da te netko zatekne pritom.

— *Zatekne* - podrugljivo je ponovila Elisabeth. - Dakle, stvarno, Olli, baš si čudna u nekim stvarima. Zatvorena si od glave do pete. Možemo se sporiti oko toga je li romantično gledati partnera kako briše dupe, ali...

— Pssst - rekla sam gadljivo. - Tiše malo!

— Olli! - povikala je Elisabeth. - Pa tebi je potrebna terapija!

— Zato što sam pristojno odgojena?

— Zato što imaš prevelik analni problem - rekla je Elisabeth. - Nisam nikad čula dosadniju priču: *Bilo je strašno. Sjedila sam na zahodu, a onda je ispod tuša izišao moj sustanar.*

— Bio je gol - rekla sam.

— Nemoguće - podrugljivo je rekla Elisabeth. - Zar se kod vas u obitelji ljudi moraju tuširati u kupaćim gaćicama?

— Elisabeth - rekla sam. - Mislila sam da ćeš imati barem malo razumijevanja za mene. Barem malo suosjećanja zbog te jako neugodne situacije u kojoj sam se našla.

— Ne - rekla je Elisabeth i počela se smijati. - Uistinu nemam. Znaš li koliko je vremena prošlo otkako sam posljednji put vidjela gola muškarca? Je li dobro izgledao?

— Prilično - rekla sam. - Ali što on sada misli o meni?

— Misliš zato što si pravila jin-jang? - upitala je Elisabeth koja se u međuvremenu izričito oraspoložila.

— Ling-ling - rekla sam.

— Ah - graknula je Elisabeth. - Jadnik vjerojatno upravo sjedi kod svojega terapeuta kako bi to prebrodio. Supruga mojega brata očito ima *bubrege* i *mjehur*. Ispustila je *urin* u naš WC. Čovječe, Olli, pa to

je najprirodnija stvar na svijetu. Što radiš kad moraš ići piškiti? Odlaziš li zbog toga u podrum?

— Ah, šuti, Elisabeth - ukorila sam je. - Ti me ne shvaćaš ozbiljno. Tako sam odgojena. Pomajci sam zahvalna i za puno drugih stvari.

— Sretna sam što ta dobra žena živi daleko od nas - rekla je Elisabeth. Uostalom, moram piškiti. Idem iza onoga grma i onda ću praviti feng-shui, ako nemaš ništa protiv.

* * *

Stephan nije imao ništa protiv da Evelyn potroši novac za boju i da jadnom gospodinu Kabulkeu naredi da oboji zidove.

— Djevojka mora nešto raditi - rekao je. - Prije je radila kao lavica dvanaest sati na dan. Sigurno je bila jako dobra u svojem poslu jer mi je sinoć rekla koliko je zarađivala. Moram reći, to je uistinu puno za ženu.

— Možda - rekla sam mrzovoljno. Po mojem mišljenju, previše je lijepo govorio o njoj. Jadna djevojka, radila kao lavica, puno za ženu! - Ali, zar si ne bi mogla naći kakav drugi hobi, a ne baš obnavljati našu kući? Osim toga, troši naš novac.

— Jadnica mora živjeti u njoj - rekao je Stephan. - A ima toliko smisla za lijepo da će se na kraju još razboljeti ako ne bude mogla išta promijeniti. Tapete u sobi za goste nisu ni za što drugo nego za smeće.

Grrrr! Ima smisla za lijepo! To je za smeće, to zaljubljeno laprdanje!

— Evelyn kaže... misli da naše tapete izazivaju impotenciju - izlanula sam, u neodoljivoj potrebi da je prikažem u lošem svjetlu.

Stephan je zažmirio. - Tako, to je rekla?

Zlurado sam kimnula. Međutim, tada mi je prošlo kroz glavu da bi moja primjedba mogla natjerati Stephana da po svaku cijenu dokaže Evelyn kako nije impotentan. Brzo sam mu se bacila u naručje i promrmljala: - Baš glupo, zar ne? Rekla sam joj da naš ljubavni život ni u kojem slučaju ne ovisi o izgledu kuće. To je točno, zar ne?

— Naravno - rekao je Stephan.

— Onda me poljubi, molim lijepo! Ubrzo moram poći.

Dok sam to govorila, potekle su mi suze. Htjela bih da danas ne moram raditi ništa drugo nego samo ležati u njegovu naručju. Kad sam ja u njegovu naručju, ne može biti nitko drugi.

— Moraš biti malo hrabrija, Olli. - Stephan me poljubio u čelo. - Misli samo na to kako ćemo biti bogati. - Nasmiješio se i dodao: - I kako ćemo imati lijepu sobu za goste, kad je Evelyn dovrši.

— Nemoj biti previše siguran - rekla sam mrzovoljno.

Navečer sam u citroen natovarila sadnice, lonce i zemlju. Ako Evelyn smije vršiti zahvate u našoj sobi za goste, onda i ja smijem malo uljepšati njezinu krovnu terasu. Kad sam oprezno stavila posljednji šimšir na suvozačevo sjedalo, čula sam iza sebe promukao glas: - Tri minute do osamnaest sati.

Preplašena na smrt, okrenula sam se i ugledala lice s velikim nosom i velikim ušima. Bio je to bivši ravnatelj škole iz Fritzove kartaške družine.

— Gospodin Ruckert! - povikala sam.

— Herbert - rekao je promuklim glasom. - Slobodno me možeš zvati Herbert, djevojko.

Nisam se usudila odbiti tu ponudu. - Jeste li htjeli nešto određeno... Herberte?

— Samo da kreneš na vrijeme - rekao je starac. - Inače će oklada biti izgubljena prije nego što bismo to željeli.

— Oh - rekla sam. Htjela sam se zapravo još pozdraviti sa Stephanom. Jedna minuta manje ili više, zar ne? - Recite, jeste li se kladili da ćemo uspjeti? Ili mislite da nećemo izdržati pola godine?

Herbert se tajnovito nasmiješio. Iza njegovih ušiju ugledala sam Evelyn.

— Dobro da si još tu - rekla je. - Oh, dobar dan, gospodine Ruckert.

— Herbert - promuklo je rekao Ruckert. - Još malo pa će osamnaest sati. Krajnje vrijeme da mlada dama napusti posjed. Inače...

— Herberte, Herberte - rekla je Evelyn i pogledala na ručni sat. - Još ima vremena za kratku poruku: Olivia, molim te, kaži Oliveru da si oslobodi četvrtak prije podne. Prema mojemu računalnom programu, to je vrijeme optimalno za začecje.

Da, da, sigurno. Oliver i ja smo tako prisni pa mu mogu reći kad treba praviti dijete.

Ušla sam u auto. - Četvrtak prije podne. Reći ću mu.

— Još minuta - rekao je Ruckert. - Dodajte gas.

Meni je to zvučalo prilično pakosno.

— Doviđenja - rekla sam.

— Do sutra - rekla je Evelyn.

Ruckert i ona mahali su za mnom. Točno u osamnaest sati napustila sam područje rasadnika. Možda sam se varala, ali čovjek koji je u tom trenutku prošao kroz ulaz izgledao je kao doktor Berner. Činilo nas da nas starci strogo nadziru

* * *

Dakle, sad sam se morala pojaviti pred Oliverom ne samo kao besramna pišačica od jutros nego mu još moram i reći kada treba praviti dijete. Pocrvenjela sam već pri samoj pomisli na to. Bilo bi najbolje da mu na papirić napišem: "Četvrtak prije podne slobodno, radi pravljenja djeteta." Oliver će to pročitati i neprimjetno staviti papirić u džep. Gotovo.

Ali, kad sam ušla u stan, Oliver je nažalost već bio kod kuće.

— Čini se da vi tamo na televiziji imate vrlo liberalno radno vrijeme - rekla sam pomalo neraspoločeno.

— Ništa se ne događa u Njemačkoj - veselo je rekao. Na štednjaku se već nešto kuhalo i prekrasno mirisalo. - Samo jedan požar u skladištu sredstava za vatromet. Nema mrtvih, nema ozlijeđenih.

— Baš lijepo za tebe - rekla sam i počela njuškati. Češnjak, maslinovo ulje, rajčice, patlidžan, tikvice, mljeveno meso - mirisalo je neodoljivo.

— A kakav je bio tvoj dan, Cvjetačice?

— Nije bio loš. - Osim jutro. Najbolje da odmah obavim ono što je neugodno. - Evelyn ti poručuje da uzmeš slobodno u četvrtak dopodne.

— Zbog čega? - pitao je Oliver.

— Zbog, zbog... znaš već zbog čega - rekla sam razdražljivo.

— Oh, plodan dan - rekao je Oliver. - Ne znam, ne znam, ali to računalo prilično često izbacuje plodne dane. Mislim da je u pitanju pogreška u programu. Ali, meni je pravo.

— Tipično za muškarce - rekla sam i nažalost opet pocrvenjela.

Oliver me pogledao podigavši obrvu. - Cvjetačice, ti se danas nekako često crveniš. Što se to događa? Jutros u kupaonici bila si potpuno smetena. Je li zbog toga što sam bio gol? Ili zato što sam vidio tvoje gaćice s cvjetnim uzorkom?

— Ni jedno ni drugo - rekla sam odlučno. - To je nešto potpuno prirodno, kaže moja prijateljica Elisabeth. Svi ljudi to rade.

Oliver se baš zabavljao i uopće nije djelovao zbunjeno. Unatoč tomu upitao je: - Svi ljudi rade što?

— Ling-ling - rekla sam što je moguće oštrije. Sada su mi pocrvenjele i uši.

Oliver je podigao i drugu obrvu. - A to je sinonim za...

Moja oštrina se raspršila. - Obavljanje nužde - rekla sam, poražena do nogu. - Žao mi je, ali ja sam malo strože odgajana. I mi smo imali zahod, ali smo u nj ulazili i izlazili tako da nas nitko ne vidi. To ne mogu tako jednostavno odbaciti samo zato što sam starija nekoliko godina.

Oliver se smijao. - Slušaj, Cvjetačice, kada dvoje ljudi žive u istom stanu, onda se nikako ne može izbjeći da vide jedno drugoga. Ali ako je tebi toliko neugodno, onda ćemo uvesti pravilo da svatko tko koristi kupaonicu zatvori vrata. A sada više nemoj misliti na ling-ling - tu se počeo smijati - nego sjedni. Napravio sam patlidžane punjene mljevenim mesom u umaku od rajčica.

* * *

Dok se Evelyn strastveno bacila na preuređenje gostinske sobe, ja sam uljepšavala njezinu krovnu terasu. I to bez pitanja. Između osamnaest sati i odlaska na spavanje ima još nevjerojatno puno vremena, to vam mogu reći. Ako želiš, za to vrijeme možeš pokrenuti cijeli svijet. Oliver mi je pomagao. U trgovini građevinskog materijala nabavili smo daske i letvice od borovine koje sam obojila toplom bojom meda. Oliver uopće nije bio nespretan u rukovanju sjekirom i bušilicom, ali ni spretan kao ja. Za nekoliko večeri na sjevernoj strani terase podigli smo pregradu zajedno s dijagonalno postavljenim rešetkastim elementima za penjačice, a ispred njih stavili smo duboke drvene sanduke koje sam obložila folijom za jezerca i napunila zemljom. Između sanduka postavili smo dasku dužine dva metra koja je mogla poslužiti kao klupa ili kao ležaljka čim nađem odgovarajuće jastučiće. Pregrada s rešetkama zadržavala je vjetar, stvorila sjenovit kutak za tople dane i općenito, domaće ozračje. Ubrzo više ništa nije podsjećalo na parkiralište. Izabrala sam samo velike lončanice, koje su bile u stanju odmah dočarati neku vrstu prašume. Većina ljudi želi za balkon ili terasu "nešto što cvjeta", ali

ako bih se ja morala ograničiti na nekoliko kvadratnih metara, odlučila bih se isključivo za lončanice velikih listova. Zelena boja zapravo ima mnoštvo nijansi i svi to imaju na umu kad biraju namještaj, odjeću ili boju za kosu. Samo se kod lončanica zelena boja podcjenjuje.

Prašuma na Oliverovoj i Evelyninoj terasi imala je sedamnaest različitih nijansi zelene boje, ne računajući one najfinije.

Oliver je bio oduševljen. - Pravo čudo - rekao je. - Sada sve djeluje nekako veće nego prije.

Naravno, bila sam vrlo ponosna. Da, to mi je doista dobro uspjelo. Nedostajala su samo različita svjetla koja bi, kad padne mrak, sve učinila još ljepšim. U jednom katalogu vrtlarskih potrepština, koji smo dobivali, otkrila sam svjetiljke koje se vješaju na drveće i koje se mogu dobiti po nabavnoj cijeni. Potrebno je samo kupiti najmanje trideset komada. Ali, to nije bilo važno, jer ću ono što ostane prodati u dućanu. U istom katalogu vidjela sam i lijepe prugaste jastučice za sjedenje, poput madraca, koji su po veličini odgovarali ugrađenoj klupi. Glupo je što sam morala kupiti deset komada, jer je bilo sedam komada viška. S druge strane, jastučice uvijek trebaš, a taj je uzorak bio nekako bezvremenski. Mogla bih ih zadržati za božićne darove ili slično. U svakom slučaju, naručila sam sve, a kad je roba nakon nekoliko dana stigla, terasa je bila savršena.

* * *

Pregrada i rešetke za penjačice ubrzo se uopće neće vidjeti - uvjerala sam Olivera. - Bršljan i hmelj brzo će ih obrasti. I to tako gusto da neće propuštati ni kišu.

— Fantastično je - rekao je Oliver, sjeo na nove jastučice i podigao noge. - Sada mogu duboko disati i napokon udahnuti nešto što nisu ispušni plinovi.

— To bi bilo dobro za tvoju emisiju o vrtovima - rekla sam neskromno. - Krovna terasa prije i poslije.

— Ja sam sve snimao - rekao je Oliver. - Mogu pokazati fotografije svojemu programskom direktoru. Koncept je, uostalom, gotov. Ti ćeš biti prva koja ćeš ga moći pročitati.

Pogledala sam na sat i skočila. - Zanima me s kojima si vatrogascima razgovarao danas.

Sada, u trećem tjednu svibnja, polako sam se navikla stanovati u tuđoj kući i viđati supruga samo tijekom dana. Više nisam svaki dan plakala kad sam odlazila iz rasadnika i više nisam zamišljala kako Evelyn izgleda u donjem rublju.

Ali ništa nije pomagalo.

Stephan se promijenio, to bi vidio čak i slijepac. Nije bilo jednostavno živjeti s osobom poput Evelyn a da se ne promijeniš. Stephan je još samo držao do svojeg izgleda. Kosa mu je bila bolje podšišana nego inače (bio je kod drugoga frizera), mirisao je po novoj toaletnoj vodici, a boja njegove kože izazivala je u meni sumnju da je bio u solariju.

— Da, pa što onda - rekao je razdražljivo, kako mi se i inače najčešće obraćao. - Nemam vremena cijeli dan biti na suncu, a solarij je dobra i zdrava alternativa.

— Zdrava? - ponovila sam podrugljivo.

— Naravno - rekao je Stephan. - I tebi bi dobro došla, Olli.

Naravno! Evelyn je od glave do pete bila obložena tom finom, supermekanom, zlatnosmeđom kožom. Do sada sam mislila da je to neka vrsta genski uvjetovane boje. Međutim, očito ništa nije bilo onako kako je izgledalo.

Nisam vjerovala da bi solarij i meni pomogao da dobijem tako lijepu boju. Imala sam svijetlu kožu, ružičastu, a obrazi su mi bili crveni. To ti se sviđalo ili ti se nije sviđalo. Nije bilo pošteno, činilo se da se Stephanu to više nije sviđalo.

Najgore je bilo to što se i Evelyn promijenila. Nisam je nikada prije vidjela da se tako često smije, djelovala je sretno i opušteno. Za to je sigurno bio zaslužan hormon koji tijelo luči kad je čovjek zaljubljen. I kad često vodi ljubav.

Umalo nisam eksplodirala od ljubomore.

Elisabeth, koju sam svaki dan živcirala razgovorom o Stephanu u Evelyn, jednoga me dana dok smo trčale prilično oštro upitala: - Što bi učinila kad bi Stephan doista nešto započeo s Evelyn?

Ako već i nije nešto započeo s njom!

— Bila bih jako tužna - rekla sam. - Ja *jesam* jako tužna.

— Dobro - rekla je Elisabeth. - Ali što bi učinila s njim?

— Kako... učinila? - upitala sam.

— Pa, primjerice, ošamarila ga, kastrirala, osakatila na nekakav drugi način, ostavila u pustinji... ili bi ga jednostavno izbacila?

— Ne bih učinila ništa od toga - rekla sam pomalo ljutito. Možda bih nešto učinila Evelyn.

— Dakle, ti bi se uljudno i dostojanstveno rastala od Stephana? - upitala je Elisabeth.

— Ne! - povikala sam. - Ne bih se uopće rastala. Ni onda kad bi se on htio rastati od mene. Ali znaš, ne vjerujem u to. Zato što Evelyn i Oliver upravo namjeravaju imati dijete i... Mislim, ta afera, ako uopće postoji, dakle, ta afera bi kad-tad završila.

— Vidiš, tako sam i mislila - rekla je Elisabeth. - Momak može raditi što hoće, a ti ćeš mu oprostiti.

— Hm, da - priznala sam. - Oprostila bih mu. Gledaj, deset godina braka nije malo, a onda mu jedan tako raskošan primjerak kao što je Evelyn padne pred noge ili ravno u krevet. Dakle, morao bi biti svetac kad bi se tome mogao oduprijeti.

— Naravno, svetac - rekla je Elisabeth. - Kad bih ja razmišljala kao ti, sada bih bila u braku s Alexom i vjerojatno bih mu već oprostila i šestu vježbenicu u nizu. Jer samo svetac može odoljeti vježbenicama.

— To je nešto drugo - rekla sam.

— Kod drugih je uvijek nešto drugo - nestrpljivo je rekla Elisabeth.

— Osim toga, uopće nije dokazano da među njima ima nešto - rekla sam predbacujući, kao da je Elisabeth bila ta koja je sve vrijeme govorila o tomu.

— Tako je - rekla je Elisabeth. - Sigurno si sve umislila i sad si bez veze zabrinuta.

Odmahnula sam glavom. - Ne, ne. Moraš ih samo vidjeti: Evelyn zadovoljna smiješka i baršunaste kože te Stephana s njegovom novom toaletnom vodicom i gelom u kosi...

Elisabeth je uzdahnula. - Nemoj opet početi, Olivia, molim te! Dosta mi je tvoje jadikovke zbog Evelyn i svetog Stephana. Ako mu namjeravaš oprostiti, onda to učini odmah. Tako ćeš i mene i sebe i općenito sve uključene poštediti uzrujavanja.

Začudeno sam je pogledala. Da, to je bilo pravo rješenje! Kako bih se mogla i dalje mučiti pretpostavkom da se Stephan zabavlja s Evelyn? Mogla bih tu činjenicu odmah prihvatiti kao postojeću i

unaprijed oprostiti Stephanu. To bi svjedočilo o istinskoj ljudskoj velikodušnosti. A bilo bi i nadasve mudro.

Glupo je bilo to što Stephan uopće nije znao cijeniti moju ljudsku veličinu i mudrost. I dalje je bio loše raspoložen i sve se više udaljavao od mene. A što se tiče Evelyn, ona je prema meni bila puno ljubaznija nego Stephan, ali ja se prema njoj nisam mogla odnositi baš tako velikodušno i mudro. Na kraju krajeva, ona ne samo da mi je (vjerojatno) otela mojega ljubljenog supruga nego je (vjerojatno) i varala mojega najboljeg prijatelja, dragoga, starog Karfiola! To joj nisam mogla tako brzo oprostiti.

Evelyn nije odustala od zamisli da napravi vlastitu gredicu. Ja sam joj velikodušno prepustila veliku visoku gredicu u stakleniku broj pet, koja je već drugi dan bila napunjena najboljim kompostom i uredno pograbljana. Evelynine ruke bile su njegovane kao i prije pa se u meni rodila sumnja da je taj posao za nju obavio gospodin Kabulke.

— Sada samo čekam sadnice - rekla je zadovoljno. Očito ih je pronašla na internetu. Nadam se da nije naručila nešto egzotično, jer će se u protivnom na kraju jako razočarati kad ne bude sve onako kako je zamišljala. Tipična početnička pogreška.

Svibanj je prošao, a naš se neobični zajednički život postupno uhodao. Čak smo navikli i na stalan nadzor doktora Bernera, direktora banke u mirovini Scherera i Herberta s velikim ušima, koji su se pojavljivali neposredno prije osamnaest sati. Nisam bila sigurna jesu li nas htjeli uhvatiti kako kršimo pravila ili jesu li to htjeli spriječiti. Pretpostavljala sam da to ovisi o predmetu oklade: hoćemo li izdržati ili nećemo. Stephan se zaklinjao da je kroz prozor kupao vidio jednoga od njih kako noću stoji u dvorištu i puši lulu.

— Ima to i svoju dobru stranu - rekao je Stephan. - Sve dok starci drže stražu, ne trebamo se bojati provalnika.

Nedjeljni doručci i dalje su se održavali u Fritzovu zimskom vrtu, samo što je Stephan dolazio s Evelyn, a ja s Oliverom. Stephan i Evelyn najčešće su vozili Z4, a Oliver i ja rasklimani citroen. Evelyn je poptuno prisvojila Z4, iako je polovica pripadala Oliveru. Rekla je da se u pustinji, u kojoj se prema njezinu mišljenju nalazio naš rasadnik, bez auta osjeća kao izdana i prodana. I Stephan se često vozio brzim kabrioletom. Moram priznati, dobro mu je pristajao. Inače je sve bilo po starom.

Gaertnerovi - obitelj za odvikavanje. Uključite televizori čudite se zašto još nema mrtvih.

Ali, činilo se da je to bilo još samo pitanje vremena: Eberhard nas je, naime, i dalje rešetao pitanjima iz kviza "Tko želi biti milijunaš" i gnjavio svojim pametnim primjedbama, a moja agresivnost rasla je iz tjedna u tjedan. Sanjala sam o tomu kako ću svom snagom udariti Eberharda u onaj njegov mekani trbuh...

Katinka nije primijetila koliko malo nedostaje da postane udovica. Svake je nedjelje nosila drugu pastelnu boju i razglabala s Fritzom o tomu koje bi pokućstvo mogao ponijeti u njihovu kućicu, a koje bi zbog nedostatka prostora moralo ostati u vjenčanoj torti od marcipana. Fritz to nije uopće primao k srcu, ali se Katinka svake nedjelje kupala u suzama. Vjerojatno zbog hormona koje tijelo luči u trudnoći. Strašno, tako nešto. Znala sam zašto ne želim imati djecu.

— Prvom prilikom trebao bi se raskrčiti podrum - rekao je Fritz pa smo svi morali sići dolje kako bismo pogledali takozvane dragocjenosti koje su se ondje nalazile.

Bio je to velik podrum, pretrpan stvarima za koje je svatko odmah shvatio zašto su bile odložene.

— Možete uzeti što želite - rekao je Fritz. To je bio njegov neuobičajeno velikodušan potez (osim ovoga s milijunom), samo je problem bio u tome što mi nismo htjeli ništa. Nitko nije htio uzeti svjetiljke opletene šibljem iz sedamdesetih godina, karirane kauče bež boje, stolce presvučene bijelom umjetnom kožom s crvenim cvjetovima kao ni dječju sobu od iverice obložene furnirom iz 1976. godine.

— Nezahvalnici - rekao je Fritz. - Onda ćemo napraviti rasprodaju u garaži. Šteta je to baciti u glomazni otpad. U svoje vrijeme to je pokućstvo bilo vrlo skupo. Još čuvam većinu računa.

Svi smo uzdahnuli.

— Ali to više nitko ne želi - rekao je Oliver.

— Čak ni najkorjeliji obožavatelji sedamdesetih godina - dopunio ga je Stephan.

— Mene bi zanimalo ovaj naslonjač - rekao je Eberhard i zavalio se u sofou odvratna uzorka veličine XXL.

— Onda bi te možda zanimalo i to da prirediš rasprodaju? - lukavo je upitala Evelyn, a Eberhard je također lukavo odgovorio: - Ako

budem smio zadržati utržak!

Mi smo to smatrali pravednim. Bilo je isključeno da će utržak biti velik. Osim toga, za manje od pola godine bit ćemo milijunaši pa se slobodno možemo pokazati velikodušnima.

— Tko ne zna cijeniti pfenig, nije dostojan talira - rekao je Eberhard.

— U pravi si, dragi mladiću - rekao je Fritz. - To je stav kojim se nešto postiže u životu!

— Prekrasno - rekla je Evelyn. - Tom prilikom možemo raskrčiti i Olivijinu i Stephanovu ruševinu. Ondje vlada izričito loš feng-shui zbog onolikoga krša. Kauč za goste, primjerice, više se ne može koristiti.

Ah, ne?

— A gdje onda spavaš? - upitala sam zajedljivo. Vjerojatno ne u kadi.

— Na starom željeznom krevetu koji se nalazio pod vašim stubištem - rekla je Evelyn.

Stari željezni krevet pronašla sam prije puno godina među glomaznim otpadom. Imao je prekrasno isprepletenu uzglavlje, savršeno za igre s vezivanjem ruku svih vrsta. Glupo je bilo što nije imao dio na kraj nogu pa ga zbog toga do sada nisam htjela postaviti u sobu. Osim toga, bio je u žalosnom stanju, zahrđao, a ja sam, iskreno rečeno, bila ljubitelj igara s vezivanjem ruku samo u najsmionijim snovima, ali ne i u stvarnom životu. Krevet sam zadržala samo zato što sam pomislila kako bih od njega mogla napraviti vratašca za vrt. Dijelovi od kovanog željeza u vrtu bili su posljednji krik.

Ali sada je Evelyn prisvojila i vratašca za vrt.

— Nedostaje mu dio na kraj nogu - rekla sam.

— Nije mi ni potreban - rekla je Evelyn. - Gospodin Kabulke napravio mi je okvir za madrac i jednostavno pričvrstio uzglavlje na njega. Prekrivač skriva nelijepu konstrukciju.

— Madrac? - upitala sam otežući. - Prekrivač?

— Madrac sam dobila za 79 eura. A prekrivač sam otkrila na internetu. Prekrasan, otporan i jeftin. Naravno, u bijeloj boji. Stephan je rekao da slobodno mogu uložiti novac u to.

— Ah, je li to rekao? - zarežala sam i ljutito pogledala Stephana. Bude li i dalje dopuštao da Evelyn to radi, naš će milijun na kraju biti

potrošen i prije nego što ga dobijemo. I kakav je to uopće sako što ga ima na sebi? Izgleda posve nov. I skup. Sigurno ga je Evelyn išla kupiti zajedno s njim zato što je mislila da je sva njegova odjeća otrcana. Počela sam škrgutati zubima od ljubomore.

Ali Stephan uopće nije primijetio moj pogled. Činilo se da je u mislima negdje drugdje.

— U svakom slučaju, prema pravilima feng-shuija treba redovito krčiti kuću. Svaki krš izaziva lošu energiju - rekla je Evelyn.

— Ti vjeruješ u feng-shui? - upitala je Katinka pomalo prezrivo.

Evelyn je maknula zlatnosmeđu kosu s lica. - Naravno da ne vjerujem - rekla je. - Ali krš se mora izbaciti.

— Možda ima još nešto što se može koristiti - rekla sam i pogledala Stephana. To je, napokon, bio *naš* krš.

— Nema - odlučno je rekla Evelyn. - Ja sam sve pregledala i stavila na stranu ono što se još može koristiti.

Gledala sam u Stephana i čekala da se i on napokon umiješa. Ali on je samo pogledao na sat i upitao: - Onda, jesmogotovi za danas? Dođi, Evelyn, idemo kući.

To me zaboljelo. Pa to je bila *naša* kuća.

Evelyn je slegnula ramenima. - Što se mene tiče, možemo.

— Kako se samo žure, he-he-he-he - kreketao je Eberhard.

Nažalost, i ja sam mislila isto. Glava me zaboljela od silnog truda da Stephanu unaprijed oprostim aferu s Evelyn. Možda to ipak nije bila dobra ideja, kako je rekla Elisabeth. A sigurno nije bilo dobro za moj osobni feng-shui.

* * *

Nakon nekoliko dana zatekla sam Evelyn u stakleniku kako kleči ispred svoje gredice. Pokraj nje nalazili su se duguljasti kartoni od kojih su neki već bili razderani.

Među hrpom novinskoga papira ugledala sam nekoliko svjetiljki za rasadu.

— Što je to, dovraga?... - upitala sam.

— Ne brini, sama sam ih platila - rekla je Evelyn. - A ti si rekla da mogu uzeti koliko god hoću mjesta za svoju pokusnu gredicu.

— Da, ali, Evelyn... - Govorila sam kao da se obraćam kakvom glupom i tvrdoglavom djetetu. - *Ovdje* ti nisu potrebne svjetiljke. To je bačeni novac. Sadnice imaju savršene uvjete u stakleniku.

— Ali moje sadnice trebaju više svjetla - rekla je Evelyn.

Nasmiješila sam se. - A kakve su to sadnice?

— Kanabis - rekla je Evelyn i pružila mi vrećicu sa sjemenjem.

— *Kanabis*- ponovila sam zapanjeno. - Misliš *konoplja*?

— Točno - rekla je Evelyn. - Naručila sam sjeme i mlade biljke. Zgodno, zar ne?

U jednoj kutiji nalazile su se sitne biljke na novinskom papiru.

Odmahnula sam glavom. - Dakle, svaka čast tvojim ambicijama, ali zašto si počela s nečim tako zamršenim? Hoćeš li od toga plesti pulovere? Jednako tako mogla si naručiti dudove svilce iz Kine zajedno s dudovim drvetom!

— Olivia! To je kanabis! Ne namjeravam od toga praviti pulovere, želim pušiti lulicu!

— Evelyn! Pa ne možeš ovdje uzgajati opojna sredstva. To je protuzakonito! Odakle ti to uopće?

— S interneta - rekla je Evelyn odmahnuvši rukom. - Ti si mi rekla da se ondje može naći sve i bila si u pravu. Dakle, začepi gubicu. Prodaja sjemena nije kažnjiva.

— Ali - počela sam, no zapravo nisam znala što bih rekla. U svakom slučaju, trebalo je početi s "ali".

— Prodaja mladica je protuzakonita - rekla je Evelyn. - Ali, zapravo je protuzakonito tek kad se prodaje na kile.

— Slušaj, Evelyn, ti sad stvarno lupetaš! - povikala sam.

Evelyn je uzdahnula. - Ne lupetam, samo tražim nove izazove. I po mogućnosti dobru zaradu.

— Ubrzo ćeš dobiti *milijuni* - povikala sam.

— Milijun od kojega prvo moramo platiti dugove - rekla je Evelyn. - Poslije toga neće nam ostati puno, a ako doista ostanem trudna, trebat ću hrpu novca. Znaš li koliko je skupa dadilja? Moram zarađivati novac, ovako ili onako!

— Uzgojem i uživanjem zabranjenih droga? - ljutito sam povikala.

— Bože sačuvaj - rekla je Evelyn. - Neću je sama pušiti! Možda samo radi provjere količine THC-a. Ili HCG-a? Uvijek to miješam. Ali na internetu možeš dobiti sve što trebaš. Možeš naručiti cijeli laboratorij, savršeno.

— Evelyn! Zbog toga možeš završiti u zatvoru. I ja zajedno s tobom!

Evelyn je bezbrižno kimnula. - Onda nemoj nikome reći. Jesi li već bila u kući? Gospodin Kakabulke je uistinu bio marljiv. Soba za goste je gotova. Tako je lijepa. Dođi, pokazat ću ti je.

Naravno, time mi je samo htjela odvratiti pozornost, ali ja sam spremno pošla za njom. Pomislila sam nešto utješno: Evelyn je bila pravi laik i mrzila je sadnice. Prema vlastitim riječima, uspjela je u rekordnom vremenu upropastiti sobne biljke. Nije bilo vjerojatno da će uzgojiti osjetljive sadnice kanabisa. I tako će se stvar riješiti sama od sebe.

U kući me zapahnuo neugodan miris svježih boje.

— Ovamo - Evelyn me vodila do gostinske sobe kao da sam prvi put u kući. Kad je otvorila vrata, doista sam pomislila da sam negdje drugdje. Od stare, mračne sobe za goste s velikim maćuhicama na zidovima i ružnim radijatorom ispod jedinog prozora, nije ostalo ništa. Zapanjeno sam hvatala zrak. Nisam mogla prepoznati čak ni stari željezni krevet. Netko je teškom mukom morao skinuti hrđu sa željeza i onda ga premazati bijelom bojom. Čak je i plišani zec klimavih nogu izgledao kao ukras posebno kupljen za tu sobu.

— Izvrsno je to napravio, dobri Kakabulke - rekla je Evelyn.

— Da, naravno!

Bila sam zaprepaštena. - Što li se sve može učiniti od dvanaest kvadratnih metara! A kamo je nestao radijator?

— Iza obloge - rekla je Evelyn, a ja sam sada vidjela da je cijela prednja strana sobe ispod prozora bila obložena bijelim drvom na kojem je netko - gospodin Kabulke? - izrezbario vrlo lijepe ukrase. Nije bilo ni traga teškom radijatoru, a ispod prozora nalazila se prekrasna i praktična prozorska daska na koju je Evelyn stavila usku vazru s jednim jedinim bijelim *phaleopsisom*. I jedan srebrni svijećnjak s bijelom svijećom koja je već napola izgorjela. Nisam mogla izbjeći sliku kako Evelyn i Stephan leže na bijelom krevetu i ljube se.

Odmah me je ponovno zaboljela glava.

— Vrlo lijepo - promrmljala sam.

— Što kažeš na zrcalo? - upitala je Evelyn.

Zrcalo je stajalo ukoso iznad uzglavlja kreveta. Bio je to golem, otmjen komad široka, bijela okvira.

— Koliko? - upitala sam.

— Nula centa! - Evelyn se smijala. - Zacijelo ga ne prepoznaješ? To je ona strašna smeđa stvar koja je visjela u hodniku koji vodi u podrum. Zapravo sam ga htjela dati Eberhardu za njegovu rasprodaju, ali staklo je izvrsno i zbog toga sam pomislila kako bi bilo dobro dati izraditi novi okvir. Gospodin Kabulke je smislio široke daske na koje se stavljaju različite letvice. To je vidio u nekom časopisu. On obožava časopise tipa "uradi sam". Ima sva izdanja od 1970. godine. Lijepo je, zar ne?

— Može se reći.

U zrcalu sam vidjela Evelyn i Stephana kako leže na krevetu, osunčane kože (u solariju?) na bijelim plahtama...

Zatvorila sam vrata za sobom. U ružnom, mračnom hodniku odmah sam se osjećala bolje.

— Vidiš, obnavljati se može i bez novca - rekla je Evelyn. - A i zabavno je.

— Da, to je vjerojatno točno - rekla sam. Jako mi je smetalo što je Evelyn za tako kratko vrijeme postavila na noge stvari koje su zapravo spadale u moje područje. *Ja* sam bila kreativka koja se mogla toga prihvatiti! Ja sam se znala služiti lopatom, škarama, pilom i bušilicom kao nitko drugi. A ne Evelyn. Po mojemu mišljenju, Evelyn je bila ta koja je bolje izgledala i koja je zarađivala više novca. Ali to što je osposobila moj željezni krevet i odvratno, staro zrcalo, to je jednostavno bilo nepravedno. Na ovom svijetu ipak mora postojati nešto što ja bolje radim od nje.

— Da, ali nemoj da ti sada padne na pamet početi ličiti moj stan, čuješ li!

Evelyn me strogo pogledala. - U *mojemu* stanu nećeš ništa promijeniti, čak ni pomaknuti jastučić na drugo mjesto. Nadam se da smo se razumjele!

— Taaako savršen tvoj stan ipak nije - rekla sam mrzovoljno. - A o kojim jastučićima uopće govoriš? Mislim da bi ondje moglo biti malo udobnije...

— To što to nije tvoj stil, ne znači da nije savršeno - rekla je Evelyn. - Uređeno je u minimalističkom stilu, s daškom dalekoistočnoga. Nema udobnosti u klasičnom smislu, ali ondje se može uživati u miru i crpiti snagu. Razrađeno je do najmanjih sitnica. Dakle, miči prste od mogega koncepta stanovanja!

— Dobro - rekla sam. Onda sam se sjetila da sam već izvršila neke zahvate u njezinu stanu pa sam se odmah razvedrila. Na krovnoj terasi nije ostalo puno od Evelynina minimalističkoga stila stanovanja, ha-ha-ha. Zar joj Oliver još nije ništa rekao? Očigledno nije. Ali ondje sam *ja* bila kreativna.

Malo je nedostajalo da se ne počnem zlobno smijati.

— Što se mene tiče, možeš urediti krovnu terasu - rekla je Evelyn. - Sviđaju mi se zen-biljke. To bi dobro odgovaralo i za interijer.

— Misliš bonsai i šljunak?

Morala sam se smijati.

— Rekla sam samo da vodiš računa o mojemu ukusu.

— A što je s Oliverovim ukusom?

Evelyn se zbunjeno nasmiješila. - Draga, on uopće nema ukusa, vjeruj mi.

— Sigurno ima - usprotivila sam se. - Ako netko nema isti ukus kao ti, ne znači da ga uopće nema.

— Nisam to rekla - odgovorila je Evelyn. - Tebi, čini mi se, odgovara švedski seoski stil, *iako* to nije moj stil. Kuhinja, mislim, može biti uređena u engleskom stilu. Seoski stil da, ali ne švedski...

— Kuhinja? - prekinula sam je.

— Prava katastrofa - rekla je Evelyn posve mirno. - Ona strašna tamna hrastovina i užasna zelena plastična radna ploča... dobijem prišteve i ako se samo poslužim mikrovalnom pećnicom.

— To uvijek kažeš, ali ja ne vidim na tebi ni jedan jedini prištić - rekla sam. - Da, kuhinja je uistinu strašna. - Umjesto riječi "kuhinja" mogla bi se upotrijebiti riječ za bilo koju drugu prostoriju i rečenica bi uvijek bila točna. Osim gostinske sobe, naravno. To je sada bilo vrlo švedski.

— Ta rustikalna hrastovina ostala je od prethodnog vlasnika - mi smo samo ugradili novi štednjak. Dobro, nije bio nov. Kupili smo ga povoljno na eBayu. Ali...

— Da, da, znam - Evelyn mi je upala u riječ. - Nova kuhinja bila bi skupa. Zbog toga sam malo bolje pogledala ovu staru: iznutra je začudo sve u najboljem redu, ladice su kao podmazane, ništa se nije zaglavilo ni rasklimalo. Kad bi se sve obojilo u bijelo i kad bi se stavila nova radna ploča, odmah bi bolje izgledalo. Trebalo bi staviti

još nekoliko letvica, poskidati odvratne stare kvake pa staviti nove i kuhinja bi bila kao nova.

— Hm - rekla sam. Kvragu, ova će me žena dotući. Prvo se dokopala mogega supruga, a sad i moje kuhinje! Osim toga, uzgaja nezakonite droge.

— Naravno, moralo bi se nekako prekriti ono strašno zeleno-žuto zrcalo od pločica -nastavila je Evelyn. - To se može premazati bijelim lakom za keramiku, ali meni osobno ljepše je bijelo drvo.

— Hm - rekla sam opet, a Evelyn je to protumačila kao pristanak. - S bijelim ne možeš pogriješiti.

— Vidim da imamo jednako mišljenje!

Nasmiješila se s takvim zanosom kakav kod nje još nisam vidjela. - U trgovini građevnim materijalom ima posve prikladnih, masivnih ploča od bukovine po smiješnoj cijeni - nastavila je. - Već sam razgovarala sa Stephanom o tomu, a on je rekao da će nekako pregrmjeti malo boje i nekoliko centa za kvake i ploču.

— Nekoliko centa - pobunila sam se. - Prije bih rekla nekoliko stotina eura!

— Recimo tristo, sve u svemu - rekla je Evelyn. - Ali to je odlična cijena za potpuno novu kuhinju u seoskom stilu! Stephanov novi sako koštao je gotovo dvostruko.

— Što? - povikala sam.

— Armani - rekla je Evelyn. - Izvrsno mu stoji.

—Jesi li mu ga ti izabrala? - ljubomorno sam upitala.

— Ne - rekla je Evelyn. - Mene ne zanima muška moda. A što je sada s kuhinjom? Kakabulke ne može dočekati da započne s radovima.

— Zove se Ka-bulke, koliko ti puta još moram reći! Evelyn nije djelovala kao da mi vjeruje. -Slušaj, ja sam ga ponovno pitala i on mi je jasno rekao da se zove Kakabulke. Časna riječ! Zakolutila sam očima. - Jadan čovjek *muca*, kako ne možeš to shvatiti?

9. poglavlje

Na moje veliko zaprepaštenje, Evelynine sadnice kanabisa sjajno su napredovale. Nakon dva tjedna na sjemenkama su se pojavile klice, a mlade kupljene sadnice dobile su listove ozloglašena izgleda.

Unatoč očekivanju, jako me se dojmila volja za životom tih biljčica. Bilo bi mi ih teško baciti na hrpu komposta.

— Ovamo nitko nikada ne smije ući - rekla sam Evelyn.

— Inače ćemo se naći u zatvoru prije nego što mislimo. Ako gospodin Kabulke vidi biljke...

— Možeš mu reći da su to rajčice - predložila je Evelyn.

— Rajčice! - povikala sam. - Gospodin Kabulke je možda jednostavan čovjek, ali se svakako razumije u rajčice. Osim toga, ovo već sada ima tako jak miris, da sam sva opijena!

— Gospodin Kakabulke neće nas izdati - rekla je Evelyn.

— Prije mislim da bi to mogao učiniti Stephan.

— Stephan? Zar on ne zna što ti ovdje uzgajaš?

— Jesi li normalna? - upitala je Evelyn. - Ti Gaertnerovi su zapravo vrlo konzervativni. I katolici su. Poludjeli bi kad bi vidjelo ovo ovdje.

— Oh - rekla sam. Ipak, možda je bila u pravu. Većina ljudi ne bi odobravalala to što je Evelyn radila. Ne bih trebala ni ja. To je bilo protuzakonito. I nemoralno.

— Ne moraš brinuti zbog Stephana - rekla sam. - *Njemu* slobodno možemo reći da je riječ o rajčicama, neće primijetiti razliku ni za stotinu godina. Što se radi dalje? Motaju li se listovi u džoint?

— Ne, ne, ne - rekla je Evelyn. - Koristi se cvijet. A prvo moram uzgojiti veliku matičnu biljku. Muške biljke se nemilosrdno odstranjuju. Vidiš? Ovo ovdje je muška biljka. Možeš je raspoznati po tomu što nema cvijeta. Evo, tanke sjemene niti. To će, doduše, jednom procvjetati, ali je potpuno beskorisno.

Evelyn je iščupala mušku biljku iz gredice. To je čekalo i biljku do nje.

— Jadne biljke - rekla sam.

— Beskorisne su - rekla je Evelyn. - Ali ja ih prepoznam čim ih vidim. A onda, van! - Pomilovala je jednu biljčicu. - Ti si djevojčica, zar ne? Ubrzo ćeš procvjetati i platiti mami za njezin trud. Vidi, cvjetovi su se već zametnuli.

— Ne moraju li se kidati izboji kao kod rajčice?

— Kidati? Što bi to trebalo biti?

— Dakle - rekla sam i uhvatila jednu biljčicu. - Uzmeš ovdje...

Evelyn me lupila po prstima. - Makni ruke - povikala je. - Ovo je *moja* gredica. Ja se brinem

O cvjetovima! Ne znam što to znači kidati, ali pogledat ću odmah na internetu smije li se to raditi s cvjetićima!

— Ne vjerujem da se to može nazvati cvjetićima - rekla sam.

— Zovi ih kako hoćeš, ali ih ostavi na miru - rekla je Evelyn. - Sada moram ići. Naći ću se s Oliverom. Sutra imam ovulaciju.

— Opet? - upitala sam pomalo bedasto. Oliver je bio u pravu kad je rekao da se program začeca na Evelyninu računalu pokvario.

Gledala sam nezadovoljno kako Evelyn ulazi u svoj Z4 i odlazi, lijepa poput lipanjskoga jutra. To je bilo tako nepravedno. Ta je žena imala jednostavno sve: ovulaciju svaki tjedan i seks sa svojim i mojim suprugom!

— To uopće ne možeš znati - rekla bi Elisabeth svaki put kad sam govorila o tomu (a to je bilo svaki put kad smo se vidjele).

Međutim, ja sam bila prilično sigurna.

— Pretpostavimo da zatvoriš Kaspara jedan sat s hrpom gumenih medvjedića, misliš li da bi ih pojeo? - upitala sam je.

— Naravno da bi - rekla je Elisabeth.

— Vidiš - rekla sam. - Tako je isto i sa Stephanom i Evelyn.

— Ali Kaspar ima samo četiri godine - rekla je Elisabeth.

— Stephan ima trideset sedam. Ne misliš li da se on može bolje svladavati od jednoga četverogodišnjaka?

— Pokraj gumenih medvjedića možda - rekla sam. - Ali ne smiješ zaboraviti da Evelyn nije gumeni medvjedić.

— Ipak nemaš nikakvih dokaza - rekla je Elisabeth. - Osim toga, ionako ćeš mu oprostiti.

— Da, već sam mu odavno oprostila - rekla sam i zaškrgutala zubima. - Nisam od onih žena koje primijete da ih muž vara tek kada se osobno uvjere u to.

— Ne - rekla je Elisabeth. - Ti primijetiš unaprijed.

Jednostavno se nisam mogla riješiti ljubomore bez obzira koliko se trudila oko toga. Stephan nije bio baš ljubazan prema meni, pokazivao je nekakvu mješavinu ravnodušnosti, nestrpljenja i grižnje

savjesti, tipičnu za muškarce koji varaju žene. Izluđivala me pomisao da svu svoju pažnju

1 neodoljivost daje Evelyn. Zašto ima toliko nepravde na ovom svijetu? Pa Evelyn je već imala sve: zgodna muža i izgled holivudske zvijezde. Osim toga, pronašla je i iznimno zadovoljavajuće zanimanje: uzgoj droge i obnovu kuće. (Ne može se reći da je sama puno radila: gospodin Kabulke pretvorio se u neku vrstu Evelynina osobnog roba. Kladim se da je gospođa Kabulke kod kuće također kipjela od ljubomore.)

Zašto je Evelyn uza sve to trebala još i mojega supruga?

Duboko sam udahnula. Jedino što mi je preostalo bio je moj posao.

— Izgledaš loše - rekla je Petra kad sam ušla u dućan s nekoliko upravo posađenih suncokreta.

— Da, i ti meni - rekla sam zamišljeno i u svaki lonac uz suncokret zabola po jednoga narančastog drvenog leptira. Mogli su se nabaviti preko kataloga po vrlo povoljnoj cijeni, ali sam morala uzeti sto komada. Sve sam obavila ukrasnim likom i rekla Petri da prodaje za 3,50 eura po komadu.

— Nešto za promjenu u odnosu na begonije - rekla je Petra. - Sve više ljudi sada dolazi zbog drugih stvari. Svi tvoji šimširi su otišli.

— Što?

Zaprepašteno sam se osvrnula oko sebe. Prije nekoliko dana sam zbog povećane potražnje dovezla u dućan nekoliko šimšira iz staklenika broj dva i nekoliko većih primjeraka stavila pred vrata. Kako bih zastrašila kupce, naljepila sam na njih posebno visoke cijene, ali ništa od toga očito nije pomoglo: nije ostao ni jedan jedini. Moji miljenici! Sve je prodano! Umalo sam zaplakala.

— Ne razumijem ljude - rekla je Petra. - Troše toliko novca. A tako su dosadni, šimširi. Gospodin Gaertner misli isto.

— Pa - rekla sam mrzovoljno - zbog toga ćemo ovaj mjesec sigurno biti nekoliko stotina eura u plusu.

A svoje šimšire više nikada neću vidjeti.

Petra je stavila torbu preko ramena i nagnula se gornjim dijelom tijelom u Stephanov ured. -Gospodine Gaertneru, pa-pa!

— Pa-pa - čula sam kako Stephan odgovara. U posljednje je vrijeme puno više vremena provodio za računalom, toliko da više nije znao što govori. *Pa-pa!*

— Kalkulacije su važne - rekao je kad sam ga pitala zašto ne troši više vremena na praktične stvari. U to doba godine u rasadniku smo imali posla preko glave, a bilo je i zabavnije. Ali ovdje je on bio poduzetnik, a ne ja i ako su kalkulacije bile važnije od svega drugoga, onda je valjda bilo tako.

Petra je zatvorila vrata ureda. - Moram ići po djecu - rekla je i isplazila mi jezik. To se, međutim, nije odnosilo na mene, nego na njezin popodneveni program. - Danas se prave papirnate vrećice za prvi dan škole, a Timo je baš izabrao neku vrlo zahtjevnu raketu za mjesec. Imat ću na rukama više ljepila nego ti zemlje pod noktima. Odvratno!

— Što se sve ne čini za svoju djecu - rekla sam ne pokazujući zanimanje.

— Ne radim ja to drage volje - rekla je Petra. - Ja bih mu jednostavno kupila vrećicu sa slikom Boba Graditelja. Ali ako u vrtiću ne sudjeluješ u takvim aktivnostima, onda te osuđuju. Te žene su prave hijene.

Vjerujem joj na riječ.

— U tvojim su očima sve žene hijene - rekla sam. - Ili glupe koze ili krave.

— Jesu, osim tebe - rekla je Petra koja je već bila blizu vrata. - Za tebe samo kažem da si prase. Ha-ha-ha.

— Ha-ha-ha - odgovorila sam. Jednom ću toj osobi baciti lonac s cvijećem u glavu. I to s velikim zamahom.

Zaključala sam dućan i otišla k Stephanu u ured. Nije htio ostaviti računalo ni za podnevnog odmora.

Počela sam mu mrsiti kosu.

— Ne - rekao je. - Pokvarit ćeš mi frizuru.

— Pa što onda - rekla sam. - To je dobro protiv glavobolje i napetosti.

— Ne boli me glava niti sam napet - rekao je Stephan. - Ja ovdje radim, ako nisi primijetila.

— Samo brojke i činjenice - rekla sam. - To ne može biti zabavno. Hoćeš li čuti nešto dobro? Ovoga tjedna imala sam utržak veći od tisuću eura za šimšire.

— Da - rekao je Stephan. - Ali ti si u njih još odavno uložila novac i rad, i to više nego što si dobila za njih.

— Ali bilo je lijepo uzgajati ih.

— Jednostavno ti ne ide u glavu, zar ne, Olli? Ovaj posao će krenuti samo ako je ono što dobijemo veće od onog što smo uložili. To je jednostavna računica, morala bi to shvatiti.

Prestala sam mu mrsiti kosu. Ionako je bila čvrsta od laka i gela. - Razgovaraš sa mnom kao da sam glupa - rekla sam. - Primijetila sam da u posljednje vrijeme bolje zarađujemo na mojim biljkama nego na tvojim begonijama pa si zbog toga neraspoložen.

— Raspoloženje mi može pokvariti samo mala zarada - rekao je Stephan.

— Ali ona je veća nego od prodaje begonija - bila sam uporna.

— Ali ipak jedna - rekao je Stephan. - U ovom poslu jednostavno nema nikakve budućnosti.

— Na koji posao misliš?

— Na ovaj sa zelenilom - prezrivo je rekao Stephan. - Sve sam sitniš. Moj otac je u pravu kada kaže da to nije posao za mene. Ja sam diplomirani poduzetnik. Stručnjak za marketing! Bio sam *dobar*. Bio sam jedan od najboljih studenata na godini. A vidi me sada: trunem u propalom rasadniku i prodajem cvijeće s dobitkom od četrnaest i pol centa.

— Rasadnik nije propao - rekla sam oštro. - On je u izgradnji. Bit će prekrasan budemo li nastavili ovako. A posao je u usponu.

— Bijedan je to posao - rekao je Stephan. - Svi moji prijatelji, i oni najgluplji, oni koje sam šlepao kroz studij, imaju zahtjevniji posao od mene.

Oho, kakav je to ton? Bojala sam se da je jedan muškarac zapao u krizu srednjih godina. Možda malo prerano, ali sve se slagalo. I nova frizura i afera s Evelyn.

Preplavio me val suosjećanja.

— Previše radiš - rekla sam nježno. - Trebaš misliti na nešto drugo.

Pogledom je odlutao do prozora. Ondje se odnedavno nalazio naš stari kauč iz gostinske sobe. Stephan ga nije htio dati Eberhardu za njegovu prodaju u garaži. Mislio je da može dobro poslužiti i u uredu.

I ja sam mislila isto.

Zavodnički sam se spustila na kauč. - Dođi malo k meni, Stephane! Samo na pola sata.

Stephan me neodlučno pogledao.

Nasmiješila sam mu se.

Napokon se i on meni nasmiješio i ispružio se pokraj mene na kauču. - Pa dobro, Olli. Pola sata.

Uzdahnula sam zadovoljno, otkopčala mu košulju i pomilovala ga po grudima.

Stephan se trgnuo. - Budi oprezna - povikao je.

Sjela sam. - Nisam ti ništa učinila.

— Jako me boli!

— Oprosti - rekla sam tiho. Možda sam bila gruba od silne želje. Tako dugo ga nisam smjela grliti.

Oprezno, kao da je jaje, ponovno sam se privila uz njegovo tijelo. Međutim, Stephan me odgurnuo.

— Ovdje imam modricu - rekao je. - Jako veliku. Pogledaj je, molim te.

Razmaknuo je košulju i pokazao mi ljubičastomodru mrlju veličine glave pribadače pokraj prsne kosti. Po mojemu mišljenju, nije bila opasna.

— Nije tako velika - rekla sam. Vjerojatno si se negdje udario.

Stephan je uzdahnuo. - Nisam.

— Možda si zaboravio - rekla sam i nastavila ga milovati.

Ali, Stephan je samo uzdisao i zurio u modricu i jednostavno nije dopustio da se razvije romantičan ugođaj. - Danas popodne idem k liječniku. Smiješno je što mi se to stalno pojavljuje. Najbolje da ga odmah nazovem i pitam može li me ugurati. To je, tako reći, hitan slučaj.

— Jasno - rekla sam podrugljivo i ustala. - Ionako sam se dogovorila za trčanje.

To je čak bila istina. Samo što bih, ne trepnuvši okom, otkazala dogovor s Elisabeth. Seks je napokon bio u najmanju ruku jednako važan za zdravlje kao i trčanje. A trčati možeš i sam.

— Napokon si došla - rekla je Elisabeth dok sam trčala prema čistini na kojoj smo se obično sastajale.

— Zadržali su me - rekla sam i predložila oštar tempo kako bih se mogla osloboditi bijesa i poniženja. Stephanu je njegova modrica bila važnija do mene. - Elisabeth, budi iskrena. Misliš li da izgledam deblje nego inače?

— Ne - rekla je Elisabeth. Izgledaš debelo kao i inače.

— To nije smiješno! - rekla sam ljutito.

— Ah, Olivia, to je bila šala. Ti uopće nisi debela. Samo imaš velike grudi, ali muškarci to vole.

— Moj ne voli - rekla sam. Ne više. - Poludjet ću, Elisabeth. Već više od mjesec dana nisam... znaš već što.

— Da, da - rekla je Elisabeth. - Misliš ono "znaš već što" što ja nisam imala već točno tri godine?

— Što? Tako dugo? - Zbunjeno sam je pogledala. - Ali kako to možeš izdržati?

— Trčim - rekla je Elisabeth i počela se smijati. - Hajde, hajde, Olivia, nije baš tako strašno. Ili je Stephan tako dobar u krevetu?

— Da - rekla sam uvjerljivo.

— Bolji od svih s kojima si bila prije?

— Nisam bila ni s kim prije njega - rekla sam.

Sada je Elisabeth gledala zbunjeno. - Stephan ti je bio prvi?

— I posljednji - ponosno sam rekla. - Ja nisam od onih poliglotskih žena.

— Poligamnih, misliš. Poliglotti su oni koji govore više stranih jezika.

— Točno - rekla sam. - Bolje biti poliglot nego poligaman, to je moja krilatica.

— O, da - rekla je Elisabeth. - Vjerojatno je kod tebe u pitanju odgoj. Kao ono s kling-klangom.

— To nije problem - rekla sam. - I kaže se ling-ling. To je baš dobar izraz.

Elisabeth me zabrinuto gledala sa strane do kraja staze. Nije ništa govorila i to mi je bilo po volji. Razmišljala sam o Stephanu i njegovoj krizi srednjih godina. Što bih mogla poduzeti protiv toga? Trebala sam ga uvjeriti da naš posao u rasadniku nikako nije zaslužio prijezir. To sam zaključila po kupcima koji su se stalno vraćali i sve više kupovali. Bili smo na najboljem putu da postanemo poznati. Ljudi će dolaziti izdaleka kako bi kod nas kupili kvalitetnu i rijetku robu. A kad Oliver bude imao svoju emisiju o vrtovima i kad budemo prodavali cvijeće televiziji, bit ćemo poznatiji nego što želimo. Stephan je morao shvatiti da je njegov posao bio u najmanju ruku toliko dostojan priznanja koliko i posao njegovih uobraženih kolega.

Ali kad sam se vratila u rasadnik, Stephan je već bio kod liječnika. Bacila sam se na posao. Presađivala sam cvijeće, sijala i sortirala te

usput prodala gotovo sve suncokrete kao i vrlo tražene balkonske rajčice i ukrasne buče, koje sam lijepo posadila i ukrasila. (Leptiri su se morali isporučiti muškarcima, odnosno ženama.) Kad ljudima ponudite nešto što lijepo izgleda, oni će to i kupiti.

— Onda, što kaže liječnik? - upitala sam.

— Ah, on - Stephan je odmahnuo rukom. To je značilo da ga je liječnik opet nazvao umišljenim bolesnikom i rekao mu da modrica ne znači ništa. - Morat ću otići k internistu ako želim točno znati što je to. Trebaš li još begonija?

— Ne trebam - rekla sam. - Paleta je još gotovo puna.

— Prevrúće je za kupovanje cvijeća - rekao je Stephan.

Kako da ne! Ljudima su begonije već dosadile. - Da - ipak sam rekla. - Danas je prevrúće i za mnoge druge stvari.

Stephan me smrknuo pogledao. - Što je tebi?

— Znaš ti dobro - rekla sam. - Nikad nemaš vremena za mene. Znaš li uopće kad smo posljednji put spavali?

— Olli, ti si uistinu nerazumna - rekao je Stephan. - Trenutačno prolazimo kroz teško razdoblje. Znali smo u što se upuštamo.

— Ja nisam znala - rekla sam. - Mislila sam da ćemo tijekom dana imati malo vremena jedno za drugo. - Šmrcnula sam. - Nedostaješ mi, znaš!

Stephan se malo smekšao. - I ti meni nedostaješ, Ollice - rekao je. - A gdje je Evelyn?

— Otišla je - rekla sam. Nisam htjela razgovarati o Evelyn.

— Kamo?

— Mora se naći s Oliverom zbog ovulacije. - Naslonila sam glavu na Stephanove grudi. - Zar ti uistinu nedostajem?

— Časna riječ - rekao je. - A ako želiš, možemo sutra u podne biti malo duže zajedno, dobro?

— Daaa - rekla sam.

Zvono dućana zazvonilo je usred našeg zagrljaja. Stephan me malo pregrubo odgurnuo od sebe. Na vratima se pojavio doktor Berner.

— Moja kći kaže da prodajete lijepe šimšire - rekao je.

— Ona želi dva stabalca za rođendan. Staviti će ih pred mesnicu. Kao da je to neki butik ili slično!

— Imam još dva stabalca - rekla sam. - Ali nisu jeftina, gospodine doktore.

— Ah! - doktor nam je namignuo. - Za djecu ništa nije skupo, je li tako?

* * *

Prije nego što sam toga dana otišla kući, nabrala sam nekoliko kilograma crvenog ribiza u vrtu. Bio je prezreo, a nisam htjela sve ostaviti pticama. Iz podruma ruševina ponijela sam kutiju praznih staklenki s poklopcima koje sam cijele godine skupljala za tu svrhu. Nema boljega od domaćega želea od ribiza, osim možda domaćega želea od malina.

Noseći kutiju ispod ruke, prošla sam kroz kuću. Stephan je još sjedio u uredu pa sam ga mogla malo špijunirati. U mojoj vlastitoj kući. U kuhinji je vladao prilično velik nered, gotovo sva vrata ormara bila su skinuta, pod i zidovi oblijepljeni i posvuda su se nalazile kante i kutije bijele boje. To još nije nalikovalo na kuhinju u engleskom seoskom stilu.

Znatiželjno sam se odšuljala do gostinske sobe, u potrazi za tragovima, primjerice za Stephanovim gaćicama, tekućinom za kontaktne leće na noćnom ormariću ili za mirisom njegove toaletne vodice u zraku. Međutim, gostinska soba bila je besprijekorno pospremljena i prozračena. Prekrivač za krevet bio je bez ijednog nabora, u vazi je bila svježje ubrana grančica *phalaenopsis*, a vjetar je njihao zavjesu od laganog, snježnobijelog muslina. Prošli put još nije bilo zavjese. Jesu li je objesili kako nitko izvana ne bi mogao vidjeti krevet? Slutila sam da je tako. Tko je htio da ga pri vođenju ljubavi gledaju Hubert i kompanija? Ako su vodili ljubav, naravno. U to sam bila sigurna samo devedeset devet posto. Imala sam još jedan mali postotak nade da je Stephan razgovarao s Evelyn samo o svojoj modrici.

Oliver je zacijelo bio u drugoj smjeni. Još nije bio kod kuće kad sam ja došla. Ili je morao dulje raditi jer je produljio podnevni odmor s Evelyn i ovulacijom.

Loše raspoložena, bacila sam se na čišćenje ribiza. Nakon toga sam oskvrnula Oliverov lonac za kuhanje špageta tako što sam u njemu kuhala kilograme ribiza sa šećerom, sadržaj jednoga štapića vanilije i veliku količinu Oliverova kalvadosa. Dobro što je Oliver imao suvremen plinski štednjak, jer mi je iskipjela velika količina smjese, što bi za drugu vrstu štednjaka značilo kraj sjajnog,

očuvanog izgleda. Moglo se strugati i posipati sredstvima za čišćenje koliko si htio, na štednjaku bi se do kraja života vidjelo da se na njemu kuhala marmelada.

Kad sam napokon napunila staklenke, kuhinja je izgledala kao da sam nekoga zaklala, što bih, iskreno rečeno, više voljela. Izgledalo je strašno. Ali, gdje se radi, tu ima i otpadaka.

Okrenula sam staklenke naopako i stavila ih da se hlade. Počela sam ispisivati naljepnice. To je bio lijep posao, jer napokon i oko uživa. Na prve naljepnice napisala sam zavojitim slovima: *Olivijin nenadmašni, najfiniji žele od ribiza s pravom vanilijom i nekoliko kapi kalvadosa*, a ispod toga naznačila sam godinu proizvodnje. Prekrasno. Međutim, bilo je uistinu puno staklenki i nakon deset ispisanih naljepnica, ruka mi se umorila od pisanja. *Zelee od ribiza s vanilijom i kalvadosom*, ispod toga godina, to je bilo dovoljno, svatko je znao što ima pred sobom. Nakon dvije naljepnice zaključila sam kako je dovoljno napisati samo *Zelee od ribiza* i svi će znati o čemu je riječ.

Kad je Oliver došao kući, ispisivala sam posljednju naljepnicu i umorno trljala ruku.

— Netko je bio vrijedan - rekao je Oliver i pokazao na otvrdnulu crvenu smjesu na radnoj ploči.

— Naravno - rekla sam, spremna za napad i pokazala rukom na staklenke sa želeom. Ako mu padne na pamet prigovarati, neće mu biti lako. - Dvadeset četiri komada. Vlastita berba.

— Z. R. - pročitao je Oliver s jedne od posljednjih staklenki. - Što to znači?

— To je kratica - rekla sam mrzovoljno. - Za Olivijin nenadmašni, najukusniji žele od ribiza s pravom vanilijom i nekoliko kapi kalvadosa. Napiši to deset puta pa ćeš znati što si napravio.

Oliver je ostrugao malo želea s radne ploče i polizao ga s prsta. - Ukusno - rekao je. - Uopće nisam znao da imaš kvalitete kućanice, Cvjetačice.

— Imam ja puno više kvaliteta nego što ti slutiš - rekla sam. Imala sam mnogo više kvaliteta nego što su svi slutili. To je bio moj problem.

Oliver je sjeo na dizajnersku stolicu. - Kakav dan - uzdahnuo je.

— Nemoj se žaliti - rekla sam. On je vodio ljubav, a ja nisam.

— Danas si uistinu loše volje - rekao je Oliver.

— Da, žao mi je. Ali, osjećam se tako... suvišnom. Kaži, misliš li da sam se udebljala?

— Ne - rekao je Oliver. - Jesi li?

— Nisam - rekla sam. - Ali težina se nakon tridesete rasporedi drukčije, kaže Stephan.

— Aha - rekao je Oliver. - Dakle, mislim da se kod tebe baš zgodno rasporedila.

— Hm - rekla sam, sada već utješena. - Je li bilo lijepo s Evelyn?
Oliver je podigao obrvu. - Vrlo lijepo - rekao je.

— A gdje se zapravo sastajete? - upitala sam.

— U jednom hotelu.

— Može li se to? Mislim, samo preko podneva?

— U tim hotelima ne, mora se platiti za cijelu noć - rekao je Oliver.

— A zašto se ne sastajete ovdje?
Oliver je slegnuo ramenima. - U hotelu je romantičnije.

— Da, jasno - rekla sam zavidno.

— Evelyn je imala nekakvu smiješnu knjigu iz pedesetih godina, savjeti za dobru suprugu i kako može usrećiti muža. Čitala mi je pa smo pokušali postupiti točno kako piše. Jako je smiješno.

— Nisam htjela znati toliko pojedinosti.
Protrljala sam oči kako bih odagnala predodžbu kako se Oliver i Evelyn smiju na hotelskom krevetu i isprobavaju položaje iz pedesetih godina. - Zašto zapravo želite imati djecu?

— A zašto vi ne želite? - Oliver je uzvratio pitanjem.

Slegnula sam ramenima. - To je tako velika odgovornost. Čak i kad se jako trudiš, još uvijek sve radiš naopako.

— Da, ali takav je život - rekao je Oliver.

Ali ja ne bih htjela biti odgovorna za upropašten život u budućnosti - rekla sam odlučno. Zapravo sam se samo bojala imati djecu. Ne zbog trudova i tiskanja i tako dalje (iako su mi Elisabeth i Hanna pričali najstrašnije priče o rađanju Kaspara i Marisibi 11), nego zbog onoga što je dolazilo poslije. Točnije rečeno, bojala sam se osjećaja koje majka razvije prema malom, bespomoćnom djetetu. Kad imaš dijete, onda ne proživljavaš samo svoje nedaće, nego i djetetove. Kad mu se druga djeca budu rugala, zadirkivala ga zbog smiješne kose, kad se njegov najbolji prijatelj bude igrao s drugim djetetom,

ako ga teta u vrtiću ne bude podnosila, majka u svemu tomu mora suosjećati s njim i sve to podnositi. A to je bilo gotovo nečovječno. Mislim, vlastiti je život već bio dovoljno težak. - Zato radije sama plaćam doprinose za mirovinu i svojevrijedno ću otići u starački dom kad za to dođe vrijeme.

— Ali, jako je važno imati obitelj - rekao je Oliver. - Znaš, otkako pamtim, u glavi imam ovu sliku: djeca koja te dočekuju na vratima kad se vraćaš s posla, koja ti za rođendan daruju stalak za ubruse koji su sama izradila, koja mi sjede na ramenima dok šećemo, koja sa mnom puštaju zmajevu i žena koja ukuhava voće i smiješi ti se kada dolaziš kući.

— To je iz reklame - rekla sam. - *Na ovim temeljima možete graditi.* Ne mogu vjerovati da Evelyn ima u glavi takve kičaste slike.

— Pa nema ih - rekao je Oliver. - Ona želi dijete zato što joj biološki sat otkucava.

— Ha-ha-ha - rekla sam. - On otkucava samo kod onih ljudi koji nose u sebi takve slike. Kod mene, primjerice, uopće ništa ne otkucava. A ako i vidim kakve slike u glavi, onda su to pune pelene i dječje bolesti, neprospavane noći i uzrujavanje kada dijete donese kući loše ocjene ili se nabacuje kamenjem na susjedova psa.

Oliver je odmahnuo glavom. - Možda je to sa sretnom obitelji uvriježena predodžba, ali ja vjerujem da je moj otac, što se toga tiče, iznimno u pravu. Svi mi trebamo nekoga tko pripada nama. Nekoga na koga ćemo prenijeti ono što smo naučili. Nekoga uz koga ćemo biti i tko će biti uz nas u dobrim i lošim vremenima, koliko god to kičasto zvučalo.

Ponovno sam slegnula ramenima. - To uopće ne možeš znati. Ne možeš jamčiti da ćeš biti uvijek tu kad te djeca zatrebaju. Moji roditelji, primjerice, umrli su kad sam imala sedam godina, a ja sam odrasla kod stranih ljudi, s hrpom druge djece koja su se stalno izmjenjivala.

— Ja to uopće nisam znao - rekao je Oliver. - Mislio sam da su ti to bili pravi roditelji, onda, na tvojem vjenčanju.

— To su bili ljudi koji su me odgojili - rekla sam. - Oni su u redu, ali mi nisu pravi roditelji. Ne viđam ih često. Oni ipak stanuju četiristo kilometara odavde. Pišemo si za Božić i za rođendane, to je sve. Ja sam samo jedno od mnoge djece koju su odgojili.

— Jadnice.

Oliver je načinio kretnju kao da me želi pomilovati.

— Ah, samo mi sada nemoj reći kako ne bi mogao živjeti bez nedjeljnih doručaka kod svojega oca - rekla sam živčano.

— Mogao bih izdržati - rekao je Oliver i počeo se smijati. - Možda bi mi bila dovoljna svaka druga nedjelja, ali bi mi sve to nedostajalo. - Nakon kratke stanke dodao je:

— Osim Eberharda, možda.

— Kod mene se zacijelo nije razvio taj obiteljski gen - rekla sam. - Iako je obitelj u kojoj sam odrasla bila u redu. Nije bilo ni traga *Jadnicima* ili *Davidu Copperfieldu*.

— Copperfield... i on je bio siročić?

— Ne onaj mađioničar, nego lik iz Dickensova romana.

— Mi možda nismo bili, niti smo sada, uzorna obitelj - rekao je Oliver - ali unatoč tomu, želim imati djecu. Razlog je i to što želim biti bolji otac nego što je bio moj.

— To ne bi trebalo biti previše teško.

— Misliš?

Oliver me sumnjičavo pogledao. - Ne znam, nije bio baš tako loš. Radio je kako je najbolje znao.

— Da, to rade svi roditelji - rekla sam prezirno. - Sretna sam što Stephan misli jednako kao i ja kad su u pitanju djeca.

A i Stephan je bio sretan što ja o tomu mislim jednako kao i on. Nije htio djecu "zato što ona oduzimaju čovjeku najbolje godine života", kako je rekao. Uložiš u njih hrpu novca i puno vremena samo kako bi nakon dvadeset godina nastavio ondje gdje si stao. Ali tada si, govorio je Stephan, dvadeset godina stariji i sve je drukčije nego prije. I sam si se promijenio. Znači, nismo mislili jednako, nego smo samo došli do jednakog ishoda. I bez djece se može imati ispunjen i sretan život.

Ili barem život.

Moj je trenutačno bio prilično jadan. Pogledala sam na sat. Još malo pa deset. Što li sada rade Evelyn i Stephan? Leže li već u bijelom željeznom krevetu i igraju li se vezanjem?

Kad bih barem mogla nakratko nazvati i pokvariti im raspoloženje, pomislila sam. Ali ni to mi nije bilo dopušteno. Fritz bi pogledao telefonski račun i mogla bih se oprostiti od milijuna.

Osim ako bih nazvala iz javne govornice.

Naglo sam ustala. Oliver me pogledao.

— Idem malo prošetati oko bloka - rekla sam kad sam već bila na pola puta prema hodniku.

Oliver je kimnuo. - Imaš li telefonsku karticu?

Zastala sam. - Otkud znaš?...

Oliver se pomalo kiselo nasmiješio i izvadio novčanik iz džepa. - Sigurno je lijepo kad nekome toliko nedostaješ. Evo, tu ima još najmanje deset eura.

— Hvala - rekla sam. Rado bih mu objasnila da ne nedostajem Stephanu, nego da on vjerojatno upravo leži u krevetu s njegovom ženom, ali zašto bih mu pokvarila raspoloženje?

Na vratima sam zastala i okrenula se prema Oliveru. On je već ponovno čitao.

— Pred malom knjižarom, pokraj irskoga puba - rekao je ne podigavši pogled s knjige. - Ne možeš promašiti.

— Hvala - rekla sam ponovno. Taj me čovjek polako počeo plašiti.

Dok sam silazila stubištem, razmišljala sam što ću reći ako se tko javi na telefon. Možda bih trebala reći nešto u vezi s poslom, spomenuti telefonski poziv poreznog savjetnika koji sam im zaboravila prenijeti ili nešto slično.

Dolje pred ulaznim vratila gotovo sam se sudarila s nekim. Bio je to moj svekar.

— Kamo se toliko žuriš? - upitao je i uhvatio me za ramena. Osjećala sam se kao da su me uhitili. Prvo su mi zadrhtala koljena, a onda sam osjetila kako mi krv navire u lice. Bila sam vrlo zahvalna na sumraku koji je dolje vladao, jer bi Fritz inače odmah znao da nemam čistu savjest. Ali ovako je mogao samo slutiti.

— Zdravo, Fritz - zakriještala sam.

— Vani je već mrak - rekao je Fritz. - A ne vidim psa kojeg trebaš voditi u šetnju.

— Ha-ha - rekla sam i zazveckala sitnišem u džepu na jakni. - Htjela sam još pojesti sladoled. Talijan preko puta ima božanstveni sladoled *after-eight*. Jedna od prednosti stanovanja u gradu je to što si u svakom trenutku možeš ispuniti želju.

— Tako, tako - rekao je Fritz i prodorno me pogledao.

Nisam dodatno pocrvenjela, ako je to uopće bilo moguće. - Danas je tako vruće - dodala sam.

— Imaju li ondje i najobičniji sladoled od čokolade? - upitao je Fritz. Kimnula sam.

— Onda idem s tobom - rekao je Fritz. - Nisam jeo sladoled cijelu vječnost.

Srećom, Talijan još nije zatvorio i srećom, imali su i *after-eight* sorbet i čokoladni sladoled. S velikim kuglama u hrskavim kornetima vratili smo se kući. Fritz je Oliveru kupio kuglu sladoleda od malina.

— To je kao dijete najviše volio - rekao je.

— Još se sjećaš toga? - upitala sam, dirnuta protiv svoje volje.

— Naravno - rekao je Fritz. - Otac takvo što nikada ne zaboravlja.

— Evo me - povikala sam čim sam otključala vrata. - I dovela sam Fritza.

Oliver je zaprepašteno odložio knjigu. - Nije li malo prekasno za nadzor, tata?

Fritz je Oliveru pružio sladoled. - Zapravo sam samo htio s vama popiti čašicu konjaka - rekao je.

Oliver se zagledao u sladoled u njegovoj ruci.

— Malina - rekla sam. - To si najviše volio kad si bio dijete.

— Nisam - rekao je Oliver. - Kao dijete volio sam samo sladoled od limuna. Sve drugo sam ti u visokom luku ispljunuo pred noge.

Prijekorno sam pogledala Fritza. Kako da ne, otac takvo što ne zaboravlja!

— Pa dobro - rekao je. - Možda sam zaboravio. Možda je to bio moj omiljeni sladoled kad sam bio dijete. Ako želiš, možemo se zamijeniti, sine. Ja imam čokoladu.

— Daj ovamo - rekao je Oliver.

Gledala sam u sladoled koji se topio i bojala sam se za Evelynin bijeli kauč. Ona će mene okriviti, ako se zaprlja.

— Najbolje da odemo na terasu - rekla sam. - Ondje možemo popiti i konjak.

— Nemamo konjaka u kući - rekao je Oliver. - Ali mogao bih otvoriti vino. Jedan fini *cabernet dorsa*.

Fritz se začudio kad je ugledao krovnu terasu. - Pa to je dražesno - rekao je. - Dašak Toskane na krovu... dojmljivo, snaho.

— Najljepša hvala - rekla sam i požurila upaliti svjetiljke koje sam svuda postavila i povješala.

— Nije loše, nije loše - rekao je Fritz.

Oliver je donio vino i tri čaše. - I ja sam sudjelovao u tomu - rekao je. - Nažalost, od tebe sam naslijedio dvije lijeve ruke, tata.

— Ali ovo izgleda posve dobro - rekao je Fritz. - Možda biste vas dvoje mogli urediti i moj vrt u kući u nizu. Susjedi ga mogu vidjeti sa svih strana, a na to nisam naučio.

— To bi bilo nešto za Oliverovu emisiju *Prije i poslije* - povikala sam.

Fritz je podigao obrvu. Po prvi put sam primijetila nekakvu sličnost s Oliverom. - Što je to?

— Ah, tebe to ne zanima - rekao je Oliver.

— Naprotiv, zanima ga - rekla sam. - Olivere, pokaži mu nacrt.

Nacrt je, naime, bio veličanstven. Na kraju krajeva, ja sam predano radila na njemu. Oliver se još malo opirao, ali ga je na kraju ipak donio.

Fritz je čitao i čitao i onda rekao: - Zvuči izvedivo. Prolazno.

Oliver ga je pogledao s nepovjerenjem. - Nisu glupe izmišljotine, tata? Nije smeće od kojeg ti se diže kosa na glavi, to što sam napisao?

— Nikako - strogo je rekao Fritz. - Ne bih nikad rekao takvo što.

— Takvo što si do sada govorio za svaku od mojih zamisli - rekao je Oliver.

— Nisam - rekao je Fritz. - Samo za budalaštine koje si zamišljao.

Oliver je uzdahnuo.

— A što o tomu misli tvoj šef? - upitao je Fritz.

— Da, točno, što kaže programski direktor? - upitala sam.

Oliver se razvedrio. - Gospodin Durr želi da sljedeći tjedan predstavimo nacrt malom odboru. Misli da će ga prihvatiti.

— Bravo! - rekao je Fritz. - Čovjek odmah vidi ako je nešto dobro.

— Tko je to *mi*?— uzbuđeno sam upitala.

— Ti i ja - rekao je Oliver i nasmiješio mi se. - Napokon, ti si surađivala u tomu. Ti si moj stručnjak. Trebam te.

— Onda, eto - rekla sam.

— Onda, eto - rekao je i Fritz i podigao čašu. - Za vas!

Čudno, to je bila vrlo lijepa večer.

10. poglavlje

Budući da nisam vjerovala da će nam Fritz doći u nadzor dvije večeri uzastopce, sljedeće sam večeri otišla s Oliverovom telefonskom karticom do male govornice pred knjižarom i nazvala kući. Bilo je nekoliko minuta iza deset, vani je još bilo svijetlo, ali u gostinskoj sobi sigurno je već gorjela bijela svijeća stvarajući romantičan ugođaj.

Cijeli je dan bilo jako vruće, a i sad nije bilo nimalo svježije. Toplomjer na krovnoj terasi još je pokazivao trideset stupnjeva. Zapravo je bilo prevruće da se čovjek valja po krevetu.

Evelyn se javila nakon trećeg zvonjenja.

— Zao mi je što smetam tako kasno - rekla sam neljubazno. - Moram svakako razgovarati sa Stephanom. Zbog našeg poreznog savjetnika, jako je važno.

— I meni je žao - rekla je Evelyn. - Ali Stephan je izišao.

Tko bi mislio! Pravila sam se da nisam dobro razumjela. - Zovi ga, molim te. Uistinu je važno - rekla sam mrzovoljno. Dobra strana našega staromodnog telefona bila je u tomu što ga nismo mogli nositi po stanu. Stephan je morao izići iz bijele spilje kako bi razgovarao sa mnom. Vjerojatno je bio privezan za krevet Evelyninom satenskom spavaćicom i nije se mogao tako brzo osloboditi. Fuj!

— Ne mogu ga zvati, Olivia - rekla je Evelyn pomalo nestrpljivo. - Nije kod kuće.

— Dobro, ali gdje je? - upitala sam.

— Rekao je da još mora raditi - rekla je Evelyn. Doslovno sam je čula kako sliježe ramenima. - Nazovi ga u ured.

Ha! Ne padam ja na trikove. Posve sam jasno čula nekakve glasove iz pozadine. Vjerojatno se Stephan pokušavao osloboditi okova.

— Da, učinit ću to - rekla sam hladno. Neka vidi da sam prisutna. - I ispričavam se što sam vam tako kasno smetala.

— Nije to ništa - rekla je Evelyn. - Gospodin Kakabulke i ja ionako smo još radili. On je izbrusio vrata kuhinjskog ormara, a ja tražim odgovarajuću bijelu boju. Ne smije biti čisto bijela, mislim da može malo vući na vaniliju, što ti misliš?

Ja sam mislila na nešto posve drugo.- Gospodin Kabulke još radi? - upitala sam začuđeno. -Po ovoj pasjoj vrućini?

Sat na ljekarni preko puta pokazivao je 22 i 20. Evelyn me sigurno hoće napraviti budalom.

— Ne brini, on to radi besplatno - rekla je Evelyn i spustila glas. - Mislim da bježi od kuće, supruga mu je pravi zmaj.

Čula sam kako iza nje nešto lupa. - Je li sve u redu, gospodine Kakabulke?

— Samo mi je pala da-da-daska - rekao je netko tko je zvučao kao gospodin Kabulke. - Ali to ćemo već sre-sre-srediti.

Ili su zaposlili prvorazrednog oponašatelja glasova ili je gospodin Kabulke uistinu bio ondje i brusio vrata ormara.

— Dobro onda, želim vam ugodnu večer.

Pomalo zbunjeno spustila sam slušalicu. Neko vrijeme neodlučno sam gledala pred sebe, a onda sam okrenula broj ureda. Međutim, javila mi se telefonska sekretarica.

— Nazvali ste nas izvan radnoga vremena - čula sam Stephanov glas. Unatoč običnim riječima, njegov je glas zvučao seksi. Čeznutljivo sam ga slušala. — Možete nam reći svoje ime i telefonski broj te razlog poziva pa ćemo vas nazvati.

Ah, ne, radije ne. Razlog mojega zvanja nije ni meni bio do kraja jasan. Da se Stephan javio osobno, ja bih sigurno samo zbunjeno rekla: - Samo sam ti htjela čuti glas.

Gdje li je, dovraga, bio taj čovjek? Možda s prijateljem Adamom igra skvoš. Ali temperatura zraka je iznosila 30 stupnjeva. Malo prevruće za skvoš.

Na Oliverovoj kartici još je bilo novca pa sam nazvala Elisabeth. Srećom, bila je još budna. Nije ni čudo, po takvoj vrućini.

— Što radiš? - upitala sam pomalo plačljivo.

— Dakle, Hanna i ja sjedimo u dječjem bazenu i pijemo ružicu. Odlučile smo ovdje prenoćiti.

— Zvuči dobro - rekla sam.

— Dođi i ti - rekla je Elisabeth. - Ima mjesta za još jednu osobu. Imamo i hrpu leda. Bacamo ga naizmjenice u *gin fizzi* u gornji dio bikinija.

— Jedna drugoj?

— Ne, svaka sebi - rekla je Elisabeth i počela se smijati.

Uzdahnula sam. - Elisabeth, Stephan nije kod kuće. Anije ni u uredu.

— Dobro, ali to ne znači ništa - rekla je Elisabeth. *Gin fizz* ju je očito oraspoložio. Obično bi se iživcirala čim bi čula Stephanovo ime. - Po ovoj vrućini sigurno je otišao na izlet na jezero. Oh, misliš li da je i Evelyn s njim?

— Ne - rekla sam. - On obnavlja našu kuhinju s gospodinom Kabulkeom.

— Onda je sve u redu - rekla je Elisabeth.

— Ne, nije.

Šmrcnula sam. - Imam osjećaj da više ne poznajem Stephana. Ne znam ni gdje bi mogao biti večeras. Možda je Evelyn lagala, on je bio kod kuće i nije htio razgovarati sa mnom. Mislim da proživljava krizu srednjih godina.

— Ah, ne vjerujem. On je jednostavno muškarac, a muškarci katkad fantaziraju - rekla je Elisabeth. - Kriza srednjih godina nastupa kasnije, zar ne, Hanna?

— Muškarci su kao mjhurići - čula sam Hannu kako govori iz pozadine. - Pokazuju se tek kad je posao gotov.

— Previše je popila - rekla je Elisabeth. - A Evelyn obnavlja vašu kuhinju? Ludo! Uistinu imaš sreće.

— Da, ali zbog toga možda više nemam supruga.

— Nikad ne napuštaj supruga, mogao bi ponovno doći u modu - zakriještala je Hanna.

— Ona ga ni ne želi napustiti, Hanna.

— To je dobro, jer žena bez muža je kao riba bez traktora - rekla je Hanna i štucnula.

— Bicikla, Hanna, bicikla.

— Zašto sam se uopće upustila u ovo? - uzdahnula sam.

— Otpočetak nisam imala dobar osjećaj. Za milijun eura odbacila sam svoju čast.

— Ti si običan pesimist - rekla je Elisabeth. - Ima tisuću potpuno bezopasnih mogućnosti koje mogu opravdati Stephanovu odsutnost.

Telefon je zapištao. - Kartica će se ubrzo isprazniti - rekla sam. - Kaži mi barem jednu od tisuću mogućnosti i ja ću biti zadovoljna.

— Dakle - rekla je Elisabeth, ali onda se veza nažalost prekinula. Zabrinuto sam spustila slušalicu. Ah, u što sam se pretvorila!

Osjećala sam se kao jadni suprug Demi Moore kad je shvatio da mu milijun nije donio ništa osim brige.

Ali onda mi je sinulo: ako Stephan nije bio s Evelyn u krevetu, a nije ni radio u uredu, onda je vjerojatno kao i ja tražio telefonsku govornicu s koje bi me mogao nazvati. Zapravo logično, zar ne?

Dvojica muškaraca koja su stajala na vratima irskoga puba s druge strane učinila su mi se nekako poznatima. Da, čak sam bila sigurna: nisam mogla ne zapaziti ćelavu glavu jednoga i velike uši drugoga.

Odjednom sam poželjela što prije doći kući.

* * *

— Izgledaš strašno - rekla je Petra sljedećega jutra. Još je bilo vrlo vruće, noć nije donijela nikakvo osvježenje. Nitko u Njemačkoj vjerojatno nije dobro spavao te noći, osim onih koji su imali rashladne uređaje. Čak je i Petra izgledala kao da joj vrućina smeta. Iako je bilo tek pola devet, njezin se tuš za trepavice već razlio. A očito je bila i vrlo loše raspoložena.

— Iskreno, izgledaš grozno - rekla je. - Moraš nešto učiniti s kosom.

— Možda ćeš mi preporučiti svojega frizera - rekla sam. U kosi je opet imala tisuću ukosnica kao kakva djevojčica.

— Uh, a cipele - rekla je. - U tim razgaženim cipelama sigurno ti se jako znoje noge! Odvratno.

Bilo bi pretjerano tvrditi da mi po ovakvoj vrućini noge cijeli dan mirišu po ružama. Ali zato postoji tuširanje. Petra je vjerojatno i ujutro i navečer prskala noge antibakterijskim sredstvom koje je na litre trošila i u dućanu.

— Doista ne znam što tvoj muž nalazi na tebi - rekla je i time me ponovno vratila mojim mislima. Stephan me, naravno, nije pokušavao nazvati, bez obzira koliko bi to bilo logično. Oliver je rekao da telefon uopće nije zvonio prošle večeri, a riječi su mu zvučale nekako suosjećajno. Otišla sam u krevet bijesna i potištena.

— Žene poput tebe sramota su za ženski rod - rekla je Petra.

Ovako nije moglo dalje.

Progurala sam se pokraj Petre i ušla u ured. Stephan je sjedio za računalom. Bila sam već sita njegovih izračuna! Međutim, na zaslonu nisu bili izračuni, nego oglasi za radna mjesta. Netko je tražio voditelja marketinškog odjela, koliko sam mogla pročitati s vrata.

— Što je to? - pitala sam bez pozdrava.

Stephan se okrenuo prema meni. - Zatvori vrata, inače će ući vruć zrak.

Udarila sam vrata nogom tako da su se zalupila. U uredu je doista bilo ugodno svježije jer je radio ventilator.

— Gdje si bio sinoć? - upitala sam.

— Sinoć? - Stephan me pogledao kao da sam NLO. - U koliko sati?

— U... svejedno, gdje si bio?

— U cijeloj kući osjetio se miris boje pa sam jednostavno morao izići.

— A kamo?

— Olli, što znači sve ovo? Prošla noć je bila jako vruća, bio mi je potreban svjež zrak.

— I gdje si bio?

Stephan je odmahnuo glavom. - Ti si bolesna, znaš li?

— U svakom slučaju, nisi bio u uredu. Nazvala sam u ured.

— Bio sam ovdje - rekao je Stephan. - Samo se nisam javio na telefon. Ali da sam znao da si ti...

— A tko bi drugi mogao biti? - upitala sam razdražljivo.

— Možda netko tko nakon osamnaest sati smije nazvati u ured - oštro je rekao Stephan - a da zbog toga ne prokocka milijun eura. Jesi li luda pa me tako kasno tražiš telefonom? Znaš da starci posvuda imaju oči i uši? Napokon, tu nije riječ samo o tebi, nego o svima nama!

Pošlo mu je za rukom okrenuti sve u svoju korist. Osjećala sam se bijedno. Da, ne bih smjela nazivati.

— Toliko sam te poželjela - rekla sam tugaljivo. Bila je to samo polovična laž.

Stephanov izraz lica malo se smekšao. - Ah, debeljuco, sama si tako htjela. Sada moraš izdržati do kraja. Još četiri mjeseca i sve će biti gotovo.

— Da - uzdahnula sam.

— Započet ćemo potpuno nov život - rekao je Stephan.

— Ti i ja, bit će to naš novi početak.

— Da - rekla sam nesigurno. Što je mislio reći time? Donekle nov život, da, to je bilo u redu. Ali Stephan je u posljednje vrijeme govorio nekako čudno.

Pogled mi je pao na zaslona. Ondje se uključila poštuda zaslona, cyberribice koje su živahno plivale tamo-amo.

— Zašto tražiš novi posao? - upitala sam.

— Posao općenito, misliš? - rekao je Stephan. - Ne, još ne tražim. Samo provjeravam svoje prilike.

— Ali zašto?

— Ollice, pa nedavno sam ti to pokušao objasniti. Ovaj dućan samo što nije propao.

— Nije istina - rekla sam odlučno. - Kad Oliver bude imao emisiju o vrtlarstvu, postat ćemo najpoznatiji rasadnik u Njemačkoj. Tada možemo uvesti i katalošku prodaju.

— Ah, Olli - rekao je Stephan. - Tako si naivna! Kruže glasine da će se u robnoj kući koja prodaje građevinski materijal sljedećeg proljeća otvoriti odjel za vrtlarstvo. A ako je to istina, nitko više neće dolaziti k nama. Glupo je ustrajati u nečemu što je osuđeno na propast. Ide li ti to uopće u glavu?

— Čak i ako otvore taj odjel, to nema nikakve veze - rekla sam. - Dobro znaš kako je to u velikim robnim kućama: loša kvaliteta, nema stručnih savjeta, nekoliko jeftinih zemljanih lonaca... naši kupci ondje ne kupuju.

Stephan me pogledao. - Jednostavno ne želiš shvatiti, je li tako?

— Ne - rekla sam. Jednostavno nisam htjela uvidjeti. - Oliver i ja ćemo prekосуtra ići na televiziju - rekla sam. - Ja trebam ići s njim kako bih odgovarala na stručna pitanja koja mogu iskrsnuti. Ondje su sve sami laici koji nemaju pojma što se za dva dana može postaviti na noge. I ako budemo mogli uvjeriti programskog direktora, onda će se ove jeseni snimiti pilot-emisija. Nije li to super? Možda ću dobiti i nekakav honorar.

Međutim, to se Stephana uopće nije dojmilo. - Volio bih da imaš više pameti - rekao je.

— A ja sam mislila da ti se sviđaju glupačice - rekla je Evelyn. Nečujno se pojavila na vratima, san od žene u snježnobijeloj ljetnoj haljinici i sandalicama na remenčiče.

— Zar ne znaš kucati? - upitao je Stephan pomalo osorno.

— To je više pitanje htijenja nego znanja - rekla je Evelyn.

— To je pitanje pristojnosti - rekao je Stephan.

Gledala sam u jedno pa u drugo. Što li je to s njima? Jesu li se možda posvađali?

— Htjela sam ti nešto pokazati - rekla mi je Evelyn.

— Upozoravam te, Evelyn - rekao je Stephan i prekrižio ruke na grudima.

— Na što? - upitala sam. - Što mi Evelyn ne smije pokazati?

— Kuhinju - rekla je Evelyn i zlobno se nasmiješila. - Bez brige, Stephane, kuhinju ću pokazati tek kad bude gotova. Ne, ne, samo sam Oliviji htjela pokazati svoje rajčice.

Stephan je sumnjičavo stisnuo oči. - Rajčice?

— Da, rajčice - rekla je Evelyn i pogledala Stephana. Bila sam prilično sigurna da mi njih dvoje nešto taje. A to nije imalo veze s kuhinjom.

— Oh, možda su procvjetale, rajčice? - upitala sam.

— I te kako - rekla je Evelyn. - Prekrasno je.

— Dolazim - rekla sam i uputila Stephanu dug pogled. Izgledao je zabrinuto. Je li se bojao da će mi Evelyn pričati o njihovu odnosu? Ali onda se postavlja pitanje tko se od nas dvoje više boji, on ili ja.

Evelyn me uhvatila za ruku. Dok smo prolazile kroz dućan, Petra je ponovno raspršivala sredstvo protiv bakterija.

— Znete li da je ovo jako otrovno ako se udahne? - upitala je Evelyn.

— Ja to ne udišem - rekla je Petra.

— To je dobro - rekla je Evelyn. - Čovjek od ovoga postaje glup, ne može dobro govoriti i dobije loš ukus po pitanju odijevanja.

Odavno smo već bili vani kad je Petra shvatila da ju je Evelyn uvrijedila. Ako je uopće i shvatila.

— To nije bilo lijepo - rekla sam.

— Nadam se - rekla je Evelyn. U stakleniku broj pet zapahnuo nas je poseban miris. Mnoge sadnice kanabisa bile su u punom cvatu. Bili su to neugledni, crvenkasto-smeđi cvjetni grozdovi, na svakoj sadnici po nekoliko. Oprezno sam dodirnula jedan vrhovima prstiju.

— Ubrzo - rekla je Evelyn. - Ubrzo će dozreti. Onda ćemo ih odrezati i osušiti.

— Nikada ne bih pomislila da ćeš uspjeti - rekla sam. - Ni da to ide tako brzo.

— Ne razumijem zašto to ne rade i drugi ljudi - rekla je Evelyn. - Jedan staklenik ili nekakva stara šupa, nekoliko svjetiljki i idemo. Mogli bismo postati milijunaši.

— Samo kad ne bi bilo tih glupi, glupih zakona - rekla sam. Pokazala sam rukom biljke oko sebe. - Koliko ćeš dobiti za ovo?

— Tri tisuća eura po kilogramu - rekla je Evelyn. - Ako prodam sve odjednom. Kad bih se potrudila i prodavala na grame, na kraju bih dobila gotovo dvostruko.

— Nisam mislila na novac, mislila sam na zatvor - rekla sam. - Koliko ćeš *godina* dobiti za ovo?

— Ah, to misliš! Pa, mislim da bih mogla provesti neko vrijeme iza rešetaka - rekla je Evelyn radosno. - A i ti. Hoćeš li pogledati kuhinju? Još malo pa je gotovo. Gospodin Kabulke radio je dan i noć. Čak je i njegova supruga morala priznati da je kuhinja majstorsko djelo.

—Njegova je žena bila ovdje?

— Navrati ona češće kako bi vidjela što joj suprug radi - rekla je Evelyn. - Mislim da je malo ljubomorna. Ali inače je simpatična. Jesi li znala da u slobodno vrijeme oslikava keramičke pločice?

— Nisam - odgovorila sam kratko.

— Pa dobro, što da ti kažem, pločice su vrlo lijepe. Mali žapci sa zlatnim krunama i sličan kič, ali uistinu dobro izvedeno. Razmišljala sam o tomu da gospođu Kabulke uključim u obnavljanje vaše kupaonice.

Zavidno sam se upitala otkuda Evelyn crpi svu tu energiju.

* * *

Programski direktor odgodio je sastanak s Oliverom još otprilike pet puta, ali napokon je ipak došao i taj trenutak. Uzela sam slobodan dan kako bih kao stručnjakinja bila uz Olivera ukoliko bi se pojavila nekakva pitanja na koja je znao odgovoriti samo vrtlar. Odjenula sam crno odijelo koje je bilo prikladno u svakoj prilici i crne cipele visokih potpetica koje su me činile višom.

— Lijepo izgledaš - rekao je Oliver kad smo parkirali auto na parkiralištu za suradnike televizijske postaje. - lako ni najmanje kao vrtlarica.

— Ne bude li mi programski direktor vjerovao, pokazat ću mu bicepse - rekla sam. - I nokte... to će biti dovoljno. Jesi li uzbuđen?

— Malo - rekao je Oliver. - A ti?

— Samo zbog tebe - rekla sam. - Znam da je nacrt dobar i nadam se da će ga i taj Durr razumjeti.

Tajnica programskog direktora očito je bila Oliverova obožavateljica, a obožavala je i strane riječi koje nije ispravno upotrebljavala.

— Moj omiljeni izvjestitelj, gospodin Gaertner! Ono sinoć ponovno je bilo eksorbitantno! Uostalom, oduševljena sam i vašom emisijom o vrtlarstvu. Nekoliko sam puta preslikala nacrt i razdijelila ga svima u kući!

— Hvala - skromno je rekao Oliver.

— Znaite, i sama imam vrt kojemu je hitno potrebna promjena - rekla je tajnica i zablistala. -Što mogu danas proklamirati za vas?

— Imamo sastanak s gospodinom Durrom, u jedanaest. Zbog emisije o vrtlarstvu.

— Oh, baš mi je žao. Gospodin Durr nije u svojem *officeu*.

Tajnica je otvorila rokovnik koji je ležao pred njom na stolu. - A kada ste verificirali s njim?

Zbunjeno sam pogledala Olivera, ali činilo se da je on shvatio.

— Prošli tjedan.

Tajnica je suosjećajno odmahнула glavom. - Žao mi je, ali vi niste prvi, to se događa. On je pravi genij, Konifer na svojem području. Ali nije pametno dogovarati sastanke s njim osobno. Najčešće zaboravlja obavijestiti me o onomu što je dogovorio, a što nije u rokovniku, to ni ne vrijedi. Je li bilo nešto važno?

— Naravno - rekla sam. Programski direktor, taj "Konifer" na svojem području, činio mi se vrlo vjetropirastim. Prvo je stalno odgađao sastanke, a sada je zaboravio doći.

Oliver je bio nesretan.

— Hm - rekla je tajnica. - Budući da ste to vi, dat ću vam dobar savjet: šef je cijelo popodne u studiju broj tri na snimanju. Ondje ćete imati dovoljno mogućnosti za razgovor.

— Hvala lijepa - rekao je Oliver. - Razmislit ću.

— Što se tu ima razmišljati? - upitala sam vani na hodniku. - To je bio dobar savjet. A ako Konifer neće k vrtlaru, onda vrtlar mora Koniferu.

Oliver se počeo smijati. - Dobro. Tako ćeš bar vidjeti studio iznutra.

Idući tamo, proklinjala sam cipele visokih potpetica koje sam obula u čast tom danu. Put je bio beskrajno dug.

— Mislila sam da je to mala televizijska postaja - rekla sam neraspoločeno.

— Nije baš tako mala - rekao je Oliver.

Studio broj tri nalazio se u ružnoj, dugačkoj dvorani pa smo neko vrijeme lutali među staklenim ormarima, kulisama, žicama, tribinama i masom ljudi. Činilo se da Oliver poznaje većinu tih ljudi. Pozdravljao ih je s desne i lijeve strane i govorio mi njihova zanimanja. Snimatelj, nosač kabela, postavljač kulica, voditeljica snimanja, urednica, tonski tehničar, osvjetljivač, redatelj, gledatelj, pomoćnik redatelja - svi su nam mahali i ljubazno nas pozdravljali, samo nigdje nije bilo programskoga direktora.

Bacila sam čeznutljiv pogled na mekanu, crvenu garnituru za sjedenje koja se nalazila na pozornici, okružena kartonskim kulisama s osvjetljenim obrisima nebodera.

Sjesti i na miru promatrati što se ovdje događa, bilo bi puno ugodnije od ove jurnjave.

— Mora biti ovdje negdje - rekao je Oliver. Ali ni jedan od ljudi u prekratkim i preuskim kariranim košuljama, koji su stajali pokraj pet golemih kamera i pušili jednu cigaretu za drugom, nije vidio programskoga direktora.

Oliver je djelovao frustrirano.

Muškarac svijetle kose i velikih ušiju izišao je iz kulisa. Unatoč velikim ušima izgledao bi dobro da nije bio onako jako našminkan.

Učinio mi se poznatim.

Činilo se da ga je i Oliver poznavao. - Halo, Jo.

Jo, Jo - poznajem li kojeg Joa? Joachim? Johannes? Josef?

— Halo... stres, stres, stres! - uzdisao je našminkani muškarac. - Za jedan sat počinje snimanje, kaos, kaos, kaos. Potpuni nov koncept *talk-showa*, novi studio, nova ekipa, a nismo imali ni jednu probu. Što radiš ovdje? Malo ćeš gledati?

— Tražim Durra - rekao je Oliver. - Imali smo dogovoren sastanak.

— Durr je tu negdje - rekao je čovjek. - Naravno, htio je biti ovdje, to je važan dan za moju emisiju. Zato je otkazao sve ostale sastanke. Trebali smo početi još prije nekoliko sati.

— Mislim, stvarno! - rekla sam prijekorno. Taj programski direktor je očito bio vrlo nepouzdan.

Našminkani me pogledao svisoka. - Jeste li vi moja glupačica?

— Ne - rekla sam. Što je htio reći onom "glupačica"? - Ali odnekud ste mi poznati.

— Ah, ne.

To je zvučalo pomalo nepristojno.

— Naravno da ga poznaješ - rekao je Oliver i nasmiješio mi se. - Jo Leander, razgovor u jedanaest.

Odmahnula sam glavom. - Ne, ne, poznajem ga s nekog drugog mjesta.

Našminkani se već okrenuo prema svojim ljudima i galamio. - Što je to sada? Ako ubrzo ne počnemo, idem na snimanje potpuno nespreman. Je li to bila namjera? Prvi gosti su već stigli. Idem sada na deset minuta na šminkanje i kad se vratim, neka ovdje sjedi moj prvi glupan ili će padati glave. Je li to jasno? I neka to ne bude neka vježbenica koja žvače gumu, jer ću inače dati otkaz.

Mrdajući ušima, nestao je iza kulisa.

— Ovo je bilo lijepo - promrmljao je jedan u kariranoj košulji.

— Dakle, mene možete zaboraviti - rekla je mlada žena s konjskim repom i također nestala iza kulisa.

— I mene. Mene je prošli put popljuvao i pitao me imam li mjesečnicu - rekla je druga djevojka i neprimjetno se povukla.

— Sranje - rekao je drugi muškarac u kariranoj košulji.

— Danas sve ide naopako. A čini se da sve žene imaju mjesečnicu.

— U gledalištu opet sjede samo polumrtve umirovljenice.

Prvi muškarac u kariranoj košulji osvrnuo se oko sebe kao da nešto traži. Pogled mu se zaustavio na meni. - Kako bi bilo s vama? Biste li bili tako ljubazni i sudjelovali u emisiji Joa Leandera? Samo za pokus?

— Mi smo došli samo potražiti programskog direktora - rekla sam.

— Super. Vi čak znate i govoriti - oduševljeno je rekao prvi muškarac u kariranoj košulji. -Bez narječja. A ne žvačete ni gumu. Dođite, Helmut će vas ozvučiti.

— Programski direktor ionako sada ne može otići - rekao je Helmut i bez pitanja mi izvukao majicu iz hlača. - On mora tetošiti Leandera, jer ovaj pribavlja pravo bogatstvo pa se to isplati.

— Ali - rekla sam prosvjedujući, ali Oliver je rekao: - U redu je. Od našeg sastanka danas ionako neće biti ništa. A sofa izgleda vrlo udobno.

Helmut je pričvrstio nekakvu kutijicu na moj pojas na hlačama, dok mi je simpatičan momak u kariranoj košulji tumačio temu današnjeg talk-sh^owa[^]. - Razgovarat ćemo o djeci i karijeri i kako žene uspijevaju izaći na kraj s jednim i drugim i pritom biti sretni. Tu će biti jedna poslovna žena koja ima petero djece, osim toga debeli političar iz CDU-a, koji ne zna dobro govoriti njemački, umjesto Uschi Glas doći će Hera Lind, a onda još i jedna bivša manekenka koja je danas odvjetnica za patente ili tako nešto i koja ima hrpu djece, a tek je prešla tridesetu... Tko biste željeli biti?

— Pa - rekla sam i uvukla trbuh dok mi je Helmut stavljao žicu ispod majice. - Ako već mogu birati, onda ni u kojem slučaju neću izabrati debelog političara. Mislim da ću biti manekenka koja je postala odvjetnicom.

Helmut me odveo do crvene garniture za sjedenje. - Recite nešto - potaknuo me.

— Moram li gledati u kameru?

— Ne brinite za kameru, to je naša stvar. Vi samo morate ljubazno razgovarati s Leanderom — rekao je čovjek u kariranoj košulji. - Slobodno podignite noge dok on ne dođe.

Naravno, to mi je odgovaralo. Zadovoljno sam uzdahnula. Sofa je bila jako udobna.

Oliver se smjestio iza kamere broj jedan i namignuo mi.

— Nećeš valjda otići? - upitala sam ga uznemireno kad me jedan reflektor obasjao jakim svjetlom.

— Naravno da neću - uvjeravao me Oliver. - Durr će se pojaviti ovdje prije ili poslije.

Noge sam spustila na pod tek kad je Helmut ozvučavao djevojku koja je trebala biti Hera Lind. Ona je neprimjetno zalijepila žvakaću gumu za jedan metalni dio u trenutku kad je vjerovala da je nitko ne gleda.

Jo Leander vratio se mašući ušima.

— Dakle - rekao je kad me ugledao kako sjedim na sofi. U ruci je držao kartice i slagao ih. -Budete li se pobrinuli za tišinu, možemo krenuti.

Za tišinu se pobrinuo mladi muškarac s konjskim repom, čije sam zanimanje zaboravila. Buka se znatno stišala. Gledatelji su sjeli na tribine i, puni iščekivanja, prestali pričati.

Leander je namjestio začuđujuće opušten osmijeh i zaželio kamerama dobru večer. Činilo se da nekoliko njih uistinu radi. Potražila sam Oliverovo lice pokraj kamere broj jedan i malo se uspravila.

Leander je gledateljima šarmantno najavio temu i svoje goste te sjeo pokraj mene.

Srdačno smo se rukovali.

— Nee - rekao je Leander u smjeru režije. - Izostavimo ovo s rukovanjem. Djeluje nekako grčevito, ovako u sjedećem položaju.

Potom mi se ponovno nasmiješio. Očarano sam zurila u sloj pudera na njegovu nosu. Mene nitko nije našminkao, ja sam bila samo glupačica.

— Želimo s vama razgovarati o tomu kako uspijevate biti uspješni u poslu i unatoč tomu voditi ispunjen život majke i supruge.

Srdačno sam se nasmiješila. - Da, to ste pitanje postavili pravoj osobi.

— Neki od naših večerašnjih gostiju misle da je moguće samo jedno: djeca ili karijera. Međutim, vi ste živi primjer da je moguće i jedno i drugo. - Leander je pogledao u svoje papire. -Izgleda kao fotomodel i sa svojih trideset četiri godine jedna je od najtraženijih stručnjakinja na području međunarodnoga gospodarskog prava... to je citat iz *Suddeutsche*, mislim.

— Moguće - rekla sam skromno.

— Vaši su klijenti najveći svjetski koncerni, a kad surađujete u nekom spajanju, onda, prema vlastitim navodima, radite do dvadeset četiri sata na dan. Kako se uza sve to još možete brinuti i za svoje kćeri koje imaju tri i jednu godinu?

Zaprepastila sam se. - Pa, mislim da je pitanje zapravo kako sam uopće i mogla roditi djecu. Imate li to pitanje u svojim papirima?

Gledatelji su se smijali.

Leander me prijekorno pogledao. On je htio vježbati na meni, a ne ja na njemu. - Dobro, nemojte sada pretjerivati.

— Ali tko ovdje pretjeruje? - upitala sam. - Vi pretjerujete! Nema čovjeka koji može tjednima raditi dvadeset četiri sata na dan,

izgledati kao fotomodel i imati sretan obiteljski život!

Leander se samodopadno nasmiješio. - Vi, dakle, mislite da uopće niste takva superžena kao što mediji tvrde?

To opet nisam mogla prihvatiti. - Ja sam na samom vrhu u svojem poslu - rekla sam odlučno. - Što se tiče... što je ono bilo?... gospodarskih spajanja bla-bla-bla, tu nema boljega od mene. Svatko zna da kad žena zarađuje tako dobro kao ja, onda je ona puno, puno bolja od muškarca koji radi isti posao. Jer sve što žene rade, moraju raditi dvostruko bolje od muškaraca da bi ih smatrali samo upola dobrima.

Gledatelji su se opet smijali.

— Srećom, to nije previše teško - dodala sam i zadovoljno se nasmijala. Gledatelji i ljudi koji su se okupili iza kamera izvrsno su se zabavljali. Prekriženih ruku, Oliver je stajao pokraj kamere broj jedan i gledao me. Malo preozbiljno za moj ukus. Nasmiješila sam mu se.

Leander se nezadovoljno nakašljao. - Ali zašto žene, koje tako dobro i rado obavljaju svoj posao, moraju još imati i obitelj?

— Netko mora imati koristi od velikog novca koji zarađujem - rekla sam. Ah, tako je bilo lijepo za promjenu biti netko drugi. - Ja uopće nemam vremena za trošenje novca.

— Ali nemate vremena ni za djecu - rekao je Leander. - Sigurno postoje mnogobrojni trenuci u životu dječice koji su vam promakli: prve riječi, prvi koraci...

— Sada ću zaplakati - rekla sam i ponovno pogledala prema Oliveru. On je izgledao nekako napeto. Pokraj njega stajala su dva muškarca koji nisu nosili karirane košulje, nego odijela i kravate. Jedan od njih položio je ruku na Oliverovo rame. Možda je to bio programski direktor na kojega se čovjek ne može osloniti? Dobacila sam mu strog pogled preko kamere. Zar tako izgledaju "Koniferi"?

— Možete li se sjetiti prvih riječ svojega najstarijeg djeteta? - upitao je Leander.

— Naravno - rekla sam. - Prve riječi moje najstarije kćeri bile su *chop suey* Vjerojatno smo je prečesto vodili u kineski restoran.

Gledatelji su se smijali, ali je Leander uzrujano uzdahnuo.

Zato sam požurila nastaviti u ozbiljnijem tonu: - Naravno, katkada je teško znati da nisam ja bila ta koja je s ljubavlju puhala djetetu u ozlijeđeno koljeno ili ga tješila kad ga je neko drugo dijete

zadirivalo. Ali zato mi ruke nisu bile ljepljive od dječje kakice i nisam morala trideset puta za redom pjevati istu pjesmicu. Za te stvari djeca imaju svojega taticu... imam muža, zar ne?... i dadilju, naravno. Dvije dadilje, za svako dijete po jednu. One se zovu Hanni i Nanni.

Leander nije volio što sam se toliko razmahala. - A tko ustaje noću kada dijete ružno sanja? - upitao je pomalo pakosno. - Vi ne možete jer morate rano ustati.

— Griješite - rekla sam slavodobitno. - Ja sam ionako cijelu noć budna jer radim!

— Da, ali ja ne mogu tako raditi - rekao je Leander i pogledao u kamere. Iza kamere broj jedan nastalo je komešanje. Oliver i dvojica muškaraca s kravatom tiho su razgovarali, ne skidajući pogleda s mene.

— Žao mi je, ali sada moram završiti razgovor - rekla sam Leanderu. Prokletstvo, odakle mi je poznat taj momak? - Posao zove.

Leander je pogledao u kut studija. - Dakle, dobro - rekao je. - Samo još jedan savjet našim gledateljima. Što moramo učiniti da bismo bili tako uspješni kao što ste vi?

Već sam ustala. - Oh, to je vrlo jednostavno - rekla sam, nemirno tražeći Olivera pogledom. Kamo je odjednom nestao? - Morate se jednostavno zaljubiti u svoj posao, to je cijela tajna.

Leander je iskrivio lice. Odjednom sam se sjetila otkud mi je bio poznat.

— Oh, sada znam otkud vas poznajem! - uzbuđeno sam povikala. - Bili smo zajedno na nastavi za krizmanike. Kod velečasnoga Seizingera! Jochen! Ti si onaj dječak s jastučićem koji proizvodi prdež!

Studio se izvrsno zabavljao.

— Hvala za razgovor - šturo je rekao Leander.

— Nema na čemu, Jochene. - Radosno sam ga pogledala. Tko bi mogao i pomisliti da će Jochen jednoga dana postati tako slavan! Moram svakako nazvati pomajku da joj to kažem. -Može li mi tko isključiti mikrofona?

Helmut me potapšao po ramenu. - Bili ste izvrsni - rekao je. - Prirodni talent.

Oliver je stajao nekoliko metara dalje pokraj dvojice nositelja kravata i nasmiješio mi se.

— Prekrasno - rekao je onaj viši i deblji od dvojice nositelja kravata kad me ugledao.

Oliver me uhvatio za lakat. - Dopustite da vam predstavim! Olivia Gaertner, stručna suradnica i suautorica mojega nacrtu za emisiju o vrtlarstvu, vlasnica poznatoga rasadnika.

Olivia, ovo su gospodin Durr, programski direktor, i gospodin Kummel, redatelj Leanderove emisije.

— A uskoro i redatelj Gaertnerove emisije - rekao je Kimmel.

— Drago mi je - rekla sam. Debeli se zvao Durr; to je bilo zgodno i trebalo je zapamtiti. Je li to značilo da uistinu žele snimati emisiju?

— Gaertner! - ponovio je debeli Durr oduševljeno. - Dakle, vaše prezime je točka na i!

— I ja se tako zovem - podsjetio ga je Oliver.

Programski direktor namrštio je čelo. - Točno, Olivere, točno. Je li to slučajno? Ili ste u rodu?

— On je moj šogor - rekla sam ljubazno.

— Ovo je bilo odlično, ovo gore - rekao je redatelj. - Tako ste domišljati.

— Naravno - rekao je programski direktor. - Dakle, još jedanput: uistinu mi je žao što sam danas propustio sastanak, Olivere, bez tajnice sam potpuno izgubljen. Osim toga, danas imamo posla s Leanderom, čovjek tako brzo gubi živce, a uz honorar koji dobiva, to bi bilo strašno. Ali stvar je već razjašnjena, zar ne? Svi koji su dobili podsjetnik bili su oduševljeni idejom o emisiji o vrtlarstvu. Vrt ima puno više ljudi nego što mislimo. I sada, kad sam upoznao suradnicu, potpuno sam uvjeren. Vas dvoje ćete izvrsno voditi tu emisiju.

— Što, zar i ja? - povikala sam.

— Bezuvjetno - rekao je Durr. - Vi ste upravo ono što tražimo: dijete prirode, seksi i šaljiva, savršena za emisiju o vrtlarstvu. Je li tako, Kimmele?

— Apsolutno - rekao je Kimmel. - Žene koje se mogu prihvatiti posla objema rukama potpuno su u trendu. Imate li hlače s naramenicama?

— Daaa - rekla sam. Imala sam ih kod kuće cijelu hrpu.

— Odlično! Možete ih od sada prijaviti za povrat poreza kao radnu odjeću! - Programski direktor je blistao. - Vidim vas pred sobom u hlačama zaprljanim zemljom, ispod njih nema ničega, naramenica visi preko ramena... ljudi će se zalijepiti za zaslon. Vrtlarstvo će postati hobi za mlade, popularnije od računalnih igara i *skatea*. - Protresao je Oliverovu ruku. - Javite mi se sljedeći tjedan, Olivere, onda ćemo se dogovoriti o svemu. Mislim da bismo još ove godine trebali snimiti pilot-emisiju, prije zime, mislim. - Sada se rukovao i sa mnom. - Zamisao s ograničenim proračunom jako mi se svidjela: novi vrt za samo 10 000 eura, gotovo nevjerojatno.

—Ne?

Već sam se bojala da će im proračun biti previsok. I s pola tog novca moglo bi se napraviti puno toga, ali s 10 000 eura bili bismo na sigurnom pa sam zato savjetovala Oliveru da zatraži taj iznos. Mogli smo kupiti vrlo kvalitetne materijale i ne bismo morali škrtariti kad je u pitanju veličina biljaka. S tim proračunom mogli smo čak saditi i veće drveće, a to mi je, naravno, bio izazov.

— Zna li koliko sam prošle godine izbrojio za oblikovanje našega vrta? - upitao je Durr. -Moja supruga htjela je imati japanski vrt s potočićem, jezercem i sličnim stvarima. Za taj novac mogao sam kupiti nekretninu na Balearima.

— Vjerujem vam - reklo sam. - Ali puno je zanimljivije ako budemo davali prijedloge koje mogu primijeniti i potrošači koji kupuju iz kataloga Otto, nije li tako?

— Sigurno, sigurno - rekao je Durr. - To će biti pun pogodak! Zar ne, Kimmele, to će biti pun pogodak.

— Bit će pun pogodak - rekao je Kimmel i također se rukovao s nama.

— Da, bit će - rekao je Oliver, koji me još držao za lakat. Čekali smo dok oba nositelja kravata nisu nestala iza kulisa, a onda smo se zagrlili.

11. poglavlje

Kad smo bili u autu, počeli su mi cvokotati zubi.

— Čudno - rekla sam. - Sada kad je sve prošlo, ja sam odjednom jako uzbuđena.

— I sa mnom je isto - rekao je Oliver. - Odjednom mi se znoje ruke. Ne mogu ni okrenuti ključ, vidiš?

Duboko sam udahнула. - Ali sve je tako uzbudljivo, zar ne? Slušaj, Olivere, jesi li siguran da uopće želiš da to radim s tobom? Pred kamerama, mislim?

Oliver se smijao. - Da, siguran sam, Cvjetačice. Iako ćeš mi ukrasti emisiju. Pogotovo u hlačama s naramenicama bez ičega ispod njih.

— Ali ja to ne mogu - rekla sam.

— Volio bih da si se mogla vidjeti dok si razgovarala s Leanderom - rekao je Oliver. - Ti si doista prirodno nadarena. I vrlo telegenična. Osim toga, naša emisija neće se zasnivati na dosadnom vođenju jer možeš sve vrijeme raditi i pritom dati nekoliko duhovitih objašnjenja. To ti ide, zar ne?

— Nije li to ludo? Dobit ću novac za ono što najviše volim raditi.

— Da, i to ne baš malo.

— Mislim da ti vaši plaćaju samo nekakvu crkavicu.

— Tko to kaže?

— Tvoj otac.

— Ah, on - rekao je Oliver. - Nemam menadžersku plaću, ali je posve pristojna.

— Da, a tu je onda i reklama za rasadnik. I promet: deset tisuća eura po emisiji.

Bila sam neizmjereno sretna.

— Da, dobit ćemo hrpu novca i za sam koncept - rekao je Oliver. - Televizija će ga otkupiti.

— Puno novca?

Zubi su mi počeli još jače cvokotati.

— Pristojan iznos, rekao bih - rekao je Oliver. - Ali pričekajmo. Imam prijatelja koji je odvjetnik i koji nam to može srediti.

— Da, pričekajmo.

Pogledala sam Oliverove ruke. - Što misliš, možeš li sada okrenuti ključ?

Oliver se smijao. - Sada bi moralo ići. Hoćemo li poći kući i otvoriti bocu šampanjca?

— Da! - povikala sam. Ali onda sam odmahнула glavom.

— Ne, moramo to reći i drugima. Evelyn će se radovati, a Stephan će se napokon uvjeriti da će naš rasadnik ipak doživjeti uspjeh. U posljednje vrijeme stalno govori kako će si potražiti drugi posao. Kao poduzetnik. Kaže da je njegova darovitost kod nas neiskorištena.

— Možda vrtlarstvo uistinu nije ono pravo za njega.

— Ali... da, možda - rekla sam. Rado bih si protrljala oči, ali sam se bojala to učiniti zbog velike količine tuša za trepavice koji sam ujutro stavila. - Možda bih ja mogla sama nastaviti s poslom, a on neka radi nešto drugo. Mislim, trebali bismo oboje biti zadovoljni našim poslom, zar ne?

— Da - rekao je Oliver i upalio motor. - Dakle, u rasadnik?

— Molim te - rekla sam. - Šampanjac možemo popiti i večeras.

Evelyn je sjedila na pultu u dućanu i mahala nogama kad smo došli, a doktor Berner, direktor banke u mirovini Scherer, dobri stari Hubert i gospodin Kabulke stajali su oko nje. Svatko je držao veliku čašu s crvenom, mliječnom tekućinom.

— To je krv koja će nas učiniti besmrtnima - rekao je Scherer i svi su, pa i Evelyn, otpili veliki gutljaj iz svojih čaša.

— Jesmo li što propustili? - upitala sam.

— Gospoda su meni i gospodinu Kabulkeu odala recept za dug život - rekla je Evelyn i pokazala na mikser koji se zajedno s različitim bocama i limenkama nalazio na hladnjaku. - Sok od rajčice, žele od aloje, bjelanjak u prahu, vitamin C i votka. Hoćete li gutljaj?

— Za mene, molim vas, čista votka - rekao je Oliver.

— To je tajni recept - šapnuo je Hubert. - Nije dostupan svima.

— Naravno - rekao je Oliver i nasmiješio se. - Ne trebaju svi živjeti vječno. Što je tajno u tom receptu?

— Votka, rekla bih - kazala sam nakon što sam otpila velik gutljaj iz Evelynine čaše. - Kažu da ona nema okus. Dakle, ova ima okus.

— To nije točno - rekao je gospodin Kabulke, bez mucanja. - Ima okus, ali nema miris.

— On, naime, mora svojoj supruzi puhati u nos - rekao je doktor Berner. - Je li tako, gospodine Kabulke?

Pri spomenu supruge, gospodinu Kabulkeu vratila se govorna mana. - Ta-ta-tako je - rekao je sav nesretan.

Evelyn je otpila još jedan gutljaj napitka za vječnu mladost. - Baš ste velikodušni što ste nam odali recept.

— Svaki dan jedna čaša - rekao je Scherer. - I živjet ćete koliko i mi. Ali, znate što ste nam obećali zauzvrat, zar ne?

— Naravno - rekla je Evelyn i skliznula s pulta. - Gospodin Kabulke će vas sve odvesti u staklenik broj pet.

— Evelyn! - povikala sam očajno.

— Ne brini, Olivia, imamo povjerenja u gospodina Kabulkea - rekla je Evelyn. - Iz kemije sam imala jedinicu, ali je gospodin Kabulke stručnjak na tom području, zar ne, gospodine

Kabulke?

— Da, ali... - mucala sam.

— Be-be-bez brige - rekao je gospodin Kabulke. - To je sve u znanstvene svrhe.

— Ah, tako? A što je s ovima? - Pokazala sam rukom na starce. - Hoćeš li da svi odemo u zatvor, Evelyn?

— Pa netko mora to otkupiti - rekla je Evelyn. - A oni su jedini koje poznajem a da imaju dovoljno novca.

— Tko govori o zatvoru! Nas to zanima samo iz znanstvenih razloga - uvjeravao nas je Scherer, a doktor Berner je rekao: - Našem naraštaju to uopće nije poznato pa smo zato znatiželjni.

— Ne preostaje nam ništa drugo nego da to otkrijemo. Mi smo temeljiti u poslu - rekao je Hubert.

— O čemu je riječ? - upitao je Oliver. U tom trenutku jako je nalikovao na Fritza. Čovjek bi ga se mogao uplašiti.

— Ni o čemu što bi tebe zanimalo - rekla je Evelyn.

— Prestani već s tim - rekla sam ljutito. - Sada to doista više nije tajna. Neka onda zna i Oliver.

Evelyn je slegnula ramenima. - Kako hoćeš! Ali nemoj reći da te nisam upozorila.

Pogledala sam Olivera koji je podigao obrvu kao i uvijek kad je htio nešto doznati.

— Evelyn je u svoje slobodno vrijeme otkrila ljubav prema vrtlarstvu - objasnila sam mu. - I uopće nije bila loša. Dobila je nekoliko kilograma kanabisa.

— Sedam ki-ki-kilograma, ako želimo biti točni - rekao je gospodin Kabulke. - I to najbolje kakvoće. Udio THC-a je senzacionalan.

— Kako, molim?

Oliver je nepravedno upravo meni uputio strog pogled.

— Jesam li dobro shvatio? Vi ste ovdje u velikom stilu uzgajali drogu?

Kimnula sam.

— Olivia! Tomu se od tebe ne bih nikad nadao - rekao je Oliver.

— Zar je to zabranjeno? - upitao je gospodin Kabulke.

— Naravno da je zabranjeno, gospodine Kabulke. A što ste mislili?

— Ali mi smo sada u Europskoj uniji - rekao je gospodin Kabulke, ali nitko nije znao što je zapravo htio time reći.

— To je nezakonito - poučio ga je Oliver. - Haš je droga za početnike, preko koje se djeca navlače na jake droge.

— Znala sam zašto ti nisam ništa rekla - rekla je Evelyn. - Ti moralistu!

— To je bila Evelynina zamisao - rekla sam tužno.

— Naravno - rekao je Oliver koji je i dalje izgledao ljutito.

— Mo-mo-može li se zbog toga završiti na sudu? - upitao je gospodin Kabulke.

— Sigurno - rekao je Oliver. - Zbog toga možete do kraja života sjediti u zatvoru.

— Ne budite tako strogi, Oliver - umiješao se Scherer.

Vi ste tijekom studija mogli pušiti lulicu ovoga ili onoga, ali mi spadamo u drugi naraštaj.

Kad smo mi studirali, bili smo sretni ako smo imali što za jelo. Nije li razumljivo da sada želimo nadoknaditi neke druge stvari?

— Ali, molim vas, nemojte nas tužiti svojem uocu. On nema razumijevanja za ovakve djetinjarije - rekao je doktor Berner.

— Kakav otac, takav sin - promrmljao je Hubert.

— Moja će se žena zaprepastiti ako pod stare dane postanem kriminalac - uzbuđeno je rekao gospodin Kabulke. - A već se četrdeset godina žali da sam dosadan.

— Tako, tako, Evelyn - rekao je Oliver. - Ti po najnovijem opet pušiš *pot!* Ili ti je stalo samo do novca? Meni ne trebaš govoriti da je sve to samo zanimanje za botaniku. A ni potrebu za nadoknadom ne prihvaćam kao argument.

Okrenuo se prema starcima i objasnio im: - Moja supruga na fakultetu nije uzalud dobila ime *Potty*.

— Potty! - povikao je Scherer i dobio napadaj smijeha kao da je već popužio koji džoint.

— Da, Potty - ozbiljno je ponovio Oliver. - Onda, što je? Uzgoj za vlastite potrebe, Potty?

— Hajde, dobro sad, malograđaninu - Evelyn se počela smijati i okrenula se prema starcima. - Čini se da je prošlo nekoliko svjetlosnih godina otkako je on bio *Shitty*.

Scherer je ponovno dobio napadaj smijeha, a i ostali su se smijali. Samo sam ja otvorenih usta naizmjenice gledala Olivera i Evelyn. Za mene je to bilo nešto potpuno novo.

— Ali ja sam to prerastao - rekao je Oliver. - Danas znam da kao odrasla osoba snosim određenu odgovornost za ostatak svijeta.

— Shitty i Potty - kriještao je Scherer i gotovo ostao bez daha od silnoga smijeha. - Potty i Shitty! Nisam se odavno ovako dobro zabavljao!

— I ja sam to prerasla - Evelyn je rekla Oliveru. - Uostalom, možda sam trudna.

— Što? - povikao je Oliver.

— Što? - povikali smo starci i ja.

— Čestitam - rekao je gospodin Kabulke.

— Potty je trudna sa Shittyjem, Potty je trudna sa Shittyjem - pjevao je Scherer i držao se za trbuh.

— Možda - ponovila je Evelyn.

— Bilo je i vrijeme - rekao je doktor Berner. - Koliko ste se puta sastali u hotelu...

— A ona knjiga koju sam vam dao uistinu je dobra - rekao je Hubert. - Moja supruga i ja stalno smo postupali u skladu s njom.

Oliver se grickao za donju usnicu. To je očito bilo previše za njega, u samo jednom danu. Prvo emisija o vrtlarstvu, a sada i potomak kojega je toliko želio. Izgledao je kao da se više ne zna radovati.

— I što ćemo sad? - uzbuđeno je upitao.

— U kući imam test za trudnoću - rekla je Evelyn. - Mogla bih ga odmah primijeniti pa ćemo znati.

— Da - uskliknuo je Hubert. - Ja sam za to da to napravimo odmah.

— I ja - rekli su doktor Berner i Scherer.

— Upravo ste htjeli nadgledati žetvu konoplje, moja gospodo - srdito je rekao Oliver. -

Mislim da se test trudnoće treba obaviti uz isključenje javnosti, što kažete?

— Šteta - razočarano je rekao Scherer. Njegov naraštaj vjerojatno nije poznavao test za trudnoću pa je sada u vezi s tim postojala potreba da se sve nadoknadi.

— A gdje je zapravo Stephan? - upitala sam. Počela sam pomalo žudjeti za čovjekom koji je bar donekle bio normalan.

— Njemu je sve ovo bilo infantilno - rekla je Evelyn. - Osim toga, auto žene s O-nogama pokvario se pa ju je morao odvesti kući.

Hubert je pogledao na sat. - Ali morao bi se vratiti svaki čas jer u pola tri suprug žene s O-nogama dolazi kući.

— Kako to znate? - upitala sam zapanjeno. Ja nisam znala ni gdje Petra stanuje, a kamoli kad joj suprug dolazi kući.

— Mi sve znamo - ozbiljno je rekao Hubert.

— Mislim da nije lijepo što je uvijek zovete ženom s O-nogama - rekao je Scherer. - Ona ima i druge dijelove tijela.

— Da, sve osim mozga - rekla je Evelyn.

Scherer se opet neobuzdano smijao. - To je bilo dobro, Potty, to je bilo dobro - rekao je.

Evelyn je pljesnula rukama. - Onda idemo, rekla bih.

Pokrenuli su se svi osim mene. Dok su starci pod vodstvom gospodina Kabulkea odlazili u staklenik broj pet kako bi vidjeli Evelynin kanabis, a Evelyn otišla s Oliverom u ruševinu napravi test trudnoće, ja sam ostala u dućanu sama i izgubljena. Možda je to bilo zbog votke, ali osjećala sam se kao da me netko udario tavom po glavi.

Kakav ljudi dan!

Prvo talk-sh^ows Jochenom i otkriće mene kao TV zvijezde, onda skupština ćaknutih staraca koji su se naoštrili na kanabis, priča o Potty i Shittyju, a sada je još i Evelyn bila trudna.

U Stephanovu uredu sjela sam na kauč i zagledala se u ventilator koji se polako vrtio na stropu. Misli u mojoj glavi također su se vrtjele. Zašto Stephan još nije došao? Imam mu toliko toga reći. Sada, kada budem zarađivala novac kao voditeljica i kada naš rasadnik bude u televizijskoj emisiji, onaj glupi milijun zapravo nam

neće ni trebati. Možemo baciti mrvice i spasiti brak. I našu čast ili ono što je od nje ostalo. Bilo je krajnje vrijeme za to. Ako želimo, možemo ostatak ljeta provesti kao obični ljudi. Sada kad je Evelyn možda trudna, sve je bilo još jednostavnije i smješnije. Sigurno će i Stephan misliti jednako.

Od razmišljanja i gledanja u ventilator zavrtjelo mi se u glavi. Sklopila sam oči i udobno se smjestila. Jao! Nešto me ubolo u rebra.

Bila je to ružičasta dječja ukosnica. Petrina. Što traži glupa Petrina ukosnica na kauču?

Odjednom sam se razbudila. Naravno, bilo je tisuću bezazlenih objašnjenja za to kako je mali plastičan predmet dospio na taj kauč, ali u tom sam trenutku znala da ni jedna od tih bezazlenih mogućnosti nije dolazila u obzir.

Postojalo je samo jedno jedino objašnjenje: Stephan nije imao aferu s Evelyn, nego s Petrom. Petra, fufica.

Elisabeth me odmah upozorila na to.

Otkako više nisam stanovala ovdje, Stephan i Petra imali su savršene uvjete. Mogli su se bezbrižno sastajati nakon radnoga vremena. Primjerice, u ovom uredu. Na ovom kauču.

Evelyn je to znala. I starci su to znali. Oni su stalno nadzirali Stephana.

Oh, moj Bože, nije Petra bila glupa, nego ja! A morala sam to shvatiti još kad je bilo riječi o solariju. Petra nije tajila da joj se Stephan sviđa. Ono njezino nespretno zavođenje i gugutanje!

Nisam mogla zamisliti da Stephan ima tako loš ukus. Da se zaljubio u Evelyn, to bih shvatila jer je Evelyn bila prelijepa i inteligentna. Ali u Petru? Ta glupača krivih nogu? Ne, nikada ne bih ni pomislila da Stephan može imati takav ukus. Pa on je imao stila!

Ljutito sam koračala po uredu. Na pisaćem stolu nije bilo otisaka prstiju i sve je mirisalo na antibakterijsko sredstvo. Odmah sam znala da su to radili baš na pisaćem stolu. Grozničavo sam otvarala ladice, ne znajući što zapravo tražim. Možda kakvo ljubavno pismo. "Pusa, tvoja Petra", s otiskom sjajnog ruža za usne i kružićima iznad svakog slova i.

Međutim, nisam našla ništa slično. Umjesto toga našla sam kutiju s kondomima. Točnije, s crnim kondomima. To nisam još nikad vidjela. Oni koje smo mi obično koristili bili su ružičasti kao Petrina ukosnica.

Neodlučno sam okretala kutiju u rukama. Koliko dugo to već traje? To vjerojatno nije bila prva kutija kondoma. Imali su nebrojene mogućnosti za sastajanje dok je Evelyn obnavljala kuću s gospodinom Kabulkeom, a onaj glupan od Petrina muža kod kuće čuvao djecu. Stephan se zato onako zdušno zalagao da stari kauč za goste stavi u ured i nije ga htio dati za Eberhardovu rasprodaju u garaži. Petri je pod sigurno bio nehigijenski, a pisaći stol neudoban. Ondje su se vjerojatno mogle zaraditi modrice.

Modrice! Grrr! Za modricu na grudima Stephan sigurno može zahvaliti Petrinim oštrim laktima ili nekim drugim koščatim dijelovima tijela.

Otvorila sam kutiju kondoma. U njoj su bila još četiri crna kondoma koji su me prostački gledali svojim okruglim očima. Gotovo mi se učinilo da čujem kako mi govore: "Izgledaš strašno!"

Stavila sam ih u torbu i oteturala iz prostorije. Pogled mi je prvo pao na hladnjak gdje su se nalazili sastojci za napitak za pomlađivanje. Iz svake boce odlila sam malo u posudu miksera, iz svake limenke uzela po žličicu praška i također stavila u posudu te sve zalila votkom. Tada sam uključila mikser. Glupo je bilo što sam zaboravili poklopiti posudu tako da je crvena tekućina poprskala zidove i pod. Ono što je ostalo ulila sam u jednu od korištenih čaša i ispila na eks. Odvratno.

Ali poslije toga mi je bilo bolje. Uspjela sam otići u ured (kauč za goste nisam ni pogledala) kako bih nazvala Elisabeth.

— Elisabeth? Možeš li doći po mene? - tužno sam rekla.

— Gdje si? - upitala je Elisabeth.

— U rasadniku. Stephan nema ništa s Evelyn. Ima nešto s Petrom!

— S fuficom?

— Tako je - šmrknula sam.

— Da, tko bi mislio! - povikala je Elisabeth. - Hanna! Olivijin Stephan spetljao se s onom fuficom od prodavačice!

— Svinja - čula sam Hannu iz pozadine. - Tipično!

— Evo me odmah - rekla je Elisabeth.

* * *

Elisabeth je bila jako draga. Povala me svojoj kući i nije ni jedanput kazala: "Ja sam ti to odmah rekla", nego me tješila kako je najbolje znala.

— Događa se - rekla je. - To je život. Pogledaj me! Meni se to dogodilo već dva puta.

— Voljela bih da sam mrtva - rekla sam. Bilo je strašno što nisam ništa primijetila, i to baš ja koja sam umišljala da nisam glupača što pred svime zatvara oči. - Tako sam glupa!

— To je potpuno uobičajena reakcija - rekla je Hanna. - Riječ je o tomu da uvijek precjenjujemo muškarčevu sposobnost da bude vjeran.

— To je istina - rekla je Elisabeth. - Žena mora požuriti ako želi biti prva koja će prevariti partnera.

— Točno - rekla je Hanna. - Ta spoznaja jednostavno dolazi s odrastanjem!

Unatoč svemu, malo sam plakala.

Hanna mi je smiješala *gin fizz*, a Marisibill i Kaspar dali su mi svoje najdraže plišane životinje. Nakon nekog vremena osjećala sam se ugodno ošamućenom.

— Dezinficirali su pisaći stol - rekla sam smrknuto. - *Ja* to nikad nisam radila na stolu.

— Nisi?

Hanna i Elisabeth začuđeno su se pogledale.

Odmahnula sam glavom. - Uvijek sam mislila da se Stephan i ja moramo bolje upoznati da bismo to činili - rekla sam stidljivo. Isto je vrijedilo i za igre vezivanja.

Nije mi promaklo da su Hanna i Elisabeth razmijenile poglede koji su puno govorili. Vjerojatno je Elisabeth pričala Hanni o mojemu linglingu. Nije mi bilo važno što me smatraju stisnutom. Vjerojatno sam i bila stisnuta. Do kada sam mislila čekati? Do našega srebrnog pira?

— Mogu li noćas prespavati ovdje? - upitala sam, sada već lagano zapećući jezikom, i čvrsto stisnula Kasparovu mekanu plišanu lisicu.

— Naravno da možeš - rekla je Hanna. - Mi žene moramo se držati zajedno.

Međutim, Elisabeth je odlučno rekla: - Ne dolazi u obzir!

— Zašto ne? - upitala sam plačljivo.

— Zato što je već pola šest i što ću te ja odvesti u grad - odgovorila je Elisabeth. - Stephan te možda prevario s tom fuficom, ali to nije razlog da se odrekneš milijuna.

— Sada je sve svejedno! - urlala sam.

— Naprotiv - energično je rekla Elisabeth, brišući mi lice papirnatom maramicom, vjerojatno kako bi uklonila velike mrlje od tuša za trepavice. - Baš je sada važno misliti na novac. Dovoljno je što si nesretna i ne moraš biti još i siromašna. Idemo, pomozite mi da je stavim u auto.

— Mogu hodati sama - rekla sam ljutito kad me mali Kaspar pokušao povući za noge. Unatoč svemu, bila sam zahvalna kad su mi pomogli pri silaženju. Jedan dio mene neprestano se htio prevrnuti u stranu. Bila sam sretna kad sam sjela u auto. Elisabeth me morala privezati jer jednostavno nisam mogla naći glupi pojas.

— Ne razumijem to - rekla je. - Popila si samo tri *gin fizza*. Možda nisi ništa jela?

— To je! - rekla sam. A osim toga, popila sam i malo votke. Malo puno.

Na putu do grada vjerojatno sam zaspala, jer smo u jednom trenutku još uvijek bile u Elisabethinu ulazu, a u drugom smo se već stvorile u središtu grada.

— No - rekla sam. To je graničilo s čarolijom.

— Stigle smo - rekla je Elisabeth. Zaustavila se na mjestu gdje je zaustavljanje bilo zabranjeno, odmah ispred Oliverove i Evelynine kuće s apartmanima.

— Puno hvala - rekla sam i potražila ključeve u torbici. Noge su mi bile poput pudinga kad sam htjela izići iz auta. Elisabeth me odvela do dizala.

— Sada mogu i sama - rekla sam i pala bih na tlo da me Elisabeth nije pridržala. - Inače ćeš dobiti kaznu.

— Onda ćeš je ti platiti, iz zahvalnosti što sam ti spasila milijun - mrzovoljno je rekla Elisabeth. Dizalo je vozilo gore.

— To nije moj milijun - rekla sam. - Pola ide Stephanu.

— Dovoljno je i pola - rekla je Elisabeth. Stigle smo na sedmi kat i Elisabeth me odvela pred vrata stana. Ondje me naslonila na zid, kao lutku iz izloga, i počela prevrtati po mojoj torbici.

— Koji je pravi? - upitala je, okrećući svežanj ključeva u ruci.

— Zeleni - rekla sam. - Ili ne, mali. Mogao bi biti i onaj sjajni. Uostalom, pokušaj s bilo kojim.

Elisabeth je uzdahnula i pritisnula zvonce.

— Da, molim? - rekao je Oliver kad je otvorio vrata. Nije poznavao Elisabeth, a mene nije mogao vidjeti jer sam bila naslonjena na zid pokraj vrata. Zid se nekako čudno njihao. Sigurno je negdje u blizini bio potres.

— Dovala sam Oliviju kući - objasnila je Elisabeth. - Popila je malo više i potrebna joj je pomoć.

Oliver je provirio van. - Cvjetačice! Jesi li možda slavila bez mene? A ja sam stavio hladiti bocu šampanjca.

— Voljela bih znati što se tu ima slaviti - prijekorno je rekla Elisabeth.

— Ne možeš znati - rekla sam joj. - Zato što ti uopće nisam rekla. Uh!

Oliver me uhvatio objema rukama i spriječio da padnem.

— To je najmanje pet stupnjeva na Richterovoj ljestvici - rekla sam. Zašto nitko osim mene to nije primijetio?

— Bar ne štuca - rekla je Elisabeth. - Dobro, sada je vaša. Moj auto stoji na zabranjenom mjestu i moram ići kući i pročitati sinu priču za laku noć.

— Hvala što ste doveli Oliviju. Drago mi je što sam vas upoznao - rekao je Oliver.

— I meni - rekla je Elisabeth. - Mislim da uživo izgledate bolje nego na televiziji.

— Puno hvala.

— Bla-bla-bla - rekla sam. - Što je sad sa šampanjcem?

Elisabeth, koja je već bila u dizalu, rekla je: - Mislim da bi aspirin bio bolji. I hladni oblozi. Nazvat ću te sutra, Olivia.

— Možeš ih staviti na jedno mjesto... svoje hladne obloge - rekla sam, ali tada su se vrata dizala već zatvorila. - Ipak, hvala lijepa.

Oliver me oprezno odveo u dnevnu sobu, stavio me na kauč i zamišljeno me promatrao.

— Što je? - izderala sam se.

— Baš sam te to htio pitati - rekao je Oliver. - Zabrinuli smo se kad si danas popodne odjednom nestala, i to bez auta. Kao rukom odnesena. Stephanu si također nedostajala. Kad je došao kući, ondje smo bili samo mi i oni starci. Sigurno bi volio doznati novosti od tebe osobno.

— Ha-ha - rekla sam. - I ja bih voljela doznati novosti od njega osobno. Ili uopće ne bih. Najbolje ne. O, je!

— Što se to događa?

— Moram na WC - rekla sam i ustala teturajući.

— Hoćeš da ja?... - upitao je Oliver.

— Da se nisi usudio - rekla sam. Nisam mogla biti toliko pijana da bih nekoga povelu u zahod. Mogu ja to i sama, na kraju krajeva, posvuda su zidovi i namještaj pa se mogu pridržati. U kupaonici sam se dugo umivala hladnom vodom. Poslije toga mi je bilo bolje.

Kad sam se vratila, Oliver je sjedio na sofi i zurio kroz prozor. U njegovu je pogledu bilo nešto što mi je natjeralo suze na oči. Izgledao je vrlo tužno. Vjerojatno mu je sve bilo glupo kao i meni. Evelyn je bila ta koja je htjela sklopiti ugovor vrijedan milijun eura, a on je to učinio njoj za ljubav.

U meni je nešto kliknulo. Odjednom sam točno znala što želim. Dosta je toga glumljenja žrtve.

Zavodnički sam se naslonila na zid. U svakom slučaju, nadala sam se da to izgleda zavodnički.

Oliver me pogledao zabrinuto. - Je li sve u redu, Olivia?

— Jesi li kad koristio crne kondome? - upitala sam ga svojim najerotičnijim glasom. Barem sam se nadala da zvuči erotično.

Oliver je podigao obrvu.

— Koliko znam, nisam - rekao je.

— To je samo za zločeste dečke - rekla sam i izvadila kondome iz džepa. - Vidi!

— Vidim - rekao je Oliver, a obrva mu je još bila podignuta.

— Ali ti nisi zločest dečko, zar ne?

Oteturala sam do stola i popela se gore, misleći kako sam dražesna i seksi. Onda sam polako otkopčala dva puceta na kaputiću. Bilo ih je tri. Ispod toga nosila sam crni grudnjak. Malo sam ga bolje namjestila.

— Ali zato sam ja zločesta djevojka - lagala sam. Dobre djevojke idu u raj, a zločeste kamo požele. Petra, primjerice.

— Doista?

Oliver je ustao i odjednom se našao preda mnom. - To uopće nisam znao, Olivia.

— Tako je - rekla sam i pokušala ga pogledati u oči. Njegove oči nisu bile onako plave i sjajne kao Stephanove, nego sive, a zjenice su mu bile velike i crne kao kondomi u mojoj ruci. - Jako zločesta.

— Ali ti si gotovo gola - rekao je Oliver i dodirnuo mi kožu iznad grudnjaka.

Duboko sam udahnula. Zapravo, ja sam htjela zavesti njega, a ne obrnuto.

— Ali tu je toplo - nastavio je Oliver. - Pretoplo za odijelo.

I prije nego što sam se mogla pobuniti, on mi je u nekoliko poteza skinuo hlače i kaputić.

Sjedila sam na stolu u donjem rublju i zaprepašteno ga gledala. Sad me nadmudrio. Sve je odjednom postalo pomalo neugodno. Obuzeo me strah.

— Što je sa šampanjcem? - upitala sam ga kako bih mu odvratila pozornost.

— Mislim da ćemo ga ostaviti za poslije, *zločesta djevojko*.

Oliver me povukao na rub stola, posve blizu sebi. Moje su se gaćice priljubile uz njegove traperice. Počeo mi je milovati ruke, a meni se naježila svaka dlačica na tijelu. - Kako si lijepa, Olivia. Prekrasna! Zapravo je šteta što nisi trijezna.

Da sam bila trijezna, sigurno ne bih sada sjedila pred njim u donjem rublju. Dakle, bolje da se ne žali.

— Možda ipak nisi zločesti dečko - rekla sam tiho. - Zločesti dečki, naime, vole da djevojke ne znaju što oni rade.

To je bila laž. Ja sam točno znala što on radi. Samo nisam znala zašto to radi.

— Onda sam svakako zločesti dečko - šaputao je Oliver i ljubio me po vratu. Sklopila sam oči i zabacila glavu unatrag. Oliverovi poljupci bili su sve jači. Gospode Bože, kako je samo znao ljubiti! Ruke su mu vršljale po cijelome mojem tijelu. Imala sam osjećaj da ću se istopiti kao sladoled od vanilije u kornetu.

— Olivere - prošaptala sam. Znala sam da nije bilo dobro to što radimo, ali djelovalo je tako prokleta ispravno. Oliver me čvrsto stisnuo uza se, svukao mi gaćice i gurnuo ruke među noge.

— Oh, da - šaptala sam bez daha. - Molim te, nemoj prestati.

— I ne mislim na to - rekao je Oliver. I on je sada brže disao. Činilo se da su mu ruke i usnice istodobno posvuda. Imala sam osjećaj da

ću se onesvijestiti.

— Jesi li to ikad radio na stolu? - upitala sam, gotovo ostavši bez snage.

12. poglavlje

Kad sam se sljedećega jutra probudila, ležala sam u tuđem krevetu i na trenutak se osjećala kao nikada prije u životu.

Mmmmmh. Svaki kvadratni centimetar mogega tijela bio je zadovoljan i sretan.

Ali, tada sam vidjela u čijem krevetu ležim i osjećaj zadovoljstva je nestao. Bio je to Evelynin i Oliverov bračni krevet i vjerojatno sam ležala na Evelyninoj strani.

Odjednom me jako zaboljela glava.

Oliver je još spavao. Ležao je na leđima, ruke ispod glave, i u tom me položaju malo podsjećao na Elisabethina sinčića Kaspara. Ali tu je završavala svaka sličnost, osobito što se tiče dlaka na tijelu.

Lice mu je bilo ozbiljno. Kad sam ga oprezno pomilovala po licu, on se trgnuo u snu.

I ja sam se trgnula. Bože, što smo to učinili?!

Vrlo nepristojne stvari, šapnuo je unutarnji glas prilično zlobno.

Nažalost, sjećala sam se gotovo svega. Svega, ako dobro razmislim. Baš svega.

Ponovno sam se naježila po rukama. Zašto nisam mogla i prije to doživjeti? Vjerojatno zbog mogega takozvanog pristojnog odgoja.

A možda je to pomalo bila i Stephanova krivica. Ni u snu ne bih slutila kakve sve mogućnosti postoje.

Oliver je uzdahnuo u snu i okrenuo se na drugu stranu. Zamišljeno sam promatrala kovrčavu kosu na njegovu zatiljku. Njegova je kosa u rano jutro više podsjećala na škotski gorski krajolik nego na cvjetaču. Htjela sam ga pomilovati, ali sam se suzdržala. Ionako sam već izazvala dosta nevolja.

Meni se jučer popodne srušio svijet kad sam otkrila da me Stephan vara. Moj svijet se slomio, a ne Oliverov. Nisam trebala uvući Olivera u to, jadnog, nevinog Olivera, Evelynina supruga. Evelyn će vjerojatno ubrzo dobiti njegovo dijete.

Sjela sam uspravno poput svijeće. Kako sam samo mogla to zaboraviti? Nisam pitala ni za ishod testa trudnoće prije nego što sam se bacila na Olivera poput raspomamljene nimfomanke.

Lice mi je pocrvenjelo od stida. Uistinu sam bila najgora od najgorih! Kako sam mogla osuđivati Petru što mi je otela Stephana? Nisam bila nimalo bolja od nje.

Sišla sam s kreveta i tiho se odšuljala u kupaonicu. Nisam nikako htjela biti tu kad se Oliver probudi. Sigurno će i njemu biti jako neugodno kao i meni. Pomisao na to kako sjedimo jedno nasuprot drugom za doručkom, bila mi je jeziva. A Oliver je uza sve to bio potpuno trijezan.

Bilo je tek pola osam kad sam stigla starim citroenom u rasadnik i, naravno, u trgovini još nije bilo nikoga. To mi je odgovaralo. Ušuljala sam se u rasadnik broj tri i obrezala svoje drage šimšire. Oblikovanje šimšira obrezivanjem bio mi je najmiliji posao. Cvik, cvik, čule su se škare, a grančice i listići padali su na pod i pritom širili onaj jedinstveni miris, tipičan za šimšir. Živci su mi se polako smirili.

Gospodin Kabulke trgnuo me iz razmišljanja.

— Do-do-dobro jutro - rekao je. Imao je tamne podočnjake, ali inače je izgledao neobično zadovoljno.

— Što se jučer događalo ovdje? - upitala sam vrlo strogo.

— Stara gospoda su pušila našu travu - rekao je gospodin Kabulke. - I ja sam pušio. Gospođa Gaertner nam je po-po-pokazala kako se to radi.

— Lijepo od nje - rekla sam podsmješljivo.

— Bila je to vrlo zabavna večer - rekao je gospodin Kabulke. - Nažalost, moja se supruga sada ljuti na mene.

— Onda je sljedeći put povedite sa sobom - šalila sam se.

— To je, nažalost, nemoguće - uzdahnuo je gospodin Kabulke. - Jadnica je nepušačica. Ali gospođa Gaertner rekla je da će mi dati nekoliko kolačića za nju. - Smijao se. - To će biti zabavno.

— Vjerujem vam - rekla sam. - A što se dogodilo s travom?

— Stara su je gospoda htjela otkupiti od nas - rekao je gospodin Kabulke.

— Od nas? - ponovila sam.

— Da, od nas - rekla je Evelyn. Stajala je na vratima i djelovala ispavano. Bila je prekrasna kao i uvijek. - Mislila sam da dobit dijelimo na tri dijela. Jednu trećinu dobivam ja, jer je zamisao bila moja. Jednu trećinu dobiva gospodin Kabulke, jer mi je pomogao i jednu trećinu dobivaš ti jer je rasadnik tvoj.

— Ne, hvala, ne želim ništa od toga - rekla sam.

— Tomu sam se nadala - rekla je Evelyn. - Onda ću ja dobiti dvije trećine. Na koncu konca, ja sam i snosila sve troškove.

— A starci... stara gospoda će to doista otkupiti? Svih sedam kilograma?

— Tako je - rekla je Evelyn. - Samo ih ne smijemo izdati Fritzu. On bi sve to zapalio.

— Sedam kilograma ne mogu popušiti dok su živi - rekla sam.

— To je njihova stvar - rekla je Evelyn. - Glavno da se mi riješimo trave. Naravno, ostavila sam si malo kako bih mogla izvoditi pokuse, peći kekse i kolače, na primjer.

— Svakako - rekao je gospodin Kabulke.

— Kamo si odjednom nestala jučer? - upitala je Evelyn. - Kad smo se vratili s testom trudnoće, tebe više nije bilo.

— Doznala sam da Stephan spava s našom prodavačicom - rekla sam.

— Oh - rekla je Evelyn. Gospodin Kabulke je okretao šešir u rukama. Očito je i on sve znao.

— Mogli ste mi reći - rekla sam.

— To s njima ne traje dugo - rekla je Evelyn. - Osim toga, Stephan mi je zaprijetio da ti ne smijem reći.

— Čime ti je zaprijetio?

— Onako, općenito. Rekao je da ćeš ti, ako ti kažem, biti jako nesretna, a ja to sigurno ne želim.

— Ja *jesam* jako nesretna - rekla sam.

— Osim toga, rekao je da će joj zavrnuti vrat - rekao je gospodin Kabulke. - Mislio je da ja ne čujem jer sam nagluh i tako... Ali ja sam ipak čuo.

— Da, kad je potrebno, gospodin Kabulke ima uši kao šišmiš - rekla je Evelyn. - I što ćeš sada?

— Nemam pojma - rekla sam iskreno. Ionako sam već učinila previše. - Kako je prošao test za trudnoću?

— Zar ti Oliver nije rekao?

Nesretno sam odmahнула glavom. - Sinoć nismo puno razgovarali.

Bog dragi zna da nismo, imali smo drugog posla.

— Evo Petre - rekla je Evelyn i pokazala kroz prozor prema parkiralištu. Točno. Petra je upravo njihala dupetom u smjeru dućana i pritom nemarno mahala torbicom, imitacijom Guccija.

— Ta žena uistinu je bestidna - rekao je gospodin Kabulke.

— I ona bi trebala svakako dobiti malo naših kolačića.

Evelyn se osmjehnula od uha do uha. - To je prekrasna zamisao, gospodine Kabulke - rekla je. - Odmah ću ih početi peći. Stephan je u uredu, Olivia. Sada je dobar trenutak da kreneš na njega nožem.

— Bolje grabljama - rekao je gospodin Kabulke. - A-a-ako trebate pomoć, zovite me.

* * *

— Uh, kako strašno izgledaš - rekla je Petra kad sam ušla u dućan.

— Zbilja? A noćas sam imala tako dobar seks - rekla sam. - Časna riječ. Bilo je super.

I bilo je tako. Puno bolje nego sa Stephanom!

Petra je uzrujano zurila. Nije navikla da tako govorim. -A s kim? - upitala je s nevjericom. -A s kim? - ponovila sam njezino pitanje. - Pa ja sam udana žena. A tebi dajem otkaz.

— Kako, molim?

— Ot-kaz - rekla sam.

— To ne možeš ti odlučiti - rekla je Petra.

— To mogu ja odlučiti - rekla sam i progurala se pokraj nje u ured.

Stephan je opet proučavao oglase za radna mjesta.

— Gospodine Gaertneru, ona je rekla da sam dobila otkaz - rekla je Petra koja je došla za mnom.

— Što? - Stephan se okrenuo. - Što je bilo, gospođo Schmidtke? - rekao je Stephan. - Siguran sam da je u pitanju nesporazum.

Gledala sam u jedno pa u drugo i odmahivala glavom. - Glupo je što si još govorite vi - rekla sam. - Daj mi, gospođo Schmidtke, da, gospodine Gaertneru... kako to zvuči?

— Olli! - Stephan me zaprepašteno pogledao. Nije navikao da se tako izražavam.

Petra je brže shvatila. - Oh - rekla je. - Ali to nije razlog za otkaz.

— Svejedno mi je - rekla sam. - Izbacujem te, jer si neljubazna prema našim kupcima i ne uklapaš se u naš ambijent. Što se mene tiče, možeš ostati do kraja mjeseca. Do tada moraš naći nešto drugo. Danas popodne dobit ćeš sve napisano.

— Ej - rekla je Petra. - Gospodin Gaertner također ima pravo glasa. Činjenica da spavam sa šefom nije razlog za otkaz, bez obzira koliko ti bila ljubomorna.

— Mogu zamisliti da imaš iskustva u tomu - rekla sam. - Ali ipak si otpuštena.

— Možda bi bilo bolje da nas ostavite same - rekao je Stephan. Još je izgledao zaprepašteno.

Petra je zabacila glavu. - Što se mene tiče, može - rekla je mrzovoljno.

— Zatvori vrata - rekla sam.

— Ne misliš li da je ovo bilo pregrubo? - upitao je Stephan.

Okrenula sam se prema njemu. - Kako, molim?

— Ne moraš je odmah izbaciti - rekao je Stephan.

Gospodin Kabulke! Grablje! Pocrvenjela sam od bijesa i nekoliko trenutaka nisam mogla izustiti ni riječi.

— Evelyn ti nije trebala reći - rekao je Stephan. - Znao sam da to nećeš tako dobro prihvatiti.

— Evelyn mi nije ništa rekla - dala sam mu do znanja. - I ja imam oči u glavi.

Stephan je uzdahnuo. - Nisam htio da znaš. Nikako ti nisam htio nanijeti bol.

— Kako si obziran! - povikala sam. Bila sam uistinu srdita zbog tolike drskosti. Mislila sam da će se Stephan ispričavati svim silama. Da će se ispričati bezbroj puta, puzati na sve četiri, jer to je bilo najmanje što je mogao učiniti.

Međutim, momak je odmah svu krivnju prebacio na mene.

— Ah, Olli! Ne vjerujem da te to iznenadilo. Kod nas već odavno škripi. Točnije rečeno, otkako si počela fantazirati o tom rasadniku.

— Što? To je bila naša zajednička zamisao, Stephane. Naš životni san.

— To je bio samo *tvoj* životni san - hladno je rekao Stephan. - Mene to zelenje nikada nije zanimalo.

— Ali ti si rekao da bi to mogao postati zlatni rudnik, samo kad bi se dobro uhodalo.

— Da, ali sam se prevario - rekao je Stephan. - To je bila, kako sam rekao, suluda zamisao.

Još sam čeznula za grabljama gospodina Kabulkea kako bih ih zabila u Stephanov trbuh. Što je on to govorio?

— Kakve to veze uopće ima s Petrom? - upitala sam.

Stephan je ponovno uzdahnuo. - Već mjesecima pokušavam ti dati do znanja da je rasadnik upropastio naš brak. Nekada sam bio prvoklasni marketinški stručnjak, a onda sam zbog tebe objesio

posao na klin i kupio taj glupi rasadnik. Ali ti si slijepa i gluha za moje argumente i potpuno ti je svejedno što sam tu godinama traćio vrijeme. Gospode Bože, čega li se sve nisam morao odreći! Misliš da ne želim napokon ponovno voziti pristojan auto, ići na godišnji odmor i nositi odjeću koje se ne moram sramiti?

Moj prvi bijes malo se stišao. Više mi nisu trebale grablje. Bijes koji se sada pojavio bio je znatno slabiji.

— Još ne shvaćam kakve to veze ima s fuficom - rekla sam.

— Na proljeće se otvara odjel za vrtlarstvo u robnoj kući - rekao je Stephan. - Sada je vrijeme za donošenje odluke! Vjeruj mi, tada više nitko neće doći k nama.

— Naravno - rekla sam. - Zbog starih ruža, oblikovanog drveća. Rijetkoga grmlja i osobnog savjetovanja. A da ne govorim o jedinstvenom ugođaju koji ću ovdje stvoriti.

— Ah, prestani napokon sanjariti, Olli.

— Ne sanjarim - odbrusila sam. - Oliver i ja uskoro ćemo imati emisiju o vrtlarstvu i onda će naš rasadnik postati slavan. Neka u robnoj kući samo prodaju begonije i glupe, nasprejane božićne zvijezde, oni nam nisu konkurencija! Ti si taj koji ovdje poteže logične argumente, a ne ja! Nitko te nije prisilio da sudjeluješ u tomu. A osim toga još nisi objasnio kakve to veze ima s tvojim strašnim preljubom.

Stephan je duboko uzdahnuo. - Gospode Bože, Olli, ni sam ne znam. Ja sam muškarac, to se jednostavno dogodilo.

Nakon nekoliko trenutaka u kojima sam zurila u njega, dodao je: - Žao mi je.

— Voliš li je? - upitala sam.

— Gospode Bože, ne! - rekao je Stephan. - Ona uopće nije moj tip. Jesi li vidjela kakve grbave noge ima?

Još sam ga neko vrijeme zbunjeno gledala. - Ali zašto si onda?...

— Ah, nemam pojma - rekao je Stephan. - Jednostavno mi je bilo ugroženo samopouzdanje, znaš? Svi moji prijatelji uspjeli su u poslu, samo ja još imam na grbači taj rasadnik.

— I mene - rekla sam tiho.

— Ah, Olli - rekao je Stephan i blago se nasmiješio. - Ja te ipak volim.

— Što?

— Naravno da te volim - ponovio je Stephan. - Uvijek je bilo tako. To s Petrom bila je glupost.

Naslonio se u stolcu uz pisaći stol i molećivo me pogledao. - Glupost za koju se ispričavam. To se više nikada neće dogoditi.

Bez ikakva prijelaza nabacio je svoj bradpitovski osmijeh. - Kad prodamo rasadnik, ionako je više nećemo vidjeti.

Pogledala sam ga odmahnuvši glavom. - Ne želim prodati rasadnik, Stephane.

Stephanov osmijeh nestao je jednako naglo kako se i pojavio. - Olli, zar me nisi slušala?

— Jesam - rekla sam. - Ovaj rad tebe čini nesretnim. Osjećaš se manje vrijednim, htio bi voziti lijep auto i nositi skupu odjeću. Ali jesi li ti razumio što sam ja rekla? Uskoro ćemo imati dovoljno novca da isplivamo. Nije nam potreban čak ni Fritzov milijun.

— Ja neću uložiti novac u taj posao - rekao je Stephan.

— Izdržimo li pola godine, imat ćemo priliku za novi početak. I neću dopustiti da mi je upropastiš.

— Shvaćam - rekla sam. Bila sam hladna poput zamrzivača.

— Olli - rekao je Stephan, a glas mu je postao mekši. - Ako nađem dobar posao, a hoću, možemo uzeti lijep stan u gradu i živjeti kako nam dolikuje. Moj je otac već povukao svoje stare veze. U njegovoj bivšoj tvrtki sigurno bi se mogao naći nekakav unosan posao za mene. Možda odemo i u inozemstvo na nekoliko dana. Nas dvoje, *dreamteam*. Obećavam ti da nećeš požaliti budeš li me poslušala.

— Shvaćam - rekla sam opet.

— Baš sam sretan - rekao je Stephan. - Dođi, Ollice, dođi tati.

Koraknula sam unatrag.

Stephan je uzdahnuo. - Molim te, nemoj se više ljutiti. Pa ja sam se ispričao, nije li tako?

Netko od nas dvoje poludio je. Doduše, ja nisam bila posebno iskusna u tim stvarima, ali mislim da se s preljuba ne može tako brzo vratiti uobičajenome načinu života. Ili možda može? Polupano posuđe, modrica ispod oka te sati i sati bračne terapije činili su mi se normalnijim od ovoga što je Stephan izvodio.

— Moram raditi - rekla sam i pobjegla iz ureda u dućan.

— Uopće me ne možete izbaciti - rekla je Petra koja mi se našla nasred puta. - Poslat ću vam svojega supruga.

— Daj da pogađam - rekla sam. - On je sigurno izbacivač u disku. Ili utjerivač dugova za neku sumnjivu kreditnu ustanovu.

— Glupost - rekla je Petra. - On je odvjetnik.

— Ah, ne - rekla sam. Šteta, baš mi se svidjela pomisao kako tetovirani medvjed od čovjeka upada ovamo i mlati Stephana. - Što odvjetnik zapravo misli o tomu što se ti zabavljaš sa šefom na njegovom kauču?

— On zna koliko mu ja vrijedim - rekla je Petra. - Ja sam majka njegove djece.

— Jadan čovjek - rekla sam. - Ali, ništa se ne mijenja. Otpuštena si.

— To ćemo još vidjeti - rekla je Petra.

* * *

Zatekla sam Evelyn u stakleniku broj pet kako procjenjuje svoju bogatu žetvu.

— Mislila sam da si htjela peći kekse.

— Htjela sam. Jesi li vidjela kuhinju?

— Jesam.

Kuhinja je bila veličanstvena. San u bijeloj boji. Sve što je nekada bilo tamno i djelovalo teško sada je bilo svijetlo i prozračno, čak i strop. - To je najljepša kuhinja koju sam ikada vidjela.

— Da, znam - neskromno je rekla Evelyn. - Gospodin Kabulke i ja razmislili smo o mnogim pojedinostima da se ni uz najbolju volju više ne može raspoznati da je riječ o modelu iz sedamdesetih godina s furnirom od hrastovine. Kako ti se sviđaju svjetiljke?

— Super - rekla sam.

— Ne čini se da si baš oduševljena - rekla je Evelyn. - Ah, žao mi je, vjerojatno nisi raspoložena za hvalospjeve. I? Jesi li zabila grablje Stephanu u prsa?

Odmahnula sam. - Nije on toga vrijedan.

— U pravu si - rekla je Evelyn. - On je nikakav, ako mene pitaš.

— Ah, to kažeš samo zato što ti ga je Petra pokupila ispred nosa - rekla sam.

Evelyn se smijala. - Olivia, ne misliš valjda da je tako?

— Ne - priznala sam. Da je Evelyn htjela, onda bih u ladici pisaćega stola vjerojatno našla *njezine* kondome.

— Onda mogu biti mirna - rekla je Evelyn. - Naime, mislila sam da već znaš kako imam istančan ukus. Umišljeni bolesnici potamnili na

suncu nikako nisu moj tip.

Zapravo nisu ni moj, pomislila sam. Ali Stephan nije uvijek bio takav. Nekoć je bio simpatičan momak.

— Osim toga - rekla je Evelyn, ovoga puta ozbiljno - ne bih nikada započinjala nešto s bratom svojega supruga, je li tako? To je bez stila.

— Tako je - rekla sam i osjetila kako me neka ledena ruka zgrabila za vrat i stisnula. Oh, što sam to učinila! *Ja* nisam imala stila. Spavala sam sa suprugovim bratom.

— Ja to ne bih učinila i zbog toga što mi se ti sviđaš - nježno je rekla Evelyn, a ledena mi je ruka stisnula vrat da sam gotovo ostala bez zraka.

— I ti se meni sviđaš - čula sam sebe kako govorim, a to je bila prava istina. Voljela sam Evelyn. Uistinu sam je voljela. Pogotovo nakon što sam shvatila da nije imala ništa sa Stephanom. Obnovila mi je kuću i ništa drugo. A kako sam joj ja zahvalila? Spavala sam s njezinim mužem.

Baš sam bila smeće. Bila sam najgore smeće. Još gora od Petre. Ona je po prirodi bila prosta.

Zdvojno sam zurila u Evelyn. Hoću li to ikad moći ispraviti?

— I što je na kraju bilo s testom trudnoće? - upitala sam prigušena glasa. O, Bože! Nisam ni jedan jedini put pomislila na Evelynino dijete kad sam otišla u krevet s njegovim ocem.

Bila sam najnajnajgore smeće.

— Pozitivan - rekla je Evelyn i počela se smijati. - Barem za mene. Ha-ha-ha! - Kad je vidjela moj zbunjeni pogled, uozbiljila se: - Ne, zapravo je negativan.

Ja sam i dalje bila zbunjena. - Znači li to da si trudna?

Evelyn je odmahнула glavom. - Ne, nisam. I znaš što? Neću ni biti. Ovdje sam došla do zaključka da uopće ne želim imati dijete!

— Zbilja ne želiš?

— Ne - rekla je Evelyn. - Nisam nikad ni htjela imati dijete, ali sam mislila da je i to dio života. A ako ne sada, onda kada? No, to je bila glupa zamisao. Neki ljudi jednostavno nisu stvoreni imati djecu.

— Ali Oliver - rekla sam, pokušavajući se ne obazirati na svoju grižnju savjesti. - On ipak želi dijete.

— Da - rekla je Evelyn. - Jako je razočaran. Ali razumije me. On uvijek sve shvaća. Tako je drag čovjek, znaš. Ne bih ga htjela povrijediti.

— Da - prošaptala sam.

Smeće, smeće, šaptao je moj unutarnji glas.

Evelyn se nasmiješila. — Uvijek ću ga voljeti, on to zna. Ali, on nije određen biti otac moje djece. Ni on ni bilo tko drugi. Kad prođe ovih šest mjeseci, potražiti ću novi posao. Jednostavno sam predobra da bih nestala s tržišta rada i bavila se mijenjanjem pelena ili nečim sličnim. Najradije bih otišla na neko vrijeme u inozemstvo.

— A što je s tvojom prodajom droge?

I što je s Oliverom i našom televizijskom emisijom o vrtlarstvu? Hoće li je možda ostaviti na cjedilu zbog njezinih ambicija?

Ne odvrćaj pozornost od sebe, ti smeće jedno, šaptao mi je unutarnji glas.

— To nije za mene - rekla je Evelyn i namignula mi. - Iako imamo izvrsne matične biljke. S malo truda i hidrofobnom metodom moglo bi se u tvom stakleniku broj pet dobiti 30 kilograma mjesečno. To bi bila godišnja dobit od okruglo milijun eura. Oslobođeno poreza. Vrlo primamljivo, zar ne?

— Nije - rekla sam. - Sigurno nije. Radije ću uzgajati ono što je dopušteno.

— Kako hoćeš - rekla je Evelyn. Ali ovaj ćemo urod kušati zajedno.

— Što se mene tiče, možemo - rekla sam. Ja sam smeće. Trebala bih se napušiti Evelynine trave tako da krepam. Zaslužila sam to.

— Ali ja ne mogu udisati u pluća - rekla sam žalosno. - Vjerojatno onda ni ne djeluje.

Evelyn se smijala. - Ima puno mogućnosti za uživanje trave - rekla je. - Ne mora se pušiti.

Ispeći ćemo kolačiće, na internetu sam našla izvrsne recepte.

I to je dobro. Onda ću se najesti kolačića tako da krepam. To nije bio najgori način umiranja.

— Nažalost, tek je kolovoz - rekla je Evelyn. - Moramo izdržati do listopada.

— Dok trava ne bude dobra za pečenje kolačića?

— Ne - rekla je Evelyn. - Dok ne dobijemo milijun. Trava je već odavno zrela. Starci su jučer pušili svoje prve džointe. Odlične je

kakvoće. Čak je i Oliver morao to priznati.

— Oliver?

— Da, i on je povukao nekoliko puta. Dobri, stari Shitty.

Smijala se.

Oliver je, dakle, sinoć bio napušten. Dobro, onda oboje imamo nešto za ispriku: alkohol i drogu. ,

— Reći ću ti kad budem pekla kolačiće - rekla je Evelyn. - Ah, Olivia, slažeš li se s tim da gospodin Kabulke izbrusi sobna vrata i oboji ih u bijelo?

To će ostaviti dobar dojam na mogućega kupca koji bude razgledao kuću. Suze su mi došle na oči.

— On to voli raditi - rekla je Evelyn koja je i dalje čekala odgovor.

— Ah, Evelyn, čemu sav taj trud ako Stephan želi sveprodati?

— On to ne može sam odlučiti - rekla je Evelyn. - Dakle, ja to ne bih prodala ni u kojem slučaju.

— Ali tebi je ova kuća uvijek bila strašna - rekla sam.

— Sada više nije - odlučno je rekla Evelyn. - U ovom imanju kriju se mnoge mogućnosti.

Vidiš što znači malo boje.

— Ali ja je ne mogu sama održavati - rekla sam.

— Sjeti se milijuna - odgovorila je Evelyn. - Pola milijuna je tvoje. Ako Stephan ne želi sudjelovati, ti ćeš sama voditi trgovinu!

Nakon tog razgovora osjećala sam se malo bolje. Kao smeće, da, ali malo bolje.

13. poglavlje

Htjela sam se već toga popodneva otrovati kolačićima kako se ne bih morala susresti s Oliverom. Ali Evelyn je rekla da prvo mora isprobati niz recepata.

— Kad se jede, ima puno jače djelovanje - objasnila je. - Važno je odrediti pravu mjeru.

— Samo stavi koliko treba - rekla sam. Zbog mene se nije morala ustručavati.

Cijeli dan me jako boljela glava. Moj jučerašnji razgovor sa Stephanom nije mi izlazio iz glave. To što me pokušao okriviti za sve smatrala sam izrazito kukavičkim. Rasadnik je bio moj san, to je bilo točno, ali mislila sam da i on dijeli taj san sa mnom.

Vrijedalo me što je vrijeme koje smo tu proveli smatrao izgubljenim. Tijekom vremena dolazilo je sve više kupaca i sve ih je manje tražilo jeftine begonije, upravo onako kako sam se nadala. Bili smo na pravom putu.

Međutim, riječ "mi", čini se, više nije bila primjerena. Stephan je od života htio nešto posve drugo nego ja, a ono što je htio meni se činilo beskrajno površnim: luksuzan automobil. Skupa putovanja, skupu odjeću.

A uvijek sam mislila da su Oliver i Evelyn onaj površni dio obitelji kojem je stalo do luksuza. Kako sam se samo prevarila!

— Onda, ljutiš li se još? - upitao je Stephan. Bilo je popodne i ja sam se nalazila kod svojih ruža. Prema mjesečnom kalendaru, dan je bio dobar za sadnju reznica.

— Ne ljutim se - rekla sam i žalosno ga pogledala. Pomislila sam kako je moja pomajka ipak mogla biti u pravu kad je govorila: "Iz lijepog tanjura se ne jede."

Lijep tanjur može se staviti na policu tako da se vidi, na njega se može staviti neko voće, ali ako sekoristi svaki dan, ukras će se izlizati i tanjur će izgubiti svoj sjaj.

Stephan je za mene izgubio sjaj.

— Naravno da se ljutiš - rekao je. - Razumijem te. Ali možda razmišljaš o tomu kako se to uopće moglo dogoditi.

— Samo o tomu i razmišljam - rekla sam.

— U nenarušenoj vezi nevjera se ne događa - rekao je Stephan. - Ja sam kod Petre tražio ono što nisam našao kod tebe.

— Ha - rekla sam. - Vjeruj mi, ono što si našao kod Petre kod mene bi morao tražiti jako dugo!

— To i ja kažem - rekao je Stephan.

— Ne, nisi to rekao! Ali ti si previše zaluđen da bi shvatio zašto me taj preljub toliko vrijeđa.

— Ti si zaluđena - rekao je Stephan. - Zato što jednostavno ne želiš shvatiti da taj rasadnik uništava našu budućnost.

Samo sam ga pogledala. Stajao je tu, dobro je izgledao, dotjeran poput fotomodela, s onim čarobnim jamicama na krajevima usana, u koje sam se nekoć zaljubila na prvi pogled. Odmahnula sam glavom suzdržavajući se da ne zaplačem.

Sve je bilo gotovo.

— Stephane, rasadnik i priča s Petrom dvije su različite stvari - rekla sam.

— Nisu - rekao je Stephan. - Ali razumijem zašto ne želiš vidjeti povezanost. Žao mi je, Olli. Koliko ću ti se još puta trebati ispričati?

— Možeš prestati s tim - rekla sam hladno. - Za to se ne možeš ispričati.

Stephan je uzdahnuo. - Dobro, onda ništa. Vjerojatno ćeš mi i za dvadeset godina nabacivati Petru na nos.

— Sigurno neću - rekla sam.

— Ne misliš li da bi se barem trebala potruditi shvatiti me? - upitao je Stephan. - Barem malo?

— Ah, Stephane. Ja tebe shvaćam. Ako ne želiš rasadnik, ako bi više volio raditi kao marketinški stručnjak, ja sam posljednja osoba koja bi te u tomu željela spriječiti!

Stephan se nasmiješio. - Sad mi je lakše - rekao je. - Mislio sam da ćeš mi uvijek stajati na putu. Obećavam ti, nećeš se pokajati.

Pogledala sam ga. Zar jednostavno nije htio shvatiti?

— Već sam na internetu tražio moguće kupce - nastavio je. - Stanje na tržištu nekretnina prilično je loše, ali nije lošije nego prije dvije godine. Dakle, mislim da možemo dobiti onoliko koliko smo tada platili. Ne bismo bili na gubitku.

Slušala sam ga sa sve većim nestrpljenjem. - Stephane, nisi me dobro razumio. Ja ne želim prodati rasadnik, koliko ti puta moram reći!

— Ali upravo si...

— Rekla sam da te shvaćam i da možeš potražiti posao koji ti se sviđa! Ja ću ovdje nastaviti sama. Iskreno rečeno, u posljednje vrijeme i nisi bio od neke koristi.

Stephan je izgledao ljutito. - Jednostavno ne želiš shvatiti, zar ne? Neću dopustiti da naš novac ode u taj bolesni rasadnik i izgubi se kao voda u pustinji.

— Pola toga novca je moje - rekla sam. - Ako ga želim rasuti po pustinji, to je moja odluka. Drugom polovinom možeš si kupiti što hoćeš.

— Čovječe, Olli, razmišljaj zdravorazumski. Imamo petsto sedamdeset tisuća eura duga zbog ove oranice, a kad ga otplatimo, ostat će nam manje od pola milijuna.

— Da, i time ćemo obnoviti kuću i napraviti rasadnik drveća - rekla sam. - Znači da ja to mogu učiniti i sama. Ti možeš potražiti posao iz snova. Ostat će nešto i za tvoj auto iz snova.

— Ne shvaćam! Toliko ogorčenosti zajedno s potpunom glupošću! - psovao je Stephan. - Shvati već jednom da ne želim ovo sranje! Želim velegradski život, lijep stan, zabave, putovanja, želim vidjeti Maldive, Novi Zeland i San Francisco.

Već mi je dosadila njegova uvijek ista pjesma. Stavljala sam netom odrezane reznice u napravu za pospješivanje ukorjenjivanja, načinjenu od praznih limenki *espresso* kave.

Čini se da je Stephan pobjesnio promatrajući me.

— Ali ti nikada nećeš moći ostaviti taj posao bez nadzora ni tjedan dana. Stalno ćeš morati biti ovdje u radnim hlačama i starim tenisicama i stavljati glupe biljke u glupe lonce i izgledati kao da na svijetu nema ničega važnijeg od toga. Ti razgovaraš s cvijećem i uopće ne vidiš koliko si neugodna s prljavštinom ispod noktiju i na licu. I onda me još pitaš zašto sam se spetljao s drugom ženom.

Dok je govorio, zadržavala sam dah, a sada mi je zrak zapištao iz pluća. Napokon sam shvatila.

— Neugodno ti je zbog mene?

— Naravno da mi je neugodno - rekao je Stephan. Bijes mu je doslovno iskrivio lice, njegove pune usne odjednom su se stanjile. - Bilo bi neugodno svakom muškarcu. Što misliš, zašto nas moji prijatelji sve rjeđe pozivaju k sebi?

Ipak još nisam ništa shvaćala. — Neugodno ti je zbog mene! Tebi zbog mene!

U naletu bespomoćnosti počela sam se smijati. Sve je bilo presmiješno! Bilo mu je neugodno zbog mene. Mojemu suprugu.

— Pogledaj se samo - rekao je Stephan.

Međutim, ja sam gledala samo njega i tresla se od smijeha od glave do pete. Kad se smijeh stišao, briznula sam u plač. Bila sam histerična. Histerična i na rubu živaca. Suze su mi samo curile iz očiju. Zapravo, bilo je više razloga za plakanje nego za smijeh.

Stephan je to očito ocijenio kao priznanje poraza. - Ako me ne želiš izgubiti, onda se i ti moraš malo potruditi - rekao je.

Samo sam jecala i nisam bila sposobna odgovoriti. Postala sam živa naprava za polijevanje travnjaka.

Kad su suze napokon usahnule, Stephan je već bio otišao iz staklenika.

* * *

Najradije bih odustala od svega i poslije osamnaest sati ušla u ruševinu kako bih priopćila Stephanu da je Fritz nažalost izgubio okladu. Međutim, ne bi samo Stephan ostao bez milijuna, nego i Evelyn i Oliver. A ovima posljednjim sam već dovoljno nautila time što sam spavala s Oliverom.

Mogla sam se samo nadati da je Oliver bio toliko napušten da se nije ničega sjećao.

Nikada mi nije bilo tako teško ući u Oliverov stan.

Oliver je bio u kuhinji i kuhao kad sam došla kući. Iz *woka* od plemenitog čelika širio se miris korijandra, kima i *curryja*. Zapravo, kad god je Oliver kuhao, izvrsno je mirisalo.

— Zdravo - rekla sam pokunjeno.

— Zdravo - rekao je ne okrenuvši se. Po glasu nisam mogla otkriti kako je bio raspoložen, ali to što nije rekao "Cvjetačice" bio je loš znak.

S druge strane, od sinoć naši uzajamni djetinjasti nazivi nisu više bili primjereni. Zapravo, izgubili smo nevinost. A vjerojatno i prijateljstvo.

— Žao mi je - rekla sam, oborivši pogled na vrhove svojih cipela.

Oliver se napokon okrenuo prema meni. Nisam ga ni pogledala, ali znala sam da je podigao obrvu. - Što si ono rekla?

Glas mu je još zvučao neutralno.

— Žao mi je - ponovila sam.

— A zbog čega ti je žao?

— Zapravo zbog svega - rekla sam.

— Gledaj u mene kad razgovaraš sa mnom - rekao je Oliver. Zvučao je pomalo kao Fritz kad je držao svoju nedjeljnu propovijed. Je li mi on to htio reći kakva sam gubitnica?

Prkosno sam podigla bradu i pogledala ga u oči. U njegove lijepe, pametne, sive oči. Pogled mu je bio smrknut.

— Dakle, žao ti je što si jučer spavala sa mnom? - upitao je Oliver.

Kimnula sam. To nije bila laž. Bilo mi je žao što sam naudila Evelyn. Bilo mi je žao što sam time sve još više zamrsila.

— Jer si to učinila samo kako bi se osvetila Stephanu? - upitao je Oliver.

— Kako znaš?

— Evelyn mi je pričala o Stephanu i o toj prodavačici - rekao je Oliver.

— Ti si to znao prije mene?

Svi su znali, a nitko nije držao potrebnim kazati mi. - Super, ti si uistinu dobar prijatelj!

— I ja sam to mislio - rekao je Oliver i pogledao me odmahnuvši glavom. - Reci mi, Olivia, što ti se to sinoć događalo u glavi? Zašto mi nisi rekla što se događa, nego si umjesto toga izvela točku "ja sam zločesta djevojka"?

Progutala sam slinu. - Zato što jesam zločesta djevojka - rekla sam.

Oliver je još odmahivao glavom. - Tebi je trebao samo dobar razgovor i šalica vrućega kakaa. Umjesto toga...

Pri pomisli na ono "umjesto toga" protrnula sam po cijelome tijelu.

— Ne moramo nikomu reći - prošaptala sam. - Nitko ne treba znati, onda nitko neće biti povrijeđen.

— Osim... - Oliver se ugrizao za donju usnicu. - U pravu si - rekao je. - Pravit ćemo se da se ništa nije dogodilo.

— Da - rekla sam s olakšanjem. - Ionako sam ja bila pijana, a ti napušten.

Oliver se namrštio. - Tko to kaže?

— Evelyn kaže da si probao našu, zapravo *njezinu* travu.

—Povukao sam samo dva dima od Kabulkeova džointa - rekao je Oliver. - Trava je uistinu dobra. Ali, nažalost, za mene to nije nikakav izgovor. Ti si, naprotiv, bila vrlo blizu deliriju.

— Tebi ni ne treba izgovor - rekla sam. - Na kraju krajeva, ja sam zavela tebe.

Po prvi put Oliver se nasmiješio. Međutim, samo nakratko. Tada je rekao: - Mislio sam da o tome više nećemo razgovarati. To se nije ni dogodilo.

— Nije se dogodilo - ponovila sam ogorčeno. - Jednostavno ćemo se nastaviti ponašati kao do sada. Do listopada. Tada ćemo dobiti milijune i biti sretni zbog tako puno lako zarađena novca.

— Sada, kad smo to razjasnili, možemo jesti - rekao je Oliver.

— Žao mi je zbog djeteta - rekla sam nakon prvog tanjura puretine u kokosovu umaku s paprikom.

— Kojeg djeteta?

— Onoga kojeg Evelyn neće roditi - rekla sam.

— Ah, to - rekao je Oliver. - Za mene to nije bilo ništa novo. Evelyn i ja... mi smo to radili samo da razjasnimo nešto što se tiče nas dvoje. Evelyn je donijela svoju odluku.

— A ti?

— Meni ne preostaje ništa drugo nego prihvatiti, zar ne?

— Da - rekla sam. Kad žena ne želi dijete, onda je muškarcu teško nagovoriti je na to. Žena čiji suprug ne želi imati dijete ima, naprotiv, nekoliko mogućnosti ostvariti svoj cilj.

— Ipak imam još jedno pitanje - odjednom je rekao Oliver i prodorno me pogledao.

— Da, molim?

— Jesu li oni kondomi koje smo jučer koristili bili Stephanovi?

— Da - rekla sam umorno. - Našla sam ih u ladici njegova pisaćeg stola. Oni su, usput rečeno, ono radili i na pisaćem stolu. Znaš.

Oliver je na trenutak zažmirio. - Zbog toga si i ti htjela to raditi na stolu - tiho je rekao, više sebi samom nego meni.

— Da - rekla sam i zbunjeno pogledala stol. Ono što je radio tu sa mnom bilo je nevjerovatno. Ali tek je u krevetu bilo prekrasno. Nije čudo što je Evelyn tvrdila da ima ovulaciju svakih nekoliko dana.

— Olivere?

Pogled mu je bio nekako staklast.

— Dobro je - rekao je. - Nismo htjeli razgovarati o tomu. Ništa se nije ni dogodilo, zar ne? Jednostavno ćemo nastaviti ondje gdje smo stali jučer u podne.

— Točno - rekla sam i umalo briznula u plač. Ali, pribrala sam se. Dovoljno sam plakala za danas.

— Durr me nazvao već desetak puta - rekao je Oliver, naglo promijenivši temu razgovora. -Televizijska postaja htjela bi već u rujnu snimiti pilot-emisiju o vrtlarstvu. To znači da moramo što prije pronaći vrt za taj projekt i sastaviti tim.

— To moramo učiniti?

— Ne filmsku ekipu - rekao je Oliver. - Ali ljude koji će nam pomoći, vrtlarski tim, tako reći.

— Htjela sam to učiniti putem oglasa - rekla sam. - Imamo još samo kolovoz i ne znam hoćemo li uspjeti za tako kratko vrijeme. I gdje ćemo tako brzo naći vrt?

— Moramo to stići pripremiti - rekao je Oliver. - Što misliš, da uzmemo Katinkin stari, a tatin novi vrt?

—Pokazat ćeš se u lošem svjetlu budeš li vlastitog oca iznenadio novim vrtom - rekla sam. -Ne, trebamo nekoga drugog. Kako bi bilo s Elisabeth? Ona ima lijepu kuću, ali vrt nije uređivala otkako je uselila. Nije čak ni posijala travu. Tlo oko kuće obraslo je korovom. Osim toga, ondje je i nekakav bijedni mali pješčanik i stalak za ljuljačku. To bi nam zemljište bilo izvrsno za pokus. A Elisabeth, Hanna i djeca pojavile bi se na televiziji.

— Onda dobro - rekao je Oliver. - Pokušat ćemo s tvojom prijateljicom Elisabeth. Misliš li da možeš to izvesti bez njezina znanja?

— Naravno - lagala sam. Zapravo sam znala da to uopće nije moguće. Ona je bila vrlo vidovita. Ali ako se potrudim i ako sve bude išlo onako kako sam zamišljala, onda ću moći Elisabeth besplatno urediti prekrasan vrt. Zato se isplatilo nešto zadržati i za sebe.

— Desert? - upitao je Oliver. Djelovao je uobičajeno. Kao da uistinu nije bilo jučerašnje večeri.

— Voljela bih - rekla sam. Htjela sam što prije zaboraviti cijelu stvar.

* * *

Svi osim mene vratili su se uobičajenom svakodnevnom rasporedu. Sljedeći tjedni protekli su bez ikakvih promjena. Gledajući

površno. Doktor Berner, Hubert i Scherer nadgledali su nas dvadeset četiri sata na dan, gospodin Kabulke marljivo je brusio nevjerojatno ružna sobna vrata u ruševini i ličio ih bijelom bojom, a Evelyn je u novouređenoj kuhinji isprobavala recepte koje je našla na internetu. Stephan se ponašao kao da je među nama sve bilo razjašnjeno. Okončao je svoju vezu s Petrom, a ja ću se zauzvrat potruditi da mu bude manje neugodno zbog mene.

Nismo puno razgovarali, prestao je raditi kalkulacije i posvetio se samo svojim prijavama za posao. Za ružnu rupu u njegovu životopisu, koju je prikrio pomalo neodređenim opisom kao "samostalni poduzetnički savjetnik", držao je odgovornom samo mene.

— Prvi put u životu sretan sam što moj otac ima prste u svemu - rekao mi je. - Bez tate, dvije posljednje godine vjerojatno bi me slomile.

Međutim, zahvaljujući ocu, sada je imao razgovor sa šefom za zapošljavanje u Fritzovu starom poduzeću, u kojem je, uostalom, radio i Eberhard.

— Oho - rekao je Eberhard za jednim od naših nedjeljnih doručaka koji su se sada održavali u njegovu zimskom vrtu. - Kažu da trenutačno nikoga ne primaju. Ja sam potpuno zbunjen.

— To, naravno, ne vrijedi za čelne položaje - rekao je Stephan. - Šef za zapošljavanje bio je, osim toga, oduševljen mojom zamolbom. Ja sam zacijelo upravo ono što traže.

— Oho - rekao je Eberhard, ne vjerujući.

— Čovjek mi odavno duguje uslugu - objasnio je Fritz.

— Ah, tako - rekla je Evelyn.

— Oni traže nekoga za novu poslovnicu u Chicagu - rekao je Stephan. - Ondje bih preuzeo marketinški odjel dok se posao ne uhoda i nakon godinu-dvije vratio bih se u Njemačku. To je jedinstvena prilika.

Tada me pogledao, kako ne bih pomislila na bilo koji način pokvariti mu tu jedinstvenu priliku.

— Chicago je prokleta daleko - rekao je Oliver i pritom me pogledao.

Slegnula sam ramenima. Nisam imala namjeru ići u Chicago, ali o tomu nitko od prisutnih ionako nije imao pojma.

— Chicago zvuči dobro - sanjarski je rekla Evelyn. - Ondje barem postoje četiri godišnja doba.

— Oho - rekao je Eberhard Stephanu. - Za takvo mjesto prijavi se najmanje tristo ljudi. Ne misliš li da su tvoji izgledi zapravo jadni? Ja bih rekao da jesu.

— Ali ja bih rekao da sam prava osoba za to - rekao je Stephan. - A osim toga, šef za zapošljavanje duguje tati uslugu.

— Čovjek je u srednjim tridesetima - rekao je Eberhard Fritzu. - Kad si ti išao u mirovinu, on je vjerojatno još bio u dječjem vrtiću.

— Ja sam u mirovini tek deset godina - rekao je Fritz. - A mali Jurgen - to je vjerojatno bilo ime šefa za zapošljavanje - tada je bio najmlađi član mog osobnog suradničkog tima. Treba mi zahvaliti za puno toga.

— Kako dobro za Stephana - rekao je Eberhard.

— Dobro za sve nas - rekla je Evelyn. - Pa i ti radiš u tom poduzeću, zar ne, Eberharde?

— Ebi i ja upoznali smo se kad je on ondje već radio - rekla je Katinka, spremna na napad. - Ebi je dobio posao zato što je dobar, a ne zato što je imao vezu.

— I ja sam dobar - rekao je Stephan. - Danas su veze potrebne još samo zato da uopće dobiješ priliku pokazati koliko si dobar.

— Točno - rekao je Fritz i jednom rukom zagrlio Olivera, a drugom Stephana. - Vjerujem da ću napokon imati priliku ponositi se svojim sinovima. Jedan gradi karijeru u mom starom poduzeću, a drugi na televiziji. Oliverova emisija o vrtlarstvu bit će pravi hit, kažem vam.

— To je i Olivijina emisija - rekao je Oliver.

— Naravno, naravno - rekao je Fritz. - Ponosan sam i na svoju snahu. Tako je. Podignimo čaše i nazdravimo ovoj veličanstvenoj obitelji.

U nedostatku čaša podigli smo šalice za kavu.

— Za Gaertnerove - rekao je Fritz.

— Za Gaertnerove - ponovili smo mi i meni je još samo nedostajala naslovna glazba iz serije *Dallasko*ja dopire iz pozadine. Evo nas opet:

Gaertnerovi - prvorazredna obiteljska sapunica. Ukoliko ste se tek sada uključili, donosimo kratak sažetak: U glavnim ulogama i dalje stari patrijarh Fritz koji je svoju vilu velikodušno zamijenio za malograđansku kuću u nizu i koji je nedavno bacio oko na svoju susjedu Robertu Knopp koja mu besplatno čisti i glača. Stariji sin Oliver, koji je prošloga tjedna spavao s bratovom suprugom. Stephan, mlađi brat koji za milijun eura živi u kući zajedno s Oliverovom prekrasnom suprugom Evelyn, ali radije spava s prodavačicom Petrom, koju ovdje iz estetskih razloga prikazujemo samo do struka. Olivia, žena glave slične cvjetači, koja ni sama ne zna kako je dospjela u ovu sapunicu, i Evelyn, Oliverova žena koja je uspješno uzgojila kanabis i učinila da svi starci iz okruga prožive svoje izgubljene mladalačke snove. A u sporednim ulogama: Katinka, mala sestra koja je svaki dan sve deblja i koja obožava svojega supruga Eberharda, koji -što se, nažalost, ne može dočarati na televiziji - ima problem sa znojnim žlijezdama. U ostalim ulogama: djeca Lea, Jan i Tili, koja uvijek ustaju od stola na pola doručka i izlaze iz zimskoga vrta. Što će se dalje događati kod Gaertnerovih? Hoće li Stephan dobiti posao u Chicagu i hoće li mu Olivia glave nalik cvjetači napokon dati do znanja da se već odavno ne osjeća udanom za njega? Što će učiniti Olivia ako više ne bude član te obitelji? Hoće li Evelyn i Oliver s milijunima započeti novi bračni život i biti sretni i bez djece? Hoće li se gospođa Roberta Knopp zavući u Fritzovo srce? Hoće li na kraju još osporavati nasljedstvo djeci Oliveru, Stephanu i Katinki? I hoće li tko ikad ostvariti prijetnje i tresnuti Eberharda vrčem za kavu? Uvjerite se sami i uključite televizor kad su na programu Gaertnerovi, obitelj na rubu propasti. Taaaatutaaaaa, tutatutataaaaa.

Radili smo punom parom pilot-emisiju, a Oliver je bio vrlo drag kao i uvijek. Čak me ponovno zvao "Cvjetačicom". Činilo se da je ona noć potpuno izbrisana iz njegova pamćenja. Zavidjela sam mu zbog toga jer jednostavno nisam bila u stanju misliti na što drugo. Osobito kad smo navečer sjedili za stolom, ja sam se osjećala bijedno. Na tom stolu mi smo...

Oliver je kao i svi ostali bio okrenut svakodnevnim poslovima. Radili smo na programu za uređenje Elisabethina vrta. Hannu smo uputili

da kaže Elisabeth kako je osvojila vikend na farmi za uljepšavanje i to na nagradnoj križaljci koju je Hanna ispunila i poslala pod Elisabethinim imenom. Elisabeth se jako radovala cvijeću i čestitkama iz uredništva časopisa, koje su izgledale kao prave, a tijekom sljedećih dana na trčanju sam morala dobro paziti da se ne odam.

— Cijeli vikend uz njegu lica, savjetovanje o bojenju kose, masaže i depilacije - rekla je Elisabeth. - Nije li divno što sam baš ja imala sreće?

— Svakako - rekla sam.

— Misliš li da ondje ubrizgavaju botoks? - uzbuđeno je pitala Elisabeth. - Odnedavno imam ovu boru na čelu. S njom izgledam prastaro. Rehabilitaciju za majke, dolazim!

— Bora će nestati sama od sebe kad te budu mazali onim ajurvedskim uljem - rekla sam.

— Ali nije li to nepošteno prema Hanni? Mislim, ona je riješila križaljku, zar ne? Misliš li da bih joj trebala prepustiti to putovanje?

— Ni u kojem slučaju - povikala sam, ali nisam potpuno uvjerala Elisabeth. Na kraju sam rekla: - Osim toga, tebi je puno potrebnije nego Hanni. Ona izgleda znatno mlađe od tebe.

To je pomoglo.

Međutim, nisam računala na Hanninu nesposobnost čuvanja tajne. Nisu prošla ni tri dana, a Elisabeth je sve znala.

— Tako mi je žao - snuždeno je rekla Hanna. - Ali Elisabeth ima sposobnost čitanja tuđih misli. Uz nju se osjećam kao da sam od stakla.

Elisabeth nije bila nimalo snuždena, nego se dvostruko radovala: farmi za uljepšavanje i novom vrtu. - Ti si prava prijateljica - rekla je i poljubila me u znak odobravanja.

— Što ćemo sad? - kukala sam. - Emisija se treba početi snimati za manje od dva tjedna. Gdje ćemo u tako kratkom roku naći zamjenu?

— Ah - rekla je Elisabeth. - Ne moraš biti zabrinuta. Nitko neće ništa primijetiti.

— Ne znam - rekla sam neodlučno. Bilo je glupo što sam izabrala prijateljicu za taj projekt.

Međutim, Elisabeth me usrdno molila. - Kad se vratim s farme za uljepšavanje, bit ću tako iznenađena kako samo možeš poželjeti.

— Ah - rekla sam. - Zacijelo mi ne preostaje ništa drugo. Ali znaj, bude li što pošlo po zlu, to će biti kraj moje karijere na televiziji.

— Oh, hvala, Olivia, obećavam ti da se nećeš pokajati. Tako želim terasu na kojoj mogu doručkovati. Možeš li to učiniti?

— Vidjet ćemo - rekla sam milostivo.

— Prekrasno!

Elisabeth me ponovno poljubila i otada je sve bilo po starom. Nisam ni Oliveru rekla da Elisabeth sve zna. Samo bih ga bespotrebno uznemirila.

Čak se i Petra ponašala uobičajeno. I dalje je svako jutro dolazila na posao, govorila mi kako loše izgledam i prodavala begonije zaluđenim muškarcima. Dala sam joj otkaz napismeno, iako je Stephan rekao da to nije potrebno.

— Gospođi Schmidtke dao sam do znanja da njezin rad ovdje više neće biti potreban kad se rasadnik zatvori - rekao je. - I ona je to shvatila. Dakle, nema razloga da joj na bilo koji način naudimo.

— Ja sam *gospođi Schmidtke* - tu sam zakolotala očima - samo dala otkaz, Stephane, a nisam je bacila s nadvožnjaka na autocesti.

— Riječ je o naknadi za nezaposlene - rekao je Stephan.

— Ako joj damo otkaz iz gospodarskih razloga, dobit će novac odmah, inače mora čekati tri mjeseca.

— Onda neka si potraži novi posao - rekla sam. - Naravno, napisat ću joj preporuku.

— Ja sam to već učinio - rekao je Stephan.

Počela sam se smijati. - Što si napisao? Da je gospođa Schmidtke prema pretpostavljenom uvijek bila susretljiva i spremna na kopolaciju.

— Olli - rekao je Stephan. - Kada ćeš napokon prestati o tomu?

— Možda kad budeš dobio posao u Chicagu - rekla sam.

Stephan se odmah razvedrio. - Chicago! Nije li to ludo? Uvijek sam htio živjeti u SAD-u. To je potpuno drugi osjećaj. Ljudi su puno opušteniji, a vikendom sjednemo u letjelicu i razgledamo San Francisco!

— Super - rekla sam. Naravno, nisam mislila ozbiljno, ali Stephan to nije primijetio.

— Ondje sigurno ima lijep rasadnik koji samo čeka nekoga kao što si ti - rekao je Stephan.

Čovjek je uistinu bio neznalica. Upitala sam samo zato što me zanimao njegov odgovor: - A što je s mojom emisijom o vrtlarstvu?

— Ah, Olli, slatkice. To još uopće nije sigurno. Znaš kakvi su oni na televiziji. Čak i kad emitiraju pilot-emisiju, ne znači da će nastaviti snimati. Oliver je ondje već godinama, ali nije postigao nikakav uspjeh. Ali, ti ćeš se sigurno snaći za posao.

— Naravno - rekla sam.

* * *

Onoga dana kad je Stephan išao na razgovor za posao, Evelyn je donijela u dućan veliki tanjur kolačića.

— Božićni kolačići? - upitala je Petra s gađenjem. - Već sada?

— Ne - rekla je Evelyn. - To nisu božićni kolačići.

— Ali to su zvjezdice i sobovi i snjegovići i sveti Nikole - rekla je Petra, dodirujući svaki kolačić svojim dugačkim, umjetnim noktima. Evelyn ih je očito oblikovala priborom koji sam dobila od pomajke za osamnaesti rođendan. (Rođendan mi je neposredno pred Božić i to je bio lijepo zamišljen dar. Moj je problem bio što mu se nisam radovala.)

— To je točno - rekla je Evelyn. - Zato da se mogu razlikovati. Zvjezdice su, primjerice, s nemasnim maslacem. Bez kolesterola. A u Nikolama nema šećera. Svaki sob ima samo dvije kalorije, a najbolji su snjegovići. Načinjeni su tako da se pri jelu izgubi više kalorija nego što ih ima u njima.

— Boah - rekla je Petra. Sada je gledala kolačiće drugim očima. - Na njima ima čak i čokolade.

— Da, a unutra ima i marcipana. Nemasnog, naravno.

Evelynino lice poprimilo je ozbiljan izraz kao da uistinupostoji nemasni marcipan. - Ja sam prije bila teža četrdeset kilograma - rekla je.

— Stvarno?! - povikale smo Petra i ja. - Ja to uopće nisam znala - dodala sam.

Evelyn me je strogo pogledala, nakon čega sam shvatila da ona nikada nije imala ni grama više nego sada. Naravno da nije. Baš sam glupa.

— Uz ove kolačiće skinula sam te kilograme za četiri tjedna - rekla je Petri. - I sada kad sam gladna, mogu se najesti tih kolačića bez

bojazni da će mi se sljedećega dana zalijepiti za bokove. Naprotiv, kada dobijem nekoliko grama, samo pojedem nekoliko snjegovića.

— Boah - opet je rekla Petra. - Dakle, ja stalno nešto jedem i kad nisam gladna.

— To mi je poznato - rekla je Evelyn. - A kad ne možeš odoljeti, moraš gurnuti prst u ždrijelo. Vrlo neugodno.

Petra je kimnula.

— Dakle, ovi kolačići znače kraj vječne gladi - rekla je Evelyn.

— Jesu li ukusni? - upitala sam.

— Jasno - rekla je Evelyn. - Uzmi jednu zvjezdicu.

Petra je zavidno gledala kako uzimam zvjezdicu. Polako sam je zagrizla. Nisam se bojala nemasnog maslaca i čokolade bez kalorija, nego sam strahovala da će kanabis biti jednako ukusan kao što miriše.

— Slasno! - rekla sam iznenađeno. Činilo se da mi je Petra još više zavidjela.

— Da, zar nije tako?

Evelyn je blistala od sreće. - Pečem ih već godinama jer su ti kolačići nevjerojatno skupi u trgovinama. Mogu se kupiti samo u inozemstvu, ovdje u Njemačkoj još uopće nemaju dozvolu za proizvodnju.

— Tipično za Njemačku - rekla je Petra, požudno promatrajući kolačiće. - Najbolja sredstva za slabljenje teka ionako se mogu dobiti samo u SAD-u.

— Da, ali i tamo su vrlo skupi - rekla je Evelyn. - Moji kolačići, mislim.

— Vjerujem - rekla sam. Držala sam u ruci pola kolačića i osjećala se nekako posebno. Aha! Trava je već djelovala.

— Dakle, mene bi zanimalo jedan snjegović.

Prvi put otkako sam je poznavala, Petra je izgovorila rečenicu otmjenim glasom.

Evelyn je oklijevala. Ne znam - rekla je. - U Njemačkoj to još nije dopušteno.

— Ah, kad bi znala koliko sam progutala onoga što nije bilo dopušteno!

Petra se smijala. I to je bilo nešto novo. Izgledalo je kao da je već kušala kolačiće.

— Onda dobro - rekla je Evelyn i pružila joj tanjur.

Petra je uzela snjegovića teško prikrivenom lakomošću. Odmah mu je odgrizla glavu.

— Slasno! - povikala je.

— Da, zar ne?

Znatiželjno sam je promatrala. Osjećala sam se nekako čudno. Bilo mi je zlo.

— Jedan takav snjegović sigurno vrijedi pedeset eura - rekla je Evelyn.

— Stvarno?

Petra je dojmljivim pokretima snjegoviću odgrizla i trbuh.

— Najmanje - rekla je Evelyn i namignula mi.

Stavila sam si ruku na trbuh. Uh, kako mi je bilo zlo.

Ali, činilo se da je Petra bila navikla i na gore stvari. Pojela je cijeloga snjegovića i rekla: -Vrlo ukusno.

— Može još jedan? - upitala je Evelyn. - I Nikole su božanstveni.

— Ali snjegovići troše više kalorija nego što sami imaju - rekla je Petra.

— Da, ali Nikole uopće nemaju kalorija.

Bože moj, kako je ta žena bila glupa.

— Što nema kalorija? - upitao je netko. Iza mene je u trgovinu istodobno ušlo nekoliko ljudi. Srce mi je prestalo kucati od straha. Pretres zbog droge. Zatvor. Imaju li ondje rasadnik? Naravno, to nije bio pretres. Bila je to samo Katinka s djecom i Eberhardom.

— Što ćete vi ovdje? - upitala sam.

— Želimo kupiti cvijeće i još nešto - rekla je Katinka i nasmiješila se. - No, i ja bih htjela nešto što nema mnogo kalorija.

— Molim lijepo - rekla je Evelyn i pružila joj tanjur s kolačićima. - Sama sam ih pekla.

— Evelyn!

Brzo sam gurnula tanjur u stranu. Katinka je bila trudna. - Kakvo cvijeće želite, Katinka?

— Eberhard bi htio zasaditi živicu oko bazena tako da ga sljedećega ljeta nitko ne gleda kako se kupa.

— Mmmmmhm - promrmljala je Petra. Ona je već grickala trećega snjegovića.

— Razumijem - rekla sam misleći na Eberhardovu sramežljivost pri plivanju.

Eberhard se zagledao u Petru. - Ja sam za lovor - rekao je. - To brzo raste i zimzeleno je. I gotovo.

— Točno - rekla sam. - Ali s vrtnim bambusom živica bi odmah bila gusta. I bambus bi bolje pristajao uz bazen.

— Ali bambus je skup - rekao je Eberhard. - Raspitao sam se.

— Olivia će ti sigurno dati popust - rekao je Fritz koji se također progurao kroz vrata. Što bi ovo trebalo biti? Obiteljski sastanak?

— Naravno da ću ti prodati po povoljnoj cijeni, Eberharde - rekla sam. - I, naravno, potpuno si u pravu: bambus je vrlo skup.

— Onda ga ne želim imati - rekao je Eberhard.

— Ali, Ebi! - rekla je Katinka. Ona je očito bila za bambus.

— Treba štedjeti, a ne rasipati - rekao je Ebi. - Samo sam s tim motom nešto postigao.

— Ali čovjek si od vremena do vremena treba i nešto priuštiti - rekao je Fritz.

— Što mogu učiniti za tebe? - upitala sam.

— Kolačiće? - pitala je Evelyn.

— Idem sa Stephanom na razgovor za posao - objasnio je Fritz.

Evelyn se počela smijati. - Da, mali nije nikad to radio pa ga tatica mora držati za ruku.

— Oho - rekao je Eberhard.

— Glupost - rekao je Fritz. - Ja samo idem s njim kazati ljudima dobar dan i tako. Čovjek mora održavati veze.

— Hoće li Stephan uistinu dobiti posao u Chicagu? - upitala je Evelyn.

— Ako bude pametan - rekao je Fritz.

— Uhuhuhuhu - rekla je Petra. Nitko nije znao što nam je time htjela reći.

Stephan je ušao u trgovinu u novom odijelu, a činilo mi se da je imao i novu kravatu. I košulju. I cipele.

— Tako izgleda poslovni čovjek - rekao je Fritz ponosno.

— Chicago, evo mene - rekao je Stephan.

— Kolačiće? - upitala je Evelyn.

Odgurnula sam tanjur u stranu. - Jesi li normalna? - napala sam je. - Zaprljat će novu odjeću.

— Izgledaš veličanstveno - rekla je Katinka. - Kao Kevin Costner. Zar ne, Ebi, Stephan izgleda kao Kevin Costner?

— Kao Brad Pitt - rekla je Petra. - Izgleda kao Brad Pitt.

— Bolje - promrmljala sam. - Bolje.

Stephan se nasmiješio. Bio je polaskan. - Poželite mi sreću.

— Želim ti puno sreće - rekla sam.

— Puno sreće, braco - ponosno je rekla Katinka.

— Ti ćeš to već svladati - mrzovoljno je rekao Eberhard.

— Je li ti po volji jedan kolačić za sreću? - upitala je Evelyn. Ponovno sam odgurnula tanjur. Dovoljno je i to što je Petra bila otrovana.

— Da, želiš li ti da on dobije posao? - upitala je Evelyn kad su Stephan i Fritz već izišli, a Eberhard s Katinkom i djecom vani tražio gospodina Kabulkea i lovor.

— Zašto ne?

— Chicago je jako daleko - rekla je Evelyn.

— Što dalje, to bolje - rekla sam.

— Razumijem - rekla je Evelyn i ozbiljno me pogledala.

— Onda si ti prva - rekla sam. - Stephan još misli da smo bračni par.

— Tja, muškarci često teško shvaćaju - rekla je Evelyn.

— Sada sam već pojela kolačića za dvije stotine eura - rekla je Petra i počela se smijati. To su mi najskuplji kolačići u životu.

— U to možeš biti sigurna - rekla je Evelyn.

Petra se opet počela smijati. - On će uskoro biti menadžer u Chicagu, gospodin Gaertner, je li tako?

— To će se još vidjeti - rekla je Evelyn.

— I moj muž ima novca - rekla je Petra.

— Blago tebi - rekla sam.

— Da, ali novac kvari karakter - rekla je Petra. - Nakon nekog vremena momci, naime, umisle da su predobri za tebe.

— Kako, molim?

— Primjerice, moj suprug - rekla je Petra. - On misli da je bolji nego ja.

— Od mene - ispravila ju je Evelyn.

— Nego od - rekla je Petra. - Doista. On misli da sam ja nekako strašna. A on je ćelav i ima velik trbuh. Dakle, tko je od nas dvoje

strašan, on ili ja?

— Neshvatljivo - rekla sam. Petri je isto kao i meni. Samo što Stephan, naravno, nije ni ćelav niti ima velik trbuh.

— Da, tako je, zar ne - rekla je Petra. - Zato mu tu i tamo pokažem kako bih mogla imati svakoga drugog muškarca, ako želim.

— Ah, to je tako - rekla sam s puno razumijevanja.

— Da, a meni odmah naviru suze na oči - rekla je Evelyn.

Petra se opet smijala. - Nije bilo teško oteti ti muškarca - rekla mi je. - A još sam te i upozorila.

— Upozorila? Mene?

— Jasno. Rekla sam ti da ti ne mogu ništa jamčiti budeš li i dalje hodala uokolo kao prase. Da, a ti si i dalje hodala uokolo prljava kao prase. - Nije se prestajala smijati. Sjela je na pult i kikotala kao naprava za smijanje. Ružičasta naprava za smijanje s glupim dječjim ukosnicama. Odavno nisam vidjela nešto tako jadno.

— Vrijeme je — rekla je Evelyn i pogledala na sat. - Kako je brzo prošlo!

— Ja se već dulje osjećam nekako čudno - rekla sam i lagano podrignula. - Uistinu, uopće mi nije dobro.

Evelyn je pogledala načet kolačić u mojoj ruci. - Zlato, ali u zvjezdicama nema baš ničega.

— Bio je nikakav u krevetu - rekla je Petra i gotovo umrla od smijeha.

— Voljela bih znati što je u tomu smiješno - rekla je Evelyn. - Vi, jadnice, niste imali ništa od toga!

— Ne znam ni sama - rekla je Petra i nastavila se smijati dok su joj suze klizile niz obraze. -Nikakav, hi-hi, uopće nije smiješno, hi-hi. Nema razloga za smijeh, hi-hi. Ali možeš mi slobodno reći ti, sada.

— Ne, hvala - rekla je Evelyn.

Bilo mi je žao Petre. - Već je pola dvanaest, Petra. Ne moraš li ići po djecu?

— Djeca! - Petra se valjala po pultu od smijeha. - Po djecu.

— O, Bože - rekla sam. - Što smo to učinile? Pa ona ne može voziti auto!

— Nee - zadovoljno je rekla Evelyn.

— A jadna djeca? Ona već čekaju mamu pred dječjim vrtićem.

— Djeca nikad ne čekaju pred dječjim vrtićem, nego uvijek unutra, pod nadzorom. A ako nitko ne dođe po njih, onda odgojiteljice obavijeste oca. Ili ured za mlade.

Evelyn se cerila.

— Evelyn, ti si zlobna - rekla sam.

— Nee - rekla je Evelyn. - Samo mislim da je krivonoga zaslužila malo kazne.

— Ali jadna djeca...

— Bi li ti htjela imati takvu mamu?

— To ne možeš birati - rekla sam. - O, Bože, Evelyn, meni je jako zlo. Jesi li sigurna da u zvjezdicama nije bilo ničega?

— Potpuno sam sigurna.

— Onda sigurno ne podnosim taj nemasni maslac - rekla sam.

— Olivia, srdašce, ne postoji nemasni maslac - rekla je Evelyn. Petri je to bilo tako smiješno da je od smijeha odmah dobila štucavicu.

— Najbolje da malo prilegneš na kauč - rekla sam.

— Da, to ne bi bilo prvi put - rekla je Evelyn, a Petra se smijala i smijala. Kad je ustala kako bi otišla u susjednu sobu, udarila je glavom u rub vrata. Činilo se da joj se nikad prije nije dogodilo nešto tako smiješno jer se smijala još jače nego prije. Kad je napokon ležala na kauču, ja sam pomalo plašljivo pogledala Evelyn.

— Može li se umrijeti od toga?

— Vidjet ćemo - rekla je Evelyn i bezbrižno se smijala. Pritisak u mojem želucu bio je sve jači. Uspjela sam doći do zahoda prije nego što sam povratila.

— Tvoji kolačići su izvrsni za zatvaranje teka - rekla sam kad sam izišla.

Evelyn me zamišljeno pogledala. - Možda ti je zlo iz drugih razloga. Kad si imala posljednju mjesečnicu?

14. poglavlje

Zaprepašteno sam zurila u Evelyn.

— Ima već dugo - promucala sam. Osim toga, nisam vodila bilješke o proklesoj mjesecnici.

— Hm - rekla je Evelyn.

— Ne - rekla sam. Ne, sudbina mi to ne bi učinila! Već sam dovoljno propatila, zar ne?

— Imam u kući test za trudnoću - rekla je Evelyn i iskrivila lice. - Zalihe, znaš - smijala se. - Već sam mislila da ću ga dati na eBay.

— *Ne - ponovila sam. Nisam mogla biti trudna. To jednostavno nije bilo moguće. Ovo nije bila nikakva prokleta sapunica. Je li Olivia trudna sa šogorom i kako će to reći šogorici koja je godinama uzaludno pokušavala dobiti dijete? Hoće li se Olivia baciti s nadvožnjaka koji je zapravo bio namijenjen prodavačici cvijeća Petri? Pogledajte sami i uključite televizor kad na programu bude emisija Gaertnerovi, obitelj za davljenje.*

Evelyn me gurnula. - Hajde - rekla je. - Poricanje u ovom slučaju ne donosi baš ništa.

— Ali ja uopće ne mogu biti trudna - rekla sam. Nisam mogla i nisam smjela. A nisam ni htjela.

Evelyn je podigla obrvu, točno onako kao što je to činio Oliver. - Olivia, prema svemu što znam, nije nevjerojatno da si trudna.

— To je nevjerojatno nevjerojatno! - rekla sam.

— Ali takav je život. - Evelyn me uhvatila za lakat i izvukla iz trgovine.

— A što je s Petrom?

Ona se još smijala na kauču u susjednoj prostoriji.

— Neka krepa ovdje sama - rekla je Evelyn.

— Ja se tebe bojim - rekla sam. Na parkiralištu sam ugledala gospodina Kabulkea kako na metre tovari lovor u Eberhardov i Katinkin auto. Očito se Eberhard odlučio za najmanje, a time i najjeftinije sadnice. To je značilo da će ljudi još nekoliko godina moći gledati Eberhardov debeli, mekani trbuh kad budu prolazili pokraj bazena.

U kući je bilo mirno i ponovno se osjećao prodoran miris boje. Evelyn me odvela na kat, u kupaonicu.

— Žao mi je, ovdje je odvratno - rekla je ispričavajući se.

— Znam. To je moja kuća, Evelyn.

— Da, tako je - rekla je Evelyn. - Evo testa. Vrlo se lako koristi.

— Evelyn, ja nisam trudna.

— A zašto ne bi bila?

— Koristili smo kondome - rekla sam i pocrvenjela.

— Znam - rekla je Evelyn. - Crne!

Drugi put toga dana noge su mi popustile pod težinom tijela. Sjela sam na rub kade. - Kako znaš?

Evelyn me iznenađeno pogledala. - Oliver mi je rekao, naravno. Jesi li mislila da mi ne razgovaramo?

— On ti je to rekao?

Jednostavno nisam mogla shvatiti.

— Ne baš potanko - rekla je Evelyn. - Ali dovoljno da me učini ljubomornom. - Onda je povjerljivo dodala: - Izvrstan je u krevetu, zar ne?

Nisam bila sposobna odgovoriti.

— Ali rekla bih da je to pomalo i moja zasluga. - Napokon, posljednjih sedam godina bio je samo moj.

Ja sam je samo gledala.

— Kondomi nisu uvijek besprijekorni - rekla je Evelyn. - Već kad dođu u dodir s uljem za djecu, postaju propusni.

— Ali mi nismo koristili ulje za djecu - rekla sam. Evelyn me plašila.

Uzdahnula je. - Olivia, što se događa s tobom?

— Plašiš me - rekla sam iskreno. - Imaš razloga ljutiti se na mene. Nisam htjela da to ikada doznaš. Ne razumijem zašto ti je Oliver rekao.

— Zato što ne može ništa zadržati za sebe - rekla je Evelyn. - I jer je bio prilično zbunjen time. Bio mu je potreban savjet ženske osobe.

Uopće nisam razumjela što govori. - I što si mu savjetovala?

— Savjetovala sam mu da čeka - rekla je Evelyn. - Žene s karakterom ne bacaju se samo tako u naručje drugoga muškarca.

— Ali ja nisam žena s karakterom - rekla sam. Ako uopće imam karakter, onda imam loš.

— Jesi - rekla je Evelyn. - Ti imaš karakter. Samo nemaš stila. Ali na tomu se može poraditi, rekla sam to i Oliveru. On je prilično zaljubljen u tebe, znaš li?

— Što?

Što je Evelyn upravo rekla? Na trenutak sam osjetila radost. Ali, nije potrajalo dugo. - O, Bože - rekla sam. - Evelyn, sigurno me jako mrziš.

Evelyn je opet uzdahnula. - Samo sam malo ljubomorna što je do toga došlo tako brzo. Ali sam zapravo sretna. Oliver nije zaslužio da pati.

— Evelyn, ti si nešto pogrešno shvatila. Oliver i ja odlučili smo zaboraviti što se dogodilo. Pravimo se kao da do toga uopće nije došlo.

— To sam mu ja savjetovala - ponosno je rekla Evelyn. - Zato da ti imaš malo vremena za razmišljanje.

— I ti se pravi da se to nije nikada dogodilo - rekla sam.

— Ne mogu, Olivia. Mislim da ti je Oliver zaboravio nešto reći. Naš je brak već dulje na klimavim nogama. Razlog tomu su različite stvari, o kojima ti sada ne želim pričati. Mislim, da je sve bilo u najboljem redu, onda se ne bismo upustili u ovu luckastu zamjenu, zar ne?

Nisam rekla ništa. Samo sam je slušala otvorenih usta. Svaka njezina riječ za mene je bila otkrivenje.

— U svakom slučaju, ta djetinjarija bila je veliko opterećenje za naš odnos. Oliver je odmah htio imati djecu, i to troje ili četvero. Ha-ha, kao da sam ja njegova sestra. Ali, na kraju sam se ipak dala nagovoriti. Bližim se četrdesetima i vrijeme je da se odlučim, je li tako? Jedno dijete još mogu zamisliti. S dadiljom i tako... dakle, to bih možda podnijela. Ali što smo duže pokušavali, to sam manje željela zatrudnjeti. Svaki mjesec odahnem kada dobijem mjesečnicu, ali to nisam htjela reći Oliveru. Nažalost, i on je to primijetio. Bio je tužan. Zapravo, oboje smo znali da nam je brak pri kraju kad smo u svibnju pristali na ovu glupu zamjenu muževa.

— Zamjenu žena - mehanički sam je ispravila. Svijet je izgledao nekako drukčije otkako je Evelyn počela govoriti. Nije više bio tako crn. Na obzoru se pojavio ružičasti tračak.

— Da, može i tako - rekla je Evelyn. - U svakom slučaju, oboje smo to znali, samo nismo izgovorili.

— I stalno ste se sastajali u hotelu - rekla sam.

— Da - rekla je Evelyn i počela se smijati. - U krevetu smo se uvijek sjajno razumjeli. Ali to ne može biti sve, zar ne? Nakon posljednjeg

testa za trudnoću prošloga mjeseca napokon smo si sve rekli. Da sve skupa nema nikakve svrhe. I neka svatko krene svojim putem. Oliver mi je također rekao da se zaljubio u tebe. A ja sam njemu rekla da kod tebe ima dobrih izgleda, jer Stephan ševi krivonogu, a ionako uopće nije za tebe.

— Aha - rekla sam.

Aha. Aha. Aha.

Ha?

— Da, ali Oliver je tada ipak bio povrijeđen - nastavila je Evelyn. - On misli da si ti spavala s njim samo zato da se osvetiš Stephanu. Ja sam rekla da je to glupost, ali on misli da ti još voliš Stephana.

— Ne volim - rekla sam.

-Ja to znam — rekla je Evelyn. - *Meni* to ne moraš reći.

— Ali ja sam mislila da Oliver još voli tebe.

— Ne voli - rekla je Evelyn. - I to već dulje vrijeme. Mi smo jedno drugome jednostavno vrlo dragi, zato smo toliko dugo odgađali razvod.

Zagledala sam se u noge. - Zbog tebe sam se osjećala jako jadno - rekla sam. - Prvo sam mislila da imaš nešto sa Stephanom, a onda sam ti otela muža.

— Ne, ne, srce - rekla je Evelyn. - Ne želim te uvrijediti, ali ti to nisi mogla učiniti. Naša je veza bila okončana prije toga. A sada budi tako dobra i popišaj se na ovu cjevčicu pa ćemo napokon znati o čemu je riječ.

Uzela sam test za trudnoću. - Bi li htjela izići, molim te.

Evelyn je zakolotala očima.

— Molim te, Evelyn, inače neću moći.

Evelyn je protiv svoje volje čekala pred vratima. A onda smo zajedno gledale u test.

— Jedna crtica, nisi trudna; dvije crtice, bingo! - rekla je Evelyn. - A može li slučajno biti Stephanovo?

— Odmahnula sam glavom. - Ne, od svibnja nismo spavali zajedno. Ako sam zatrudnjela, onda se to dogodilo s Oliverom.

Izgledalo je kao da će se pojaviti dvije crtice, tamnoružičaste, jedna poput druge.

— To je ludo - rekla je Evelyn. - Mi smo pokušavali godinama, a vi samo jedanput i čak! -Dodirnula mi je ruku. -Je li ti dobro?

— Čak - ponovila sam. Crtice su se sada jasno raspoznavale. Ponovno sam sjela na rub kade.

— Mislim da imaš nešto reći Oliveru - rekla je Evelyn.

— Nikad nisam htjela imati djecu - rekla sam. - Ona kad-tad ostanu sama i pitaju se zašto sva druga djeca imaju majku, samo ona nemaju.

— Zašto plačeš? - upitala je Evelyn.

— Već mi je sad žao djeteta - jecala sam.

— Prestani, Olivia, poznajem prvoklasnoga psihijatra. Svakako bi trebala s njim pretresti traumu posvojenoga djeteta - rekla je Evelyn.

— Odakle sad to znaš?

— Od Olivera, naravno.

— Bude li ti ubuduće tako pričao o meni, možemo odmah sve zaboraviti - rekla sam šmrcajući.

— Ne brini. - Evelyn se ponovno nasmiješila. - On je diskretna osoba. Osim toga, ja neću biti ovdje i neću sve moći čuti. Htjela sam se natjecati za radno mjesto u inozemstvu. Ali sada bih vam se stavila na raspolaganje kao kuma vašemu djetetu. Pod uvjetom da mu ne date ime Evelyn.

— Ne vjerujem - rekla sam. - Što misliš, što će reći Oliver?

— Radovat će se - odlučno je rekla Evelyn. - Na kraju krajeva, neće dobiti samo ženu iz snova, nego i dijete iz snova. Bože dragi, dijete će sigurno imati kovrčavu kosu! - Pogledala je na sat. - Dođi, idemo krivonogoj. Ona je u međuvremenu ili riknula ili postala jako gladna. Dođi, što čekaš? Odmrznula sam tortu od mascarponea pa ćeš odmah imati zadovoljstvo promatrati svoju bivšu suparnicu kako je cijelu trpa u sebe. Više kalorija za deset minuta nego inače za deset mjeseci.

— Evelyn?

— Hm?

— Molim te, oprosti mi. Bila sam nepravedna prema tebi.

— U redu je - rekla je Evelyn.

* * *

Nisam uspjela odmah obavijestiti Olivera da sam trudna. A nisam bila ni tako sigurna kao Evelyn da će se radovati kad mu izjavim ljubav. I sama sam tek prije kratkog vremena shvatila da ga volim. A nakon priče s Petrom (koja je uistinu progutala cijelu tortu od

mascarponea s debelim slojem slatkoga vrhnja) vjerovala sam da sam se samo htjela utješiti prvim koji naiđe.

Evelyn me svaki dan pitala jesam li rekla Oliveru, a ja sam svaki dan odgovarala: - Ne, nisam još. Jučer nije bio trenutak za to.

Evelyn je samo uzdahnula i rekla: - On će to kad-tad i sam primijetiti.

Ali nisam htjela čekati tako dugo. Svaki put kad bih pogledala Olivera sa strane obuzeo bi me snažan osjećaj sreće. Ako je bilo točno ono što je Evelyn rekla, onda je on bio zaljubljen u mene. U mene, Oliviju Cvjetačicu Prljavo Prase. To je bio dobar osjećaj. Jer ja sam bila zaljubljena u njega, u Olivera Gaertnera, najboljeg izvjestitelja na našoj polutki koji razgovara s vatrogascima.

I bila sam trudna. Na to sam se tek morala naviknuti. Gutala sam folnu kiselinu i vitamin C i zatekla se kako razmišljam o imenima. Na kraju sam se odvažila i otišla ginekologu, gdje sam vidjela malo srce kako kuca, tako brzo i živahno i samostalno, da mi se odmah ublažio strah.

Stephan je bio uvjeren da će dobiti posao u Chicagu. Razgovor za posao protekao je povoljno za njega.

— Isplati se što sam sve vrijeme bio u toku - rekao mi je. - A i moj engleski je još izvrstan.

— Baš dobro za tebe - rekla sam. - Kada počinješ?

— U studenom. Ako dobijem posao - rekao je Stephan i nasmiješio se. - Ali mislim da možeš već početi pakirati.

— Kako misliš ja? - upitala sam.

Stephan se namrštio. - Pomoći ću ti, naravno. Nisam ni rekao da trebaš sama pakirati.

— Ja neću uopće ništa pakirati - rekla sam. - Stephane, ne znam zašto još misliš da idem s tobom. Rekla sam da neću prodati rasadnik.

— Olli, molim te, nemoj opet počinjati! Ne može biti drukčije i dosta! - Stephan je izgledao bijesno.

Ali vjerojatno sam i ja tako izgledala. - Naravno da može biti drukčije. Ti ideš sam u Chicago ili kamo god želiš, a ja ostajem ovdje.

— Ali to bi bio kraj naše veze - rekao je Stephan. To je trebala biti prijetnja.

— I ja tako mislim - rekla sam. - Ne vjeruješ valjda da ja još uopće želim imati vezu s tobom.

Stephan je sada bio iskreno zbunjen (što je u meni - časna riječ - ponovno izazvalo bijes).

— A zbog čega ne želiš? Možda zbog one male nevjere?

— Ne samo zbog toga - rekla sam. - Jednostavno te više ne volim, znaš. Smatram te napuhanim, bezosjećajnim i površnim, a s takvim muškarcem ne želim biti u braku.

— Olli, ja bih na tvojemu mjestu pazio što govorim - upozorio me Stephan. - Naime, poslije to nećeš moći ispraviti.

— Ni ne želim - rekla sam. - Najbolje da izdržimo ovo do listopada, a onda ćemo oboje uzeti odvjjetnika.

— Ti si blesava - rekao je Stephan.

— No, no, moj dječače - rekao je Fritz koji se nečujno, kao što je često običavao, pojavio na vratima. Nisam znala koliko je dugo stajao ondje. - Ne zaboravi dobar odgoj.

— Ona kaže da će me ostaviti - rekao je Stephan, a zvučalo je kao: Mjesto joj je u ustanovi zatvorenog tipa!

— Čuo sam - rekao je Fritz.

— Ja možda jesam blesava - priznala sam - ali Stephan mora shvatiti da nije neodoljiv svakoj ženi. Osobito onoj koja ga bolje poznaje.

Fritz me prodorno pogledao. Nije mi gledao u oči, nego puno dublje. - Ne znam, snaho, ali čini mi se da su tvoje grudi prilično bujne. Bujnije nego prije, mislim.

— Tata! - rekao je Stephan.

— Istina je - rekao je Fritz. - Tu ima puno više materijala nego prije. A to nešto znači! Ja imam oko za to.

— U pravu si, svekre - rekla sam.

* * *

Za Elisabethin vrt i za pilot-emisiju planirali smo gradnju drvene terase i odgovarajući namještaj, uređenje maloga vodoskoka, naravno, bezopasnog za djecu, postavljanje elemenata za sunčevu energiju na krovu već postojeće terase na južnom dijelu kuće, suhozid koji bi dao živost dosadnom nagibu, gređicu sa žbunovima, koja bi došla do izražaja osobito navečer, sadnju zimzelene živice od bambusa na međi, uređenje velikoga pješčanika ispod dječje kućice

za Kaspara i Marisibill i potpuno nov travnjak. Hanna i Elisabeth jako su željele imati još i jezero, ali ja sam ih uvjerila da su elementi koje smo do sada planirali dovoljni da motivirani vrtlar ima što raditi dobrih pola godine. Osim toga, više nije bilo ni vremena za uređenje jezera. Kako bismo sve uspjeli pripremiti za samo jedan vikend, morali smo ionako upregnuti mnoštvo ljudi. Ja nikako nisam htjela zaposliti skupe profesionalce jer bi nam to probilo proračun i prije nego što bismo počeli snimati. Osim toga, debeli i uobraženi majstori nisu se uklapali u našu mladu ekipu. Na kraju smo imali skupinu koja se sastojala od Konstantina, zgodnog učenika trećeg razreda vrtlarske škole, koji je imao *piercinge*, od jednoga kreativnog studenta arhitekture po imenu Jens, koji je prije studija izučio stolarski zanat, te od njegova najboljeg prijatelja Jonathana, studenta dizajna koji je dodatno zarađivao kao striper i bio spreman raditi gol do pojasa. Sva trojica bili su veseli, spretni i mogli su potegnuti a da im se nije odmah ukliještila kralježnica. Striper je, osim toga, znao upravljati bagerom srednje veličine, a ja sam ga namjeravala češće koristiti. Bager, mislim, ne stripera.

Programski direktor Durr bio je više nego oduševljen kad smo mu Oliver i ja predstavili ekipu.

— Oboje ste shvatili o čemu je ovdje riječ - rekao je hvaleći nas.

Ja sam bila za žensko pojačanje tima, zbog jednakosti, ali su Durr i ostali smatrali da je jedno žensko - dakle ja - dovoljno. Osim toga, tražila sam pomoć i od nezaobilaznoga gospodina Kabulkea. Kad je počelo snimanje - Elisabeth je već uživala na farmi za uljepšavanja, tobože nemajući pojma ni o čemu - obvezali smo svakoga raspoloživog televizijskog zaposlenika, koji inače nije radio s nama, da vodi računa o vremenskom rasporedu.

— Ovdje ima materijala za sedam emisija - uzdisao je Kimmel, redatelj, nakon prvog dana snimanja.

— Budi sretan - rekao mu je Oliver, ali onda je rekao meni: - Sljedeći put si ne smijemo toliko natovariti, jesi li čula?

Nisam odgovorila, bila sam do vrata u ukrasnom bilju i osim toga imala sam puna usta vijaka jer me Konstantin zamolio da mu ih pridržim. To je bilo prije pola sata.

— Nisi baš nešto pričljiva - rekao je Oliver.

— Moramo razgovarati - jedva sam izgovorila. Da, morali smo svakako razgovarati! Više to nisam mogla odgađati.

Nedjelja, kao drugi dan snimanja, započela je zapravo dobro. U međuvremenu se pročulo da televizija snima u Elisabethinu vrtu pa su se uz vrtu ogradu okupili susjedi i prolaznici i gledali. Nepozvani promatrači tjerali su ekipu na vrhunsku učinkovitost. Bila je gotova kućica za djecu, pričvršćena i posljednja daska na drvenom stropu, pušten u pogon mali zidani vodoskok koji je na radost svih radio besprijekorno.

Napokon je sve bilo spremno za stavljanje travnjaka. Trava je dopremljena dan prije i ležala je ondje na folijama smotana u goleme role. Jonatahan, striper, bagerom je skinuo sloj trave, a drugi su, naoružani grabljama i kantama, morali očistiti tlo od kamenja i poravnati ga (za taj posao zadužili smo svakog nosača kabela i svaku suvišnu tajnicu i bili smo iznenađeni što ih je to jako zabavljalo). Tlo je, dakle, bilo savršeno pripremljeno i stajali smo dobro s vremenom kad su se nepozvani promatrači odjednom izgubili i kad nas je zahvatila snažna ljetna oluja zajedno s pljuskom. Bespomoćno smo stajali pod nadstrešnicom i gledali kako voda odnosi naše netom pripremljeno tlo kao i zemlju oko upravo posađenoga cvijeća.

— Sada znam zašto sam prvo bio protiv te emisije - rekao je Kimmel i progutao nekoliko tableta, po mojemu mišljenju, za srce. - Čovjek je nemoćan protiv prirodnih sila. Snimi ovo, Petere, inače nam nitko neće vjerovati za ove bujice.

— Sada bismo morali čekati nekoliko dana dok se sve ne prosuši - rekla sam Oliveru. - Međutim, moramo biti gotovi za četiri sata. Što da radimo? Da osušimo tlo sušilom?

— Nemoj plakati - grubo je rekao Oliver. - Moramo ostati pribrani.

— Ne plačem - rekla sam. - To je moja alergija na mačke.

Elisabethina mačka Hummel motala mi se, naime, oko nogu.

Ubrzo nakon proloma oblaka ponovno je zasjalo sunce.

— Ništa još nije izgubljeno - rekao je Kimmel.

— Točno - rekao je Oliver. - Idemo, ljudi, vratimo se poslu. Postavit ćemo travu u ovo blato, a ja ću svakom od vas kupiti nove cipele, ako nam sve pođe za rukom.

— I čarape - rekao je Konstantin koji je do gležnjeva utonuo u glib.

Zabrinuto sam se obratila snimatelju. - Najbolje da ne pokažemo ovaj glib - rekla sam. - Inače će ljudi misliti da se trava mora tako postavljati.

— Izrezat ćemo koliko treba - rekao je Kimmel.

Često sam se znala zaprljati radeći, ali nisam nikada bila prijava kao danas. I upravo kad sam govorila o prednostima gotovog travnjaka i demonstrativno razmotala jednu rolu ispred suhozida, poskliznula sam se i završila u dubokoj kaljuži. Pala sam na lice. U ekipi nije bio nikoga tko se nije smijao do suza. Susjedi su također došli na svoje.

— A ovo - rekla sam u kameru nakon što sam se ispetljala i ispljunula malo blata - ovo je razlog zbog kojega ne trebate odjenuti najbolju odjeću dok radite u vrtu.

— Super - povikao je Kimmel. Onda me kamera napustila kako bi snimila mačku dok kaka u netom napunjen, nov pješčanik.

— Dođi, prljavice - rekao je Oliver i ispružio ruku da me podigne. - Ne znam kako uspijevaš izgledati tako seksi čak i kad si zaprljana.

— Ne znaš ti puno toga - rekla sam.

— Na primjer? - Oliver je podigao obrvu. Ah, kako sam voljela taj njegov sumnjičavi pogled.

— Volim te - rekla sam. Odjednom više nisam znala kako sam mogla to držati za sebe tako dugo.

Oliverovo lice razvedrilo se. Nasmiješio se najljepšim osmijehom koji čovjek uopće može imati.

— A otkada?

O tomu sam puno razmišljala u posljednje vrijeme. - Vjerojatno cijeli svoj život - rekla sam. - I prije nego što sam te upoznala.

— A što je sa Stephanom?

— Ja sam odavno prekinula s njim - rekla sam. Iz kose mi je kapalo blato na nos. - Neka ide bez mene u Chicago. Otkupit ću od njega rasadnik. Novcem koji mi pripada od Fritzove oklade.

— To je dobro - rekao je Oliver. - Evelyn će, naime, od mene otkupiti stan, a onda ne znam gdje ću stanovati.

— Možeš stanovati kod mene - rekla sam i obrisala blato s nosa. Nažalost, stalno je kapalo novo blato.

Oliver me unatoč tomu čvrsto zagrljao. Jedna je kamera snimila naš nadasve blatnjav zagrljaj.

— Ovaj blatnjavi prizor od maloprije izrezat ćemo, naravno, to je jasno! - rekla sam preko ramena.

Činilo se da Oliver uopće nije primijetio da nas snimaju. Poljubio me kao da smo sami, kod kuće, za stolom.

— Ima tu još nešto - rekla sam pomalo bez daha i ozbiljno ga pogledala. Sada je i on bio posve prljav.

— Kaži već jednom - rekao je Oliver. Imala sam osjećaj da nas kamera snima u velikom planu.

— Oni crni kondomi - rekla sam. - Sjećaš li se?

— Naravno da se sjećam - rekao je Oliver. Na Elisabethinu gradilištu odjednom je zavladała tišina. Čak ni ptice više nisu cvrkutale.

— Dakle, jedan od njih bio je probušen - rekla sam.

Pogovor

Pilot-emisija prikazana je nedavno, početkom proljeća. Elisabethin vrt bio je raskošan, kao i Elisabeth i Hanna i Kaspar i Marisibill. Nikada nisam vidjela da se itko tako iznenadio kao Elisabet kad je vidjela svoj novi vrt.

— I kako ja izgledam odmorno - rekla je kad se vidjela na televiziji.

I Oliver i ja djelovali smo vrlo simpatično. Gledanost i kritike daleko su premašili očekivanja programskoga direktora. Naravno, prizor u blatu nisu izrezali, ali tada još nisam imala trbuh ispod blatnjavih hlača. Poslije nekog vremena blato mi uopće nije djelovalo tako loše. Ubrzo sam izgledala kao da sam progutala nogometnu loptu. A onda veliku bundevu. A sada izgledam kao balon napunjen vrućim zrakom. Oliveru je to prekrasno, a meni pomalo bizarno. Srećom, neće dugo potrajati. Prekosutra mi je termin za porođaj, a ako dijete bude na mene, onda će biti točno. I morat će biti točno, jer od svibnja se snimaju prvi kadrovi emisija *Vrtni snovi*, *Vrtovi iz snova*, *Prije i poslije za vrtove i vrtlare*, a do tada bih htjela usavršiti dojenje, previjanje i preživljavanje neprospavanih noći. Osim toga, htjela bih ponovno ući u veličinu 36, ali Katinka kaže da to neće ići tako brzo. Katinka kaže da je Gospod prije uspjeha zadao znoj, a to znači pojačanu gimnastiku i višemjesečnu dijetu. Ali Katinka također kaže da je njezin Eberhard najbolji i najljepši suprug na svijetu. Uostalom, sretnica od Nikolinja ima svoju bebu, djevojčicu imenom Mira. Uvijek kad se razgovara o Mirinu rođenju (osamnaest sati trudova, kateter za mokrenje, periduralna anestezija, vrlo velik rez), ja dobro začepim uši.

— A to mi je već četvrto dijete - kaže Katinka uvijek na kraju priče. To bi trebala biti neka vrsta prijatnje. Stephan tada zlorado gleda u moj trbuh i jasno je da mi želi takav strašan porod, jer moram biti kažnjena.

On je dobio posao, i to prilično dobar za marketinškog stručnjaka koji je onako dugo sjedio neiskorišten u rasadniku. Međutim, posao u Chicagu dobio je netko drugi. Da budem jasnija: posao u Chicagu dobila je Evelyn. Možda je bilo malo bezobrazno od nje natjecati se za isto mjesto, ali Evelyn je samo slegnula ramenima i rekla: - Bolji pobjeđuje.

Ni Fritz se nije zapravo ljutio što Stephan nije dobio taj posao, iako je povukao svoje veze.

— Ionako sve ostaje u obitelji - rekao je. U posljednje se vrijeme promijenio, što se može objasniti vrućom vezom sa susjedom Robertom Knopp. Prema onomu što se priča, njih se dvoje ne drže samo za ruke.

Ako baš hoćemo, Evelyn više nije član obitelji. Ona i Oliver rastali su se prije tri tjedna. Razmišljamo da je pozovemo za krsnu kumu našem djetetu.

Stephan se nekoliko dana pjenio od bijesa kad je doznao da mu je Evelyn uzela posao ispred nosa. I sada se svaki put trgne od boli kad netko spomene njezino ime, ali bit će bolje.

Bilo je malo zamršeno podijeliti vlasništvo, ali smo na kraju ipak uspjeli. Ja sam od Stephana otkupila njegov dio rasadnika, a Evelyn od Olivera njegov dio stana. (Z4 joj je darovao.) U svakom slučaju, Evelyn trenutačno ne treba taj stan, budući da je unajmila u Chicagu apartman iz snova, uređen posve minimalistički. Dakle, iznajmila je svoj stan i to po vrlo povoljnoj cijeni pa Stephan unatoč svemu nije mogao tomu odoljeti. Na kraju krajeva, bio mu je potreban smještaj, a raskošan stan je ipak bio nešto. Od vremena do vremena odlazim mu u posjet kako bih pogledala terasu. Stephan jednostavno nema smisla za vrtlarstvo, a također ni njegova nova djevojka. Upoznao ju je u poduzeću. Zgodna tajnica koja ne pokazuje želju da napreduje u karijeri. Nadam se da će joj to jamčiti dobar odnos sa Stephanom jer on ne podnosi kad žena zarađuje više od njega.

Oliver i ja slažemo se jako dobro. Živimo u ruševini koja više uistinu ne zaslužuje to ime. Nastavili smo ondje gdje je Evelyn stala: uz veliku pomoć gospodina Kabulkea preuredili smo sobu po sobu, kat po kat. Ruševina je postala vrlo lijepa kuća, uređena uglavnom u švedskome seoskom stilu. Barem mislim da bi to mogao bio švedski stil. Otkako Evelyn više ne živi ovdje, ja postupno razvijam vlastiti stil. Elisabeth, s kojom samo šetam otkako izgledam kao bundeva (u posljednje vrijeme gegam), kaže da je sve ispalo jako lijepo. Zapravo, to svi kažu. Oliver je htio da svakako imamo odvojene kupaonice zbog mojega *ling-ling* problema, a u početku sam i ja to smatrala vrlo obazrivom zamisli. Ali, sada više nisam tako sramežljiva i stisnuta kao što sam bila prije. Naprotiv, odnedavno ne

želim ići sama u zahod jer se bojim da mi ne pukne balon napunjen vrućim zrakom. Trudnoća ukida sva odgojna načela. Želim i da Oliver bude prisutan pri porođaju, bez obzira što o tomu misli moja pomajka. Ni u kojem slučaju ne bih htjela sama proći kroz to.

Vidite, dakle, da je sve u najboljem redu. Dobro, Stephan i ja nismo baš u najboljim odnosima, ali bilo bi previše to očekivati, s obzirom na okolnosti. Evelyn je to dobro rekla: -Stephan podnosi poraz kao pravi muškarac. Svu odgovornost prebacuje na ženu.

Na bivšu ženu, da budemo točniji. Otprije dva tjedna i mi smo službeno rastavljeni. Nažalost, on je veliko zlopamtilo i voli naknadno pogrešno tumačiti događaje. To što sam ja sada s Oliverom i što čekam Oliverovo dijete doživljava kao napad na njegovu osobnost. Nedavno je rekao kako je započeo vezu s Petrom samo zato što sam ga prevarila s njegovim bratom. Hvala Bogu, svi znamo kako je zapravo bilo.

Ne znam točno što je bilo s Petrom. Elisabethina prijateljica Hanna zaklinje se da ju je vidjela u novootvorenom vrtnom odjelu robne kuće, u odjeći koju nose tamošnji zaposlenici, zelene boje s narančastim glodavcem. Hanna kaže da kuta ima jako dobar kraj jer se u njoj ne vide Petrine krive noge. Ali Petra nije bila srdačna. Ako je to sve istina, onda mogu odmah zatvoriti vrtlarski odjel: Petra će u trenu otjerati ženske kupce, a muške neće moći zavoditi u toj kuti. Meni je svejedno. Taj vrtlarski odjel, kao što sam i predvidjela, nije nam nikakva konkurencija.

Doktor Berner, direktor banke Scherer i dobri stari Huber i dalje su mi najbolji kupci. Što su učinili s marihuanom, ne znam, ali vjerojatno je nisu spalili. Jednom kad sam pitala Huberta o tomu, tajnovito se nasmiješio i rekao: - Reći ću samo ovo: To se može i piti...

Pa dobro, dovoljno su stari za takve pokuse. Žao mi je samo zbog Fritza. Bojim se da mu potajno daju travu pa se onda izvrsno zabavljaju na njegov račun.

Kći doktora Bernera, ona s mesarom, ide na pripreme za porođaj zajedno sa mnom i s Oliverom. I ona će uskoro dobiti dijete sa svojim mesarskim majstorom.

Uh! Što je to? Pukla cijev? Poplava?

Bojim se da mi je upravo puknuo vodenjak. Sigurno ćete razumjeti što na ovom mjestu prestajem pisati i glasno zovem u pomoć.

Poželite mi sreću.

SVRŠETAK

Zahvala

I u ovu knjigu uložila sam puno truda, ali sam imala snažnu potporu drugih ljudi. Zahvaljujem svojoj dragoj mami, Biggi, Silke, Michaeli i Birgitt koje su žrtvovala dragocjeno vrijeme kako bi meni omogućile da ga imam više. Sretna sam što postojite.

Posebno bih htjela zahvaliti svojoj urednici, gospođi doktorici Claudiji Muller, za njezino strpljenje, za smisao za šalu, kritiku i pohvalu - sve je to potrebno za motivaciju.

Bilo je vruće ljeto i nije uvijek bilo jednostavno usredotočiti se na rad. Stoga želim zahvaliti svojem supругu Franku za kreativne zamisli koje su mi olakšale pisanje u užarenom potkrovlju. Tako su mi, primjerice, noge stalno bile do gležnjeva u vodi, u zdjeli za salatu. Temperatura vode održavala se rashladnim akumulatorima. A prekrivač za krevet, koji smo stavili na prozor, izgledao je malo neobično, ali je ispunio svoju zadaću. Između ostalog, ose se više nisu tako često zalijetale u moj sok od jabuka. Kod uklještenja kralježnice nisi mi mogao pomoći, iako je rok za predaju rukopisa bio tako blizu.

Ove zime će mi vjerojatno nedostajati prekrivač za krevet, kao i dugo, ustrajno ljeto te sočne psovke krovopokrivača, koji su uz veliku galamu popravljali susjedov krov. Žao mi je što sam katkad poželjela da jedan od njih padne s krova.

Kerstin Gier, u kolovozu 2003.

Table of Contents

Nemoralna ponuda

Proslov

1. poglavlje

2. poglavlje

3. poglavlje

4. poglavlje

5. poglavlje

6. poglavlje

7. poglavlje

8. poglavlje

9. poglavlje

10. poglavlje

11. poglavlje

12. poglavlje

13. poglavlje

14. poglavlje

Pogovor

Zahvala